

**REGISTAR
SPLITSKOGA KAPTOLA**

1.¹⁴

14.11.1369.

Kaptol izvješćuje kralja Ludovika o istrazi koju je, uz svjedočenje kaptolskoga izaslanika, kanonika Mihovila, proveo kraljevski povjerenik u svezi s tužbom kninskoga biskupa kojemu su po nalogu primorskoga bana Emerika bila oduzeta stanovita dobra. Istragom je utvrđeno da je kroz tu otimačinu biskup pretrpio štetu od ukupno 1170 zlatnih florina, a dokument sadrži i detaljni pregled što je sve od biskupskih desetina, prikupljenih u naravi (žitarije, vino, med), i drugih stvari (novac, daske i grede pripremljene za popravak kninske katedrale) bilo oduzeto na pojedinim posjedima kroz postupke pojedinih poimenice navedenih dužnosnika upravnoga aparata.

Excellentissimo principi et domino eorum naturali domino Lodouico dei gracia serenissimo regi Hungarie capitulum maioris ecclesie Spalatensis cum recomendacione se ipsos et oraciones pro vestra incolumitate indeffessas apud filium virginis gloriose. Vestre sublimitatis nuper litteras recepimus cum inpressione a tergo vestri regalis maioris sigilli reuerendo in Christo patri domino Nicolao episcopo ecclesie Tiniensi ad citaciones, inqisiciones, prohibiciones et ad alia que iuxta morem regni vestri dari consueuerunt anuatim generaliter datas et concessas nobisque directas. Nos uero uolentes vestrum mandatum exequi reuerenter ut tenebatur ad requisicionem magistri Alberti procuratoris episcopatus Tiniensi pro domino episcopo memorato transmismus unum ex nobis videlicet magistrum Michaelem concanonicum nostrum hominem fidedignum ad infrascripta negocia testimonialiter peragenda una cum nobili viro¹⁵ homine vestro in eisdem litteris inter alios homines* uestros nominatim expresso qui a nobis (insymul – *naknadno prekríženo*) recedentes (demum – *naknadno prekríženo*) tandem pariter (ad reddeutes – *i jedna i druga riječ su naknadno prekrížene*) tam homo uester quam noster ad nos reddiere ac uoce consona¹⁶ (demum ad nos pariter reddeutes consona uoce – *naknadno prekríženo*) nobis retulerunt eo modo quod ipsi feria sexta proxima ante festum beati Martini episcopis et confessoris et aliis diebus dictum diem sequentibus in regno Croacie insimul proce-

¹⁴ Fol. 17-18. Riječ je o velikom listu papira koji je presavijanjem postao dvolisnica A4 formata, u kojem je rađen cijeli registar. No, izvorno je tekst pisan tako kao da autor nije namjeravao presavijati list papira, pa je tako tekst danas ostao na vanjskoj strani dvolisnice, dok je nutarnja strana (ono što bi trebalo biti označeno kao fol. 17' i 18') ostala prazna.

¹⁵ Ostavljen prazan prostor u izvorniku dokumenta za naknadno unošenje imena.

¹⁶ Tekst od riječi *homines** dovdje naknadno je dopisan na rubu lista.

dendo a nobilibus et plebegis, clericis ac laycis et aliis cuiusuis status et condicionis hominibus diligenter inferius annotata pro scire potuissent diligenter inuestigando talem rescuerunt ueritatem quod magnificus et potens dominus magister Emericus tunc banus maritimus tempore sui banatus per infrascriptos suos officiales et suas uices gerentes dicto domino Nicolao episcopo et eius ecclesie Tiniensis in decimis et aliis rebus modo infrascripto declarandis secundum communem extimacionem mille centum et LXXV florenorum dampna intulisset. Primo uidelicet quod Tumppe nobilis de Radoczich officialisque tunc temporis domini bani prefati nomine eiusdem in possessione Lapaç nuncupata ducenta et quinquaginta staria tritici, millei et ordei CCCLXXX staria, auene staria CCCLX recepisset tercia die post festum ephifanie (*sic*) domini cuius nunc preterisset reuolucio anualis. Item nomine quo supra in possessione Vnaç uocata CLIIIor staria bladi uniuersi in die dominico quo cantatur Inuocauit nunc cuius symiliter preteriisset reuolucio anualis. Item Grubissa filius Oztoye de Grahouia in eadem possessione nomine dicti domini bani LXXXXII staria uniuersi bladi, X truncos apum et VIIIor libras solidorum, uidelicet quarto die festi circumcisionis domini cuius nunc preteriisset reuolucio anualis. Item Iohannes filius Nicolai tunc castellanus maioris castris Tiniensi in festo beati Georgii martiris cuius preterisset reuolucio anualis sub dicto castro Tnino hoc est in eius suburbio recepisset sex uetates magnas boni uini. Item Iurra tunc vicebanus in dominica Ramispalmarum cuius nunc preteriisset reuolucio anualis unam uetatem de bono uino in eodem suburbio Tniniense, item in Varhreacha XX staria tritici, XL auene et ordei, in Ozdolya XVIII staria auene, XXXVI staria ordei, LXXIII staria auene et LX cubulos, nomen measure est, uini. Item Nicolaus tunc vicecastellanus de dicto Tnino in Starhouiça recepisset LXII cubulos uini in festo Pentecostes cuius nunc preterisset reuolucio anualis et XX sex starie auene. Item Nicolaus filius Beche castellanus castrorum Sochol et Vnaç nuncupatorum in possessione Butina uas uocata recepisset XX cubulos uini et XXII staria pabuli die dominica proxima post festum Purificacionis beate Marie semper uirginis cuius nunc preterisset reuolucio anualis. Item ydem in Vnaç CCCXX staria uniuersi bladi in festo beati Nicolai cuius nunc preterisset reuolucio anualis. Item Stephanus Chupsich tunc castellanus de Arman et comes Olachorum in superius nominata possessione Lapaç CCCLXIIIor staria tritici, millei et ordei, VIc uiginti duo staria auene, quinquaginta et centum quadraginta quatuor cubulos uini recepisset in festo beati Martini cuius nunc est reuolucio anualis. Item Drasoy de Cluchaer in possessione de Chammezolo uocata recepisset IIIc et LXVIII staria uniuersi bladi, CCXXX cubulos uini silicet in quindena beati Michaelis Archangeli¹⁷ ||fol. 18¹⁸ anualis. Item supradictus Tumppe de Radoczich recepisset CCXXXI staria uniuersi bladi, millei et surgit XXXta staria, CCCXXIII cubulos uini in prenominata Varhreacha in proxime nominatis quindenis. Item Iohannes filius Nicolai tunc castellanus Tniniensis in magno cubulo Tniniense mille et XIII staria uniuersi bladi in quindena prenotata et mille cubulos uini. Item

¹⁷ Zbog presavijanja lista i tako nastaloga oštećenja nije moguće pročitati tekst do kraja retka. Dalji se tekst nalazi na onome dijelu dvolisnice koji je označen kao fol. 18.

Ladislaus tunc vicebanus in possessione Opprominya uocata LXXXXVII cubulos vini et in possessione Podgradssie uocata XLII cubulos vini et quinquaginta staria bladi tercia die ante festum beati Martini confessoris atque pontificis cuius nuper preterisset reuolucio anualis, et in possessione Kosoua nominata recepisset LXXXXVII staria bladi in eodem festo beati Martini confessoris ut preferitur, ac circa festum Natiuitatis domini proxime preteritum ydem recepisset unum vas olei in se continentem CLIIIor libras olei in Sarb. Item Iureta tunc officialis de Varhrechha circa festum beati Mathei apostoli et eunageliste cuius nunc preterisset reuolucio anualis CXX staria vniuersi bladi. Item Stephanus dictus Nemeçh tunc castellanus de Pech recepisset CC mirnachos, nomen mesure est, bladi et IIIor trunchos apum videlicet circa festum apostolorum Philippi et Iacobi cuius preterisset reuolucio anualis. Item supradictus Nicolaus filius Beche tunc castellanus de Zochol in tenutis dicti castrum CXLVI cubulos vini, auene LXII mirnachos, tritici XXV et millei XV mirnachos recepisset videlicet IIIo die festi Purificacionis beate virginis. Item Iohannes filius Nicolaii trabes et asseres pro tecto et coopertura katedralis ecclesie Tiniensis incisas et ordinatas ac congregatas in predictum castrum Tiniensem deduci et asportari fecisset ex quibus construxit et aptauit domos, stabula et balneum. Que quidem omnia sic ablata ut premittitur, uinum, blada et alia prout scire potuissent de mandato domini bani fuissent recepta de decimis et aliis bonis dicti domini episcopi ecclesie Tiniensi prouenientibus. Datum Spaleti in nostra matrice ecclesia sub siggillo autentico nostri capituli die mercurii infra octauas beati Martini episcopi et confessoris, anno domini ab eius natiuitate millesimo trecentesimo sexagesimo nono, indicione VIIa.

2.¹⁸

25.11.1371.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu kojom se registrira kako su Petko Obradović, Vlatko Stojslava Križić, Milko Radlić, Pribko Novaković i Vuk Ivanović, svi iz sela Siverić u Polju, s jedne strane, i Bogdan Vukoslavić iz sela Čičovići u Livnu, s druge strane, regulirali međusobno posjedovne odnose. Prema njihovoj usmenoj izjavi danoj u kaptolu, petorica iz Siverića i Bogdan pripadali su jednoj široj rodbinskoj zajednici koja se nazivala Čudomirići te su njihovi pretci zajednički uživali nepodijeljene posjede u Siveriću i Čičoviću. Ovim aktom zabilježenim kaptolskom ispravom petorica iz Siverića, zajedno sa svom svojom braćom i rođacima, priznaju puno pravo vlasništva Bogdanu na njegov četvrti dio posjeda u Siveriću, dok Bogdan sa svoje strane priznaje petorici njihovo puno pravo vlasništva nad njihovim dijelom u Čičoviću.

¹⁸ Fol. 20-20'.

Nos ...¹⁹ capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis presentium noticiam habituris quos infrascriptum negocium tangit seu aliquo modo tangere posset in futurum notum facimus per easdem quod nuper nobis in nostra matrice ecclesia Spalatense capitulariter more solito congregatis accedentes ad nostram presentiam dilecti nobis in Christo Petcho Obradouitg, Vlatcho Stoysloui Crisich, Milcho Radlitg, Pribcho Nouachouitg et Walk Yuanouitg de villa Siuerichi in Pole eorum in personis ac vice et nomine ceterorum suorum (fratrum – *naknadno prekrizeno*) fratrum et consanguineorum de dicta villa, item Bogdanus Valchoslavitg de villa Chichouichi in Cleuna, qui omnes supranominati asserebant se fuisse et esse de vna generatione videlicet Cudomiricorum nobis exponere (curare – *naknadno prekrizeno*) curarunt oraculo viue uocis qualiter olim progenitores dictorum V uirorum et Bogdani prelibati habuerunt insimul ipsorum possessiones ubique communes et indiuisas tanquam de vna parentela, et postmodum aliquibus possessionibus inter se diuissis qui erant communes eorum more patrie superius nominate autem ville Siuerichi in Pole et Cichouichi in Cleuna inter ipsos diuise non fuerunt sed usque ad hec tempora per ipsos possesse secundum quod unicuique ipsorum parcium fuit placitum et acceptum. Nunc uero uolentes ipse partes modo fraternali uiuere prout debent et quod vnusquisque ipsorum sua porcione patrimoniali utatur et fruatur supranominati V viri nominibus superius enaratis non vi aut metu coacti seu dolo seducti sed pure, simpliciter et ex certa sciencia ibidem in nostri presencia recognouerunt supradictum Bogdanum Vulchoslavitg eorum consanguineum et consortem in possessionibus ipsorum patrimonialibus quas possident in dicta villa Siuerichi assignantes vnusquisque ipsorum pro domo sua dicto Bogdano et ipsius posteris post eum quartam partem territorii per quemlibet dicorum Petcho, Vlatcho, Milcho, Pribcho et Walk cum eorum fratribus et consanguineis possessionis in prenominata villa Siuerichi, hoc est territorii culti et inculti, montis, vallis, pascuarum, aquarum, siluarum, nemorum ac omnium pertinentiarum dicte ville Siuerichi, eundem Bogdanum in dicta quarta parte suarum possessionum in villa Siuerichi uerum dominum et legitimum possessorem relinquentes prout de iure et ex successione consanguineitatis ad ipsum Bogdanum dignoscitur pertinere. Et e conuerso sepedictus Bogdanus assignauit dictis V uiris et eorum fratribus et consanguineis totalem legitimam porcionem terrarum et possessionum ipsis et unicuique ipsorum pertinentem in superius nominata villa Cichouichi tanquam ueris suis parentibus et consanguineis ipsis et eorum posteris dictam partem eos contingentem ex nunc certitudinaliter et expresse relinquendo. Pro quibus quidem omnibus et singulis superius enaratis obseruandis et atendendis obligauerunt se ibidem coram nobis ambe partes videlicet altera alteri solempni stipulacione premissa ^{fol. 20^r} firmiter tenere et obseruare et non contrafacere uel uenire aliqua ratione uel causa, modo uel ingenio per se uel alium uel seu alios publice uel occulte sub pena amissionis tocus sue partis per ipsum possesse territorii prelibati, que pars tunc cedat in ius et dominium parti quam talis contrafaciens ledere conaretur, et nichilominus presens declaracio, recognicio et assignacio

¹⁹ Ovako ostavljeno u izvorniku.

remaneat in suo robore firmitatis. Et ut premissa robur et firmitatem obtineant supplicarunt nobis ambe partes superius nominate tam humiliter quam deuote ut de hiis omnibus et singulis ipsis litteras patentes sub nostri capitularis siggilli appensione concedere dignemur ad memoriam posteriorum, nos uero iustis ipsorum supplicationibus benignum auditum prebentes presentes litteras ipsis fieri fecimus et ipsas nostri capitularis siggilli munimine inpendenti ex certa sciencia mandauimus communiri pro testimonio ueritatis. Actum et datum Spaleti in eius ecclesia maiore superius nominata anno domini ab eius natiuitatis millesimo IIIc septuagesimo primo, indicione nona, die vigesimo quinto mensis nouembris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini (nostri – *naknadno prekríženo*) domini Gregorii diuina prouidentia pape vndecimi anno primo.

3.²⁰

30.07.1373.

Kaptol izdaje svjedodžbu o provedenom postupku utvrđivanja kupoprodaje pred sudbenim stolom „zajednice Hrvata“ u Kninu. Kaptolsko svjedočenje u postupku zahtijevali su, posebnim pismom koje je inserirano u dokument, kninski vicekaštelan Nikola i suci rečenoga sudbenog stola Jurko, Klapac i Grgur. Postupkom je trebalo utvrditi je li pokojni Gojslav Vukobrtić iz Orla za života prodao Drašku pok. Jakoba iz Petrakove vasi polovicu svoga posjeda u Orlima i Lučanima. Kaptolski izaslanik, kanonik Dujam pok. Nikole, nazočio je zasjedanju sudbenoga stola u Kninu, gdje je utvrđeno da je pokojni Gojslav doista prodao rečenu zemlju Drašku, držeći se pri tomu važećih „običaja prava Hrvata“ u takvim prigodama. Sve su to svojim izjavama posvjedočili mnogobrojni nazočni te poglavito udovica i kćeri pokojnoga Gojslava kao i Berislav Kanošić od roda Čubrijanića, Klapac Bonvičić od roda Bukara i Ratko Budonić od roda Prkalja.

Nos capitulum maioris ecclesie Spalatensis significamus vniuersis quibus expedit et ad quorum noticiam presens pagina peruenerit quod nos percepimus quadsdam litteras per manus Draschi Iacobi de Petrachoua vas ex parte magistri Nicolaii vicecastelani Tininiensis, Iurchii, Klapcii et Gregorii iudicum nobilium communitatis dicti Tininiensi, cuius quidem littere tenor per omnia talis est:

(Slijedi dokument 3.a)

Nos igitur exaudiendo petitionem predictorum magistri Nicolaii vicecastelani predicti, Iurchii, Klapcii et Gregorii iudicum supradictorum misimus vnum ex nobis probum et fidedignum virum Duymum condam Nicole canonicum ecclesie nostre ad audiendum et videndum modum et affirmationem predictae venditionis et emptio- nis ac solutionis ab uxore et heredibus ac vicinis et consanguineis dicti olim Goy-

²⁰ Fol. 23-23'.

slau, qui ad nos reddeundo retulit nobis dicens ipsoque Duymo die lune proxime preterito quod est quarto mensis iulii intrante sedente vna cum iudicibus Tininensis in sede iuridiciaria communis Croatorum talem veritatem rescuiit de prefata venditione et emptione ac solutione quod et soli iudices supradicti ac tota sedes siue scampnum communis Croatorum dicebant ipsum olim Goyslauum in suo bono statu non tantum semel sed ter iuxta morem Croatorum iusticie aduenisse coram scampno siue sede iuridiciaria Tininiense clamantem et petentem si esset aliquis ex eius consanguineis qui uellet siue intendit emi medietatem possessionum eius dicti olim Goyslau positis in Orle et Luçane ac medietatem vnus sui molendini positi in fluuio Kosoua, quo sic clamantis et petentis nullus ex ipsis olim Goyslaurum consanguineis ^{fol. 23'} in antea ad emptionem processit sed omnes vnanimiter et concorditer ipsi olim Goyslaurum vendere cui voluerit confirmauerunt, qui dictus olim Goyslauus cum voluntate omnium suorum consanguineorum ibidem expresse dictam medietatem dictorum suorum possessionum et molendini uendidit Drascho condam Iacobi supradicto cum omnibus vtilitatibus et pertinentiis suis pro quingentis libris bone monete nullo contradicente dicte venditioni coram sede iudiciaria astantibus et audientibus tum extraneis tum vicinis specialiter consanguineis sed affirmantibus, ymo etiam consors adueniens dicti olim Goyslaurum cum duabus filiabus eiusdem olim Goyslaurum fuerunt confesse quod dictus Drascho emit medietatem tam possessionum quam molendini et ea integraliter et plenarie persoluit. Insuper coram dictis iudicibus et ipso Duymo sedentibus²¹ in sede iuridiciaria Berislau Channosich de genere Zubriganitg, Klapač Bonuichitg de genere Buchari et Ratcho Budonich de genere Percal confessi fuerunt eos presentes interfuisse venditioni et emptioni predictae. Nos autem uerba eius credibilia et honestissima suscipientes fecimus dari litteras nostri sigili pendentes maioris ecclesie munimine roboratas. Datum Spaleti in nostra cathedrali ecclesia sub anno domini Mo IIIc LXX tercio, indiccione XIma, die penultimo mensis suprascripti, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia pape vndecimi anno tercio.

3.a²²

22.06.1373., u Kninu.

Kninski vicekaštelan Nikola i suci kninskoga sudbenog stola Jurko, Klapac i Grgur traže od splitskoga kaptola posebnoga svjedoka koji će nazočiti raspravi pred stolom te izdavanje punopravne isprave, odnosno svjedodžbe o provedenom postupku. Postupak je pokrenuo Draško pok. Jakoba iz Petrakove vasi koji je ustvrdio kako je od plemića Gojzlava Vukobratića iz Orla kupio neku njegovu zemlju u istome mjestu. Draško je Gojzslavu isplatio dio novca za kupnju, ali je onda ovaj umro, a Draško je po nalogu hercega (Dal-

²¹ Riječ naknadno dopisana između redaka.

²² Fol. 23.

macije i Hrvatske, Karla Dračkoga) morao ići na službu u Humsku zemlju. Sada, pak, Draško, uz privolu udovice i nasljednika Gojslava želi cijeli posao privesti kraju.

Viris discretis et honorabilis vniuerso capitulo ecclesie Spalatensis amicis suis magister Nicolaus vicecastelanus Tininiensis, Iurcho, Clapçius et Gregorius iudices nobilium communitatis dicti Tininensis salutem et honoris incrementum. Dicitur nobis Drascho condam Iacobi de Petrachoua vas quod cum ipse a condam nobili viro Goyslao Wlichobratich de Orli ad huc ipso viuento quandam terram ipsius in dicta Orli existentem emisset, de quo aliquam partem pecunie memorato Goyslao in solutionem predictam assignasset, qui quidem venditor medio tempore ab hac luce decessisset et ipse Drascho ad quedam seruicia domini ducis in terram Holimie transiuiset, nunc autem cum uxor et heredes atque vicini olim prefati Goyslauri dictam emptionem factam esse dicunt vestram amicitiam diligenter postulamus quatenus vestrum hominem ad premissa fidedignum transmitatis quo presente idem vxor et heredes ac vicini dicti olim Goyslauri prefatam solutionem affirmare tenebuntur ac idem Drascho integram solutionem reddet satisfaccioni, et post hec prout ibidem factum percepitur priuilegium vestrum emanare facietis. Datum Tininii feria quarta proxima post festum beati Viti et Modesti martirum sub anno domini Mo IIIc LXX tercio.

4.²³

13.02.1376., u Zadru.

Herceg Dalmacije i Hrvatske, Karlo Drački, nalaže splitskome kaptolu da pošalje svoga izaslanika koji će svjedočiti u postupku istrage pokrenute po tužbi Ugrina pok. Radeca i svih poljičkih plemića. Oni su se, naime, pred hercegom potužili na magistra Ivana sina Nelipčevog, cetinskoga kneza, da je sve svoje Vlahe, koji žive u pet katuna, smjestio na njihove posjede, čime im je nanešena golema šteta.

(Copia litterarum domini Karoli ducis)

Karolus de Duracio

Dalmacie et Croacie dux

Dicit nobis Vgrinus filius condam Radez sua et vniuersorum nobilium de Pollicia in personis quod magister Yuan filius Neleptii comitis de Cetina omnes Vlachos suos in quinque katunis commorantes ad terram eorum pleno iure eis pertinentem transmisisset et locauisset in eisdem moraturos in preiudicium eorundem nobilium valde grande. Super quo nos requirentes uobis presentibus mandamus quatenus vestrum mitatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Iuanach de

²³ Fol. 24.

Clissa vel Goyslauus filius Georgii aut Goyach Ozdiavich aliis absentibus homo vester (*sic*) ab omnibus quibus incumbit meram de predictis sciat ueritatem et tandem prout exinde uobis ueritas constiterit nobis fideliter et consenciose rescribatis. Datum Iadre XIII die mensis februaris, anno domini Mo CCCo LXX VIo.

(A tergo uero) Honorabilibus uiris nobis sincere dilectis capitulo ecclesie Spalatensis pro nobilibus de Polliça.

Inquisitoria

5.²⁴

22.04.1376.

Kaptol, na zahtjev vojvode Ivana, Vlaha, koji nastupa i u ime svoje braće Strojslava, Ratka i Vukone, sinova Travičića, izdaje ovjereni prijepis naloga kralja Ludovika od 24. lipnja 1367.

Nos ...²⁵ capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris quibus expedit tenore presencium uel ad quorum noticiam presentes peruenirent significamus quod nuper nobis in nostra matrice ecclesia ad diuina offitia congregatis Iohannes voguoda Olachus nomine suo et nomine fratrum suorum, videlicet Strojslau, Radchonis et Volkone filios Trauichitg, nos instantius requisiiuit quatenus quandam regalem litteram in membrano compositam paruoque sigillo secretario intus sub inpressione in cera rubea comunitam, ibidem per eundem Iohannem voguodam²⁶ nomine quo supra (exhibitam – *naknadno prekriženo*) coram nobis exhibitam ne propter ipsius transportationem hinc inde aut aliquo casu emergente qui interdum preuideri non potest, nec non igne comburi aut alio quoquo modo possit deastari, balneari uel cremari, volumus sub nostro capitulari sigillo facere copiarum. Nos igitur iustis petitionibus prefati Iohannis voguode dignum auditum prebentes dictam litteram prout supra sic compositam non viciatam, non cancelatam, non abolitam nec abrasam sed prorsus omni vicio et falsitate carentem mandamus de uerbo ad uerbum fideliter transcribi et postmodum ipsum transcriptum cum eius originale diligenter in nostri presencia ascultare, et quia uidimus verumque concordari presentes nostro capitulari sigillo autentico inpendenti munimine fecimus corroborare in testimonium ueritatis. Cuius quidem littere tenor per omnia talis erat:

(slijedi dokument 5.a)

Actum et datum Spaleti in ecclesia supradicta sub anno natiuitatis Christi Mo IIIc LXXo sexto, indictione XIIIa, die XXo secundo mensis aprilis, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidentia pape vndecimi anno sexto.

²⁴ Fol. 19.

²⁵ Tako ostavljeno u izvorniku.

²⁶ Riječ naknadno dodana između redaka.

5.a

24.06.1367., u Budimu.

Kralj Ludovik izdaje nalog banu Dalmacije i Hrvatske, Konji, i njegovim knezovima, kaštelanima i dužnosnicima u Humskoj zemlji da ne opterećuju bilo kakvim dužnostima i obvezama Vlahe vojvodu Ivana, Stroislava, Ratka i Vukonju, sinove Travičića, sve dok se kralj izravno ne dogovori banom Konjom glede svega što je u svezi s njima.

Nos Lodouicus dei gratia rex Hungarie vobis fidelibus nostro dilecto magnifico viro domino Conye Dalmacie et Croacie bano uel eius comitibus, castelanis et officialibus terre Holmie constitutis et existentibus firmiter precipiendo mandamus quatenus Iuuanum voyuodam, Stroislauum, Ratkonem et Volkonem filios Trauichich Olachos nostros de dicta terra Holmie ad aliqua indebita seruicia et honera supportanda medio tempore donec vobiscum domino Conye bano tractabimus super factis eorundem non compellatis nec eos agrauatis sed conseruetis ipsos in suis iuribus et libertatibus consuetis et quatenus ea eosdem non infestetis, aliud non facturi. Datum Bude in festo natiuitatis beati Johannis (Baptiset – *naknadno prekríženo*) Baptiste, anno domini Mmo IIIc LXo septimo.

6.²⁷

(22.04.1376.?,)

Nedovršeni instrument u kojem se također radilo o vojvodi Ivanu Travičiću, Vlahu.

Nos ...²⁸ capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis tam presentibus quam futuris Christi fidelibus quibus expedit memorie commendamus quod nuper nobis in nostra matrice ecclesia ad diuina congregatis accessit personaliter coram nobis²⁹ Iohannes voyuoda Trauichig Olachus³⁰

²⁷ Fol. 19'.

²⁸ Ovako ostavljeno u izvorniku.

²⁹ Dvije riječi naknadno dodane između redaka.

³⁰ Ovdje se dokument prekida te je ostao nedovršen.

7.³¹

05.06.1377.

Kaptol izdaje, na zahtjev Gojaka sina Maslovog iz Humske zemlje i njegove braće, ovjereni prijepis naloga mlađe kraljice Elizabete upućenog banu Dalmacije i Hrvatske i njegovim dužnosnicima u Humskoj zemlji.

In eterni dei nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem M IIIc LXX VII, indicione XVa, (die quinto mensis iunii – *prekriženo*) die octauo festiuitatis corporis Christi mensis iunii³², pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia pape vndecimi anno septimo, regnante serenissimo principe et domino nostro domino Lodouico dei gracia rege Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. Canonici et capitulum ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos (presentes – *prekriženo*) deuenerint presens exemplum litterarum infrascriptarum (earum ...ns serie – *prekriženo*) facimus manifestum quod³³ venientes personaliter³⁴ coram nobis in nostra ecclesia cathedrali Spalatensi Goyak filius Masszel de terra Holmie et fratres eiusdem (supplicarunt humiliter et petierunt instantius – *prekriženo*) presentarunt litteras serenissime et illustris principisse ac domine nostre³⁵ domine Eliçabeth dei gracia iunioris regine Hungarie scriptas in carta bombicina³⁶ eius uero sigilo secreto integro³⁷ munitas et roboratas *cum litteris circumscriptis que legibiles non apparebant sed in forma sigili apparebant lilila ab vna parte medietatis sigili ab alia medietate transuersi³⁸ non cancelatas, non viciatas nec in aliqua parte sui suspectas, petentes a nobis humiliter et instantius quod ipsas litteras exemplari faceremus in carta pergamina et in publicam formam reddigi cum ob uetustatem et propter difficultatem probationis a iure suo cadere possent ipso instrumento penitus antiquitate **nostro in pendenti muniri sigilo³⁹. Nos igitur canonici et capitulum antedictum ***iustis petitionibus dicti Goyakonis et fratrum annuentes⁴⁰ visis et inspectis (dic – *naknadno prekriženo*) ipsis litteris non viciatis, non cancelatis, nec in aliqua parte sui suspectis in quantum de iure potuimus rogauimus et⁴¹ mandauimus magistro Ganoro notario infrascripto cancelario iurato communis Spaleti ut tenorem ipsarum literarum ipsasque litteras⁴² prout iacet de uerbo ad uer-

³¹ Fol. 26-26'.

³² Od riječi *die* tekst je naknadno dopisan iznad prekriženog teksta.

³³ Riječ naknadno dopisana između redaka.

³⁴ Riječ, uz znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

³⁵ Riječ naknadno dopisana između redaka.

³⁶ Riječi *scriptas in carta bombicina*, uz znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

³⁷ Riječ, uz znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

³⁸ Od znaka * nadalje tekst, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista. No, ovdje se pisar našao u neobičnoj situaciji – prvo je na rubu lista naknadno zapisao riječi iz bilj. 104, potom je *iznad* toga na rubu lista počeo pisati ovaj tekst, ali mu je nestalo prostora, pa je onda drugu polovicu teksta zapisao *ispod*, a spojio ih je jednom iskrivljenom crtom!

³⁹ Od znaka ** tekst, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista.

⁴⁰ Od znaka *** tekst, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista.

⁴¹ Dvije riječi, uz znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

⁴² Tri riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

bum exemplaret in carta pergamina et in publicam formam reduceret ad eternam rei memoriam habendam et retinendam et fidem faciendam quantum de iure et secundum consuetudinem regionis facere poterant. (Tenor quarum litterarum talis est – *prekriženo*) Acta fuerunt predicta Spaleti⁴³ in maiori ecclesia Spalatensi presentibus nobilibus viris ser Nouacho Mathei et ser Nicola Pauli Berini ciiuibus Spaleti testibus rogatis et multis aliis ibidem existentibus, quarum litterarum tenor talis sequitur in hac forma:

(Slijedi dokument 7.a)

||^{fol. 26'} Ego Ganorus filius condam domini Lançaloti de Mantua imperiali auctoritate notarius publicus et nunc notarius et cançelarius iuratus communis Spaleti ad supradicta omnia uocatus et rogatus⁴⁴ presens fui, supradictas litteras regales ab (autenticis sumptas – *prekriženo*) originalibus sumptas et exemplatas rogatu et mandato dictorum dominorum canonicorum et capituli vna cum ipsis dominis canonicis et capitulo presentibus testibus infrascriptis vidi, legi et ascoltaui et ut in eis continebatur ita hic per me notarium⁴⁵ fideliter scriptum et exemplatum est nil addito uel minuto quod sensum uel formam mutet neque uariet intellectum nisi forte in litteris uel sillabis componendis et hoc ex mandato, uoluntate et licentia michi concessis per dictos dominos canonicos et capitulum supradicta die octaua festiuitatis corporis Christi. Acta fuerunt predicta lectura et ascoltacio dictarum litterarum Spaleti in dicta maiori ecclesia Spalatensi presentibus ipsi dominis canonicis et capitulo et volentibus ac mandantibus hoc exemplum dictarum litterarum eorum sigillo in pendenti munimine roborari.

(Ispod ovoga notar Ganor je napisao pa prekrižio slijedeći tekst: Iunii presentibus nobili viro ser Nicola Mathei de Petrachis et Jacxa Radouani testibus rogatis supradictis anno et pontificatu.

Anno et indiccione, die mensis iunii Anno et indiccione supradictis die

Iunii et pontificatus supradicti domini nostri pape volentes et mandantes dicti domini canonici et capitulum hec exemplum dictarum litterarum eorum sigilo in pendenti munimine roborari)

7.a

04.10.1367., u Lorévu.

Mlađa kraljica Elizabeta upućuje nalog banu Dalmacije i Hrvatske, Konji, i knezu koji u njegovo ime upravlja u Humskoj zemlji ili će u budućnosti upravljati, neka čuva vjernoga podanika Gojaka i njegovu braću s njihovim posjedima, koje su u Humskoj zemlji dobili od njezina oca, moćnoga i veli-

⁴³ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁴⁴ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka i na rubu lista.

⁴⁵ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

čajnog (bosanskog) bana Stjepana, u njihovim slobodama i ne uznemiruje ih, budući su ih kralj, njezin muž, i ona sama uzeli pod zaštitu.

Elizabet dei gracia iunior regina Hungarie fideli suo Konya bano regnorum Dalmacie et Crouacie et vicecomiti eiusdem in terra Kolum nunc constituto et in futurum constituendo salutem et gratiam. Cum dominus nostre rex⁴⁶ conthoralis et nos fideles nostros Goyak et fratres eiusdem cum possessionibus suis vniuersis in dicta terra Kalum vbilibet habitis quas pro fidelibus eorum seruiciis potens et magnificus Stephanus banus felicis recordationis genitor noster carissimus donauit et contulit ad nostram recepimus protectionem et tutelam, quare fidelitati uestre precipiendo mandamus quatenus dictos Goyak et fratres eiusdem in possessionibus et libertatibus eorum vice nostre persone conseruare et protegere debeatis nullam molestiam aut impedimentum inferre a vestratibus et aliis debeatis et aliud in premissis non factur. Datum in Lorav die dominica post festum sancti Michaelis archangeli, anno domini M IIIc LX VI sub sigillo nostro secreto.

8.⁴⁷

05.06.1377.

Kaptol izdaje, na zahtjev Gojaka sina Maslovog iz Humske zemlje i njegove braće, ovjereni prijepis privilegija što ga je 1371. (na velikom shodu, kojemu je i sam nazočio) kralj Ludovik izdao istome Gojaku, dopuštajući mu da na svoje posjede dovodi Vlahe iz Bosne i Raške. Bilježnik Ganor, kako bi sebi olakšao posao, poziva se na formular prethodne kaptolske isprave (ovdje nr. 12), zapisane na istoj dvolisnici, dodajući da treba promijeniti one elemente koji razlikuju dva dokumenta te daje kratak opis elemenata kraljevskoga privilegija.

Fiat sub precedenti forma mutatis mutandis alia copia et exemplum litterarum regalium.

Item alias litteras serenissimi et illustris principis ac domini nostri domini Lodouici dei gracia regis Hungarie, Polonie etc. in carta pergamina scriptas suo sigillo secreto et integro⁴⁸ sigilatas sculpturam habente vnus auis cum ferro equo in rostro et litteras legibiles apparentes circum hiis uerbis: S(igillum) secret(um) Lodouici regis, non viciatas, non cançelatas nec in aliqua parte sui suspectas (quarum tenor talis est – *prekriženo*) petentes etc. ut supra.

(slijedi dokument 13.a)

Ego Ganorus ut supra.

⁴⁶ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁴⁷ Fol. 26^v-27.

⁴⁸ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

8.a

20.04.1371., u Ninu.

Kralj Ludovik izdaje, tijekom zasjedanja velikoga shoda kraljevina Dalmacije i Hrvatske, privilegij Gojaku, sinu Maslovom, iz Humske zemlje, kojim utvrđuje pravo da ovaj dovodi na svoje posjede Vlahe iz Bosne i Raške i njima „gospodari“ sve dok zajedno s tim Vlasima bude obavljao dužne službe kralju. Dovedene Vlahe od Gojaka ne smiju preuzimati ni primorski ban ni njegovi dužnosnici protivno njihovoj volji, kao što ni Gojak i braća ne smiju preuzimati kraljevske Vlahe. Privilegij sadrži i nalog u tome smislu izravno upućen sadašnjim i budućim banovima i kaštelanima u Humskoj zemlji, a iz toga je naloga razvidno da u Humskoj zemlji tada postoje i kraljevski Vlasi.

Nos Lodouicus dei gratia Hungarie et Polonie rex tibi fideli nostro dilecto nobili viro Goyakoni filio Masszel de terra nostra Holmie annuimus et concedimus liberam et securam facultatem quod tu Vlachos de quacumque sint generatione possis educere de Bozna siue de Rasscia et eos locare in terris que nunc sub tua existunt in regno nostro facultate et quod possis Vlachis talibus dominari, nobis et nostre sancte corone semper dum necesse fuerit fideliter cum eisdem Vlachis famulando, quos quidem Vlachos nec banus noster maritimus nec sui castelani uel officiales contra eorundem Vlachorum uoluntatem possint recipere seu alienare a tua potestate et iurisdictione. Attamen uolumus vt nec tu nec homines ad te pertinentes ^{fol. 27} possitis uel audeatis vos intromittere de Vlachis sub nostra regia iurisdictione et potestate vbilibet nunc constitutis, nec etiam presumpmatis ipsos allienare ad vos seu locare sub pena debilitationis libertatis seu gratie nostre superius expressate. Quapropter vobis banis nostris vel castelanis in dicta terra nostra Holmiensi nunc et pro tempore constitutis firmiter precipiendo mandamus quatenus memoratum Goyakonem cum ipse Vlachos de terris alienis specialiter de Bozna eduxerit et sub suam potestatem locauerit in hac parte non perturbetis nec de talibus Vlachis nos intromittatis. Attamen Vlachos nunc in regno nostro vbicumque constitutos signanter in eadem terra Holmie residentes non dimittatis sibi usurpare seu applicare sue potestati Goyakonem prenotatum, et aliud non facturi. Datum None in quindenis festi Passcarum domini, anno eiusdem Mo CCCmo LXXmo primo

9.⁴⁹

19.06.1377.

Kaptol izdaje svjedodžbu o provedenom postupku provjere i usporedbe stranaka izdanih primjeraka vlastite isprave i njezina “originalnoga” teksta. Postupak je pokrenut na zahtjev Hlapca Bolkovića, kojemu je svojedobno

⁴⁹ Fol. 28-28’.

knez Nelipac pok. Konstantina darivao polovicu selja Ljublje (na širem području Promine), a što je bilo registrirano izdavanjem isprave splitskoga kaptola. U međuvremenu je između Hlapca i Nelipca izbio prijedor oko polovice toga sela, a Hlapac je tvrdio da postoje razlike u tekstu između s jedne strane njegova primjerka isprave providenog kaptolskim pečatom, i s druge strane onoga koji je imao knez Nelipac te je čak iskazao sumnju u valjanost „originala“ koji se čuvao u kaptolu. Zbog toga je viceban Hrvatske naložio provođenje istrage, odnosno postupka usporedbe isprava, a taj je postupak proveo kantor i kanonik kninskoga kaptola Juraj, u čijoj su nazočnosti u samome splitskom kaptolu uspoređeni „original“ dokumenta i primjerak kneza Nelipca te je utvrđeno da su istovjetni. Istom je prigodom Hlapac ustrajao na svojim tvrdnjama da se njegov primjerak dokumenta razlikuje, ali tog svog primjerka nije imao pri sebi te je urečen novi termin za 1. srpnja, kad je Hlapac trebao donijeti svoj primjerak sporne isprave kako bi se i on mogao usporediti s „originalom“ i primjerkom kneza Nelipca.

Canonici et capitulum ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deueniunt et quos presens tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum facimus ipsarum serie manifestum quod nobis congregatis in nostra maiori ecclesia Spalatensi ad infrascripta fienda et audienda ut moris est in hiis et aliis, ad nostri presentiam accessit (nobilis vir – *prekriženo*) Hlapacius Bolkouich vnaa cum venerabili viro don Georgius (*sic*) cantore canonico et de capitulo Tininiensi ad infrascripta misso vigore litterarum domini vicebani Croacie et presente nobili et egregio comite Nelepicio olim bone memorie⁵⁰ nato condam comitis Constantini a nobis petens et requirens (quatenus – *prekriženo*) cum maxima instancia quatenus in presentia dicti Georgii de dicto capitulo Tininiense eidem Hlapcio ostendere deberemus originale notam cuiusdam littere seu carte vnius donationis sibi ut dicebat facte per dictum comitem Neleprium coram (ipsis – *prekriženo*) nobis canonicis antedictis et capitulo de medietate cuiusdam ville uocate Luble (asserens – *prekriženo*) quoniam questio de medietate predictae ville inter ipsos Hlapcium et comitem Neleprium uertebatur, nosque de capitulo Spalatense suspectos asserens habere de dicta nota originali. Nos itaque canonici et capitulum antedicti tamquam legales et autentice persone ibidem et in presencia dictorum Hlapcii et comitis Neleprii et dicti Georgii canonici ac multorum nobilium ibidem existentium ostendimus notam ipsius littere seu carte eamque alta uoce legi et perlegi fecimus per notarium publicum ad hoc uocatum, qui quidem Hlapcius asserebat ipsam notam non esse conformem cum suo autentico sigilo nostro in pendentem ut dicebat⁵¹ communito, quod autenticum dicebat se habere, et interrogatus ipse Hlapcius a nobis ut ipsum suum autenticum cum sigillo ostendere deberet et ascultari facere cum originali iam lecto ut dictum est respondit ipse Hlapcius quod non habebat secum dictum suum autenticum. Dictusque comes Nelepcius suam autenticam litteram ostendit (dando

⁵⁰ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁵¹ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

– *prekriženo*) de medietate dicte ville et communitam sigillo magno nostro in pendenti. Denique multis hinc inde dictis per dictos Hlapcium et comitem Neleptium ipse ambe partes in communi concordia et bona uoluntate sponte⁵² prefixerunt sibi⁵³ usque ad octauam beati Iohannis Baptiste proxime futuri terminum ad ueniendum coram nobis in antedicta ecclesia et promisit ac se obligauit et⁵⁴ obtulit dictus Hlapcius in presentia dicti don Georgii de dicto capitulo Tininiense nec non et testium infrascriptorum et multorum ibidem existentium portare ad dictum terminum dictam suam autenticam litteram communitam sigilo nostro ut asserebat vt ascoltaret cum nostra nota originali ut videretur si simul concordabant, ||^{fol. 28'} et similiter se obligauit et promisit dictus comes Nelepcius suam autenticam litteram reportare ad dictum terminum. Acta fuerunt (predictam – *prekriženo*) predicta in antedicta cathedrali ecclesia Spalatensi presentibus antedictis partibus et dicto Georgio de dicto capitulo Tininiensi nec non presentibus nobilibus viris dominis Zanino Cipriani, Cipriano eius filio, Duymo Sloui, Radouano Duymi, Micha Madii et Chrisano Chutey ac etiam venerabilibus viris don Nicxa de Kataro presbitero et administratore ecclesie sancti Petri de Cetina (diocesis Spalatensis – *prekriženo*) et don Marino Rauanicho de Spaletto ac multis aliis testibus, die XVIII iunii, anno domini Mo CCCo LXX VII, indiccione XVa, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia pape XI^{mi} anno septimo.

10.⁵⁵

03.07.1377.

Kaptol izdaje svjedodžbu o nastavku pravnoga posla o kojemu je bilo riječi u prethodnom dokumentu. Naime, na urečeni rok, oktavu blagdana sv. Ivana Krstitelja, pojavili su se u splitskome kaptolu ponovno knez Nelipac pok. Konstantina i Hlapac Bolković, kako bi se nastavio postupak usporedbe njihovih isprava o darivanju pola sela Ljublje (u Promini) s „originalom“ koji se čuvao u kaptolu. Sada su međutim uz njih došli, kao izaslanici Nikole sina Nikole, zamjenika vicebana Hrvatske Ivana, odnosno banski povjerenici, plemići Budonja Hejminić i Radoš sin Ivana Radučića, te arciprezbiter ninskoga kaptola Andrija i svećenik vranskoga samostana Stanac, kao pridruženi svjedoci izaslani od dvaju institucija koje su imale status „vjerodostoj-

⁵² Riječi *et bona uoluntate sponte*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

⁵³ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁵⁴ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

⁵⁵ Fol. 28'-29. Radi se o istome poslu o kojem je riječ u prethodnom dokumentu, pa iako je vremenska razlika u izdavanju dokumenta četrnaest dana, odnosno dva tjedna, pisar je dokumente pisao tako da je novi dokument nastavio pisati na istoj stranici na kojoj je završio prethodni dokument te je čak prvotno napisao riječ *Eodem*, ali ju je onda prekrižio i sastavio novi dokument, formalno neovisan o prethodnom. Bez obzira na to fizičko spajanje dokumenata, ipak sam ih, kao zasebne i nastale u različitim vremenima, razdvojio posebnim brojevima.

noga mjesta“. Pred okupljenima je Hlapac zatražio kopiju spornoga dokumenta na što mu je predstavnik splitskoga kaptola odgovorio da je može dobiti o svome trošku, ali da prije toga mora pokazati svoj primjerak kako je to i obećao u prethodnome postupku, i to kako bi se taj primjerak mogao javno pročitati i usporediti s kaptolskim „originalom“. Na to je Hlapac doista prikazao jednu ispravu ovjerenu visećim pečatom, ali nije dopustio da se ona pročita niti je dopustio da se utvrdi o kakvome je pečatu riječ, na što je predstavnik kaptola iskazao sumnju glede toga dokumenta. Tu sumnju je s kaptolske točke gledišta potvrdila činjenica da je nakon toga Hlapac napustio mjesto gdje se postupak odvijao, iako mu je javni bilježnik pripremio kopiju kaptolskoga „originala“ te je taj dokument počeo čitati. Hlapac se nije odazvao pozivu da se vrati i do kraja sudjeluje u postupku, dočim je knez Nelipac ostao i pričekao da se pročita i njegov primjerak sporne isprave, nakon čega je utvrđeno da on u cijelosti odgovara „originalu“.

Canonici et capitulum ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerunt et quos presens tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum serie ipsarum testificamus et attestamus omnia infrascripta quod nobis congregatis in nostra cathedrali Spalatensi ecclesia ut moris est ad infrascripta et similia (nobis – *prekriženo*) ad nostri presentiam accesserunt nobilis et egregius vir comes Nelipač olim bone memorie natus⁵⁶ comitis Constantini et (nobilis viri – *prekriženo*) Hlapač Bolkouich et hoc in quodam termino inter eos voluntarie et sponte prefixo ut patet in quibusdam litteris nostro sigillo communitis (factis in – *prekriženo*) datis sub die XVIII mensis iunii (prot – *naknadno prekriženo*) proxime preteriti presentibus venerabili et discreto viro don Andrea archipresbitero Nonensis capituli et nobili viro Budogna Heymignig homine domini bani⁵⁷ ad infrascripta omnia deputatis vigore litterarum domini Nicolai filii Nicolai vices gerentis domini Iohannis vicebani Croacie datis Tininii sequenti die festi beati Iohannis Baptiste anno presenti, nec (p – *naknadno prekriženo*) non prouido et discreto viro don Stanicio presbitero de conuentu Aurane et nobili viro Rados filio Iohannis Raducich homine domini bani ad infrascripta omnia similiter deputatis vigore litterarum dicti domini Nicolai datis supradicta die et anno Tininii occasione cuiusdam (cause et questionis – *prekriženo*) littere seu carte donationis quam dicebat dictus Hlapcius sibi fuisse factam per dictum comitem Nelepçium de medietate vnius ville vocate Luble posite in Oprominge, de qua medietate ville erat et uertitur questio inter dictum comitem Nelepçium et dictum Hlapçium, a nobis requirens antedictus Hlapçius ut sibi copiam daremus dicte littere seu carte nosque respondentes offerimus dare copiam et libenter tuis expensis sed dum modo primo et ante omnia tua autentica littera seu carta asculetur cum nostra originali si se similiter concordant *sicut promisisi et te sponte obligasti ut in dictis litteris euidenter apparet⁵⁸. Qui Hlapçius

⁵⁶ Riječ, uz znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁵⁷ Riječi *homine domini bani*, uz znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

⁵⁸ Od znaka * tekst, uz odgovarajuću oznaku za umetanje, naknadno dopisan na donjem rubu lista.

manu eleuata in presentia multuorum qui ibi erant ostendit quandam litteram cum sigilo ^{fol. 29} pendenti nec uoluit facere legi eam nec uoluit quod⁵⁹ uideretur sigillum cuius⁶⁰ maneriei (foret – *prekriženo*) et effigiei (foret – *prekriženo*) aut sculpture foret⁶¹ ex quo ipsam talem litteram seu cartam⁶² suspectam habuimus et habemus ex eo etiam cum notarius publicus sibi preparasset dicte note copiam⁶³ et inciperet legere eam incontinenti ipse Hlapčius inde recessit nec reddere uoluit a nobis uocatus sed dictus comes Nelepčius remansit et suam litteram seu cartam autenticam sigillo nostro roboratam legi fecit et coram omnibus cum nota ascultari et quia notam originalem cum autentico suo concordare inuenimus igitur more prouincie et patrie fides est eidem plenissime adhibenda. In quorum omnium testimonium presentes fieri fecimus et nostri sigili magni munimine roborari. Datum et actum Spaleti in dicta nostra cathedrali ecclesia Spalatense presentibus venerabili viro don Kranchone archipresbitero Clisiensi, don Nicxa de Kataro presbitero et rectore ecclesie sancti Petri de Cetina, nobilibus uiris ser Marino Vangnis, Duymo Sloui, Petro Francisci Zachinich **de Spaleto, ser Teodosio de Sibenicho, Bernardo speciali de Sibenico⁶⁴ et quam mutlis aliis testibus, anno domini MCCCLXXVIIo, indicione XVa, die tercio iulii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia pape XI mi anno septimo.

11.⁶⁵

23.06.1377.

Kaptol, na zahtjev splitskih plemića i izaslanika splitske općine, Novaka de Petrachis i Dujma Sloui, izdaje ovjerovljeni prijepis izvješća kninskoga kaptola od 29. rujna 1376. o provedenom postupku razgraničenja posjeda omiške utvrde s jedne strane i splitskoga gradskog kotara s druge strane te u to izvješće uklopljenoga izvješća o istrazi o štetama što su ih stanovnicima Splita pričinili Petar i Emerik, knezovi Humske zemlje i omiški kaštelani.

Capitulum et canonici ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deueniunt earum serie facimus manifestum quod *nos congregatis ut moris est in infrascriptis et similibus in cathedrali ecclesia Spalatensi⁶⁶ ad nostram presen-

⁵⁹ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane iznad teksta na gornjem rubu lista.

⁶⁰ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁶¹ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁶² Riječi *litteram seu cartam*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁶³ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

⁶⁴ Od znaka ** tekst, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dodan na rubu lista.

⁶⁵ Fol. 25-5'. Iako bi sukladno kronološkome kriteriju ovaj dokument morao doći između sadašnjih brojeva 9. i 10. ipak on dolazi na ovome mjestu jer su prethodna dva dokumenta bila napisana na istoj dvolisnici te su, u slučaju da su registri doista pravljani spajanjem takvih dvolisnica (vidi Uvod), i ti dokumenti u fizičkome smislu u takvome registru slijedili jedan iza drugog.

⁶⁶ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

tiam accenserunt in ipsa⁶⁷ katedrali ecclesia Spalatensi nobiles viri domini Nouachus de Petrachis et Duymus Sloui syndici communis Spaleti pro parte communitatis Spaleti et nomine et vice ipsius communis et pro ipso communi, nobisque presentarunt deuote quasdam litteras capituli ecclesie Tininiensis in carta bombicina scriptas et eius uero sigillo magno in cera alba⁶⁸ a tergo sigilatas, que quidem littere apparebant fuisse directe serenissimo domino nostro regi prout ex earum inspectione manifeste apparet non viciatas nec in aliqua parte sui suspectas sed vicio omni et suspicione carentes, a nobis humiliter requirentes ut ipsas litteras exemplari faceremus **in carta pergamina nostrique sigilli maioris appensione munitas⁶⁹ ad eternam rei memoriam habendam et retinendam quia propter temporis uetustatem iura commuis Spaleti in ipsis litteris descripta⁷⁰ possent faciliter deperire cum memoria hominum sit labilis. Quarum litterarum tenor talis est:

(slijedi dokument 11.a, u koji je inseriran dokument 11.b)

Nos⁷¹ itaque dictorum dominorum Nouachi et Duymi sindicorum communis Spaleti iustis et congruis petitionibus annuentes ipsas litteras exemplari manddauiimus et fecimus ipsasque autenticas litteras cum hiis exemplatis legi et ascultari fecimus easque simul concordare inuenimus et fore fideliter exemplatas nil addito uel minuto quod sensum uel summam mutet nisi forte in litteris uel sillabis componendis et ad robus premissorum volumus et manddauiimus hoc presens exemplum ipsarum litterarum sigili magni nostri capituli appensione muniri. Datume et actum in nostra katedrali ecclesia Spalatensi (die – *naknadno prekrizeno*) in vigilia beati Iohannis Batiste, anno domini M CCCo LXXVIIo, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia pape XI^{mi} anno VIIo.

11.b

26.02.1376., u Kninu.

Ostrogonski nadbiskup i generalni vikar kraljevine Dalmacije, Ivan, izdaje nalog kninskome kaptolu da osigura svjedočenje pri utvrđivanju granica posjeda omiške utvrde s jedne strane i splitskoga kotara s druge strane. Postupak utvrđivanja razgraničenja će provesti knez Grgur pok. Mlacka iz Peći, koji je neko vrijeme u svome vlasništvu držao Omiš, a onda ga u zamjenu prepustio kralju. Knez Grgur i kaptolski izaslanik trebali su k tome utvrditi jesu li koje zemlje Splićana nepravedno okupirane i jesu li kraljevski kaštelani

⁶⁷ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁶⁸ Tri riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane na rubu lista.

⁶⁹ Tekst od znaka ** naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

⁷⁰ Četiri riječi naknadno dopisane između redaka.

⁷¹ Zaključni idio isprave nalazi se na fol. 25'.

Omiša pričinili kakve štete stanovnicima Splita, a ukupno je izvješće trebalo uputiti kralju Ludoviku.

Amicis suis reuerendis capitulo ecclesie Tininiensis. Johannes archiepiscopus Strigoniensis loci eiusdem comes perpetuus ac vicarius generalis regni Dalmacie amicicium paratam cum honore. Noueritis quod quia ad reambulandum, errigendum et separandum metas et cursus metales terrarum castris Almis et separatione ab aliorum iuribus, specialiter ciuitatis Spaleti, comes Gregorius filius condam Mlack de Pech eo quod ipse dictum castrum primitus habuisset et certitudo metarum eiusdem plenarie constaret et demum ipse dictum castrum domino nostro regi in concambium tradidisset, vna cum homine vestro ad premissa peragenda necessario sit transmittendi. Igitur vestram amicicium rogamus presentibus diligenter quatenus vestrum mittitis hominem pro testimonio fide dignum qui vna cum prefato comite Gregorio per nos ad id auctoritate regia specialiter transmissio feriis quarta uel quinta proxime venturis et aliis diebus ad id sufficientibus ad faciem terrarum predicti castris Almis vicinis et commetaneis suis vniuersis legitime inibi conuocatis et presentibus accedendo metas et cursus metales terrarum predicti castris pro ut per ipsum Gregorium vt dicitur primitus possessorem dicti castris fuissent possesse et in manibus dicti domini nostri regis premissio modo concambiali tradite reambulent et vbi que signis metalibus ab aliorum iuribus possessionariis ab inuicem separando consignent peractisque suo modo premissorum in eo vtrum aliquae terre seu portiones possessionarie ciuium Spalatensium ad terras predicti castris Almis sint occupate et quot et quanta dampna homines dicte ciuitatis Spaleti a castelanis dicti castris Almis habuissent ab omnibus quibus decet et licet diligenter et consenciose de premissorum inquirendo scient et inquirent omnimodam ueritatem, et post hec tocius facti seriem domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum sub castro Tininii secundo die festi beati Mathei apostoli, anno domini Mo CCCo LXXsexto.

11.a

29.09.1376., u Kninu.

Kninski kaptol izdaje svjedodžbu i izvješće o provedenome postupku razgraničenja posjeda omiške utvrde i splitskoga gradskog kotara koji je proveo knez Grgur iz Peći uz svjedočenje Nikole lektora i kanonika kninskog kaptola, a po nalogu ostrogonskoga nadbiskupa i generalnoga vikara kraljevine Dalmacije. Knez Grgur je kao granicu označio crtu koja se od „Bile peći“ (vjerojatno u Žrnovnici) spušta u pravcu juga do mora, ali bez oznaka u prostoru, s tim da je s obje strane te crte bilo pojedinačnih posjeda obaju strana (omiške utvrde i splitskih građana). Izvješće donosi i precizan popis šteta koje su pojedinim Splitsanima nanijeli knezovi Humske zemlje i omiški kaštelani, Petar i Emerik.

Excelentissimo principi et domino domino Lodouico dei gratia illustri regi Hungarie. Capitulum ecclesie Titiniensis (*sic*) oraciones in domino debitas et deuotas. Litteras venerabilis in Christo patris domini Johannis archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui ac vicarii generalis regni Dalmacie honore quo decuit et licuit recepimus hunc tenorem continentis:

(*slijedi slijedi dokument 11.b*)

Nos igitur iustis et congruis petitionibus (inclinati – *naknadno prekrizeno*) prefati domini archiepiscopi Strigoniensis annuentes vna cum comite Gregorio de Pech auctoritate vestra regia per prefatum dominum archiepiscopum ad infrascripta transmissis vnum ex nobis, honorabilem virum dominum Nicolaum lectorem ecclesie nostre, pro testimonio duximus transmittendum. Qui demum ad nos reuersi nobis concorditer retulerunt quod ipsi feria quarta proxima post festum beati Mathei apostoli et euangeliste proxime preteriti ad facies terrarum castris Almis et Spalatensium accedendo et innibi conuocatis suburgiensiibus predicti castris Almis et aliis hominibus inibi habitis et existentibus ad quandam cauernam que est in rupibus murata wolgo Bila pech vocata, quam dicebat idem Gregorius esse super terram castris Almis premissi, et ab inde uersus plagam australem eundo recto tramite et procedendo usque ad mare, idem Gregorius non per signis metalibus sed in tantum se tenuisse et possedisse fatebatur, exceptis quibusdam terris et villis inter utrasque partes ultra terminos ^{fol. 25'} premissos uario modo limitatis. Item super dampnis et iniuriis per magistros Petrum et Emericum comites terre Holmie et castelanos ad Almis et ipsorum officiales ciuibus et populis de Spaletto illatis talem ab omnibus quibus decuit et licuit diligenter et consensiose inuestigando ueritatem sciuisent: quod dicti comites terre Holmie cuidam domine Mire relicte Peruesce tria staria et vnam quartam bladi mixti recepissent et eo non contenti mustum de duabus vineis Martini filii Martini positis ad Muzam ydem comites abstulissent; item Radouanum et Ostoyam homines de Spaletto captiuantes vnam barcham lignaminibus pro hedificiis domorum honerata ab hominibus castris Almis predicti emptis recepissent dictosque Radouanum et Ostoyam captos ligatis manibus ad castrum predictum deductis tormentassent ac rebus eorum omnibus spoliassent, priuatosque rebus ac lignaminibus predictis et crudeliter tormentatis cum predicta barcha abire permiserunt; et hiis non contenti de quibusdam terris Kristoli clerici rectoris ecclesie Sancti Petri de Gumaio magnam quantitatem bladi diuersorum generum et musti ac ficuum quorum numerus ignorabatur modo quo supra recepissent et asportassent quo eorum placuisset uoluntati; item de vinea hereditaria Johannis presbitri duas storas gikin wolgo uocatas et bonam quantitatem ficuum abstulissent; item quendam hominem Stephanum nomine vilanum Jancii Duymi super territorio Spalatensi culpis suis nullis exigentibus detinuisent et ab ipso quinque libras et quinque soldos extorsissent; item Petrum vilanum Miche Madii super territorio seu possessione dicti Miche in Podstrana uocata inuasissent et ab ipso fideiusorum cautionem super certa pecunali solutione recepissent. Datum in festo sancti Michaelis archangeli, anno domini Mo CCCo LXXo sexto.

12.⁷²

01.12.1377.

Kaptol izdaje svjedodžbu o postupku ulaganja prosvjeda u ime dužnosnika kraljevske komore soli i tridesetnine u Dalmaciji, a u svezi s pljačkom bosanskih trgovaca što su ju izveli kaštelani Čačvine i Bistrice. Pokretanje postupka i kaptolskoga izaslanika kao svjedoka zatražili su splitski plemić Zanin Ciprijanov, u ime svoga sina Ciprijana Zaninova, dužnosnika i zakupnika komore, te splitski građanin Dionizije Ilijin, dužnosnik komore u Splitu. Prosvjed je uložen jer su kaštelani Čačvine i Bistrice svojim postupkom pogazili garancije koje su posebnim dokumentima bosanskim trgovcima dali kralj Ludovik i ban Hrvatske Nikola de Zeezch, čime su naškodili kraljevskome i banskome ugledu i nanijeli štete kraljevskoj komori. Postupak je u Sinju pred franjevačkim samostanom proveo splitski plemić Matej Kristolov Papalis, kao izaslanik dužnosnika komore, a svjedočio je kanonik Ivan Cvitkov. U dokument je uklopljen i pisani tekst prosvjeda, koji sadrži i posebne pisane garancije bosanskim trgovcima izdane od strane kralja Ludovika i bana Nikole.

In dei nomine eterni. Amen. Vniuersis et singulis ad quos presentes deuenirint (harum serie facimus – *prekriženo*) manifestum existat atque notum quod nobis canonicis infrascriptis et capitulo ecclesie Spalatensis in nostra matrice ecclesia cathedrali Spalatensi⁷³ congregatis ad infrascripta fienda, quorum nomina canonicorum sunt hec qui potuerint interesse infrascriptis *..... existentibus ultra duas partes capituli et canonicorum ecclesie prelibate⁷⁴ videlicet: don Iohanne de Sibenico canonico Spalatensi electo et postulato episcopo Naratensi⁷⁵, venerabili viro don Andrea Andree archipresbitero, don Bučardo Iacobi primicerio, don Duymo Damiani primicerio Farenisi et canonico Spalatensi, **don Petro Iohannis Cassianich, (Iacobo Andree subdiacono et sacrista – *prekriženo*) don Nicolao Pouerseni, don Damiano Peruesse, don Iohanne Ciuitçi, Tomasio de Petrachis diacono, Marino Nicole subdiacono, Duymo Siluestri subdiacono, Nicolao Georgii subdiacono et don Radossio Ciuitçi Godicich, omnibus canonicis dicte ecclesie Spalatensis, coram nobis in ipsa ecclesia comparuerunt nobiles viri ser Zaninus Cipriani ciuis Spaleti⁷⁶ nomine et vice Cipriani eius filii, officialis et conductoris (camere – *prekriženo*) salis et trentessimi camere regie Hungarie in partibus Dalmacie, et ser Dionisius Elye ciuis Spaleti⁷⁷, similiter officialis dicte camere regie salis et trintessimi in Spaletto, a nobis

⁷² Fol. 21-22.

⁷³ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁷⁴ Tekst od riječi znak * do riječi *prelibate*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista, no kako je taj dio lista oštećen vlagom nije ga moguće u cjelini pročitati.

⁷⁵ Tekst od znaka ** do riječi *Naratensi*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na gornjem rubu lista.

⁷⁶ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

⁷⁷ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

cum instancia petentes et requirentes quatenus ob honorem regium et vtilitatem regie camere ac etiam ob honorem magnifici viri domini Nicolay de⁷⁸ Seez banni⁷⁹ Croacie necnon amore iusticie dignaremur (eidem – *prekriženo*) eisdem dare et concedere vnum ex nobis canonicis et de (ipso – *prekriženo*) nostro⁸⁰ capitulo corporalem qui vna cum vno nobile de Spaletto, videlicet ser Matheo Cristoli Papalis, nuncio ipsorum officialium ad hoc per ipsos electo vadat Cetinam et ad locum seu castrum vocatum Fsin et alibi ubi expedierit et⁸¹ ibidem coram vicecastelanis comitis Iohannis⁸² in Cetina et Zezuinaz ac coram comitte seu castelano dicti domini banni in (*riječ koju je ovdje počeo pisati pisar je zacrnio, pa se ona ne može pročitati*) Bistriča videat, (et – *prekriženo*) audiat ac intelingat⁸³ quandam protestationem quam fieri volunt ipsi officiales dictis vicecastelanis⁸⁴, quorum nomina inferius describuntur, per dictum ser Matheum occasione fidantie (disrupte per dictos vicecastelanos Boss – *prekriženo*) concessa mercatoribus Bossnensibus uenientibus Spaleti et in foro Narenti cum eorum mercibus et rebus et inde reddeuntibus cum sale et mercimoniis et aliis rebus per dictum dominum nostrum regem et *** per dictum dominum bannum per eorum patentes litteras⁸⁵ et disrupte per ipsos vicecastelanos derobando ipsos Bossnenses mercanciis ipsorum ac multos ipsorum letaliter uulnerando in (non – *prekriženo*) modicum (vituperium – *prekriženo*) honorem⁸⁶ domini nostri regis et domini banni predicti ac dampnum maximum regie camere, in nostri presencia legi faciendo litteras patentes regias eius sigilo paruo usitato munitas et roboratione impressas necnon litteras patentes dicti domini bani eius uero sigillo paruo usitato munitas loquentes super dicta fidancia concessa dictis mercatoribus Bossnensibus. Nos itaque omnes qui dilligimus vnanimiter regium honorem et dicti domini banni ac vtilitatem regie camere necnon et iusticiam⁸⁷ iustis et congruis petitionibus annuentes dictorum ser Zanini nomine dicti Cipriani eius filii⁸⁸ et ser Dyonisii illico elegimus venerabilem et discretum virum dom Iohannem Ciuitçi canonicum Spalatensem et de nostro capitulo corporalem imponentes et eidem in mandatis dantes quod ipse personaliter vadat ad dictum locum Cetine vna cum dicto ser Matheo et notario publico et ibi videat, audiat et intelingat quomodo et qualiter fiet dicta protestatio et qualis responsio super inde fiet per dictos castelanos uel alterum ipsorum et postmodum omnia per ordinem nobis consenciose refferat. Demum dictus don Iohannes ad nos reddiens in ipso capitulo et ecclesia et coram nobis omnibus supradictis canonicis et capitulo⁸⁹ retulit presentibus dictis Cipriano et Dyoni-

⁷⁸ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁷⁹ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁸⁰ Riječ umjesto one prekrižene naknadno dopisana između redaka.

⁸¹ Tekst od riječi *et alibi* do riječi *et*, uz znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista.

⁸² Ime naknadno dopisano između redaka.

⁸³ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁸⁴ U ovoj je riječi *vice* naknadno dopisano između redaka.

⁸⁵ Tekst od znaka *** nadalje, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁸⁶ Riječ naknadno dopisana između redaka iznad one prekrižene.

⁸⁷ Riječi *necnon et iusticiam*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁸⁸ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁸⁹ Riječi *canonicis et capitulo*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

sio officialibus antedictis et ad eorum instanciam⁹⁰ quod dictus ser Matheus nuncius ipsorum officialium in loco Cetine et ante faciem ecclesie fratrum minorum de Cetina nomine dicte camere et ipsorum officialium in presentia ipsius don Iohannis⁹¹, testium infrascriptorum et maxima quantitate populi fecit protestationem infrascripti tenoris die dominico XV mensis nouembris anni presentis, de qua protestatione rogatus est magister Ganorus de Mantua notarius (publicus – *naknadno dopisano između redaka, pa onda prekrizeno*) iuratus Spaleti publicum conficere instrumentum, ||fol. 21' cuius protestationis tenor talis est:

(slijedi dokument 12.c u koji su inserirani i prepisani dokumenti 12.a i 12.b)

⁹²(Asserentes et a p – *prekrizeno*) Et facta dicta protestatione omnes castelani Fsin responderunt dicentes se non esse in aliquo culpabiles de predictis, castelani uero Zezuinaç et Bistriçe, videlicet Percho et Yuanes⁹³, responderunt et dixerunt ac confessi fuerunt quod ipsi fecerunt dictam derobationem et dictam affidanciam et securitatem disrumperunt in territorio comittis Iohannis de Cetina offerentes et dicentes⁹⁴ se uelle restituere omnes res per ipsos dictis Bossnensibus ablatas. Et sic omnia predicta retulit dictus don Iohannes nobis in ipso capitulo uera esse et fuisse # et presente dicto ser Matheo affirmante predicta⁹⁵ et sic testificamur et ad robur premissorum nostri sigilli capituli uolumus impresione muniri. Datum Spaleti in nostra chatedrali ecclesia Spalatensi die primo mensis decembris, anno domini M IIIc LXX VIIo, indicione XV, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia pape vndecimi anno septimo.

Ego Ganorus filius condam domini Lançaloti de Mantua imperiali auctoritate notarius publicus et nunc iuratus communis Spaleti predictis omnibus dum agerentur presens fui et rogatus a dictis officialibus scripsi et publicau.

12.a⁹⁶

19.05.1377., u Budimu.

Kralj Ludovik, nakon objašnjenja da se trgovci iz Bosne ne usude dolaziti u kraljevinu Hrvatsku i odatle dalje u Dalmaciju, iz čega prozlaži nemala šteta za prihode kraljevske komore soli i tridesetnine, nalaže banu Hrvatske Nikoli de Zeezchu neka osigura i obavijesti iste trgovce da mogu bez bojazni dolaziti u kraljevine Hrvatske i Dalmacije i tu trgovati solju i drugim robama kako je

⁹⁰ Tekst *et ad eorum instanciam*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista.

⁹¹ Riječi *ipsius don Iohannis*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁹² Završnio dio kaptolske isprave nalazi se na fol. 22.

⁹³ Riječi *videlicet Percho et Yuanes*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁹⁴ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

⁹⁵ Tekst od znaka # do riječi *predicta*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisan na rubu lista.

⁹⁶ Fol. 21'.

to inače bilo uobičajeno. Isto tako kralj nalaže banu neka svoje dužnosnike obavijeti o tomu kako oni ne bi činili štete ili neopravdano ugrožavali iste trgovce.

Lodouicus dei gratia rex Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. Fideli suo magnifico viro Nicolao de Zeez banno Croacie ipsiusque vicebano et officialibus salutem et gratiam. Quia mercatores de Bossna non audent neque presumant cum eorum rebus et mercibus ad regnum nostrum Croacie et demum in Dalmacia proficisci, propter quod in camaris nostris salis et trintessimum eorundem regnorum dampnum eueniet satis grande, mandamus vobis quatenus ipsos mercatores de Bossna assecuratis et affidatis vt secure ad regna nostra Croacie et Dalmacie cum eorum mercibus venire valeant et deinde cum sale ac aliis mercimoniis regnorum nostrorum predictorum reddere possint more alias consueto, et hoc idem proclamari faciatis commitatis vt nullus ex vestris ipsos mercatores audeat molestare seu minus iuste aggravare, aliud non facturi. Datum Bude feria tertia proxima post festum Pentecosten, anno domini M IIIc LXX VIIo.

12.b⁹⁷

10.10.1377., u Klisu.

Postupajući sukladno kraljevskome nalogu ban Hrvatske Nikola de Zeezch izvješćuje bosanske trgovce da mogu slobodno i sigurno dolaziti u kraljevine Hrvatske i Dalmacije te osobito u Split i na trg u Drijevimu. Nakon što plate dužne pristojbe mogu isto tako sigurno i slobodno sa solju i drugim robama napustiti kraljevine, kako je to inače bilo uobičajeno.

Nos Nicolaus de Zeezch regni Croacie bannus vniuersis et singulis mercatoribus de Bozna notum facimus presentium per tenorem quod nos nuper recepimus litteras a domino nostro rege Hungarie dantes nobis in mandatis per easdem quatenus mercatores de Bossna assecurare et affidare deberemus vt secure ad regna Croacie et Dalmacie cum eorum mercibus venire valeant et deinde reddere cum sale et aliis mercimoniis more alias consueto. Igitur presentium per tenorem vos et singulos vestrum mercatorum de Bossna assecuramus et affidamus vt cum vestris mercibus et rebus possitis secure ad dicta regna Croacie et Dalmacie et precipue Spaletum et ad forum Narenti venire et persolutis iustis tributis domini nostri regis et deinde reddere cum sale et aliis mercimoniis more alias consueto. Datum in castro Clys secundo die festi beati Dionisii confessoris, anno domini Mo IIIc LXX VIIo.

⁹⁷ Fol. 21'.

12.c⁹⁸

15.11.1377., u Cetini.

Splitski javni bilježnik sastavlja ispravu kojom se registrira kako je splitski plemić Matej Papalis, kao zastupnik dužnosnika kraljevske komore soli i tridesetnine u Dalmaciji, uložio formalni prosvjed protiv Ivana Dminojevića, Grdomila, Ugrina i Mihalčića, vicekaštelana kneza Ivana od Cetine u utvrđi Sinj, Perka Ježevića, kaštelana rečenoga kneza u Čačvini, te Ivana Mihalčića, banovog kaštelana u Bistrici. Kaštelani i vicekaštelani su, po Matejevim riječima, opljačkali mnoge bosanske trgovce, otevši im do 200 konjskih tovara soli i druge robe, iako su ti isti trgovci uživali kraljevsku i bansku zaštitu. Na ime toga, i na ime štete pričinjene kraljskoj komori soli i tridesetnine, zastupnik je postavio zahtjev za obeštećenjem u iznosu od 20.000 zlatnih dukata.

Cum serenissimus princeps et dominus noster dominus Lodouicus dei gracia⁹⁹ rex Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. et magnificus dominus dominus Nicolaus Seez Croacie bannus per suas patenetes litteras, quarum litterarum domini nostri regis tenor¹⁰⁰ talis est:

(slijedi dokument 12.a);

Tenor uero litterarum domini banni talis est:

(slijedi dokument 12.b),

fidanciam et liberam assecuritatem fecerint Bosnensibus mercatoribus uenientibus ad regna Croacie et Dalmacie cum eorum mercibus et precipue Spaletum et ad forum Narenti et deinde reddeuntibus cum sale et aliis mercimoniis more alias consueto, que fidancia et assecuratio cedebat in honorem regie maiestatis et dicti domini banni necnon in maximum comodum et vtilitatem camere regie in Spaletu et foro Narenti et vos Yuan Dminoeuich, Gardomille, Vgrine et Michalcich vice castelani comitis Iohannis de Cetina in castro Fsin ac etiam Percho Gesseuich similiter castelanus dicti comitis Iohannis in castro Zezuinaz necnon Yuannes Michalcich castelanus dicti domini banni in Bistriça honore regio et timore ac etiam dicti domini banni postposito ac contra deum et iusticiam (violenter – *prekriženo*) et contra dictam fidanciam et assecuracionem derobastis et derobari fecistis multos mercatores Bosnenses de circa ducentum equis ponderatis sale et aliis mercibus ac eosdem nequiter uulnerastis dictam securitatem et fidanciam taliter disrumpendo (in oprobrium et vituperium – *prekriženo*) contra honorem et vtilitatem¹⁰¹ dicti domini regis et dicti domini banni ac in maximum dampnum regie camere predictae de quibus omnibus

⁹⁸ Fol. 21'.

⁹⁹ Riječi *Lodouicus dei gracia*, uz znak za umetanje, naknadno dopisane iznad teksta, obzirom da je riječ o prvome retku na listu.

¹⁰⁰ Riječ naknadno dopisana između redaka.

¹⁰¹ Riječi *contra honorem et vtilitatem* naknadno dopisane između redaka, iznad prekriženoga teksta.

ego Matheus Papalis ciuis Spaleti ac nuncius officialium predictorum dicte camere regie contra vos omnes castelanos predictos protestor de viginti milibus ducatorum auri camere ||^{fol. 22} regie applicandis pro dampno dicte camere illato per uos ac plus et minus ad uoluntatem dicti nostri regis, saluo omni alio iure pro camera regia predicta et officialium eiusdem et iure de nouo protestandi ad consilium sapientis, rogans te Ganorum notarium publicum et imperialem ut de predictis publicum conficias instrumentum. Testes qui fuerunt presentes supradicte protestationi nomina ipsorum sunt hec: ser Duymus Marini et ser Nicola Miche Madii, ciues Spaleti, et venerabilis vir don Nicxa de Kataro plebanus ecclesie sancti Petri de Cetina et maxima quantitas populi.

13.¹⁰²

16.01.1378.

Kaptol izdaje na zahtjev plemića Cvitana pok. Dešmana s Hvara ovjerene prijepise skupine dokumenata koji se tiču vlasničkih prava nad zemljom u blizini crkve sv. Tekle na granici splitskoga gradskog kotara i prijepora proizašlih iz toga. Riječ je o ukupno šesnaest različitih dokumenata nastalih u rasponu od 1251. do 1375. godine.

||^{fol. 3} Nos capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris quibus expedit tenore presencium vel ad quorum noticiam presentes peruenerint significamus quod nuper nobis in nostra matrice ecclesia ad diuina officia congregatis accedens ad nostram presenciam personaliter nobilis vir ser Çuitanus condam Dessomini de Fara habitator Spaleti exhibuit coram nobis quasdam litteras siue priuilegia seu transuptos (*sic*) uel copias ut infra. Primo et principaliter copiam* nonnullorum publicorum instrumentorum acopiatorum sub nostro capitulari autentico siggillo siggillatas in pendentem munimine supra cera viridi et in cera alba vallatas ut moris est nostre ecclesie Spalatensis. Secundo¹⁰³ transcriptum uel copiam vnus sentencie sub siggillo pendentem autentico oblonge forme reuerrendissimi in Christo patris et domini domini Hugolini dei et apostolice sedis gracia dignissimi archiepiscopi Spalatensis roboratam scriptam in membrano et latham, lectam et in scriptis pronunciatam in archiepiscopali palacio¹⁰⁴ (Spaleti – *naknadno prekrizeno*) in Mo IIIc L, indicione tertia, die nono mensis iulii. Tercio litteram apertam domini Raphaeli de Surdis de Placencia comitis Iadrensis et vicarii ducalis in partibus Dalmacie et Croacie datam Spaleti die XVIIIo mensis marcii, scriptam in papiro sub Mo IIIc LXXmo tercio sub impressione intra eiusdem domi-

¹⁰² Fol. 3-8.

¹⁰³ Od riječi *copiam* označene asteriskom a uz odgovarajući znak, do ovoga mjesta tekst je naknadno dopisan na margini lista.

¹⁰⁴ Od riječi *lectam*, uz odgovarajući znak, do ovoga mjesta tekst je naknadno dopisan na gornjoj margini lista.

ni Raphaelis siggilli parui super cera rubea siggillatam. Quarto instrumentum publicum scriptum manu magistri Petri condam Bartholomei de Annobonis de Serçana imperiali auctoritate notarii et iurati communis Spaleti scriptum in millesimo IIIc LXXmo tercio, indiccione XIma, die quinto mensis aprilis. Quinto transumptum siue copiam cuiusdam littere domini Karoli ducis olim Dalmacie et Croacie per venerabilem capitulum ciuitatis Iadrensis acopiate et date Iadre in Mmo IIIc LXXmo tercio, XIme indiccionis, die XIIIo mensis iulii, sub siggillo oblonge forme eiusdem capituli Iadrensis autentico inpendenti munimine super cera rubea siggillate et in cera alba ualate more dicti capituli Iadrensis cum vno paruo siggillo a tergo super cera rubea intra ceram albam similiter uallato. Sexto transumptum siue copiam cuiusdam littere dicti domini ducis acopiatam per dictum capitulum Iadrensem et datam Iadre die XXma IIIa mensis aprilis in Mmo IIIc LXXmo quarto, XIIme indiccione, sub siggillo autentico dicti capituli Iadrensis more proprie dicto eiusdem capituli (Iadrensis – *naknadno prekrizeno*) siggillatam. (Sexto copiam nonnullorum publicorum instrumentorum acopiatorum sub nostro Spalatensi capitulari autentico siggillo siggillatas super cera viridi et intra alba cera valatas ut moris est nostre ecclesie Spalatensis – *naknadno prekrizeno*) Septimo litteram dicti domini ducis in papiro scriptam et apertam eiusdem siggillo anulari super cera rubea siggillatam et datam in villa que dicitur Casich, die sexto augusti, XIIe indiccionis. Octauo litteram domini comitis Georgii condam comitis Pauli de Curyaco castellani Clissiensis in papiro compositam et datam Iadre, die vltimo mensis augusti sub anno domini millesimo IIIc LXXmo quarto, XIIe indiccionis, eius siggillo anulari super cera uiride siggillatam. Nono et vltimo litteram domini nostri domini Lodouici serenissimi regis Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. scriptam in papiro et datam Bude in dominica Inuocauit anno domini Mmo IIIc LXX quinto, eiusque siggillo secretario super cera rubea siggillatam, sanas et integras non viciatas, non abrossas, non abolitas, non cancelatas sed omni prorsus vicio et falsitate ac suspeccione carentes. Quiquidem ser Çuitanus nobis subsequenter exposuit dicens quod ipse non audebat dictas litteras siue priuilegia seu transumpta aut copias supradictas ad partes extraneas transmittere seu portare prout aliquando expediret propter viarum discrimina uel alia impedimenta legitima ne propter quarum transmissionem seu portacionem hinc inde aliquo casu emergente que interdum preuidiri non poterit nec non igne comburi seu quoque alio modo possent deuastari, balneari uel cremari, ex hoc ^{fol. 3^v} possent amitti et ideo nobis instantissime tam humiliter quam deuote supplicauit quatenus omnes predictas litteras, priuilegia, transumpta seu copias ut supra sub nostro capitulari siggillo autentico acopiari fecissemus. Nos igitur iustis petitionibus dicti ser Çuitani dignum auditum prebentes dictas litteras siue priuilegia, transupta (*sic*) uel copias supradictas integraliter de uerbo ad uerbum fecimus fideliter inferius copiarum tenor in omnibus et per omnia talis erat¹⁰⁵:

¹⁰⁵ Na ovome je mjestu pisar isprave stavio posebni znak za umetanje (krug podijeljen na četvrtine i s tri točke), a koji se odnosi na zasebnu cjelinu ranijega kaptolskoga prijepisa pet isprava iz 13. stoljeća. Taj je prijepis inače bez datuma kad je izdan, uz isti znak za umetanje, onda prepisao kao zasebnu cjelinu na fol. 7-8 sadašnjega registra te je cijeli postupak objasnio i posebnom notom zapisanom na rubu

(slijede ovim redom isprave:

13.a/I bez datuma, s prijepisom 13.a/II od 9. srpnja 1350.;

13.b od 18. ožujka 1373.;

13.c od 5. travnja 1373.;

13.d/I od 13. srpnja 1373., s inseriranim prijepisom 13.d/II, od istoga dana;

13.e/I od 24. travnja 1374. u koju je inserirana 13.e/II od 9. travnja iste godine; u ovu potonju je inserirana 13.e/III od 25. veljače iste godine;

13.f od 6. kolovoza 1374.;

13.g od 31. kolovoza 1374.;

13.h od 11. ožujka 1375.)

Demum¹⁰⁶ omnes dictas litteras, priuilegia¹⁰⁷, transumpta videlicet cum originalibus eorundem (litteras – *naknadno prekríženo*) ac copias suprascriptas¹⁰⁸ cum presentibus ac moderna copia et scripturis¹⁰⁹ in hac pagina¹¹⁰ compositis et translatis ad petitionem et supplicationem predicti ser Çuitani prout supra diligenter in nostri presencia fecimus ascultari et examinari, et quia vidimus insimul (omnia – *naknadno prekríženo*) in omnibus et per omnia vniuersa et singula suprascripta cum originalibus eorundem¹¹¹ concordari presentes nostri capitulari auctentici siggilli inpenditis munimine mandauimus comuniri in testimonium veritatis (Datum et actum

lista (fol. 3'), a koja glasi: *Hoc signum require retro in scripta carta presentis quaterni et inuenies principium copiarum ubi sic incipiendo dicitur: Hec est copia nonnullorum instrumentorum publicorum etc.* Dakle, očigledno je konačna verzija cijeloga kaptolskoga dokumenta, koja je po svemu sudeći izdana kao zasebni sveščić bilo na pergameni bilo na papiru, bila uređena tek nakon što je nastao ovaj primjerak u registru. Tek je tada odlučeno da onaj raniji prijepis treba stajati upravo na ovome mjestu, kao prvi od dokumenata koji su inserirani u konačnu kaptolsku ispravu, pa je zbog toga i njegov kratki sadržaj naknadno inseriran u sadržaj uvodnoga dijela isprave (vidi bilj. 17 i tekst na koji se ona odnosi). To je preuređenje već sastavljenoga dokumenta valjalo posebno naznačiti poglavito zbog mogućnosti eventualnoga ponovnog izdavanja ovoga dokumenta, odnosno njegove ovjerne kopije, na što je upozoravala i ispisana nota. Činjenica, pak, da taj prijepis pet isprava iz 13. stoljeća nema datuma ni forme ovjerenih kaptolskih prijepisa, iako se u uvodnome dijelu isprave spominje i „autentični kaptolski pečat“ kojim je prijepis bio ovjeren, kakvi se izdaju nakon što je splitski kaptol i formalno postao *locus credibilis* te po tome uvelike slični prijepisu presude nadbiskupa Hugolina od 9. srpnja 1350. što ga je napravio kanonik Gvido de Vincencia (ovdje se objavljuje kao 13.a/I), moglo bi se zaključiti da je on doista nastao u vrijeme kada se pred nadbiskupom Hugolinom odvijao prijepor zbog posjeda kod crkve sv. Tekle. Naime u nadbiskupovoj se presudi ove isprave doista i spominju te se posebice apostrofira i njihova starina. Zbog svega toga taj prijepis, koji je vjerojatno prethodio nadbiskupovoj presudi, ovdje i donosim kao prvu po redu inseriranu ispravu, uz posebnu numeraciju „2.dodatak“ koja korespondira s fizičkim stanjem u postojećem registru (s daljom numeracijom i slijedom uređenima sukladno načelu objašnjenom u Uvodu).

¹⁰⁶ Ovaj završni dio kaptolske isprave nalazi se na fol. 6'.

¹⁰⁷ Riječi *litteras, priuilegia*, uz odgovarajući znak, su naknadno dopisane na rubu lista.

¹⁰⁸ Riječ, uz odgovarajući znak, naknadno dopisana na rubu lista.

¹⁰⁹ Riječi *et scripturis*, uz odgovarajući znak, su naknadno dopisane na rubu lista. Uz jednu prekríženu i nečitljivu riječ, na tome je mjestu prvotno bilo napisano *scripturis*.

¹¹⁰ Riječ *pagina* je naknadno dopisana između redaka, dok je ispod nje prvotno bilo napisano *membra-na*, što je naknadno prekríženo.

¹¹¹ Od riječi *vniuersa* do ovoga mjesta, uz odgovarajući znak, tekst je naknadno dopisan na margini lista.

Spaleti in nostra ecclesia memorata – *naknadno prekriženo*), sub annis domini ab eius natiuitatis millesimo trecentesimo LXXmo octauo, indiccione prima, die decimo sexto mensis ianuarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii diuina prouidencia¹¹² pape vndecimi anno octauo.

13.dodatak

Bez datuma, u Splitu.

Kaptolski prijepis pet dokumenata koji se odnose na reguliranje vlasničkih prava nad zemljom u blizini crkve sv. Tekle na granici splitskoga gradskog kotara.

||^{fol. 7} Hec est copia nonnullorum instrumentorum publicorum quorum tenor talis est¹¹³.

13.dodatak/II

21.12.1251., u Splitu.

Ispravom što ju je izdao splitski „zapisegnuti bilježnik“ Amicus registrira se kako je Marko Svete poklanio Ivanu de Vitali svu svoju zemlju pod crkvom sv. Tekle titulom „poklona među živima“, koji se ne može opozvati. Zauzvrat je Ivan Marku poklonio tuniku od čvrstoga prediva.

Anno dominice incarnationis Mmo CCo L primo, indiccione decima, die XI^{mo} exeunte decembri, regnante domino nostro Bela serenissimo rege Hungarie, temporibus domini Rogerii venerabilis archiepiscopi Spalatensis, Stephani illustri bani Sclauonie comitis, Iohannis comitis Modrus potestatis, Desse Michaelis, Gregorii Grube, Dragi Stephani iudicum. Ego Marcus Suete de mea libera voluntate et gracia (Spaleti – *naknadno prekriženo*) speciali tibi Iohanni de Vitali et tuis heredibus trado et do in perpetuum ad proprium nomine donacionis que dicitur inter viuos que amplius reuocari non poterit omnes terras quas habeo subtus sanctam Teclam que ad me spectant uel aliquo iure ad me spectare possent, cum omnibus suis pertinentiis quas tibi promitto in racione ab omni persona deffensare cum obligacione omnium meorum bonorum mobilium et immobilium que habeo uel acquirere debeo, et tu michi pro remuneracione dedisti vnam tunicham de stamine forti. Actum in hospicio mei notarii testibus Iohannes de Cindri, Oprissa et aliis. Ego Dobre Dusiçe examinerator manum meam misi. Ego Amicus communis Spalatensis capelanus iuratus notarius his interfui et de mandato vtriusque partis rogatus scripsi et consueto signo roborau.

¹¹² Dvije riječi, uz odgovarajući znak, naknadno dopisane ispod teksta obzirom na to da je ovo posljednji redak na listu.

¹¹³ Vidi bilj. 19.

13.dodatak/I

25.12.1251., u Splitu.

Isprava što ju izdaje splitski „zapisegnuti bilježnik“ Amicus nadovezuje se i izravno poziva na prethodnu ispravu (nastalu pet dana ranije) dodajući objašnjenje prema kojemu je Ivan de Vitalis zemlju koju je dobio na poklon od Marka Svete ovome vratio na doživotno uživanje. Nadalje se objašnjava kako Marko za života nema više pravo punoga raspolaganja poklonjenom zemljom (ne smije ju otuđiti), odnosno objašnjava se kako će zemlja pripasti Ivanu ili njegovim nasljednicima nakon Markove smrti.

Anno dominice incarnationis Mmo CCo quinquagesimo primo, indicione decima, die VIIo exeunte decembris, regnante domino nostro Bela serenissimo rege Hungarie, temporibus domini Rogerii venerabilis archiepiscopi Spalatensis, Stephani illustri bani Sclauonie comitis, Iohannis comitis Modrus potestatis, Desse Michaelis, Gregorii Grube, Dragi Stephani iudicum. Manifestum est (pub – *naknadno prekriženo*) per publicum instrumentum factum manu mei Amici notarii infrascripti quod Marcus Sute dono contulit Iohanni de Vitali omnes suas terras subtus sanctam Teclam, quas terras idem Iohannes de Vitali ipsi Marco Sute consensit et concessit ad gaudendum et vxufu(ctandum – *naknadno prekriženo*)endum in vita sua pro sue vite nutrimento tali videlicet forma quod idem Marcus non habeat potestatem aut accionem ipsas terras aliquo ingenio uel forma vendere, donare pro anima, iudicare, pignori obligare, commutare siue aliquo modo alienare, sed post fine dicti Marci ipse Iohannes uel sui heredes dictas terras libere et assolute possideant sine omni contradiccione. Actum in hospicio mei notarii testibus Iohannes de Cindri, Oprissa. Ego Dobre Dusciçe examiner manum meam misi. Ego Amicus capelanus comunis (Spalatensis – *naknadno prekriženo*) Spalatensis iuratus notarius his interfui et de voluntate vtriusque partis rogatus scripsi consueto signo roborau.

13.dodatak/III

23.07.1255., u Splitu.

Ispravom koju izdaje splitski „zapisegnuti bilježnik“ Amicus potvrđuju se odredbe prethodna dva dokumenta iz 1251. godine. Time Marko Svete potvrđuje darivanje zemlje pod crkvom sv. Tekle Ivanu de Vitalisu i odriče se svoga doživotnoga prava na uživanje prihoda s tih zemalja.

Anno dominice incarnationis Mmo IIc L quinto, indicione XIIIa, die nono exeunte iulio, regnante domino nostro Bela serenissimo rege Hungarie, temporibus domini Rogerii venerabilis archiepiscopi Spalatensis, Stephani illustri bani Sclauonie comitis, Iohannis Cicheyde, Gregorii Grube, Iohannis Duimy iudicum. Marcus Sute per hoc presens instrumentum confirmavit quandam donacionem quam olim

fecerat Iohanni de Vitali presenti ||^{fol. 7^r} de quibusdam terris positus subtus sanctam Teclam per quondam publicum instrumentum exinde factum mani mei Amici notarii infrascripti et contulit eidem Iohanni omnimodam facultatem quod de ipsis terris et ipsarum fructu facere debeat omnem suam uoluntatem et vtilitatem secundum sue beneplacitum voluntatis et euacuauit quodam instrumentum quod dictus Iohannes sibi fieri fecerat per me notarium de fructu ipsarum terrarum quem percipere debebat idem Marcus in vita sua et promisit eundem Iohannem aut suos heredes nunquam molestabit de ipsis terris aut de fructu ipsarum. Actum in hospicio mei notarii testibus Dobre Dusiče, Oprissa Dobralis, Otulis aurifex et aliis. Ego Thomas Dusiče examinador manum meam misi. Ego Amicus capellanus communis Spalatensis iuratus notarius his interfui et de voluntate dicti Marci rogatus scripsi et consueto signo roborauit.

13.dodatak/IV

26.11.1255., u Splitu.

Ispravom što ju izdaje splitski „zaprisegnuti bilježnik“ Amicus registrira kako su Mihovil i Mara, brat i sestra i djeca Dese Cuçule, uredili posjedovne odnose nad zemljama što su im ostale iza roditelja. Mara je inače bila žena Ivana de Vitalisa, a od roditeljskih posjeda njoj je, između ostaloga, pripao i dio zemlje ispod crkve sv. Tekle.

Anno dominice incarnationis Mmo (IIIc – *naknadno prekríženo*) ducentessimo quinquagesimo quinto, indiccione XIIIa, die quinto exeunte nouembris, regnante domino nostro Bela serenissimo rege Hungarie, temporibus domini Rogerii venerabilis archiepiscopi Spalatensis, Stephani illustri bani Sclauonie comitis, Dymi Rasari, Miche Madii, Nicole Desse iudicum. Michael et Mari (eius soror – *naknadno prekríženo*) ipsius soror, vxor Iohannis Vitalis, ambo filii condam Dese Cuçule per hoc presens instrumentum sua bona paterna et materna ad inuicem dimisserunt. Predictus Michael in suam partem recepit territorium quod est situm super gripam de Lagaron, terram in valle prope terram condam Cecoe Dragoslai et filium, ibidem (scrip – *naknadno prekríženo*) in valle supra terram ecclesie sancti Luce et pastine de Iuniano, predicta autem Mari in suam partem recepit terram de Gripe, terram de valle sub terram olim Iohannis Mallentrate, terram de Arenç, terram de Bade, terras subtus sanctam Teclam, terram de puncta Tranbrinch, senocosam in Blata de Bade et terram cum vitibus ad Merteulach, promittentes ambe partes ipsam partitionem semper ractam habere et de eadem se nunquam ad inuicem molestare. Actum in domo dicte Mari testibus presbiter Bine, Come Petri Camurcii et Iohannis Vitalis et aliis. Et ego Dobre Dusiče examinador conscius scripsi. Ego Amicus capellanus communis Spalatensis iuratus notarius his interfui et de voluntate vtriusque partis duo instrumenta huius tenoris rogatus scripsi et consueto signo roborauit.

13.dodatak/V

08.05.1270., u Splitu.

Ispravom što ju je izdao splitski „zaprisegnuti bilježnik“ don Luka kanonik registrira se očitovanje kliškoga podžupana Mildraga. Tim očitovanjem Mildrag priznaje da je bez stvarnoga utemeljenja započeo prijepor oko zemlje pod crkvom sv. Tekle budući da ni on ni bilo koji drugi kraljevski dužnosnik nisu imali pravo na tu zemlju obzirom na to da je ona u punome vlasništvu Ivana de Vitalisa

In nomine dei eterni. Amen. Anno incarnationis eiusdem millesimo ducen-
tessimo septuagesimo, indiccione terciadecima, die octauo intrante madio, regnan-
te domino nostro Bella serenissimo rege Hungarie, temporibus domini Iohannis ve-
nerabilis Spalatensis archiepiscopi, incliti viri domini Herrici Sclauonie bani comi-
tis, Vulcine Sreççe, Petri Leonardi, (Peruosloui – *naknadno prekríženo*) Peruosloui
Dabralis iudicum. Mildrag podsuppus de Clissa rengnoscens (*sic*) se maliciose et
inique processisse contra Iohannem Vitalis nouens quescionem de facto quarundam
terrarum ipsius Iohannis que sunt sub ecclesia sancte Tecle contra iusticiam ||^{fol. 8}
cum nullum ius nec ipse nec aliquis officialis domini regis in ipsis (non – *naknadno*
prekríženo) habeat nec ad ipsum neque ad castrum pertineant sed ad proprietatem
ipsius Iohannis spectabant et ipsius esse in publico et voluntarie dixit et testimonium
perhibuit, promittens nullam in perpetuum de ipsis sibi facere quescionem cum sibi
plene constaret illas ipsius ipsi Iohannis esse et de ipsis suam poterat facere volun-
tatem absque alicuius iusta vel legitima prohibicione sicut de sua re speciali. Actum
in plathea Spaleti in presencia et testimonio Stephconi iudicis de Clissa, domni Biue
presbiteri, Petri fili Damiani et plurium aliorum. Ego Iacobus Petri conscius exami-
nauit. Ego uero domnus Lucas canonicus et iuratus notarius Spalatensis his interfui
audiens a predicto Mildrago ut audiui rogatus scripsi et roborauit.

13.a/II

09.07.1350., u Splitu.

*Svećenik Grupša, javni bilježnik i „zaprisegnuti pisar“ splitskoga nadbisku-
pa Hugolina, sastavlja i izdaje presudu što ju je u sporu svećenika Grgura
Vitalisa s jedne, i svećenika Desimira, župnika crkava sv. Tekle i sv. Ivana,
donio isti nadbiskup. Spor je nastao još u vrijeme prethodnoga splitskog nad-
biskupa, Dominika, i to tako što je svećenik Desimir potraživao neke zemlje
za račun crkve sv. Tekle, dok je svećenik Grgur tvrdio da se radi o njegovoj
nasljednoj zemlji. Nadbiskup je Hugolin utvrdio da je sporna zemlja doista
pripadala Grguru kao njegovo nasljedno dobro, a navedene su i njezine gra-
nice – s istoka je te zemlje stajala sama crkva sv. Tekle, sa zapada su bile
zemlje kliškoga kneza/župana, a s juga druge zemlje svećenika Grgura (na
kojima su nasade loze imali Petrina i Smoljan Jordanić s Klisa).*

Nos Hugolinus dei et apostolica gracia archiepiscopus Spalatensis examinatis certis actis alias uentilatis coram bone memorie domino Dominico tunc archiepiscopo Spalatensi in causa tunc vertente inter quendam presbiterum Gregorium Vitalis canonicum Spalatensem ex parte vna et quendam presbiterum Desimirum rectorem ecclesiarum sanctorum Tecele et Iohannis ex alia diligencius ex ipsis actitatis extitimus informati sicut et nunc idem presbiter Desimirus confessus fuit omnia predicta in iudicio coram nobis quod ipse tunc temporis indebite molestauit presbiterum Gregorium antedictum super certis terris quas nomine predictae ecclesie sancte Tecele petebat ab ipso presbitero Gregorio spectantibus ad ipsum presbiterum iure patrimonii ut constat ex dictum testium productorum tunc serius in premissis. Quarum terrarum confinia sunt hec: ab orientali parte est ecclesia sancte Tecele, ab occidente terre comitis Clissiensis, a meridie terre alie prefati presbiteri Gregorii, in quarum una terrarum fuerunt vites Petrini de Clissia, in alia uero fuerunt vites Smolani Iordanig de loco predicto, que omnia idem presbiter Desimirus confessus nunc est uera esse ut prefertur in iudicio coram nobis. Vnde ad instanciam eiusdem presbiteri Gregorii solicite requisiti quatenus ne propter uetustatem ipsorum actorum iura eiusdem presbiteri in ipsis contenta possint in posterum deperire procedere debemus ad nostram sentenciam iuxta contenta in actis superius explicatis. Nos exinde eius petitionibus in hoc iudicio annuentes cittatis ipsis presbiteris Gregorio et Desimiro certo termino coram nobis ad hanc nostram diffinitiuam sentenciam audiendam et ipsis tunc in nostra presencia constitutis, in nomine Ihesu Christi de cuius vultu nostrum prodeat iudicium et oculi nostri uideant equitatem, in nostro archiepiscopali palacio pro tribunali sedentes in hiis scriptis sentencialiter diffinimus predictum presbiterum Desimirum nullum ius tunc nec nunc habuisse uel habere in ipsis terris quas tunc nomine prefate ecclesie repetebat a presbitero Gregorio supradicto sicut ex ipsis actis et confessione expressa eiusdem presbiteri Desimiri facta coram nobis in iudicio constat a parte ut superius declaratur. Quinymo sentencialiter declaramus ipsas terras pertinuisse iure proprii patrimonii et spectare debere ad ipsum presbiterum Gregorium supradictum, per consequens perpetuum silentium eidem presbitero Desimiro per hanc nostram diffinitiuam sentenciam inponentes. In quorum testimonium validiore robore in posterum permansurum presentem nostram sentenciam mandauimus nostri maiori siggilli inpendenti ex certa sciencia munimine roborandam. Lata, lecta et inscriptis pronunciata fuit supradicta sentencia per antedictum dominum archiepiscopum in archiepiscopali palacio pro tribunali sedente presentibus partibus antedictis et me presbitero Grupssa imperiali auctoritate notario et tunc scriba iurato prefati domini archiepiscopi Spalatensis requirentis ^{fol. 4} me in presencia testium infrascriptorum vt ipsam deberem aput acta archiepiscopalis curie registrari, et hoc currentibus annis domini ab eius natiuitate millesimo trecentesimo quinquagesimo, indiccione tertia, die nono mensis iulii, pontificatus domini Clementis pape sexti anno nono, presentibus reuerendo patre domino Valentino episcopo Mucharensi et Nicolao Muxati canonico Spalatensi ac Christofo dicto Testa de Eugubio testibus ad predicta uocatis habitis specialiter et rogatis.

13.a/I

Bez datuma, u Splitu.

Na zamolbu svećenika Grgura Vitalisa i uz dozvolu nadbiskupa Hugolina, svećenik Gvido de Vincencia izdaje prijepis gornje presude nadbiskupa Hugolina prema tekstu unešenom u registar nadbiskupskoga suda.

Hoc est transumptum cuiusdam diffinitue sentencie late per reuerendissimum in Christo patrem et dominum dominum Hugolinum dei et apsotolica gracia archiepiscopum Spalatensem sumptum per me Guidonem de Vincencia canonicum Spalatensem de registro archiescopalis curie Spalatensis de licencia ipsius domini archiepiscopi eius decretum interponentem inferius explicatum notarium publicum ut inferius subscribetur et ad petitionem presbiteri Gregorii infradicti.

(slijedi dokument 13.aII)

13.b

18.03.1373., u Splitu.

Rafael de Surdis de Placencia, zadarski knez i herceški vikar u Dalmaciji i Hrvatskoj, izdaje nalog kliškome knezu ili njegovim zamjenicima da ispitaju tužbu Cvitana Dešmanova s Hvara, izvršitelja oporuke i nasljednika pokojnoga splitskog kanonika Grgura pok. Ivana Vitaljevića. Cvitan se, naime, tuži da neke njegove zemlje u splitskome kotaru bespravno drže neki Klišani, pa knez ili njegovi zamjenici trebaju pregledati ono što im podnese Cvitan te donijeti pravorijek.

Raphael de Surdis de Placencia comes Iadre et vicarius ducalis in partibus Dalmacie et Croacie vobis domino ...¹¹⁴comiti Clissie uel eius vicecomiti salutem et gaudium. Quia Cuitanus Desomani de Lesna tancquam commissarius et subcessor bonorum condam domini Gregorii condam Iohannis Vitalleuich olim canonici Spalatensis nobis expossuit querulose quod per quosdam de Clissio tenentur occupate certe possessiones posite in districtu Spalatensi, idcirco nobilitatem vestram rogamus nichilominus iniungentes quatenus visis iuribus et instrumentis dicti Cuitani dictis nominibus eidem ius sumarium et iusticiam expeditam impendatis consuetudinibus quas habetis super bersagio in hac parte suspensis, cum ipse Cuitanus forensis est et ipsas consuetudines ignorat. Secus autem si feceritis eidem Cuitano de opportuno remedio intendimus prouidere. Datum Spaleti die decimo octauo mensis marcii, millesimo IIIc LXXmo tercio, sub impressione nostri siggilli.

¹¹⁴ Ovako ostavljeno u izvorniku.

13.c

05.04.1373., na Klisu.

Splitski „zaprisegnuti bilježnik“ Petar pok. Bartolomeja de Annobonis de Serçana sastavlja u formi javnobilježničke isprave pravorijek što su ga, postupajući po nalogu Rafaela de Surdisa, donijeli Vladislav i Ilija, kliški kaštelani i zamjenici kliškoga kneza. Pravorijek se odnosi na tužbu Cvitana Dešmanova s Hvara, koji nastupa kao izvršitelj oporuke i nasljednik pokojnog Grgura pok. Ivana Vitaljevića. Pregledavši dokumente koje je predočio Cvitan, Vladislav i Ilija donose pravorijek po kojemu zemlje koje su bile predmet tužbe predstavljaju Cvitanovo vlasništvo.

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo septuagesimo tercio, indiccione XI^{ma}, regnante serenissimo principe et domino nostro naturale domino Lodouico dei gracia rege Hungarie, Polonie, Dalmacie et Croacie, temporibus reuerendissimi in Christo patris et domini domini Hugolini dei et apostolice sedis gracia archiepiscopi Spalatensis et egregii et nobilis viri domini Giberti Cornuti honorabilis comitis ac nobilium virorum dominorum Duymi Iohannis, Nouachi Mathei et Iacobi Çucii iudicum Spaleti, die quinto mensis aprilis. Nobiles et discreti viri domini Vladislauus et Helias vicecomites et castelani castris Clissii receptis et intellectis litteris egregii et potentis viri domini Raphaeli de Surdis de Placencia ducalis vicarii generalis in partibus Dalmacie et Croacie datis Spaleti sub impressione sui siggilli in millesimo et indiccione premissis, die decimo octauo mensis marcii, directis domino comiti seu vicecomiti Clissii sibi iniungendo ut Ciuitano Dessomani de Lesna tancquam commessario et subcessori bonorum condam domini Gregorii condam Iohannis Vitalleuitg occasione quarundam terrarum quas quidam de Clissio ut dixit eidem Çiuitano dictis nominibus detinent occupatas, visis iuribus et instrumentis suis deberet eidem ius sumarium et iusticiam expeditam impendere, ut in ipsis litteris plenius continetur, volentesque mandatis dicti domini vicarii prout tenentur aquiescere, visis et examinatis primo iuribus et instrumentis dicti Ciuitani nominibus antedictis et potissime quodam publico instrumento scripto manu Amici condam notarii iurati communis Spaleti in millesimo ducentesimo quinquagesimo quinto, indiccione terdecima, die nono exeunte iulio, in quo instrumento efectualiter continetur quod Marchus Suenta confirmauit quandam donationem quam olim fecerat idem Marchus Iohanni de Vitali de terris positis subtus sanctam Teclam; item alio instrumento publico scripto manu Dompnii Luce canonici Spaleti et tunc notarii iurati dicti communis Spaleti in millesimo ^{fol. 4^r} ducentesimo LXX^{mo}, indiccione XIII^a, die octauo intrante madio, in quo substancialiter continetur quod Mildrag podsuppus de Clissa recognoscens se maliciosse et inique processisse contra Iohannem Vital mouens sibi quescionem de facto quarundam terrarum ipsius Iohannis que posite sunt sub ecclesiam sancte Tecele affirmans quod ipse uel aliquis officialis domini regis nullum ius habet uel spectat ad dictum castrum Clissii sed ad ipsum condam Iohannem spectabant et pertinebant ipse terre

testimonium perhibuit de premissis; viso eciam quodam transumpto cuiusdam sentencie late per prefatum dominum archiepiscopum munito apensionis maioris siggilli eiusdem domini archiepiscopi scripture et publicate per presbiterum Grupsam imperiali auctoritate notarium et tunc iuratum scribam dicti domini archiepiscopi in millesimo IIIc quinquagesimo, indicione tertia, die nono mensis iulii, et assumpte per Guidonem de Vicencia canonicum Spalatensem a dicto registro, in qua sententia inter cetera continetur quod in quescione quam condam presbiter Dessimirus mouit contra dictum presbiterum Gregorium de certis terris quarum confinia sunt hec: ab orinetali parte est ecclesia sancte Tecele, ab occidente terre comitis Clissiensis, a meridie terre alie prefati presbiteri Gregorii, in quarum vna (est – *naknadno prekriženo*) terrarum fuerunt vites Petrini de Clissia, in alia uero fuerunt vites Smolani Iordanitg de loco predicto, prefatus dominus archiepiscopus visis iuribus dictarum parcium et confessione dicti presbiteri Dessimiri rectoris dicte ecclesie sancte Tecele sententiauit dictas terras minime pertinere ad ipsam ecclesiam sancte Tecele ymo spectare et pertinere ad ipsum dominum Gregorium iure proprii patrimonii etc., ut in ipsis instrumentis et sententia euidentius continetur, aduertentes et cognoscentes prefati vicecomites racione dictorum instrumentorum et sentencie dictas terras de iure spectare et pertinere ad dictum Ciuitanum nominibus quibus supra omni modo, via, iure et forma quibus melius potuerunt dixerunt quod ipsi ponebant ex nunc dictum Ciuitanum dictis nominibus in possessionem de dictis terris prout in ipsis instrumentis et sententia continetur ita quod amodo in antea ipse Ciuitanus possit et valeat de ipsis terris tanquam de bonis dicti condam Gregorii suam omnimodam facere voluntatem. Actum extra et prope portam dicti castris Clissii, presentibus nobilibus viris dominis Nicolao Mathei de Petracha comite Almissii et insularum Fare et Brachie et Cirezole et Petro condam Iohannis Egidii de Spaletto ac (Iuano – *naknadno prekriženo*) Yuann salinario de Sibenico testibus ad hec specialiter uocatis et rogatis et domino Matheo Crestoli Papalis de Spaletto consiliario et examinatore. Ego Mathias condam Crestoli Petri consiliarius consius (*sic*) examinaui. Ego Petrus condam Bartholomei de Annobonis de Serçana imperiali auctoritate notarius et iudex ordinarius et nunc iuratus communis Spaleti premissis omnibus interfui et rogatus ac mandato dictorum dominorum (vicecomitorum – *naknadno prekriženo*) vicecomitum scripsi et publicaui signumque meum apposui consuetum.

13.d/II¹¹⁵

13.07.1373., u Zadru.

Herceg Dalmacije i Hrvatske Karlo Drački nalaže Ladislavu Ladislavljevu, kliškome kaštelanu, neka Klišanima zabrani svako dalje uživanje i obrađivanje zemalja i vinograda Cvitana pok. Dešmana s Hvara, stanovnika Splita. Rečene zemlje se nalaze ispod crkve sv. Tekle i ispod sela Kuk

¹¹⁵ Fol. 5.

Karolus de Duracio Dalmacie et Croacie dux magistro Ladislauo nato Ladislauo castellano castri nostri Clissii seu qui erit pro tempore uel eius vices gerentis salutem et gratiam. Mandamus tibi ac districte precipimus quatenus indilate precipere debeas hominibus iobagionibus dicti castri Clissiensis ut nullus sub pena centum librarum paruorum camere nostre applicandarum debeat nec presumat arare nec laborare seu uendemiare terras ac vineas Çuitani condam Dessomani de Lesina habitatoris Spaleti absque scitu, licencia et uoluntate Çuitani (nominati – *naknadno prekrizeno*) nominati que terre sunt sue et vinee posite sub ecclesia sancte Tecele sub villa hoc nomine uocata Calk, secus sub obtentu gratie nostre non facturis, as (*sic*) uero uolumus postquam eas legitis aput dictum Çuitanum pro sui cautella remanere. Data Iadre sub apensione nostri secreti siggilli sub anno domini millesimo IIIc septuagesimo tercio, vndecime indicionis, die terciodecimo mensis iulii.

13.d/I

13.07.1373.¹¹⁶, u Zadru.

Zadarski kaptol izdaje, na zahtjev plemića Cvitana pok. Dešmana s Hvara, stanovnika Splita, ovjereni prijepis naloga što ga je herceg Dalmacije i Hrvatske Karlo Drački uputio kliškomu kaštelanu, Ladislavu Ladislavljevu.

Nos capitulum ciuitatis Iadre vniuersum memorie commendantes tenore presencium significamus vniuersis et singulis presentibus et futuris quibus expedit. Vnde quod dudum nobis existentibus congregatis in ecclesia sancte Anastasie cathedrali dicte ciuitatis more consueto accedens ad nostram presenciam nobilis vir ser Çuitanus condam Dessomani de Lesna habitator Spaleti et exhibuit coram nobis quandam litteram papiream apertam sanam et integram omni suspicione carentem siggillatam cum quodam siggillo impresso facto ex cera rubea in quo siggillo apparebat sculptus quidam clipeus de super ^{fol. 5} habens unum helmum cum cimero vnius helephanti, videlicet colli et capitis dicti animalis et scutus dictus erat totus liliatus, in circuitu uero dicti siggilli littere legebantur: Karolus de Duracio. Qui quidem ser Çuitanus nobis subsequenter exposuit quod ipse non audebat ipsam litteram ad partes extraneas transmittere seu portare prout aliquando expediret propter viarum discrimina uel alia impedimenta legitima ne possit ex hoc amitti, et ideo nos humiliter supplicauit quatenus predictam litteram sub nostro autentico siggillo acopiari fecissemus. Nos igitur dicti ser Çuitani iustis petitionibus anuentes dictam cartam integraliter de uerbo ad uerbum per presbiterum Heliam publicum auctoritate notarium et autenticum et in hac parte scribam nostrum fecimus fideliter inferius copiare. Cuius litter seu carte tenor in omnibus et per omnia dignoscitur esse talis:

(slijedi dokument 13.dII)

¹¹⁶ U samome dokumentu nema datuma izdavanja, pa sam pretpostavio da je ovaj autentični prijepis načinjen istoga dana kad je izdan dokument hercega Karla Dračkoga.

Quam litteram ut supra copiatam et exemplatam fecimus transumptum huiusmodi cum suo originali per venerabiles viros dominos presbiteros Michaellem archidiaconum et Michaellem plebanum sancti Michaelis de Iadra ac dictum notarium in nostri presencia ascultari et diligenter examinari et quia inuentum est utruque in omnibus concordari ideo in horum omnium testimonium et perpetuam memoriam ac firmitatem presentes fecimus nostro autentico siggillo appenso communiri.

13.e/III¹¹⁷

25.02.1374., u Budimu.

Kralj Ludovik zahtjeva od hercega Dalmacije i Hrvatske, Karla Dračkoga, da ispita točnost pritužbi Cvitana pok. Dešmana s Hvara, (stanovnika) Splita. Pritužbe se odnose na to da Cvitana u njegovu posjedu kojemu se na istoku nalazi brdo sv. Tekle, na jugu zemlje Lombardića i Mazolića iz Splita, na zapadu vinogradi splitskoga nadbiskupa a na sjeveru stari put zvan Stanje, ometa Rogarić s Klisa.

Lodouicus dei gracia rex Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. illustri principi domino Karullo duci Duracii, Croacie et Dalmacie fratri nostro karissimo salutem et sincere dileccionis continuum incrementum. Dicitur nobis in persona Çuitani condam Dessomani de Fara de Spaletto quod Rogarich de Clisia ipsum in araturis et vineis sitis a parte orientali in monte sancte Tecle et a meridionali parte terre Lombardichi et Mazolichi de Spaletto et ab occidente terre pasticum domini archiepiscopi Spalatensis et parte septentrionali vie uetere Stagne uocate confinantibus velet contra litteralia sua instrumenta et sentencias contra eundem latas impedire ymmo ipsum impedit et in eisdem minus licite et iniuste. Requirimus ideo dileccionem vestram seriosse quatenus scita premissarum ueritate et si res se sic habet ut preferatur tunc prefatum Çuitanum in possessionem dictarum possessionum pacificam ponetis et in eisdem inlesum et indempnem conseruetis, aliud si nos diligitis facere non velitis. Datum Bude in crastino festi beati Mathie apostoli, anno domini Mmo IIIc LXXmo quarto.

13.e/II¹¹⁸

09.04.1374., u Zadru.

Herceg Dalmacije i Hrvatske, Karlo Drački, postupajući po nalogu kralja Ludovika traži od zadarskoga kaptola izaslanika koji će svjedočiti postupku uvođenja u posjed Cvitana pok. Dešmana s Hvara, stanovnika Splita. Riječ je

¹¹⁷ Fol. 5'.

¹¹⁸ Fol. 5.

o posjedu koji se navodi u nalogu kralja Ludovika, a koji je nalog u cijelini umetnut u hercegov nalog kaptolu, pri čemu će sam postupak uvođenja u posjed obaviti hercegov izaslanik, zadarski plemić Damjan pok. Ivana de Varicassis.

Karolus de Duracio Dalmacie et Croacie dux venerabilis et discretis viris ...¹¹⁹ vniuerso capitulo ecclesie ciuitatis nostre Iadre fidelibus et deuotis nostris salutem et sincere dileccionis affectum. Deuocioni vestre presentibus inotescat quod accedens ad presenciam celsitudinis nostre fidelis noster nobilis vir Çitanus II^{fol. 5^r} condam Dessomani de Lesna habitator Spaleti et exhibuit litteras serenissimi principis domini et fratris nostri reuerendissimi domini regis Hungarie tenoris et continencie infrascripte:

(slijedi dokument 13.eIII)

Nos uero volentes firmiter ut tenemur regiis hobedire mandatis patentes et expressas litteras nostras ad presens dirigimus castellano castris nostri Clisienssis seu eius vicesgerenti ut ipsum Çuitanum conseruet et conseruare deberet in possessione dictarum possessionum, comittentes et mandantes fideli nostro nobili viro Damiano condam Iohannis de Varicassis de Iadra ut personaliter accedat ad dictam possessionem et ipsum Çuitanum uel eius procuratorem in corporalem et pacificam possessionem introducat et ponat possessionis prenotate iuxta continenciam dictarum regalium litterarum. Quapropter cum nobis per dictum Çuitanum extitit supplicatum et necessarium fore videtur quod in exequendo mandata regia ac execucionem prefate introduccionis (duccionis – *naknadno prekríženo*) vestri capituli testimonio roborentur, deuocionem vestram requirimus et ortamus quatenus vobis presentibus hominem capituli vestri vna cum dicto Damiano statim transmittere debeatis quo presente idem noster nuncius ponat et introducat dictum Çuitanum in ueram tenutam possessionum predictarum ut idem nuncius capituli vestri nobis veridice possit testimonium perhibere que ibidem gesta erunt, quo nuncio inde reuerso de omnibus et singulis que ibidem gesta erant nobis per litteras vestras denotabitis. Data Iadre sub inpressione nostri siggilli, anno domini millesimo IIIc LXXo quarto, die nono mensis aprilis, duodecime indiccionis.

13.e/I¹²⁰

24.04.1374., u Zadru.

Zadarski kaptol izdaje svjedodžbu o provedenome postupku uvođenja Cvitana pok. Dešmana s Hvara, stanovnika Splita, u posjed zemalja pod brdom sv. Tekle u granicama splitskoga kotara. Postupak je proveden po nalogu hercega Dalmacije i Hrvatske, Karla Dračkog, a na Cvitanov zahtjev. Sam ritualni

¹¹⁹ Ovako ostavljeno u izvorniku.

¹²⁰ Fol. 5.

čin uvođenja u posjed, predajom grude zemlje i hrpice lišća s predmetnoga posjeda u ruke vlasnika, proveo je hercegov izaslanik i pristav, Damjan pok. Ivana de Varicassis iz Zadra, a u nazočnosti izaslanika zadarskoga kaptola, tamošnjega arciđakona Mihovila.

Nos capitulum vniuersum ciuitatis Iadre memorie commendantes tenore presencium significamus vniuersis et singulis quibus expedit tam presentibus quam futuris quod dum nobis existentibus congregatis in ecclesia sancte Anastasie cathedrali dicte ciuitatis more consueto accedens ad nostram presenciam nobilis vir Çuitanus condam Dessomani de Lesina habitator Spaleti et exhibuit coram nobis quandam litteram papiream sanam et integram siggillo secreto domini Karoli ducis inscripti siggillatam, cuius littere tenor talis est:

(Slijedi dokument 13.eII)

Supplicando humiliter et deuote quatenus dignaremur sibi concedere vnum de capitulo nostro qui secum iret ad dictas possessiones ad uidendum et explorandum que ibi erant facta circa induccionem possessionariam dicte possessionis. Nos uero anuentes iustis petitionibus dicti Çuitani eidem concessimus ^{fol. 6} venerabilem virum dominum Michaellem archidiaconum Iadrensem eidem defferentes iuramentum ut fideliter iret et uidetur illa que ibidem circa dictas possessiones facta erant circa talem introduccionem ipsius possessionis siue terre et nobis fideliter deberet reportare. Qui dominus Michael recepto coram omnibus nobis tali sacramento habiit cum dicto Çuitano et dum post hoc idem dominus archidiaconus inde reuersus fuisset nobis hodie recitauit que est vigesima quarta dies mensis aprilis suprascripti dicens quod dum ipse peruenisset iuxta dictum montem sancte Tecele in confinibus Spaleti ad dictam possessionem Çuitani predicti vnaa cum dictis Çuitano ac Damiano condam Iohannis de Varicassis de Iadra pristaldo supradicto inuenerunt ibidem laboratores qui dicto laborabant dictas terras siue possessiones et dum omnibus ipsis existentibus ibidem vnaa cum Damiano pristaldo dato per dictum dominum ducem idem (dictus – *naknadno prekriženo*) Damianus volens exequi mandatum ac comissionem dicti domini Karoli ducis induxit in tenutam et corporalem ac pacificam possessionem predictum Çuitanum dicte sue possessionis site sub dicto monte sancte Tecele et in omnibus eiusdem iuribus et pertinenciis consistentibus infra dictos suos confines qui fuerunt sibi ad oculum consignati et indicati per dictos laboratores, tradens idem ser Damianus pristaldus et dans in manibus dicti Çuitani de terra et frondibus ipsius possessionis, qui Çuitanus in manibus recipiens predicta et tenens in presencia dicti domini archidiaconi intrando corporalem possessionem et in ea stando et egrediendo dixit et asseruit ac protestatus fuit quod non tantum corpore sed eciam animo ipsam possessionem ciuiliter et naturaliter uelle effectualiter possidere. Quibus sic peractis ad instanciam et petitionem dicti Çuitani presentes scribi fecimus per presbiterum Heliam notarium nostrum et in hanc publicam formam reddigi nostro pendenti siggillo munimine roboratas. Actum et datum Iadre die vigesima quarta mensis aprilis, anno domini millesimo IIIc septuagesimo quarto, duodecime indiccionis.

13.f¹²¹

06.08.1374., u Kašiću.

Herceg Dalmacije i Hrvatske Karlo Drački nalaže kliškome kaštelanu ili njegovim zamjenicima da pod hitno, nakon opetovanih naloga, omoguće puno uživanje posjeda članu njegove pratnje, Cvitanu Dešmaniću s Hvara.

Karolus de Duracio Dalmacie et Croacie dux magnifico viro castellano castris Clissie uel eius locumtenentis salutem etc. Amirari et turbari cogimus eo quod per plures litteras vobis scripsisse recolimus atque iniungendo expresse pro parte nostra quod Cuitanum de Essinault¹²² de Fara familiarem nostrum permitteres pacifica possessione gaudere bonis suis omnibus cum percipione fructuum omnium proueniencium ex ipsis bonis quod facere noluit vilipendo ipsa mandata nostra, ex quo nobis cessit non modicum ad displicenciam eo quod noluit obtemperare ipsas nostras litteras. Et quia talia substinere non patimur et maxime quod omnia et singula mandata nostra habeantur ad debitam reuerenciam, propterea mandamus vobis expresse vna pro omnibus sub pena nostre gracie et alia alia (*sic*) grauiora pena pecuniaria ad quam incurrere vos vellemus quatenus visis presentibus nullo alio nostro expectato mandato predictum Cuitanum familiarem nostrum libere et sine contradictione aliqua permittatis et faciatis percipere et recolligere fructus et redditus omnes prouenientes ex bonis ipsi suis omnibus vtique et vendemias omnes vinearum suarum ||^{fol. 6'} abgectis (exinde – *naknadno prekrizeno*) abinde perturbacionibus quibuscumque, aliter uero si contrarium sentiremus per vos fieri contra presens nostrum mandatum mandabimus prouideri de oportuno remedio eo modo et forma quod aliis erit exemplum similia non tractare. Nichilominus mandabimus expressissime a vobis uel ipso vestro sustituto exigi pro parte nostre curie pena florenorum centum si secus inde feceritis contra presens nostrum mandatum, presentanti remanere volumus pro cautella. Datum in villa que dicitur Casich, die sexto augusti, duodecime indiccionis.

13.g¹²³

31.08.1374., u Zadru.

Knez Juraj pok. Pavla de Curyaco, knez i kaštelan Klisa, piše svome zamjeniku Jurju Spirančiću u svezi s posjedima Cvitana pok. Dešmana s Hvara, stanovnika Splita i člana pratnje hercega Dalmacije i Hrvatske Karla Dračkog. Pozivajući se na pismo koje je herceg uputio u njegovo ime, knez ujedno naznačuje da mu je herceg i usmeno naložio da se pobrine oko toga

¹²¹ Fol. 6.

¹²² Kada je i kako nastala greška s Cvitanovim patronimikom nemoguće je utvrditi, no nije teško svakome onome tko je imao posla s nevjesticima „birokratima“ razumjeti kako je od izričaja *condam Dessomani* prvo nastalo *Dessomanich*, a onda i ovo korumpirano *de Essinaultg*.

¹²³ Fol. 6'.

da Cvitan neometano uživa svoj posjed „u granicama“ sv. Tekle te taj nalog prenosi svome zamjeniku.

Comes Georgius condam comitis Pauli de Curyaco comes et castellanus Clissiensis fideli nostro Georgio Spiranchitg vicecastellano nostro dicti castris Clissii salutem. Cum audiimus dominum nostrum ducem vobis in nostra persona scribisse et in mandatis dedisse super quodam facto possessionum sitarum in confinio sancte Tecele Çuitani condam Dessomani de Farra habitatoris Spaleti familiaris dicti domini ut ipsum recomdatum haberemus et deffenderemus auctoritate dicti domini nostri ac sibi respondere (mus – *naknadno prekriženo*) faceremus in ipsis per omnes non obstante aliqua contradiccione. Nunc ergo sicut accepimus oracullo viue uocis a nostro domino predicto (duce - *naknadno prekriženo*) duce dignum comissionem et contenta in eius litteris penitus omni mora postposita execucioni demandare sic et vobis damus in mandatis iussu dicti domini nostri ducis ut et vos faciatis ut sibi totaliter et integre indilate eidem Çuitano de ipsis possessionibus et fructibus tantumdem respondeatis et respondere faciatis ab omnibus ipsas possessiones laborantibus cum effectu ita et taliter ut de cetero non habeat idem Çuitanus causam hac de causa querulandi contra vos uel alium quemcumque, secus aliqualiter non facturi. Data Iadre die vltimo mensis augusti, sub anno domini millesimo trecentesimo LXXmo quarto, XIIIme indiccionis.

13.h

11.03.1375., u Budimu.

Kralj Ludovik nalaže i zapovijeda banu Hrvatske i Dalmacije, kako sadašnjem tako i onima budućim, kao i klišcome kaštelanu, također kako sadašnjem tako i onima budućim, da zaštite Cvitana Dišmanića s Hvara u njegovim posjedi-ma koji su nekad pripadali Grguru Vitaljeviću. Prema sadržaju naloga posje-di se nalaze u klišcome kotaru a Cvitan je u posjedovanje uveden prema nalogu hercega Karla.

Nos Lodouicus dei gracia rex Vngarie, Polonie, Dalmacie etc. vobis magnifico viro bano (Dalmacie et – *naknadno prekriženo*) Croacie et Dalmacie nunc constituto et in futurum constituendo, item castellanis de Clissa nunc et pro tempore constitutis, seriose committimus et mandamus quatenus Zuitanum Dissmanich de Lezna in possessionibus suis que Gregorio(s – *naknadno prekriženo; sic*) Vitaleuig fuerunt in confiniis Clisse habitis quas eidem dominus Karolus legitime statuit ab omnibus eum indebite aggrauare uolentibus protegatis et auctoritate nostra deffendatis pacificum in eisdem conseruando, aliud non facturi. Datum Bude in dominica Inuocauit, anno domini millesimo trecentesimo septuagessimo quinto.

14.¹²⁴

20.08.1378.

Kaptol izdaje svjedodžbu i izvješće o provedenom postupku ponovnoga utvrđivanja granica posjeda kninskoga biskupa oko utvrde Cazin. Postupak je proveden po zahtjevu kralja Ludovika te je i kraljevski nalog inseriran u ispravu, a proveo ga je, uz nazočnost susjeda (Ivana sina Dujma od Blagaja, Dujma sina Mihojevog, Radoša sina Radoševog te plemićkih rodova od Kostajnice i od Menića) Grgur od Buševića uz svjedočenje kaptolskoga izaslanika, kanonika Radoša. Pri utvrđivanju granica posjeda povjerenstvo se oslanjalo na stari privilegij kralja Bele (ne zna se kojega), u kojem su bile opisane granice, koje su detaljno unešene i u ovaj dokument.

Nos capitulum maioris ecclesie Spalatensis memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit vniuersis quod litteras excellentissimi principis domini Lodouici dei gracia regis Hungarie domini nostri naturalis recepimus in hec verba:

(slijedi dokument 14.a)

Nos igitur mandatis eiusdem domini nostri regis metuentes obedire cupientes ut tenemur vna cum Gregorio de Busseuich homine regie maiestatis nostrum hominem fidedignum dominum Radossium socium et concanonicum nostrum ad reambullandas et errigendas dictas metas possessionum ecclesie Tininiensis seu castris Chezyn vocati a parte filiorum comitis Duymi et castris ipsorum Oztrosach nominati et a parte Duymi filii Michoy de Kortonicha seu a parte Radossii filii Radossii de Obsterz nec non a parte generacionis de Koztanicha et de Menich prescriptorum habite pro testimonio transmissimus. Tandem idem ad nos exinde redeuntes et per nos fideliter requisiti nobis concorditer retulerunt quod ipsi feria quarta proxima ante festum beati Iacobi apostoli ad facies dictarum possessionum dicti castris Chezyn et ad metas eiusdem conuocatis vicinis et commetaneis earundem legiptime vniuersis, specialiter magistro Iohanne filio predicti comitis Duymi de Blagay, ac Duymo filio Michoy nec non Radossio filio Radossii et nobilibus generacionum de Koztanicha et de Menich predictorum, ipsisque presentibus accessissent et easdem possessiones dicti castris Chezyn ecclesie Tininiensis ex parte possessionum nobilium predictorum seu generacionum earundem iuxta cursus metales in priuilegio felicis recordationis domini Bele regis Hungarie dudum super eisdem metis confecto contentas reambulassent et nouas metas inter et iuxta antiquas in locis necessariis cum eisdem nobilibus et generacionum predictarum concorditer errexissent nemine penitus inibi contradictore existente. Quas quidem metas idem homo regie maiestatis et noster nobis in registro aportarunt que hoc ordine distinguntur: prima meta incipit a meridie de Grobnik et inde ad partes occidentales vadit ad vnum puteum Sciz Bulen nuncupatum, et inde vadit inferius et peruenit ad potok Kepelniche, et inde tendit

¹²⁴ Fol 32-32', na listu papira velikog formata.

per viam ad quamdam arborem ||^{fol. 32'} hrazth, et inde descendit per magnam viam vadit ad Kortonicham et per Korthonicam vadit inferius ad pontem, de ponte autem assendit per montem ad quamdam arborem hrazth signatam, et inde per viam dessendit ad Radotinam vbi aqua Aguthnica cum dicta aqua Radotina iunguntur, et inde per Radotinam vadit superius ad Cullen Dol, et inde descendit ad viam vbi coniunguntur mete ecclesie predicte Tininiensis ac Radossii supradicti et generacionem (*sic*) nobilium de dicta Koztanicha. Deinde a parte generacionis prescripte Koztanich prima meta incipit a parte australi in quadam arbore kurus, inde per quamdam viam assendit et venit ad vnam arborem tul cruce signatam meta terrea circumfusam et exit de ipsa via et vadit ad dexteram ad aliam viam antiquam in monte et arborem tul cruce (*sic*) signatam, inde eumdo (*sic*) per eandem viam antiquam flectitur ad orientem et peruenit ad aliam arborem tul cruce signatam, et iterum per eandem viam antiquam eumdo venit ad arborem grecham cruce signatam meta terrea circumfusam, inde ad arborem tul, deinde ad sorbellum meta terrea circumfusam, inde in eadem via ad arborem tul cruce signatam meta terrea circumfusam, et ibi exit de ipsa via ad sinistram in paruo spatio ad metam terream in quodam monticulo et ibi coniungitur metis dicoturm nobilium generacionis Menich, et ab hinc vadit per viam ad Konuhow Dub et ibi est arbor hrazth iuxta ipsam viam meta terrea circumfusam cruce signata, idne venit ad capud cuiusdam vallis Bukoroye dicte versus orientem, et (inde – *prekriženo*) ibi circuit quamdam vineam ad metam terream, et iterum ad eandem partem orientalem per viam antiquam eundo in magno spatio venit ad arborem tul cruce signatam meta terrea circumfusam et sic inter predictos nobiles ac generaciones supradictas similiter et dictam ecclesiam Tininiensem et castrum Chezin mete terminantur. In cuius rei testimonium presentes nostras litteras priuilegiales sigillo nostro pendentem munimine concessimus roboratas. Datum Spaleti in ipsa nostra cathedrali ecclesia sancti Domnii in festo beati Stephani regis, anno domini supradicto.

14.a

29.06.1378., u Višegradu.

Kralj Ludovik nalaže splitskome kaptolu da pošalje svoga izaslanika koji će svjedočiti postupku ponovnoga utvrđivanja granica posjeda kninskog biskupa oko utvrde Cazin, a što je inače tražio kninski biskup Pavao. Pisano izvješće o provedenome postupku kaptol je trebao uputiti banu Slavonije.

Lodouicus dei gracia rex Hungarie, Polonie, Dalmacie, Croacie etc. fidelibus suis capitulo ecclesie Spalatensis salutem et graciam. Dicitur nobis in persona venerabilis patris domini Pauli episcopi ecclesie Tininiensis fidelis nostri deuoti quod quasdam possessiones ecclesie Tininiensis ad castrum Chezin pertinentes a parte filiorum comitis Duymi et castrum ipsorum Oztrosach vocati ac parte Duymi filii Michoy de Kortunicha, seu a parte Radossiii de Obterz necnon a parte generacionum de Koztanicha et de Grenich habite legitima remabulacione metarumque erectione

et ab aliorum possessionibus distinctione et separatione plurimum indigerent, super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Gregorius de Busseuich vel Saracenus de Goricha de genere Bucharorum an Thomas filius Rank seu Georgius filius Nicolai nobiles de Lapech aliis absentibus homo noster ad facies dictarum possessionum vicinis et commetaneys ipsarum inibi legitime conuocatis et presentibus accedendo reambullent easdem per suas metas veras et antiquas nouas iuxta veteres vbi necesse fuerit erigendo reambulatasque et at aliarum possessionibus per erectiones metarum distinctas et separatas relinquunt easdem predicto domino Paulo episcopo et sue ecclesie eo iure quo ad ipsam dignoscitur pertinere perpetuo possedendas, si per quempiam non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint idem homo noster presente dicto vestro testimonio contra annotatum dominum Paulum episcopum ad presentiam regni nostri Sclauonie bani citet ad terminum competentem ratione contradictionis eorum reddituros, et post hec seriem tocius facti cum cursibus metarum vel si necesse fuerit cum nominibus contradictorum et citatorum terminoque assignato in vestris litteris eidem regni nostri Sclauonie bano rescribatis. Datum in Wissegrad feria tertia proxima post festum beati Iohannis Baptiste, anno domini Mo trecentesimo septuagesimo octauo.

15.¹²⁵

12.10.1378.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu kojom se registrira postupak isplate „umirra krvi“ (vražde) između s jedne strane Poljičana Vukca Bosanovića iz sela Katići i njegova brata Pripka, Peruna Dminojevića iz sela Truse, Damjana Cibudinića podrijetlom iz Poljica ali sada stanovnika Splita i Radoslave kćeri pok. Mihovila Prhca, i s druge strane Martina Radosvića s Klisa. Uzrok svih prijepora koje su dvije strane međusobno imale bilo je ubojstvo Radohne sina pok. Mihovila Prhca koje je počinio Martin, na ime čega je Martin morao isplatiti 240 malih splitskih denara. Obje su strane suglasno izabrale pristave za postupak pomirbe, a to su bili Stojslav Seputić i Martin Boguvidić s Klisa.

Nos Buçardus Jacobi primiçcerius Spalatensis, Dugmus Damiani primiçcerius Farenis, Petrus Johannis, Dugmus Nicole, Nicolaus Pouersenı, Damianus Perfse, Johannes Zuitcij, Nicolaus Georgii Zipriani, Dugmus Siluestri, Radosius Zuiticii (*slijede dvije neçitljive naknadno prekrızene rijeçi*), Johannes Georgii et Thomas Nouachi, omnes et singuli canonici maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis seu eciam audituris salutem in uero saluatore. Ad vniuersorum noticiam et perpetue rei

¹²⁵ Fol. 33-33'.

memoriam litterarum harum serie volumus peruenire ac manifestum facimus et confitemur quod nuper nobis ad infrascripta et licet¹²⁶ ad alia sub canpanela prope magnas portas nostre matricis ecclesie congregatis aduenerunt ad nostram presenciam hora vesperarum videlicet¹²⁷ Vulkaç Bosanouitg de villa Kathichi uocata de Policia vna cum fratre suo Pribko, Perun Dminoyeuigt de villa Trusse uocata de Policia, Damianus Cibudinitg olim¹²⁸ de Policia habitator nunc Spaleti et Radoslauer filia condam Michaelis prenomine Perhaç de Policia, facientes pro se eorumque heredibus et successoribus ex parte vna, et Martinus Radosuitg de Clissio pro se suisque heredibus et successoribus faciens parte ex altera, aduertentes ipsi prout asseruerunt omnes videlicet partes suprascripte quod pacificos et concordos deus in eius domo habitare precepit iuxta illud: pacem meam do vobis et pacem meam relinquo vobis etc., fecerunt ipsi mutuo et vicissim ad invicem singulis nominibus (*napisanu pa naknadno prekriženu riječ nije moguće pročitati*) et interesse vnanimiter et concorditer vna pars alteri et altera reliqui parti perpetuam pacem, finem remissionem et concordiam, liberans expresse de omnibus litibus, iurgiis, questionibus, rixis, iniuriis, maliuolenciis, odiis, ranchoribus, contumeliis, verbis turpibus et uerberibus, vulneribus, percussionibus, conuiciis et probris, quas et que vna pars alteri uel contra alteram, uel altera contra (alteram sibi – *naknadno prekriženo*) reliquam alias usque ad presentem diem et horam dixissent, fecissent, intullissent uel quomodolibet irrogassent ex quacumque de causa, ||^{fol. 33'} modo uel condicione, per se uel eorum nominibus, tacite uel expresse, precipue de libris ducentis et quadraginta denariorum paruorum nunc vsualium Spaleti, (*napisanu pa prekriženu riječ nije moguće pročitati*) que et quas ducentas et quadraginta libras dicebat (ut supra – *naknadno prekriženo*) prima pars, videlicet vna ut supra, plenarie ad plenum in numerata pecunia a parte altera, scilicet a Martino causa cuiusdam homicidii per ipsum Martinum facti in Radohnam filium condam dicti Michaelis Perhaç olim interfecti ut nobis (dicebant – *naknadno prekriženo*) asseruerunt¹²⁹ dicte partes ita fuisse. Quamquidem pacem, finem remissionem et concordiam ut supra presentibus ut anotabant dicte partes eorum pristaldis, videlicet Stoyslauer Seputhig zupano et Martino Boguuiditg Clissiensibus per ipsas partes mutuo et vicissim (nominibus suprascriptis ut supra – *prekriženo*) fuisse assumptis, promisserunt inter se se firmas et ratas atque gratas perpetuis temporibus per eos eorumque heredes et successores habituras et in nullo unquam contra facere uel uenire sub pena et in pena VIc librarum denariorum paruorum pro quoque et quaque uice in qua contrarium per alteram ipsarum partium extiterit in predictis aliquid attemptatum soluendas parti attendenti medietatem dictarum VIc librarum paruorum non attendens suprascripta et aliam medietatem dominio partium predictarum. Que pena commissa tociens petatur et exigi possit a parte non attendente per partem ipsa attendente quociens ipsa pena commissa exti-

¹²⁶ Riječ naknadno dopisana između redaka.

¹²⁷ Dvije riječi naknadno dopisane na rubu teksta tako da predstavljaju njegov istureni ali integralni dio.

¹²⁸ Riječ, uz znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

¹²⁹ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad one prekrižene.

terit per alteram ipsarum partium predictarum, et ipsa pena soluta uel non soluta nichilominus partes predictae eorumque heredes et successores premissa omnia attendere teneantur ac promittentes dicte partes pro se eorumque heredibus et successoribus non probare aliquid predictorum nec etiam¹³⁰ per alium seu alios aliqua ratione de iure uel de facto sub obligatione predicta, supplicantes nobis ambe partes tam humiliter quam deuote ut dignemur super his omnibus et singulis supra anotatis ipsis nostras testimoniales litteras dare nostroque capitulari sigillo coroboratas. Nos igitur iustis¹³¹ supplicationibus coninclinati (in omnibus et singulis – *naknadno prekrizeno*) *omnia et singula suprascripta¹³² per ipsas partes coram nobis dicta et anotata presentibus inseri fecimus in testimonium veritatis. Datum et actum Spaleti in loco suprascripto sub impressione nostri capitularis sigilli, anno domini millesimo IIIc LXXmo octauo, indictione prima, die duodecimo mensis octubris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidentia pape sexti anno primo.

16.¹³³

01.02.1379.

Kaptol izdaje, na zahtjev plemenitoga Radoslava sina vojvode Mastana iz Bosne, ovjereni prijepis privilegija kralja Ludovika, kojim ovaj Radoslava i njegovoga brata Miroslava prima u okrilje kraljevske milosti nakon što su braća odustala od podrške kralju nevjernim Bošnjanima.

Capitulum et canonici ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenirent seu hoc exemplum (presentis – *prekrizeno*) priuilegii manifestum existat quod nobis congregatis in nostra katedrali ecclesia Spalatensi ad infrascripta et similia ut moris est ad nostram presentiam personaliter accedens nobilis vir Radozlaus filius condam Maztan woyuode terre Boznensis exhibuit coram nobis in presentia testium infrascriptorum quoddam priuilegium in carta pergamina serenissimi domini nostri regis Hungarie non viciatum, non cancelatum nec in aliqua parte sui suspectum et eius uero sigilo magno a tergo impresso munitum, habens ymaginem regiam sedentem in solio cum sceptro et pomo regali in manu et litteris circumscriptis hiis uerbis: Lodouicus dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Galicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarique rex, princeps Salernitanus et honoris montis sancti Angeli dominus, a nobis humiliter petens et requirens ut ipsum priuilegium exemplari facere dignemur sub testimonio sigili capituli nostri in pendenti propter iurium suorum conseruationem. Nos itaque eius iustis precibus anuentes volumus et mandauimus ipsum priuilegium autenticum exemplari ipsumque

¹³⁰ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

¹³¹ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

¹³² Tekst od znaka * naknadno dopisan na rubu lista, tako da se jasno vidi kako treba doći na mjesto prekrizena teksta.

¹³³ Fol. 34-34'.

sub nostri sigili testimonio in pendentibus munimine roboratum. Acta fuerunt predicta in antedicta ecclesia katedrali presentibus nobilibus viris dominis Zanino Cipriani, Nicola Tomasii et Matheo Papalis testibus et multis aliis anno natiuitatis domini Mo IIIc LXX VIIIo, indicione secunda, die primo mensis februarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno primo. Tenor uero priuilegii talis sequitur in hac forma:

(slijedi dokument 16.a)

16.a

21.06.1376., u Višegradu.

Kralj Ludovik prima ponovno pod okrilje svoje milosti plemenitu braću iz Bosne, Radoslava i Miroslava, sinove pokojnog vojvode Mastana. Iako su bili pod okriljem njegove vlasti, braća su se bez ikakva opravdana razloga pobunila i pridružila tadašnjim kraljevim neprijateljima iz Bosne te tako upali u nevjeru. Nakon što promijenili stajalište i priznali kralja za svoga prirodnog gospodara, o čemu ga je izvijestio njihov službenik Radoslav sin Bračuna preko vjernoga kraljevskog viteza Hrvoja sin bosanskog vojvode Vukca, Ludovik im je osigurao da mogu doći na kraljevski dvor te bez ikakve bojazni boraviti na područjima pod njegovom vlašću.

Nos Lodouicus dei gracia rex Hungarie, Polonie, Dalmacieque etc. memorie commendamus tenore presentium significantes vniuersis quod licet Radozlaus et Mirozlaus filii condam Maztan woyuode nobiles silicet (*sic*) terre Boznensis ad huc ipso woyuoda superstite existente simul cum eodem woyuoda patre ipsorum qui tunc sub nostra erant cum eorum rebus et bonis positi gracia et proteccione nulla aduersitate nullaque necessitate illo tempore ipsos cogente sed per omnia ex iniqua et dolosa suggestione de via fidelitatis et fidei ipsorum reciduiantes nostrisque aduersariis tunc Boznensis adherentes in infidelitatis et notam inconstancie meruerint. Tamen quia ipsi ad cor et mentis eorum industriam reddeutes recognoscentesque nos et nostros pueros ac sanctam regni nostri Hungarie coronam esse suos dominos naturales proposuerunt puro corde et sincera mente reddere ad obseruationem sue debite fidei et fidelitatis nosque et eosdem nostros pueros ac sanctam nostram coronam pro suis dominis naturalibus tenere et in antea semper fideliter et constanter contra omnes et quoslibet homines nobis infalibiliter famulari, prout de hiis omnibus per Radozlaum filium Brachyan familiarem et proximum eorundem de cuius personali noticia docuit nos fidelis miles nostre comes Keruoya filius Wolkaz ^{fol. 34'} woyuode Boznensis nos et barones nostros simul cum eodem comite Keruoya assecurauerunt. Igitur vos eosdem Radozlaum et Mirozlaum filios Maztan woyuode cum eorum liberis et pueris cognatis etiam et fratribus, amicis, familiaribus et ceteris ad ipsos pertinentibus hominibus nobis dumtaxat et nostris pueris nostreque corone predictae fidelibus nec non rebus et bonis mobilibus omnibus indultis eis et graciose

relaxatis offensis et excessibus in nos et regnicolas nostros a tempore prescripte sue reciduationis usque modo commissis obmissa etiam prescripta nota infidelitatis et reciduationis recolegimus et reasumpsimus in nostram gratiam regiam et fauorem, misericordiam ad eisdem et eorum capitibus faciendo specialem sic quod ipsi tamquam nostri fideles ad nos et nostram curiam cum ad se pertinentibus personaliter uenire nostrumque regnum et terras nostras cum omnibus predictis ad se pertinentibus et rebus intrare possint et sub nostra protectione stare ualeant libere et secure, et quod nullam sibi inminere timeant aut vereantur iniuriam uel potenciam aut dampni illationem in regno nostro et in nostris terris in ipsorum rebus et personis fideles nobis existendo et pro suo posse placibiles famulatus nobis exhibendo quorum seruicia et fidelitates cum uiderimus reffundere Deo uolente intendimus iuxta exigentiam meritorum suorum cum fauore regie retributionis harum sub nostro maiori sigillo testimonio litterarum. Datum in Wisegrad sabato proximo ante festum natiuitatis beati Iohannis Baptiste, anno domini Mo CCCmo LXX sexto.

17.¹³⁴

28.04.1379.

Kaptol na zamolbu i zahtjev Prodana Vaganovića iz sela Sitno u Poljicama, koji je zastupao i svoga odsutnoga brata Dminšu, izdaje ovjerovljeni prijepis triju javnobilježničkih isprava nastalih izvorno u Splitu, a koje se odnose na reguliranje vlasničkih prava u Sitnome. Isprave su izvorno sastavili i izdali splitski javni bilježnici: Franjo sin Ivana de Bononia 8. svibnja 1367.; Albertolo de Bassanega iz Milana 22. siječnja 1369.; Ganor Lançaloti iz Mantove 31. srpnja 1374.

||^{fol. 13} In Christi nomine. Amen. Capitulum et canonici Spalatensis ecclesie katedralis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerunt seu exempla instrumentorum infrascriptorum ad memoriam futurorum manifestum existet quod nobis congregatis ni nostra katedrali ecclesia Spalatensi ad infrascripta et similia ut moris est ad nostri presentiam accedens Prodanus Vaganouich de villa uocata Sithno de Policia pro se et nomine ac vice sui fratris Dminse exhibuit coram nobis (in presentia notarii – *naknadno prekriženo*) tria publica instrumenta, vnum uidelicet scriptum manu Francisci filii (condam – *naknadno prekriženo*) Iohannis condam domini Phylipi de Bentiuolgis de Bononia publici imperiali auctoritate notarii et olim iurati Spaleti, sub anno natiuitatis domini M IIIc LXVII, indiccione quinta, secundum scriptum per Albertolum Bassanega condam Lafranci de Mediolano publicum imperiali auctoritate notarium et olim cancelarium communis Spaleti, sub anno natiuitatis domini M IIIc LXVIII, indiccione VIIa, die XXIIo ianuarii, et subscriptum per Anthonium Bassanegam condam Siluestri de Mediolano publicum imperiali aucto-

¹³⁴ Fol. 13-14.

ritate notarium, tercium uero instrumentorum scriptum manu Ganori filii condam domini Lançaloti de Mantua imperiali auctoritate notarii publici et nunc iurati communis Spaleti, sub anno natiuitatis domini M IIIc LXXVIII, indiccione XIIa, a nobis humiliter petens et requirens vt ipsa instrumenta prout in eis scriptum est exemplari facere dignaremur nil addendo uel minuendo in eis et hoc sub testimonio sigili pendentis capituli nostri propter suorum iurium autenticacionem et fortificationem ac conseruacionem. Nos itaque eius Prodani iustis petitionibus annuentes volumus et mandauimus supradicta instrumenta exemplari per dictum magistrum Ganorum¹³⁵ notarium publicum et iuratum Spaleti ac cancelarium et scribam archiepiscopalis curie Spalatensis ac etiam capituli nostri scribam et cancelarium et nostri sigili magni independenti munimine roborari in robur et testimonium premissorum, habita penes nos ac retenta copia ipsorum instrumentorum. Quorum quidem instrumentorum (copia – *naknadno prekríženo*) tenor talis est:

(slijede dokumenti 17.a, 17.b i 17.c, kronološkim redosljedom inserirani u kaptolsku ispravu)

Datum¹³⁶ et actum in nostra katedrali ecclesia Spalatensi per manus dicti magistri Ganori notarii sub anno domi M IIIc LXVIIIo, indiccione secunda, die vigesimo octauo aprilis, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno secundo. Et quia originale cum exemplo ac copia penes nos retenta simul concordare inuenimus nil addito uel minuto quod sensum uel sententiam mutet nec forte in litteris uel silabis componendis, igitur volumus has presentes litteras seu exemplum nostri sigili independenti munimine roborari in robur et testimonium premissorum.

17.a¹³⁷

08.05.1367., u Splitu.

Splitski „zaprisegnuti bilježnik“ Franjo sin Ivana pok. Filipa de Bentiuolgis izdaje ispravu kojom se registrira kako je Dragoš Radovanić iz Sitnoga prodao Prodanu Vaganoviću iz istoga mjesta zemlju na lokalitetu Meyach za dvadeset malih libara. Prodani komad zemlje je graničio sa zemljom Dminka Radojevića, sa zemljom prodavca te s javnim putom. Kao „bresvetje“ kupac je prodavcu dao jednoga ovna, a uz to se obvezao i kupljenu zemlju, u slučaju da ju poželi prodati, prvo ponuditi Radošu ili njegovim nasljednicima po istoj onoj cijeni po kojoj bi ju mogao prodati nekome drugom.

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo septimo, indiccione quinta, regnante serenissimo principe et domino

¹³⁵ Ime naknadno dodano između redaka.

¹³⁶ Ovaj završni dio dokumenta nalazi se na fol. 14.

¹³⁷ Fol. 13.

domino nostro Lodouico dei gracia rege Hungarie, temporibus equidem reuerendi in Christo patris et domini domini Hugolini eadem gracia archiepiscopi Spalatensis, egregii regii militis domini Iohannis de Grisogonis de Iadra honorabilis comitis Spaleti et nobilium virorum domiorum Camurcii Francisci, Zanini Cipriani et Iacobi Andree dicti Spaleti iudicum, die octauo madii. Dragossius Radouanich de Sithno per se et eius heredes et successores iure proprio et in perpetuum dedit, uendidit et tradidit Prodanu Vaganouich de dicto loco ementi et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus vnam eius terram positam in Meyach iuxta terram Dminchi Radoeuich, iuxta terram dicti venditoris et iuxta viam publicam, cum omnibus suis iuribus et actionibus et pertinentiis spectantibus et pertinentibus ad ipsam terram, ad habendum, tenendum, possidendum, gaudendum et omne quicquid dicto emptori et suis heredibus deinceps perpetuo placuerit faciendum de ipsa terra, et hoc pro precio viginti librarum paruorum quod precium dictus venditor per se et eius heredibus et successoribus sponte fuit confessus et contentus habuisse et recepisse a dicto emptore dante et solente pro se et suis heredibus et successoribus, de quo eidem fecit quietacionem promittens ipsi emptori dictam terram contra omnes personas legitime deffendere et exalumpniare sub obligatione omnium suorum bonorum et reffectione dampni et expensarum litis et extra. Et bresuithie dictus Dragossius fuit confessus recepisse a dicto emptore vnum castronem album hac conditione quod si dictus Prodanus pro se et eius heredibus et successoribus ipsam terram vellet uendere teneatur et debeat ipsam ipsi Dragossio stipulanti et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus ^{fol. 137} pro illo precio quo poterit aliis vendere. Actum Spaleti ante domum habitacionis ser Madii Alberti presentibus Bogudo Diminoeuich de Sithno, Miltino Dimincich et Dragobrate Ratini testibus ad hoc uocatis et rogatis et ipso ser Madio consiliario examinatore.

Ego Franciscus filius (condam – *naknadno prekriženo*) Iohannis condam domini Phylippi de Bentiuolgis publicus imperiali auctoritate notarius et nunc iuratus Spaleti predictis interfui rogatus scripsi et publicau.

17.b¹³⁸

22.01.1369./01.03.1369., u Splitu.

Splitski općinski kancelar Albertolo Bassanega pok. Lanfranka iz Milana sastavlja instrument kojim se registrira kako su Ivaniš Pripicip i njegov brat Vuk, Milgost Budijević i Dragobrat Radčinić, svi iz Sitnoga poljičkoga kotara, prodali Prodanu pok. Milgosta Vaganoviću iz istoga mjesta komad zemlje za sedamnaest malih libara. Prodana se zemlja nalazila u blizini sela Sitno i bila je neobrađena te veličine približno tri vretena, a graničila je s istoka s drugom neobrađenom zemljom prodavaca, sa zapada je graničila sa zemljom

¹³⁸ Fol. 137.

Veselka Pridojevića i Gojka Stanojevića, s juga joj je bio javni put kojim se išlo do seoskoga zdenca a sa sjevera drugi javni put. Iako je ugovor sastavio kancelar Albertolo, njegov primjerak koji su stranke doobile, i koji je onda prepisan u kaptolsku ispravu, izdao je bilježnik Antonio Bassanega pok. Silvestra, također iz Milana, koji je to učinio na temelju „imbrevijature“ Albertola iz njegova registra, po dozvoli i nalogu splitskoga Velikog vijeća, i to stoga što je Albertolo bio zauzet drugim poslovima (otuda dva datuma isprave – prvi je datum sklapanja ugovora, drugi je datum izdavanja isprave).

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo nono, indicione septima, regnante serenissimo principe et domino nostro domino Lodouico dei gracia rege Hungarie, temporeque reuerendissimi patris domini Hugolini archiepiscopi Spalatensis et egregii militis regii domini Iohannis de Grisogonis de Iadra honorabilis comitis ac nobilium virorum dominorum Srechie Luchari, Zanini Cipriani et Balcii Petri iudicum Spaleti, die vigesimo secundo ianuarii. Iuanes Pripicip, Volch frater eius, Milgost Budieulich et Dragobrath Radcini-ch, omnes de villa Sithno contrate Policie per se et suos heredes per presens instrumentum ad proprium dederunt et vendiderunt Prodano filio condam Milgosti Vaganouich habitatori dicte ville pro se et suis heredibus et successoribus ementi et recipienti vretenos tres terre vacue ipsorum venditorum posite prope dictam villam et iuxta aliam terram ipsorum venditorum ex parte leuantis et iuxta terram Veselchi Pridoeuich et Goychi Stanoeuich ex parte ponentis et iuxta viam publicam ex parte meridiei per quam itur ad puteum dicte ville et iuxta viam publicam ex parte aquilonis, et siue dicta terra vendita sit plus siue sit minus vretenis tribus infra metas ibi positas concorditer per eosdem contrahentes nichilominus tota ipsa terra posita infra ipsas metas remaneat in hac vendicione pro precio infrascripto, ad perpetuo habendum, tenendum et possidendum ipsam terram venditam eamque vendendi, donandi, alienandi et in sua vltima voluntate relinquendi quibuscumque voluerit et de ipsa faciendum quicquid sibi et suis heredibus et successoribus de cetero placuerit cum omnibus asiis, accessibus, ingresibus, regresibus et iuribus ipsi terre superius vendite dictisque venditoribus in ea, pro ea et eius occassione quomodocumque pertinentibus et adiacentibus, pro precio librarum decemseptem paruorum, quas dicti venditores fuerunt contenti et confessi a dicto emptore integre habuisse et recepisse, promittentes per se se et suos heredes dictam terram superius venditam perpetuo sibi de iure legitime deffendere et excalumpniare a quibuscumque sub refectione omnium dampnorum et expensarum et interesse litis et extra et obligacione omnium suorum bonorum et suarum personarum. Actum Spaleti ad stacionem ser Marini Vangnis, presentibus dicto ser Marino, Brancho Voinouich et Vlaoe Dminçich habitatoribus Spaleti testibus rogatis et ser Bilsa Cipriani examinatore.

Ego Albertolus Bassanega condam Lanfranci de Mediolano publicus imperiali auctoritate notarius et cancelarius communis Spaleti hoc instrumentum confeci rogatus ac pluribus occupatus ex auctoritate per refformationem generalis consilii Spalatensis inde concessa per infrascriptum Anthonium notarium ab imbreuiaturis meis in hanc publicam formam expleri feci et me subscripsi.

Ego Anthonius Bassanega condam Siluestri de Mediolano publicus imperiali auctoritate notarius hoc instrumentum ab imbreuiaturis suprascripti Albertoli notarii et cancelarii ut supra eius iussu et ex auctoritate generalis consilii Spaleti michi concessa in hanc publicam formam expleui fideliter et me subscripsi anno domini M IIIc LXVIII, indiccione septima, die primo marcii. Ego Bilsa condam Cipriani conscius examinaui.

17.c¹³⁹

31.07.1374., u Splitu.

Splitski „zaprisegnuti bilježnik“ Ganor pok. Lançalota iz Mantove izdaje ispravu kojom se registrira kako je Gojan Stanojević iz sela zvanog Sitno u Poljicama prodao Prodanu Vaganoviću i njegovom bratu Dminši iz istoga sela svoju zemlju „pod“ selom a u seoskom kotaru za 30 malih libara. Zemlja se nalazila na lokalitetu Strmica a graničila je s istoka sa zemljom kupaca, sa zapada sa zemljom Veselka Pridojevića, s juga sa zemljom Beričića sredinom koje je prolazio javni put, a sa sjevera sa zemljom Petra Nikolića. Za „brevetije“ su kupci prodavcu dali jednoga rogatog crnog ovna. Posebnom klauzulom dopisanom ugovoru očitovala su braća Prodan i Dminša da su sve dosadašnje kupovine nekretnina, bilo da su ih formalno zajedno obavili ili da ih je obavio jedan od njih, bile zapravo zajedničke i da sve tako stečene nekretnine zajednički posjeduju.

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo septuagesimo quarto, indiccione duodecima, regnante serenissimo principe et domino nostro domino Lodouico dei gracia rege Hungaire, temporibus equidem reuerendissimi in Christo patris et domini domini Hugolini dei gracia archiepiscopi Spalatensis, nobilis et egregii viri domini Ghiberti Cornuti honorabilis comitis ciuitatis Spaleti ac nobilium virorum dominorum Nicole Mathei, Zanini Cipriani et Petri Marchi ¶^{fol. 14} iudicum Spaleti, die vltimo iulii. Goyanus Stanoeuich de villa uocata¹⁴⁰ Sithno de Policia per se et suos heredes et successores dedit, uendidit et tradidit iure proprio in perpetuum Prodanu Vaganouich et Dminsa eius fratri de dicta villa ibi presentibus pro se et eorum heredibus et successoribus stipulantibus et recipientibus vnum suum territorium sub dicta villa siue territorio eiusdem et in confinibus ipsius ville in loco uocato Stramiça cum omnibus suis iuribus et pertinenciis prope territorium dictorum emptorum a parte orientali, a parte occidentali Vesselcho Pridoeuich, a meridie territorium Bericich per quod territorium est per medium via publica, et ab alio latere Petar Nicolich, ad habendum, tenendum, possidendum et quicquid eiusdem emptoribus et suis heredibus et successoribus deinceps perpetuo placuerit faciendum cum omnibus et singulis suis circumstanciis et pertinenciis sine contradic-

¹³⁹ Fol. 13.

¹⁴⁰ Riječ je naknadno dopisana iznad teksta, obzirom na to da je riječ o prvome retku na stranici.

cione dicti venditoris et suorum heredum ac successorum uel alicuius alterius persone, et hoc pro precio et nomine precii librarum triginta paruorum, quod precium dictus Goyanus venditor contentus et confessus fuit se habuisse et recepisse a dictis Prodano et Dminsa emptoribus, et pro bresuithie addiderunt et dederunt dicti emptores ipsi venditori vnum castronum nigrum cum cornibus quem castronum antedictus venditor contentus et confessus fuit se habuisse et recepisse a dictis emptoribus stipulacione promittens dictus Goyanus venditor per se et suos heredes et successores dictis Prodano et Dminse pro eis et eorum heredibus et successoribus stipulantibus et recipientibus predictum territorium eis ab omni homine et vniuersitate legitime deffendere et excalumpniare nec eis nec eorum heredibus et successoribus in toto uel in parte litem uel quescionem de ipso territorio inferre nec volenti facere consentire sed predictam vendicionem et omnia¹⁴¹ et singula supradicta perpetuo firma et rata habere et tenere et non contrafacere uel uenire per se uel alium aliqua ratione uel causa de iure nec de facto, cum reffectione et restitutione omnium dampnorum et expensarum ac interesse litis et extra et sub obligacione omnium suorum bonorum. Actum Spaleti in stacione ser Petri examinitoris infrascripti presentibus Bogdano Jarchouich, Volçcho Tolloeuich, Cranislauo Gemischouich et Stoyslauo Branoeuich omnibus de dicta villa Sithno necnon ser Marino Uangnis et Clapçio mercadro ciuibus Spaleti testibus rogatis et ser Petro Christoli Chutey examinatore. Ego Petrus condam Christoli Chutey conscius examinaui.

Eo die, loco, testibus et examinatore dicti Prodanus et Dminsa fratres sponte et ex certa sciencia et non per errorem in presencia mei notarii, testium et examinitoris dixerunt et protestati fuerunt ac confessi quod omnes adquisiciones et empciones territoriorum, domorum ac vinearum et possessionum per ipsos uel alterum ipsorum facte hinc retro facte sunt communiter et de communibus ipsorum fratrum pecuniis et quod omnes adquisiciones et empciones cuiuscumque rei quas de cetero facient ipsi fratres uel alter isporum sint communes inter ipsos. Ego Petrus condam Christoli Chutey conscius examinaui.

Ego Ganorus filius condam domini Lançaloti de Mantua imperiali auctoritate notarius publicus et nunc iuratus communis Spaleti hiis omnibus presens fui et rogatus scripssi et publicaui.

18.¹⁴²

15.07.1379.

Kaptol izdaje, na zahtjev Vuka Nimičića i njegova brata Grgura, ovjereni prijevod presude sudbenoga stola Humske zemlje, originalno pisane „slavenskim pismom“ (ćirilicom). Presudu, koja je inače bila ovjerena s pet visećih pečata, od kojih je samo jedan imao latinsku legendu, preveo je od kaptola

¹⁴¹ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

¹⁴² Fol. 35-35'.

posebno angažirani zakoniti prevoditelj te je onda taj prijevod ovjeren kaptolskom ispravom, no kaptol se ipak ograđuje od sadržaja samoga dokumenta time da ne potvrđuje niti opovrgava točnost i istinitost navoda iz presude.

Capitulum et canonici katedralis ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerint earum serie innotescat quod nobis congregatis in nostra katedrali ecclesia Spalatensis ut moris est ad infrascripta et similia, ad nostram presentiam accedendo Wulk Nimicich in sua et Gregorii fratris sui ibi presentis¹⁴³ et aliorum de sua parentela personis nobis exhibuit et presentauit quasdam literas seu quandam summam in carta bombicina scriptas et scriptam littera sclauicha cum impressione quinque sigilorum a parte inferiori diuersorum maneriorum quorum erant quatuor litteris sclauicis circumdata, quintum uero littera latina sic loquens “S. Iarchi com.” non viciatas non viciatam, non abrasas non abrasam nec in aliqua parte sui suspectam a nobis humiliter supplicans et requirens vt ipsas literas seu summam in litteram latinam transcribi et exemplari facere dignaremur sub testimonio sigili capituli nostri cum vetustate temporis et fragilitate carta bombicine ipsorum iura possent faciliter deperire. Nos uero dicti (Wulch – *naknadno prekrizeno*) Wulch iustis precibus annuentes illico mandamus et iussimus ipsas literas seu summam transcribi et exemplari in litteram latinam, quarum litterarum seu summe tenor talis est:

(slijedi dokument 18.a).

Sed¹⁴⁴ quia per fidelem et legalem interpretem ipsas literas transcribi fecimus demum exemplari et vtrumque simul concordare inuenimus¹⁴⁵, ideo in testimonium premissorum volumus has nostras literas sigillo nostri capituli in pendenti munimine roborari. Que autem in dictis litteris seu sententia scriptis et scripta sunt¹⁴⁶ in littera slauicha si uera sunt pro ueris habeantur, si autem non sunt uera aut apparet aliter fore factum quam scriptum dicitur in ipsa littera sclauica pro non ueri habeantur. Datum Spaleti in nostra cathedrali ecclesia Spalatensis, die XV mensis iulii, anno natiuitatis domini MIIIcLXXVIIIo, indictione secunda, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno secundo.

18.a

Siječanj 1371., u Brotnju, kod „bijeke crkve“.

Sudbeni stol Humske zemlje, koji je zasjedao na zemaljskome shodu, donosi presudu u prijeporu između s jedne strane Vuka Nimičića i njegove braće Grgura i Prodana te Božićka Pervčića, njegove braće i „svih Vinjana“, s

¹⁴³ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

¹⁴⁴ Završni dio kaptolske isprave nalazi se na fol. 35^r.

¹⁴⁵ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

¹⁴⁶ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

druge strane, oko sela Hripci. Suđenje je počelo pred knezom Ivanom, tadašnjim knezom Huma, i pred tadašnjim zemaljskim sucima, a nastavljeno je i okončano na zemaljskome shodu, na kojemu su kneza Ivana zamjenjivali njegov nećak knez Nelipac i knez Žarko, i pred novoizabranim zemaljskim sucima.

Nos iudices terre Kolmie facimus manifestum per hanc litteram nostro nobili domino si presens littera deuenit coram ipso aut si coram bano (aut coram – *naknadno prekriženo*) deuenit aut coram aliquibus iudicibus deuenit quod cum litigium haberent Vulch Nimicich et fratres eius Gregorius et Prodanus cum Bosicho Perucich et cum fratribus suis cum omnibus Vignanis et istud litigium erat de villa Hripcii et ad istud litigium in principio erat comes Iohannes comes de Halm et penes eum iudicando nos iudices de terra(m – *slovo naknadno prekriženo*) Halm nomine Grubac Maslouich, Nelipce Rubcich et Crasmir de Ymota iudex, et ipsis stantibus ad terminum peremptorium cum plenis iuribus Vulch cum suis fratribus et Bossicho cum suis fratribus et cum omnibus Vignanis coram nobis iura sua dicebant. Et posuit Bosicho cum fratribus suis et cum omnibus Vignanis sacramentum supra Vulch quod iuret super illam terram cum duodecim et dictus Vulch acceptauit et dedimus eis duos pristaldos, Velchsam Maslouich et Georgium Radiuoeuich et appositi fuerunt Vulch duodecim qui debeant iurare coram (dictis – *prekriženo*) illis¹⁴⁷ pristaldis et quando fuit tempus sententie ferende erant ibi ambe partes et tunc (dicti – *prekriženo*) illi¹⁴⁸ pristaldi notificauerunt quod Vulch stabat ad plenum in termino cum duodecim qui debebant iurare quos posuerat ad reliquias et tunc Bosicho stando ad plenum cum omnibus suis fratribus dimisit ac si iurasset et noluit ipsi¹⁴⁹ deffere sacramentum. Vulch consuluit cum fratribus suis et iurauit secundum consuetudinem illius contrate volendo suam terram rite acquirere et clarificare. Et in illa hora erat magnum conscilium appellatum sochodom¹⁵⁰ tocius contrate a Brochno ad ecclesiam albam et illic non erat comes Iyuan ad illud magnum conscilium, loco illius erat comes Nelipce eius nepos et comes Yarich ||^{fol. 35'} penes comitem Nelipac et illi alii iudices qui sunt ad nouo iudices, Hadcho Goyslauich et Grubac Hualislauich, existentibus congregatis omnibus iudicibus terre Holmie cum comite Nelipac et cum comite Yarich et cum omnibus nobilibus terre Holmie audiendo pristaldos ambarum partium, dedimus Vulcho et fratribus perpetuo possidere illam terram et Bosichio cum fratribus perpetuum silentium imposuimus de illa terra. Illa terra habet has metas; ab vno latere Brist vsque in flumine e (*sic*) in Neuay dol et in puteo Butribal et in Butribalscha gradina. Et ista littera fuit facta de mense ianuarii natiuitatis domini coram iudicibus terre Holmie et natiuitatis filii dei MIIIcLXXI.

¹⁴⁷ Riječ, uz znak za umetanje iza one prekrižene, naknadno dopisana na rubu lista.

¹⁴⁸ Riječ naknadno dopisana na rubu lista, ispred prekrižene riječi.

¹⁴⁹ Riječ, uz znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

¹⁵⁰ Dvije riječi, uz znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

19.¹⁵¹

08.08.1379.

Pred kaptolom, koji o tome izdaje ovjerenu svjedodžbu, izmiruju se s jedne strane Dujam pok. Blaška Marini iz Trogira i s druge strane njegov rođak Nikola Andrije Marini, koji k tome zastupa i svoga brata Blaška te svoje nećake Andriju i Jakova, sinove svoga brata Jakova, a koji su svi također bili iz Trogira. Dujam i Nikola su se našli u prijeporu kad je Dujam optužio Nikolu, njegova brata i nećake, da su mu zapalili kuću u Prapratnici, u Hrvatskoj (u ovome slučaju to znači izvan granica trogirskoga gradskog kotara), zbog čega se vodio i formalni sudbeni postupak pred banom Dalmacije i Hrvatske, Nikolom de Zecch, i njegovim banovcem. Ovim činom Dujam odustaje od svojih tužbi te se obvezuje zaštititi Nikolu, njegova brata i njegove nećake, od mogućih problema koje bi mogli imati na sudbenom stolu Hrvata u svezi s ranijom optužbom.

Canonici et capitulum cathedralis ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis presentibus pariter et futuris ad quos presentes deuerint salutem in domino. Tenore presentium facimus manifestum quod nobis congregatis in nostra cathedrali ecclesia Spalatensi more solito ad infrascripta et similia accedentes ad nostri presenciam Duymus filius condam Blaschi Marini de Tragurio ex vna parte, et Nicola Andree Marini de Tragurio eius consanguineus ex altera parte, qui quidem Duymus sponte et ex certa sciencia per se et suos heredes et successores fecit dicto Nicole pro eo et eius heredibus et successoribus stipulanti et recipienti ac etiam nomine et vice Blaschi eius fratri nec non nomine et vice Andree et Iacobi suorum nepotum et filiorum condam Iacobi fratris dicti Nicole et pro heredibus et successoribus eorundem finem quietationem et pactum de vltierius non petendo de omni et toto eo quod idem Duymus dicere ac petere posset dicto Nicole stipulanti et recipienti pro se et nomine ac vice dicti Blaschi et eius fratris et dictorum et dictorum (*sic*) Andree et Iacobi suorum nepotum specialiter et nominatim de cause et questione que diu uersa est et uertebat et pendetur inter ipsos coram magnifico viro domino Nicolao de Zecch rectorum Dalmacie et Croacie bano aut coram eius vicebano nomine et occasione cuiusdam domus dicti Duymi positam in Prapratniča de Crouacia combuste cum rebus in ea existentibus, in qua domo sic combusta cum rebus in ea existentibus dicebat dictus Duymus quod dicti Nicola, Blascho, Andreas et Iacobus ignem possue-rant, et hoc ideo quia ipse Duymus dixit et sponte confessus fuit reperisse dictos Nicolaum, Blascho, Iacobum et Andream in nullo sibi esse culpabiles ex causa (*prekriženu riječ na ovome mjestu nije moguće pročitati*) combustionis dicte domus ipsosque esse insontes a predictis, nichilominus stipulatione promittens predictus Duymus per se et suos heredes et successores dicto Nicole pro eo et dictis nomini-bus quibus supra et pro heredibus et successoribus suis et eorundem stipulanti et

¹⁵¹ Fol. 36.

recipienti¹⁵² ipsum Nicolaum et dictum eius fratrem ac nepotes deffendere et excommunicari ab omni grauamine, molestia, pena et dampno quibus grauari posset et molestari a iudicio Croatorum ex causa predicta. Et ex aduerso antedictus Nicola pro se et nominibus quibus supra pro quibus de rato promisit fecit per se et eorum heredes et successores finem et quitationem dicto Duymo pro eo et eius heredibus et successoribus stipulanti et recipienti de omni et toto eo quod eidem dicere ac petere possent tam pro expensis quam pro aliqua alia re dependenti pro ipsa causa et questione dicte domus, stipulatione promittentes dicte partes inter sese ad inuicem per sese et eorum heredes et successores stipulantes et recipientes dictam finem et quitationem perpetuo firmam et ratam habere et tenere et non contrafacere uel uenire per sese uel alium de iure uel de facto sub pena ducatorum ducentum auri in auro sibi ad inuicem inter ipsos promissa qua pena soluta uel non predicta omnia firma perdurent cum refectione et rescitatione omnium dampnorum et expensarum litis et extra et sub obligatione omnium bonorum ipsarum partium. Acta fuerunt predicta in dicta nostra katedrali ecclesia Spalatensi die octauo mensis augusti, anno natiuitatis domini millesimo trecentesimo septuagessimo nono, indiccione secunda, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno secundo, et ad robur et testimonium premissorum voluimus presentes litteras nostri sigili magni in pendentem munimine roborari.

20.¹⁵³

01.10.1379.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o tome kako je plemenita gospođa Velislava, kćer kneza Mircote Mircotića, splitskoga građanina, i žena kneza Ivana sina Tvrdoja Zubića iz sela Tvirić, formalno imenovala muža za svoga pravnog zastupnika i opunomoćenika. Postupak se imenovanja formalno odigrao u mjestu stanovanja Velislave, selu Tvirić, svjedočio mu je kao kaptolski izaslanik kanonik Radin Kranojević, a kao obični svjedoci navedeni su svećenik Ivan Jorjaković, splitski kanonik, knez Grubiša Ostojić od Grahova, Vlatko pok. Pripka iz Novoga Sela kninske dijeceze te Dragan pok. Radoslava iz sela Ričica u livanjskoj županiji. Punomoć se odnosila na posao prodaje Velislavinih posjeda u Splitu, pri čemu su izrijekom pobrojane dvije kuće u Splitu te četiri zemljišna posjeda u gradskome kotaru.

Canonici et capitulum Spalatensis ecclesie vniuersis et singulis presentibus pariter et futuris ad quos presentes deuenerint manifestum existat quod nobilis domina Velislava filia condam nobilis viri comitis Mirzote Mirzotich ciuis Spaleti et vxor nobilis viri comittis Iohannis filii Turdoy Zubich de vila Tuirich non metu, non

¹⁵² Riječi *stipulanti et recipienti*, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

¹⁵³ Fol. 38-39.

vi, non errore sed sponte ex certa sciencia et animo deliberato in presentia venerabilis et discreti viri don Radini Kranoeuich nostri concanonici Spalatensis ad infrascripta specialiter electi et transmisi per nos pro testimonio fide digni et testium infrascriptorum ad infrascripta etiam uocatorum pro habundanti cautela omni modo, via et forma quibus melius secundum consuetudinem loci potuit cum voluntate et consensu dicti Iohannis eius viri fecit, constituit et ordinauit atque creauit dictum comitem Iohannem eius virum ibidem presentem et sponte suscipientem suum uerum et legitimum procuratorem, actorem, factorem et nuncium specialem et generalem, specialiter et nominatim ad vendendum et venditionem faciendum nomine ipsius constituentis et pro heredibus et successoribus suis de omnibus et singulis terris, possessionibus, iuribus et iurisdictionibus et omnes et singulas domos, terras, possessiones et iura ac iurisdictiones quas et que ipsa constituens habet, tenet et possidet tam in ciuitate et districtu Spaleti quam alibi seu eius nomine possidentur illis uel illi cum quo uel quibus melius poterit de precio conuenire et ad confitendum habuisse et recepissee precium ipsarum rerum uenditarum et exinde fieri faciendum publicum instrumentum venditionis cum omnibus modis, renunciationibus, prouisionibus, obligationibus et cautelis que in talibus secundum consuetudinem loci de iure requiruntur et ad iurandum in animam ipsius constituentis non contrauenire uenditioni fiende de ipsis rebus secundum iuris ordinem, licentiam impetrandum et obtinendum a curia Spaleti uendendi ipsas terras, domos et possessiones nec non ad porrigendum supplicationes et petitiones in consilio generali Spaleti vendendi ipsas terras, domos et possessiones etiam illas que sunt adherentes muro communis ciuitatis Spaleti et etiam secundum tenorem litterarum regalium super hoc presentandarum, que terre, domos et possessiones sunt hec, uidelicet: vna domus magna cum curia que adheret muro communis Spaleti posita in Spaletto cum suis iuribus, circumstantiis et pertinentiis prope uias publicas a duobus lateribus, murum communis a tercio et Tomasini Natalich a quarto; item vna alia domus in Spaletto prope uiam publicam, prope Iohannem Siluestri, prope domum que fuit condam Draxe sartoris et prope domum Crestini becharii; item terras sub contrata sancte Marie Magdalene iuxta uias a tribus lateribus, prope terram Duymi Sloui, prope terram heredum Iohannis Perue et prope terram Vochxe Uochtich; item terra vna sub Ferule iuxta uiam publicam et subtus terram Marini Vaginis in qua habet uites Meste Dragomilich et prope terram ecclesie sancti Helye et prope terram Duymine Madii Alberti; item terra vna in Pansano sub uia publica et iuxta terras ecclesiarum; item terra vna in Mergnano prope don Petrum Cassiani et uiam publicam et prope Duymum Nicole diaconum pro ecclesia; item terra vna a Table prope terram Petri Marchi, prope terras ecclesie et uiam publicam et prope Lucham Stametich. ^{fol. 38^r} Item in omnibus aliis suis causis et questionibus quas habet ipsa constituens uel habere intendit cum qualibet persona seu personis ecclesiasticis uel secularibus, communi, collegio et vniuersitate et coram quocumque iudice tam ecclesiastico quam seculari, ordinario uel extraordinario, delegato uel subdelegato, arbitro uel arbitratore aut amicabile compositore, aut coram quolibet iudice, officiali et iusticiario ac curia in regno Hungarie quibuscumque nominibus censeantur, tam ad agendum quam ad defendendum,

opponendum, respondendum, excipiendum, replicandum, libelum seu libellos et petitiones dandum et recipiendum, excepciones cuiuscumque generis tam ante litis contestacionem quam post opponendum, litem seu lites contestandum, terminos et dillationes petendum, testes iurare faciendum et videndum, testes alterius partis iurare videndum et reprobandum sacramentum calumpnie et cuiuslibet alterius generis licitum sacramentum in animam ipsius constituentis prestandum et faciendum, positiones fatiendum et articulandum, positionibus et articulis respondendum, testes, instrumenta, litteras et quecumque alia probationum genera in modum probationis producendum et ab eis iam productis abstinendum, iura aduerse partis impugnandum et reprobandum, interrogationes, intentiones et capitula ac protestationes faciendum, interrogationibus, intentionibus, capitulis ac protestationibus partis aduerse respondendum, testes et processus publicari faciendum et videndum, contra testes alterius partis et processum opponendum et reprobandum, crimina et deffectus opponendum, accusandum et remittendum, in causis concludendum, allegandum, allegationes faciendum et audiendum, summas tam interlocutorias quam diffinitivas audeindum et ab eis et quecumque grauamine prouocandum et appellandum, appellationes prosequendum, appellationes cum debita iuris instancia petendum, restitutione in integrum implorandum, item ad exigendum omne et quicquid eidem constituti debetur ex quacumque de causa, finem et quietationem de habitis et receptis faciendum generaliter et specialiter, solutiones faciendum, finem et quietationem recipiendum et fieri faciendum de datis et solutis, debitores sibi constituendum et nomine ac vice ipsius constituentis stipulandum, emendum et acquirendum, permutationem et concambium de suis predictis bonis cum quacumque persona faciendum, cum ipsa venditio siue permutatio aut concambium ad utilitatem ipsius cedat multis ex causis, nec non ad compromittendum in arbitros et arbitratores amicabilem compositionem et communes amicos de iure et de facto cum penis et sine penis transigendum, paciscendum cum quibuscumque creditoribus et debitoribus ac iniuriationibus ipsius constituentis prout ipsi procuratori suo videbitur et placuerit et super transactione et pactis superinde factis fieri faciendum publicum instrumentum cum modis et solempnitatibus oportunis per notarium publicum, vnum et plures procuratores in premissis generaliter et specialiter substituendum si sibi videbitur, aduocatos inueniendum et cum eis de salario (concordandum – *naknadno prekrizeno*) conueniendum, et generaliter ad omnia alia et singula faciendum, dicendum et procurandum quo in premissis et circa premissa utilia fuerint et necessaria et que merita earum exigunt et requirunt ^{fol. 39} et que ipsamet constituens facere posset si personaliter interesset, dans et concedens dicto suo procuratori et substituendis ab eo plenum, liberum et generale mandatum ac etiam speciale cum plena, libera, generali ac etiam speciali administratione in omnibus et singulis supradictis nec non promittens ipsa constituens se perpetuo et omni tempore firmum et ratum habituram quecumque per dictum eius procuratorem et substitutos seu substituendos ab eo dicta, facta, gesta et procurata fuerint in premissis et quolibet premissorum sub ypoteca et obligatione omnium suorum bonorum. Preterea uolens releuare dictum eius procuratorem ab omni honore satisfaciendi et substitutos ab eo promisit de iudicio susci et

iudicato soluendo cum omnibus suis clausulis oportunis. Et predicta sic retulit dictus¹⁵⁴ don Radinus concanonicus noster facta fuisse per dictam dominam Velislauam in villa Turrich de Sclauonia in domibus habitatonis dicti comittis Iohannis die XXVIIIo mensis septembris, anni presentis, presentibus venerabile viro presbitero Iohanne Ioryachouich canonico Spalatensi, comitte Grubisa Ostogich de Crachoue, Vlatcho condam Pripci filio de Noua Sella diocesis Tininiensis, Dragano condam Radoslauri de Cliuna de vila Ričiça, testibus ad supradicta uocatis et rogatis et quampluribus aliis, rogans dicta domina Velislaua ut sigilo nostri capituli in pendenti roborari dignemur in robur et testimonium premissorum. Datum Spaleti in nostra katedrali ecclesia Spalatensi die primo mensis octubris, anno natiuitatis domini M IIIc LXX VIIIo, indictione secunda, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia pape sexti anno secundo sub sigilo nostri capituli Spalatensis in pendenti in robur et testimonium premissorum.

21.¹⁵⁵

06.10.1379.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o tome kako je njegov izaslanik kanonik Ivan iz Šibenika pribivao velikom shodu cetinskoga kneštva te podnio vjerodostojno izvješće o tome što se tamo događalo. Shod je bio sazvan nakon pobune Ivana Dminojevića protiv kneginje Margarete, udovice kneza Ivana Nelipčića, i njezina sina Ivaniša. Pred okupljenim podanicima kneštva, a pobrojani su mnoštvo Cetinjana, mnoštvo onih iz Polja, više njih iz Brečeva, mnogi iz Ogorja, više njih iz Kreševa, mnogi iz Posušja te mnoštvo Vlaha kneginje i njezina sina, kneginja je prvo opisala kako ju je naoružani Ivan Dminojević sa svojom pratnjom pokušao zadržati nakon što je pribivala misi u franjevačkome samostanu te kako su je spasili njezini službenici sa sinjske utvrde koji su kamenjem otjerali Ivana. Objasnila je i kako Ivan Dminojević nije bio zadovoljan time što je dobio utvrdu Čačvinu i mnoge posjede u kneštvu te je htio za sebe prisvojiti i središnju utvrdu kneštva, Sinj. Potom je kneginja tražila izjašnjenje okupljenih podanika o tomu žele li da im Ivan Dminojević postane „gospodar“, na što je dobila jednoglasni odgovor da to nije želja podanika. Potom su kneginji i njezinu sinu Ivanišu javno iskazali vjernost najvažniji službenici, knez Stjepan pok. Jurja Dubravčića, knez Juraj sinjski kaštelan te knez Vlaha Tvrtko Kurjaković, za koje je okupljeno mnoštvo usklikima potvrdilo da su dobro i vjerno obavljali svoje službe.

Canonici et capitulum Spalatensis ecclesie vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerint manifestum existat earum tenore quod nobis congregatis in nostra

¹⁵⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

¹⁵⁵ Fol. 37-37'.

katedrali ecclesia (iad *–prekriženo*) iam dicta ad infrascripta et similia ut moris est, in ipso capitulo et in ecclesia fuerunt canonici infrascripti videlicet don Petrus archipresbiter, don Iacobus sacrista, Duymus Nicole dyaconus, don Nicola Longhinus, don Damianus Peruosii, don Iohannes Çiuitçi, Nicola Georgii subdiaconus, Duymus Siluestri subdiaconus, Tomasius Nouaci diaconus et don Radinus Kranoeuich, accedens et ad nos reddiens don Iohannes de Sibenicho noster concanonicus et de nostro capitulo corporalis iuxta commissionem nostram transmissus ad comittatum Cetine pro testimonio fidedignus ad instanciam et requisitionem nobilis domine Margarite relicte condam comittis Iohannis Nelipcich sic retulit in ipso capitulo nobis quod ipse existente prope portas castris Fsin uocati inuenit magnam multitudinem hominum ibidem existentium congregatorum ut dicebatur ad sochodom vocabulo loci Cetine siue comittatus, inter quos homines seu multitudinem hominum existente dicta domina Margarita enarauit omnia infrascripta omnibus audientibus ibidem, cum querela dicens quod nuper diabolico spiritu ductus Iohannes Dminoeuich, ipsa existente ad diuina officia apud conuentum fratrum minorum ad sanctam Mariam in Cetina cum suis familiaribus et familia, inter quam familiam suam fuerat comes Stephanus condam Georgii Dubraucich et nobilis vir comes Tuercho Churichouich, dictus Iohannes Dminoeuich cum aliquibus suis sequacibus, videlicet cum Michal Doguli et Humileno Geseuich ac aliis, armatus irruit cum furore volens eos interficere, nisi fuisset maior virtus Dei et beate virginis Marie ac familie sue etiam ipsa domina recedente a conuentu predicto et properante ad castrum suum et filii sui Iwanis predictus Iohannes Dminoeuich arestauit ipsam ita armatus ut supra dicens salua reuerencia tua domina Margareta non intrabis istud castrum neque alii qui tecum sunt, vbi erant secum predicti comes Stephanus et Tuertcho quos iterato prefatus Iohannes voluit interficere sed diuina precedente gracia ac potencia suorum hominum super castro predicto existencium qui eundem Iohannem et eius sequaces repugnauerunt cum lapidibus, dum non sufficiebat ipsi Iohanni castrum meum Çaçuin et alia quamplura que addideram sibi desuper honoris de aliis villis cum eorum iobagionibus qui in maiori parte comittatus Çetine seruiebant ipsi Iohanni sed uolebat etiam castrum meum Fsin et filii mei Iwanis ac alia bona mea et filii mei, quod castrum meum et filii mei predicti Çaçuin vocatum predictus Iohannes totaliter derobatum proditorie dimisit et reliquit hac de causa quia cum sua insultacione castrum meum Fsin et filii mei habere sic fraudulenter non potuit. Quare vos omnes hic congregatos per me et filium meum tam nobiles quam ignobiles, pauperes et diuites, paruos et magnos, rogo et requiro qui estis ad presens quatenus dicatis si intentio et voluntas vestra est quod dictus Iohannes Dminoeuich sit dominus et quod habeat in dominio et comittatu suo castra atque bona mobilia et stabilia pertinentia dicto filio meo Iwanis et filio domini condam comittis Iohannis¹⁵⁶ qui possedit prout et pater suus bone memorie dominus comes Nelepcius prefatum comittatum Çetine cum iuribus et pertinentiis suis. Quibus peractis et auditis omnes et singuli qui ibidem ad sochodom ut supra fuerant congregati quasi vno ore, vno animo et vna voce

¹⁵⁶ Ime, uz znak za umetanje, naknadno dopisano između redaka.

clamauerunt quod neque intentionis neque ||^{fol. 37'} voluntatis eorum est vt Iohannes Dminoeuich dominetur neque domini nostri Iuanis comittis Iohannis filii aliquo modo bona, possessiones et castra habeat, nisi tu domina nostra et filius tuus domines et dominetur, habeas et habeat castelanos, comittes et offitiales tuos et tui filii quoscumque constitues parati sumus eorum preceptis et mandatis obedire, etiam si qua dictus Iohannes Dminoeuich agit uel agere intendit contra vos dominam nostram vel filium vestrum in curia domini regis Hungarie uel alicubi voluntatis nostre non (f – *uz još nekoliko nečitljivih slova prekriženo*) est neque intentionis, neque scimus facta sua et pro certo si hic fuisset ipse Iohannes Deus scit de eo quid accidisset. Insuper accedentes ibidem in dicto sochodom nobilis vir comes Stephanus predictus, comes Georgius castelanus de Fsin, comes Tuertcho Vlachorum Curia-chouich, enarantes et dicentes se ipsos fideles et legales domini regis Vngarie esse etiam ipsius domine Margarite et filii sui Yuanis vno ore, vno animo et vna voluntate, neque se scire in aliqua infidelitate incurrisse sed paratos ad seruicia, precepta et mandata domini regis Hungarie atque domine prefate Margarite et eius filii Yuannis quibus instantissime prefata domina ad ista respondendo dixit: videte compadres mei Deus scit et ego scio quod in nulla infidelitate vsque ad presentem diem vos reperi sed fideles (michi – *prekriženo*) domino regi Hungarie et filio meo et michi et habeo vos in compadres et seruitores fideles ac castelanos et officiales meos et filii mei. Rogantes dicti comittes Stephanus, Georgius et Tuertcho omnes ad predictum sochodom astantes si est aliquis nobilis uel ignobilis, paruus uel magnus, pauper uel diues, quod si aliquid dampnum, iniuriam, rapinam uel falsum iudicium aliquis ex dictis comittibus fecerint aut dispauerint aliqua bona pertinentia dicte domine uel eius filio Iuanis quod eis placeat dicere et narare, vnde omnis populus ibidem constitutus prout supra ad dictum sochodom nemine prout videbatur discrepante, dicebat ymo tamquam¹⁵⁷ fideles domini regis et domine nostre comittisse et eius filii vestrum officium fideliter fecistis nullum in aliquo ledentes nec ledere aliquem facitis et contenti sumus de vestro dominio et comittatu sicut etiam domina nostra comittisa quia plura bona per vos fideliter domine nostre et eius filio ac nobis vtilia sunt acquisita. Isti (erant – *prekriženo*) sunt qui erant in dicto sochodom, primo et principaliter Cetinenses in magna copia, item de Polle in magna multitudine excepto dicto Iohanne Dminoeuich et Michal ac Humileno, item quamplures de Breceuo, item de Ogorge multi, item de Cresefçe plures, item de Posuge multi, item in maiori parte multitudo Vlachorum ut apparebat et ut dicebatur ipsius domine Margarite et eius filii Yuannis suprascripti. Datum Spaleti in dicta nostra katedrali ecclesia Spalatensi die sexto mensis octubris, anno domini M IIIc LXX VIIIo, indiccione secunda, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia pape sexti anno secundo, sub impresione sigili capituli nostri in testimonium premissorum.

¹⁵⁷ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana između redaka.

22.¹⁵⁸

06.02.1380.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o ugovoru što su ga sklopili s jedne strane trogirski plemić Gausinja Marina Gausinje i s druge strane također trogirski plemić Nikola Andrije Marini, koji je u tome poslu zastupao i svoga brata Blaška. Prema ugovoru Gausinja je založio Nikoli i Blašku dva dijela svoga vlasničkoga udjela u selima Prapratnica, Ljubitova i Dašini doci za ukupno 200 dukata. Time su Nikola i Blaško preuzeli sva prava koja je dotad uživao Gausinja, ali su se obvezali vratiti njemu ili njegovim nasljednicima založena dobra ukoliko i kada im isplate rečenih 200 dukata. Pored toga, Nikola i Blaško su se obvezali pokušati o svome trošku na sudbenom stolu Hrvata izraditi povrat i trećega dijela Gausinjinog vlasničkog udjela u rečenim selima, pa ukoliko bi u tome uspjeli obvezuju se trećinu ishođenih prava predati Gausinji, koji međutim za života nema slobodno pravo raspolaganja tako dobivenim pravima.

Canonici et capitulum ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerint earum serie facimus manifestum quod nobis congregatis more solito in nostra cathedrali ecclesia Spalatensi in nostri presentia nobilis vir Gausigna Marini Gausigne de Tragurio per se et suos heredes et successores sponte et ex certa sciencia et non per errorem dedit et subpigneravit nobili viro Nicole Andree Marini de Tragurio ibi presenti, stipulanti et recipienti pro se et nomine ac vice Blaschi eius fratris et pro heredibus et successoribus eorum duas partes suas sibi contingentes de vilis Prapratnica, Lyubitoua ac Dassini dolci, ac omnia iura et actiones et dependencias ipsis duabus partibus in dictis vilis spectancia et pertinentia eidem Gausigne quoquomodo, et hoc pro ducatis ducentum auri in auro quos dictus Gausigna contentus et confessus fuit se bene habuisse et recepisse ac sibi integre datos et numeratos esse a dicto Nicola et solute pro se et dicto suo fratre Blascho, ad habendum, tenendum, possidendum, gaudendum et vsufructandum dictas duas partes sue partis ipsarum villarum cum omnibus iuribus et actionibus ac dependenciis suis, cum omnibus et singulis que ad ipsas duas partes villarum predictarum ac iurium et actionum et dependentium ab eisdem spectant et pertinent quoquomodo uel iure, ita et taliter quod ipse Nicola cum dicto eius fratre deinceps possit et valeat in ipsis duabus partibus villarum, iuribus, actionibus et dependenciis suis fructus, redditus et prouentus, honores, exenia et omnia alia que ratione dominii percipi, coligi et haberi possunt percipere, colligere et habere ac petere et omnia alia facere ita et quemadmodum dictus Gausigna ante hanc presentem obligationem et subpignorationem facere poterat in ipsis duabus partibus villarum ac iuribus, actionibus et iurisdictionibus et dependentiis ipsarum, ponens eos in locum suum ita quod amodo possint et valeant agere, petere, deffendere, requirere et se tueri in ipsis duabus par-

¹⁵⁸ Fol. 40-40'.

tibus dictarum villarum nec non in iuribus, actionibus et iurisdictionibus ac dependentiis earundem, eo acto inter ipsos quod quotienscumque dictus Gausigna uel sui heredes et successores dabunt et soluent ac restituent dictos ducatos ducentum auri in auro ipsis Nicole et Blascho aut eorum heredibus et successoribus quod tunc ipsi Nicola et Blascho teneantur in continenti ad restituendum et libere relaxandum ipsi Gausigne uel eius heredibus et successoribus dictas duas partes villarum¹⁵⁹ dicte partis subpignorate dicti Gausigne cum omnibus suis iuribus, actionibus et iurisdictionibus, hoc etiam acto inter ipsas partes quod dictus Nicola pro se et dicto fratre suo Blascho promisit et se obligauit petere in curia Croatorum iuxta posse aliam terciam partem¹⁶⁰ partis sue dictarum villarum omnibus ipsius Nicole et fratris sui Blaschi expensis et de eo quod recuperaret ipse Nicola dare promisit ipsi Gausigne terciam partem, que tertia pars non possit modo aliquo vendi, alienari nec obligari alicui persone per dictum Gausignam toto tempore vite sue sine consensu et voluntate dictorum Nicole et Blaschi et si uenderet, obligaret uel alienaret talis obligatio, venditio uel alienatio non valeat nec teneat vlllo modo sed sit nullius ualoris. Que omnia et singula supradicta dicte partes inter sese vicisim silicet (*sic*) vna alteri et altera alteri solempni stipulatione promiserunt habere firma et rata et non contrafacere uel uenire per se uel alium aliqua ratione uel causa de iure uel de facto sub pena et in pena librarum mille paruorum ||^{fol. 40^r} tociens petenda, comittenda et exigenda per partem attendentem a parte non attendenti quotiens per aliquam partium contrafactum fuerit et non seruatum cuius pene medietas aplicetur parti attendenti alia uero medietas curie Croatorum, et pena soluta uel non nichilominus predicta omnia et singula a sese facta et promissa firma perdurent cum refectione et restitutione omnium dampnorum et expensarum litis et extra ac interesse et sub obligatione omnium suorum bonorum saluis et reseruatis omnibus iuribus cuiuscumque persone in omnibus supradictis. Datum et actum Spaleti in nostra cathedrali ecclesia Spalatensi sub sigilo capituli nostri in pendentem ad robur et testimonium premissorum die sexto mensis februaris, anno natiuitatis domini millesimo trecentesimo octuagessimo, indictione tertia, pontificatus sancitissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno secundo.

23.¹⁶¹

06.02.1381.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o postupku ulaganja formalnog prosvjeda od strane cetinske kneginje Margarete, po zastupniku Nikoli pok. Vukše, protivu zadarskoga plemića Mihe de Pechiaro i njegova prijatelja/poslovnog ortaka, splitskoga plemića Teodozija Leonisa. Postupku ulaganja prosvjeda

¹⁵⁹ Riječ naknadno dopisana između redaka.

¹⁶⁰ Riječ naknadno dopisana između redaka.

¹⁶¹ Fol. 44-45.

bio je nazočan Miha de Pechiaro, koji je tražio da njegov odgovor bude uvršten u kaptolsku svjedodžbu, što je kaptol prihvatio te je tako nastao cjeloviti dokument iz dva dijela, koji su bili i zasebno datirani, odnosno provideni formalnim značajkama zasebnih isprava ali su ih kaptol i bar jedna upletena strana tretirali kao jedinstvenu kaptolsku ispravu. Iz sadržaja oba dijela dokumenta jasno proizlazi da je prijepor o kojem se govori u prosvjedu već bio formaliziran u sudbenom postupku pred splitskim gradskim sudom. Predmet prijepora bila je ugovorena prodaja 1.000 ovnova cetinske kneginje koje je Miha de Pechiaro namjeravao odvesti u Zadar. Uvjete prodaje pregovarali su s jedne strane Teodozije Leonis i Micha de Pechiaro (narav njihova odnosa također je bila predmet prijepora) i s druge strane plemić Juraj Kurjaković, u ime kneginje Margarete, ali dogovoreni uvjeti nisu bili formalizirani u pisani ugovor. Započeta transakcija nije provedena do kraja jer Miha nije preuzeo stado nakon što je ono prebačeno barkom preko Cetine, iz čega su proistekle, po njihovim tvrdnjama, štetne posljedice za obje strane – kneginja je svoju štetu procijenjivala na 800 dukata, a Miha svoju na 600 dukata.

Canonici et capitulum ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerint facimus manifestum quod nobis congregatis in nostra katedrali ecclesia Spalatensi ut moris est ad nostram presentiam personaliter accedens Nicolaus condam Vulxe nuncius et familiaris magnifice domine Margarite comitisse de Cetina nobis et in medio nostri presentauit et exhibuit protestationem infrascriptam cuius tenor talis est:

Cum de anno proxime preterito et mense decembris ispius anni ser Teodosius Leonis socius ser Mixe de Pechiaro de Iadra emisset a nobili viro Georgio Ciuiriacouich certam quantitatem animalium pro soldis quinquaginta paruorum quodlibet animal de animalibus magnifice domine domine Margarite comitisse de Cetina et nomine etiam ac vice dicti ser Mixe ea conditione quod visis dictis animalibus per dictum ser Mixam si eis placerent ualeret uenditio, et sic dictus ser Mixa iuit Cetinam cum aliquibus suis famulis et vidit dicta animalia que animalia sibi placuerunt et de ipsis fuit contentus et de venditione mandans et iubens in con(tractu?)¹⁶² quod ipsa animalia cum barcha citra fluuium ducerentur et sic factum est. In quo transitu multa ex ipsis animalibus perierunt in flumine, multa ultra flumine derobata fuerunt a latronibus et multa a lupis rapta, eo quod ipse ser Mixa dicta animalia postmodum recipere recusauit, cuius causa ipsa domina Margarita maximum dampnum passa est. Tamen ne ipsa domina Margarita possit in futurum maius dampnum pati ego Nicola condam Volxe nuncius et familiaris dicte domine comitisse de Cetina vigore litterarum credencialium ipsius domine comitisse presentatarum regimini Spaleti per me Nicolaum ex parte ipsius domine comitisse cum presenti protestatione requiro nomine dicte domine comitisse vos ser Mixam antedictum ac etiam ser Teodossium eius socium predictum quatenus Cetinam accedere debeant et dicte domine

¹⁶² Poradi mehaničkoga oštećenja papira nije moguće sigurno pročitati riječ.

comittisse denarios dictorum animalium deberent portare vel si nolunt in Spaleto ipsos deponere pene vnum legalem virum cui placuerit ipsi domine comittisse et animalia que dictus ser Mixa contentus fuit emisse a dicta domina comittissa accipere et que fecit citra flumen ducere cum barcha cum ipsa domina sit parata sibi et socio predicto ipsa animalia tradere et duci facere suo risico furti et violencie et absque aliqua solitione pedagii per totum territorium ipsius domine comittisse, deinde ladram risico furti ipsius domine, violencie autem et si aliqua morirentur in itinere et solutione pedagii risico et expensis dicti ser Miche et socii sui, alioquin contra ipsum ser Mixam et eius socium predictum protestor nomine dicte comittisse tam pro animalibus perditis in transitu fluminis et locis supradictis et dampno ipsorum quam etiam pro dampno residui animalium si acipere recusabunt, et omni alio dampno, expensis, dampnis et interesse que ipsi domine occurrerent ex causa predicta ducatis octingentum auri in auro et in tantumdem ex nunc prout ex tunc dicit, facit et extimat si fuerint in¹⁶³

accipiendi ipsa animalia et sic communiter interesset cuiuslibet boni viri. Insuper ego Nicola nomine antedicto protestor expresse in hiis scriptis contra dictum ser Mixam ex eo quod in supradicta causa coram regimine Spaleti nominavit in testes quos in scriptis dedit ser Teodosium predictum, ser Iancium eius fratrem et Petrum filium dicti ser Iancii, dicens ^{fol. 44'} dicto nomine non esse admittendos in dicta causa ad iurandum neque ad testificandum tam ex ratione societatis tam ex (ratione – *naknadno prekrizeno*) causa¹⁶⁴ parentele. Item etiam non debere admitti ad iurandum neque ad testificandum in dicta causa familiares ipsius ser Miche quos secum duxit in Cetina, protestans dicto nomine omne ius dicte domine comittisse eidem saluum esse opponendi contra dicta ipsorum testium et personas suo loco et tempore coram suo iudice, saluo etiam ipsi domine comittisse omni alio iure contra dictos ser Mixam et Tedodossium eius socium quid sibi competeret ex causa predicta coram quocumque iudice et saluo sibi dicto nomine iure addendi, minuendi, corrigendi ad consilium sapientis et de nouo protestandi.

Qua protestacione sic coram nobis perlecta per scribam et notarium nostrum absente dicto ser Theodosio presente tamen dicto ser Mixam et copiam de ipsam protestationem petente respondere uolente et rogante nos (dominos – *naknadno prekrizeno*) canonicos et capitulum ut eius responsionem huic presens protestationi inseri fieri facere ad contextum, rogans insuper dictus Nicola (ipsos – *naknadno prekrizeno*) nos canonicos et capitulum ut hanc suam protestationem nostro sigillo muniamus (in – *naknadno prekrizeno*) et scribi faciamus in actis nostris in robur et testimonium premissorum. Nos uero utriusque ipsarum partium iustis petitionibus annuentes illico mandauimus dicto notario nostro ut copiam (daret – *naknadno prekrizeno*) dicte protestationis daret ipsis ser Mixe volentesque eius responsionem ipsi protestationi inseri ad contextum, ipsamque protestationem in actis nostris mandauimus scribi et registrari atque sigili nostri impressione muniri in robur et testimo-

¹⁶³ Poradi mehaničkoga oštećenja papira nije moguće pročitati riječ.

¹⁶⁴ Riječ *naknadno* dodana između redaka iznad one *prekrizene*.

nium premissorum. Datum et actum Spaleti sub dicto nostro sigillo¹⁶⁵ in dicta nostra katedrali ecclesia Spalatensi anno natiuitatis domini M IIIc LXXXI, indictione quarta, die sexto mensis februaris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno tercio.

(08.02.1381.)

Licet noue protestationi per Nicolam Volxe apparente se protestari nomine domine Margarite comittisse Cetine porecte coram vobis venerabilibus viris de capitulo Spalatensi respondere non sit neccesarie quoniam idem dicit quod dixit alias in aliis multis scripturis productis coram regimine Spalatensi quibus egregie responsum extitit, sed quia decies uera repetita placebunt iterate protestationi respondit quod ser Theodosius Leonis de Spaletio ut seruit amicus amico nomine mei Miche de Pechiaro de Iadra emit arris datis a comitte Georgio Curiachouich vendente nomine domine comittisse de Çetina suprascripte et de suo bestiamine castratos mille pactis et conuentionibus appositis in aliis meis responsionibus et intentione et aliis coram iudice competenti dicendis et declarandis et non nomine alicuius societatis quicumquam, ego Micha contraxi nunquam habuerim uel habeam cum dicto Theodosio salua reuerentia protestantis. Ego autem paratus sum omnia per dictum ser Theodosium ipsi comitti Georgio promissa seruare nec ab hoc proposito sum uel ero rebelis, igitur requiro te Nicolam nomine quo fungeris siue aliquam quamcumque personam cuius interesse dignoscitur ut pacta habita inter dictum ser Teodosium nomine meo et dictum ^{fol. 45} comitem Georgium nomine dicte domine comittisse michi serueretur ut iure cauetur et preceptum a pretore promissa seruare ac in satisfacere de dampnis hucusque habitis, expensis et interesse, alias non recedendo ab aliis meis dictis, productis et protestatis coram supradictis venerabilibus de capitulo prelibato et iudicio regiminis Spalatensis agendo protestor contra dictum comitem Georgium seu contra dictam dominam comittissam cuius nomine ipse comes Georgius uendidit et interuenit pro omnibus dampnis meis non modicis, expensis et interesse que passus sum et passurus usque ad huc de sexcentum ducatis auri seu iuris periti extimacione et ad arbitrium boni viri, rogans uos dominos de capitulo ut hanc meam responsionem apponatis pro iuribus meis cum protestacione dicti Nicole nomine supradicto ut ueritas apparebit et cognoscatur, saluo michi iure addendi, minuendi, respondendi, declarandi ad laudem mei sapientis.

Eodem anno, indiccione et pontificatu, die VIIIo dicti mensis februaris producta fuit dicta responsio protestacionis per dictum ser Mixam coram dictis dominis canonicis et capitulo in supradicta cathedrali ecclesia Spalatensi absente dicto Nicola Vulxe et etiam absente dicto comitte Georgio et registrata in actis dicatorum canonicorum et capituli atque eorum sigilli impresione munita in robur et testimonium premissorum.

¹⁶⁵ Od riječi *sub* nadalje naknadno dopisano na rubovima lista, kao nastavak i kraj jednog odnosno početak drugog, novog retka.

24.¹⁶⁶

06.02.1381.

Kaptol ovjerovljuje javnobilježničku verziju svjedodžbe o ulaganju prosvjeda u ime cetinske kneginje Margarete (vidi prethodni dokument) protiv Mihe de Pechiaro i Teodozija Leonisa. Taj se postupak odigrao 5. veljače, dakle dan ranije, u splitskoj „novoj lođi“ pred gradskim rektorom i sucima, koji očigledno nisu prihvatili zahtjev Mihe de Pechiaro da njegov odgovor na prosvjed bude integralni dio izdane svjedodžbe. Tu javnobilježničku svjedodžbu u kaptolu nisu čak ni prepisali, već je na donešenu verziju samo dopisana katolska bilješka, čime je očigledno učinjen ustupak zastupniku kneginje koji je tražio samo ovjeru svoga prosvjeda, a bez Mihina odgovora. Sadržaj prosvjeda je praktično isti kao u prethodnom dokumentu.

(05.02.1381.)

Cum¹⁶⁷ de anno proxime preterito et mense decembris ipsius anni ser Teodosius Leonis socius ser Mixe de Peechiaro de Iadra emisset a nobili viro Georgio Curiacouich certam quantitatem animalium pro soldis quinquaginta paruorum quodlibet animal de animalibus magnifice domine domine Margarite comitisse de Cettina et nomine eciam ac uice dicti ser Mixe ea conditione quod visis dictis animalibus per dictum se Mixam si ei placetur ualeret uenditio, et sic dictus ser Mixa iuit Cettinam cum aliquibus suis famulis et vidit ipsa animalia que animalia placuerent et de ipsis fuit contentus et de venditione mandans et iubens in continenti quod ipsa animalia cum barca citra flumen ducerentur et sic factum est, in quo transitu multa ex ipsis animalibus perierunt in flumine, multa ultra flumen derobata fuerunt a latronibus et multa a lupis rapta eo quod ipse ser Mixa dicta animalia post modum recipere recusauit, cuius causa ipsa domina Margarita maximum damnum passa est. Tamen ne ipsa domina Margarita possit in futurum maius damnum pati ego Nicola quondam Volxe nuntius et familiaris dicte domine comitisse de Cettina vigore litterarum credentialium ipsius domine comitisse presentatarum regimini Spaleti per me Nicolaum ex parte ipsius domine cum presenti prostestatione requiro nomine dicte domine comitisse vos ser Mixam antedictum ac etiam ser Teodosium eius socium predictum quatenus Cettinam accedere debeant et dicte domine comitisse denarios dictorum animalium debeant portare uel si nolunt in Spaletu ipsos deponere penes vnum legalem virum cui placuerit ipsi domine comitisse et animalia que dictus ser Mixa contentus fuit emisse a dicta domina comitissa accipere et que fecit citra flumen ducere cum barca cum ipsa domina sit parata sibi et socio predicto ipsa animalia tradere et dari facere suo risico furti et violencie et absque aliqua solutione pedagii per totum territorium ipsius domine comitisse, deinde Iadram risico furti ipsius

¹⁶⁶ Fol. 46-46'.

¹⁶⁷ Pisano drugom rukom u odnosu na prethodni i idući dokument, kao i na završnu klauzulu u ovome istom dokumentu, koja je pisana istom rukom kao i prethodni i idući dokument.

domine, violencie autem et si aliqua morirentur in itinere et solutione pedagii risigo et expensis dicti ser Miche et socii. Alioquin contra ipsum ser Mixam et eius socium predictum protestor nomine dicte domine comitis tam pro animalibus perditis in transitu fluminis et loci supradictis ^{161. 46'} et dampno ipsorum quam etiam pro dampno residui animalium si accipere recusabunt et omni alio damno, expensis, damnis et interesse que ipsi domine occurrerent ex causa predicta ducatos octingentum auri in auro et in tantumdem ex nunc prout ex tunc dicit, facit et extimat si fuerint in mora accipere ipsa animalia et sic communiter interesset cuiuslibet boni viri. Insuper ego Nicola nomine antedicto protestor expresse in hiis scriptis contra dictum ser Mixam ex eo quod in causa supradicta causa¹⁶⁸ coram regimine Spaleti nominavit in testes quos in scriptis dedit ser Teodosium predictum, ser Iancium eius fratrem et Petrum filium dicti ser Iancii, dicens dicto nomine non esse admittendos in dicta causa ad iurandum neque ad testificandum tam ex ratione societatis quam ex causa parentele; item etiam non debere admitti ad iurandum neque ad testificandum in dicta causa familiares ipsius ser Miche quos secum duxit in Cettina protestans dicto nomine omne ius dicte domine comitis eidem saluum esse opponendi contra dicta isporum testium et personas suo loco et tempore coram suo iudice, saluo etiam ipsi domine comitis omni alio suo iure contra dictos ser Mixam et Teodosium eius socium quid sibi competeret ex causa predicta coram quocumque iudice et saluo sibi dicto nomine iure addendi, minuendi, corrigendi ad consilium sapientis et de nouo protestandi, rogans te notarium ut de premissis omnibus in publicum conficias instrumentum.

¹⁶⁹Mo IIIc LXXXI, indicione quarta, die V februaris in lobia noua communis coram dominis Nicola Petri rectore, Nicola Matey et Nicola Iacobi iudicibus per supradictum Nicolaum presentata fuit dicta protestatio seu scriptura presente dicto ser Micha et copiam petente et rogante¹⁷⁰ me notarium ut non publicam nisi ad contextum premissorum inseram responsionem ipsius ser Miche dandam. Actum ut supra presentibus ser Nicola Tomasii, ser Ieremia Iohannis, ser Iancio Duymi et Michaele Zori testibus rogatis et ser Paulo Berini consiliario et examinatore. Fiat.

¹⁷¹M IIIc LXXXI, indicione¹⁷² quarta, die VIo februaris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani duina prouidencia pape sexti anno tercio. Producta fuit dicta protestatio per dictum Nicolam coram canonicis et capitulo Spalatensi (presente dicto ser Mi – *naknadno prekriženo*) absente dicto ser Teodosio et presente dicto ser Mixa copiam petente respondere uolente rogante

¹⁶⁸ Riječ neknađno dopisana između redaka, očigledno kao grješka.

¹⁶⁹ Bilježnička ovjera prosvjeda je i u prijepisu fizički odvojena od samoga teksta, a pisar je iznad početka zapisao slova *va*, no onda je odustao od daljega pisanja te riječi.

¹⁷⁰ Iznad riječi *petente* i *rogante* bio je prvotno napisan znak skraćivanja, prema kojemu je te riječi trebalo čitati kao da su u akuzativu (*petentem* i *rogantem*) ali je u oba slučaja taj znak naknadno križan.

¹⁷¹ Kaptolska ovjera je također fizički odvojena od ostaloga teksta te, kako je već rečeno, pisana drugom rukom, vrlo vjerojatno onom splitskoga kancelara Ganora, koji se u nekim od tih dokumenata i spominje.

¹⁷² Vidi bilj. 140.

dictos canonicos et capitulum ut eius responsionem presenti protestationi insereretur, rogans insuper dictus Nicola ipsos canonicos et capitulum ut eorum sigilo hanc protestationem muniant in robur et testimonium premissorum.

25.¹⁷³

30.11.1381.

Kaptol izdaje, na zahtjev trogirskoga plemića Kažota Augustinovog de Cassotis, ovjerene prijepise dvaju javnobilježničkih isprava sastavljenih i izdanih u Trogiru, kojima se reguliraju međusobni prijepori Kažota i trogir-ske općine.

Canonici et capitulum ecclesie katedralis Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenerint manifestum exisstat quod veniens personaliter ad nostri presentiam nobis ut moris est congregatis in dicta ecclesia katedrali nobilis vir Cassotus natus Augustini de Cassotis de Tragurio nobis exhibens duo publica instrumenta, vnum scriptum manu Ginulli condam Franceschini de Dobrolino ciuitatis Belunensis publici imperiali auctoritate notarii ac notarii iurati communis Tragurii in Mo IIIc LXXX primo, indictione quarta, die decimo octauo mensis marcii, secundum uero scriptum manu Vannis Dominici Iohannis de Firmo imperiali auctoritate notarii ec iurati notarii communis Tragurii in M IIIc et indictione predictis die tercio mensis maii, que quidem instrumenta erant viua et non cancelata et omni prorsus vicio et suspicione carentes a nobis humiliter et reuerenter cum instancia petens ut ipsa duo instrumenta exemplari facere dignaremur sub sigillo capituli nostri in pendentem more solito cum aliquando propter viarum discrimina et vetustatem temporum iura et instrumenta depererent et hoc etiam ad cautelam iuris ipsius Casotti. Quorum instrumentorum tenor est¹⁷⁴ talis primi:

(slijedi dokument 25.a)

Tenor uero secundi instrumenti talis est:

(slijedi dokument 25.b)

Nos¹⁷⁵ uero visis dictis instrumentis ac lectis ibidem coram nobis iustis precibus ipsius Cassotti anuentes preffata duo publica instrumenta exemplari mandauimus et quia ipsa originalia instrumenta cum hoc exemplo concordare inuenimus nil addito in eis uel minuto quod sensum uel sententiam mutet nec forte in litteris uel sillabis componendis (*prekriženi znak na ovome mjestu nemoguće pročitati*) preter signa tabelionum omitta, ideo uolumus ac mandauimus ad robur et testimonium premissorum presentes sigilli capituli nostri in pendentem munimine roborari. Datum et ac-

¹⁷³ Fol. 47-48'.

¹⁷⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

¹⁷⁵ Završni dio isprave nalazi se na fol. 48'.

tum Spaleti¹⁷⁶ in nostra katedrali ecclesia Spalatensi, anno natiuitatis domini Mo IIIc LXXX primo, indictione quarta, die vltimo mensis nouembris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia pape sexti anno quarto.

25.a

18.03.1381., u Trogiru.

Trogirski zaprisegnuti bilježnik Ginulus de Dobrolino iz Beluna izdaje ispravu kojom se registrira odluka trogirskoga Velikog vijeća sukladno kojoj je knez Baldazar de Sorba iz Genove dobio pravo samostalno izabrati dvojicu vijećnika s kojima će zajedno, a bez daljega sudjelovanja Vijeća, donijeti odluke kako regulirati postojeće prijepore s plemićem Kažotom Augustinovicim de Cassotis.

In Christi nomine. Amen. Anno a natiuitatis eiusdem M IIIc LXXX primo, indictione quarta, regnante domino nostro domino Lodouico dei gracia serenissimo rege Vngarie, Polonie et Dalmacie, temporibus venerabilis patris domini Grisogoni dei et apostolice sedis gracia episcopi Traguriensis et egregii et potentis viri domini Baldesari de Sorba de Ianua regii militis et de eius mandato honorabilis comittis ciuitatis Tragurii suorumque iudicum nobilium virorum dominorum Nicole Iohannis, Lodouici Iohannis, Dimine Luchxe et Nicole Andree Marini, die XVIII mensis marcii, consilio generali de mandato prefati domini comittis et iudicum predictorum ut moris est congregato in palacio communis ad sonum campane et voce riuarii communis captum fuit et obtentum per viginti septem consciliarios ponentes eorum ballotas in busulam albam del sic, non obstantibus decem et septem ballotis repertis in contrarium in busulam rubeam del non, quod super questione uertenti inter commune Tragurii parte ab vna et Cassotum Augustini de Casotis parte ab altera ipse dominus comes solus libertatem habeat et auctoritatem eligendi duos nobiles de consilio prout ipsi domino comitti videbitur et placebit, quibus ellectis ipse dominus comes et duo nobiles libertatem habeant et auctoritatem conferendi, tractandi, compnendi et concordandi cum Casotto predicto prout eidem domino comitti et duobus nobilibus videbitur et placebit et quod factum fuerit, tractatum, ordinatum, compositum et concordatum ac determinatum per ipsum dominum comitem et duos nobiles cum Casoto iam dicto valeat et teneat auctoritate presentis consilii ac si per ipsum generale consilium factum esset, statutis quibuscumque, refformationibus uel consuetudinibus in contrarium loquentibus non obstantibus. Preffatus dominus comes virtute et vigore refformationis iam dicte et ex arbitrio sibi concesso prout in dicta refformatione contineret volens questioni predictae finem imponere in quantum in ipso est ellegit, nominauit et vocauit vnaa cum ipso occassione questionis iam dicte nobiles viros infrascriptos ser Petrum Iosep et ser Stipe Nicole Cipriani. Ego

¹⁷⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

Nicolaus condam Gregorii Biuçii examinador de mandato domini comittis examinaui. Ego Ginulus condam Franceschini de Dobrolino ciuitatis Beluni publicus imperiali auctoritate notarius ac notarius iuratus communis Tragurii de mandato prefati domini comittis rogatus scripssi et publicaui.

25.b

03.05.1381., u Trogiru.

Trogirski zaprisegnuti bilježnik Vanes Dominika Ivanova iz Ferma izdaje ispravu kojom se registrira konačni sporazum između trogirske općine, predstavljene po knezu Baldazaru de Sorba iz Genove i dvojici gradskih vijećnika, i tamošnjega plemića Kažota Augustinova de Cassotis. Prijepor između općine i Kažota nastao je u doba kada je Kažot obnašao funkciju kapetana općinske galije angažirane u službi kralja Ludovika tijekom rata s Venecijom (1378.-1381.), i u međuvremenu je bio predmetom rasprave kako na općinskome sudu, tako i pred ad hoc sudbenim, odnosno arbitražnim vijećima. Nakon izravne intervencije s kraljevskoga dvora, na koju se tekst ovoga sporazuma i poziva, ugovoren je sporazum po kojemu se općina obvezuje isplatiti Kažotu ukupno 300 zlatnih dukata na ime šteta koje pretrpio u svezi s tim prijeporom te daljnjih 150 zlatnih dukata na ime sudbenih troškova koje je imao u dotadašnjem tijeku prijepora.

||fol. 47^r In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem Mo IIIc LXXX primo, indictione quarta, regnante domino nostro domino Lodoyco dei gracia serenissimo rege Vngarie, Polonie, Dalmacie etc., tempore quidem venerabilis patris domini Grisogoni dei et apostolice sedis gracia episcopi Traguriensis et egregii et sapientis viri domini Baldesar de Sorba de Ianua regii militis et de eius mandato honorabilis comittis eiusdem ciuitatis Tragurii suorumque iudicum nobilium viro- rum dominorum Nicole Iohannis Domiche, Lode Iohannis, Dmine Lucxe et Nicole Andree Marini, die tercio mensis maii. Actum Tragurii in palacio comittatus presentibus magistro Nicolao de Ianua olim salariato communis Tragurii, Vrse Iohannis, Mirsia Mauri, Stipossio Musich et Iuan Desse caligarii ciuibus Tragurii testibus uocatis et rogatis et Biue Gregorii examinatore. De lite, causa, questione et controuersia uertentibus et que uerti possent et essent inter ser Cassotum Augustini de Cassotis parte ab vna agentem et petentem et nobiles viros ... iudices ... rectores ac ... nobiles¹⁷⁷ seu commune Tragurii ex altera, tam occasione quarundam rerum ablatarum eidem Cassoto tunc patrono existente gallee communis Tragurii destinate in honorem regie maiestatis quam etiam occasione quorundam processuum et sententiarum factarum et latarum per tunc regimen Tragurii contra Cassotum iam dictum et eius bona prout de hiis omnibus plene constat in actis curie regiminis Tragu-

¹⁷⁷ Ovako ostavljeno u izvorniku.

rii scriptis manu Ginulli condam Franceschini de Dobrolino notarii iurati communis Tragurii sub millesimo trecentesimo octuagesimo diebus diuersis et mensibus et subsequenter occassione cuiusdam sententie late per egregium virum dominum Symonem de Auria de Ianua regium amiratum et iudicem delegatum per eundem et pariter per inclitam ipsius consortem nec non venerabilem virum fratrem Thomam de Rossis abbatem monasterii sancti Grisogoni de Iadra iudicem subdelegatum per magnificum virum dominum Nicolaum de Zeech regnorum Dalmacie et Croacie tunc banum predictorum (dominorum – *riječ naknadno prekrižena*) domini regis et regine iudicem delegatum etc. prout in ipsa sententia scripta et publicata manu Iohannis olim Iohannis de Maçolinis de Fauentia publici notarii et tunc notarii et scribe domini fratris Thome abbatis predicti sub M CCCo octuagesimo, indictione tertia, die penultimo mensis nouembris ipsius anni latius contineret, et vltimo vigore et virtute quarundam regalium litterarum datarum Bude feria proxima sexta post festum epyphaniarum domini anno eiusdem Mo IIIo LXXX primo impetratarum per eundem Casotum in sui fauorem ab ipsa regia maiestate nec non quarundam aliarum reginalium litterarum datarum Bude in festo purificationis beate Marie virginis dicti anni, per quas regales litteras ipse dominus noster rex approbat et confirmat sententiam latam pro ipso Cassoto per dellegatos iudices antedictos nec non cassat, irritat et annullat processus et sententias factos et latas tam reales quam personales contra Cassotum iam dictum; item quod persoluere debeant eidem Cassoto ducatos trecentos auri pro dictarum suarum rerum ablatione prout in sententia isporum dominorum abbatis ... abbatis et ... admirati¹⁷⁸ lucidius contineret et pro dampnis, iniuriis ac interesse dicti Cassoti in quanta quantitate pecunie declarata fuerit per magnificum virum dominum Emericum Bubek banum ac magistrum Symonem amiratum et dominum fratrem Thomam abbatem iam dictum perpetuumque silentium impnendo iudicibus et communi Tragurii tam super premissis omnibus quam super facto cuiusdam quantitatis ||^{fol. 48} farine specificate et comprehense in sententia seu instrumento testificationis ...¹⁷⁹ capitanei galearum Ianuensium ipsumque Casotum ponendo in ciuitatem Tragurii in consilio, officio, honore et habitatione sicuti ante fuit, ipsoque iudices et commune Tragurii in condignis expensis preffato Cassoto condempnando quarum expensarum taxationem predictis domino Emerico bano et magistro Symoni amirato ac domino fratri Thome abbati ipsa regia maiestas tenore predictarum regalium litterarum commisit eisdem prout hec et alia in ipsis regalibus et reginalibus litteris antedictis plenius (continetur et lacius continetur – *naknadno prekriženo*) continetur et lacius. Cassotus predictus ipso Augustino eius patre presente, volente et consentiente parte ab vna et egregius et sapiens regius milles dominus Baldesar de Sorba de Ianua comes ciuitatis Tragurii vnaa cum nobiles viris ser Petro Yosep et ser Stipe Nicole Cipriani per ipsum dominum comitem specialiter ellectis, uocatis et nominatis ex arbitrio ipsi domini comittis per generale consilium ciuitatis Tragurii atributo, prout in refformatione superinde confecta et scripta manu

¹⁷⁸ Ovako u izvorniku!

¹⁷⁹ Ovako ostavljeno u izvorniku.

Gunilli condam Franceschini notarii supradicti sub presenti millesimo anno et die XVIII marcii proxime elapsi plenius conitnetur, parte ex altera ad infrascriptam compositionem per modum et viam transactionis sponte et ex certa sciencia dicte partes et quemlibet ipsarum inuicem deuenerunt, videlicet quia dictus Cassotus per se suosque heredes et successores fecerit predictis domino comitti et nobilibus antedictis presentibus, stipulantibus et recipientibus nomine et vice ... regminis ... iudicum ... nobilium¹⁸⁰ et communis Tragurii ac singularium personarum ipsius ciuitatis finem, quietationem, remissionem, absolutionem perpetuo valituram et pactum de vltius non petendo tam de predictis rebus sibi ablatis quam etiam de omnibus iniuriis, dampnis, expensis ac interesse habitis, passis et occursis pro elapso tempore usque in presentem diem et generaliter de omni et toto eo quod dictus Cassotus dicere et petere posset contra nobiles, commune et singulares personas Tragurii quocumque tempore vigore et virtute sententie antedictae ac regalium et reginalium litterarum uel alio quocumque et qualitercumque ratione, occaxione uel causa, rationibus (uel – *naknadno prekriženo*) et occassione antedictis et hoc pro eo quia uersa vice predicti dominus comes et nobiles antedicti ipsorum nemine discrepante vice et nomine ... regiminis ... iudicum ... nobilium ac singularium personarum et communis Tragurii fecerunt Cassotto iam dicto presenti, stipulanti et recipienti pro se suisque heredibus et successoribus finem quietationem, remissionem, absolutionem perpetuo valituram et pactum de vltius non petendo de omni et toto eo quod ipsi regimen, iudices, nobiles et commune Tragurii ac singulares persone ipsius ciuitatis dicere et petere possent contra dictum Cassotum et eius bona tam occassione patronatus gallee quam etiam occassione processuum predictorum et sententiarum latarum contra eundem Cassotum et contra ipsius heredes et successores etiam quecumque tempore de causis antedictis, quod quidem processus et sententias et contenta in eis ex nunc cassarunt, reuocarunt et anularunt ac nullius valoris et efficacie esse voluerunt sed potius ex nunc habentur penitus pro non factis. Predicti insuper dominus comes et nobiles antedicti vigore et virtute tam regalium et reginalium litterarum quam refformationis iam dicte ipsorum nemine discrepante pro bono pacis et concordie totius ciuitatis et singularium personarum voluerunt, declararunt et determinarunt quod commune Tragurii dare teneatur et soluere Casotto predicto pro dictarum suarum rerum ablatarum satisfactionem ducatos in auro trecentos et pro expensis factis ^{fol. 48^r} per ipsum Cassotum occassione predicta ducatos in auro centum quinquaginta, quas pecunie quantitates superius explicatas commune prefatum dare et soluere teneatur Cassotto iam dicto vsque ad festum natiuitatis domini proxime venturum in denariis solum et non in alia re sub pena quarti pluris. Que omnia et singula supra et infrascripta promiserunt dicte partes et ipsarum quelibet attendere et obseruare et firma et rata habere et tenere et in nullo contrafacere uel uenire de iure uel de facto per se uel alium uel alios sub pena ducatorum in auro quingentorum parti contrafacienti applicanda parti obedienti et sub obligatione bonorum omnium communis Tragurii et ipsius Cassotti presentium et futurorum et pena predicta solu-

¹⁸⁰ Ovako ostavljeno u izvorniku.

ta uel non rato semper manente contractu, renunciantes dicte partes et quelibet ipsarum mutuo inter se vicisim videlicet vna pars alteri et altera alteri omni legum, decretorum, decretalium et statutorum quorumcumque ac consuetudinum et reformationum ciuitatis Tragurii auxilio et fauori quibus possent seu uellent contra predicta uel predictorum aliquid contrafacere uel uenire ac volentes duo similia confici documenta parti vniucuique dando vnum, hoc insuper ad cautelam adhibito quod facta solutione ut preffertur idem Cassotus de presenti assignare teneatur in commune dictum eius instrumentum incisum ac facere communi Tragurii finem quietationem et generalem remissionem et absolutionem de quantitate predicta et de omnibus dependentibus et emergentibus a predictis cum notarii rogatione ad plenum sub pena predicta et si instrumentum communi Tragurii assignandum cancellatum seu incisum apparetur ante dictam solutionem factam in nullo preiudicet Cassoto iam dicto occasione quantitatum predictarum eidem soluendarum ut superius est expressum. Ego Biue condam Gregorii examinatore conscius examinaui. Ego Vannes Dominici Iohannis de Firmo publicus imperiali auctoritate notarius ac iuratus notarius communis Tragurii rogatus de predictis prout superius exprimuntur scripsi et publicaui.

26.¹⁸¹

30.11.1381.

Kaptol izdaje, na zahtjev trogirskoga plemića Kažota Augustinovog de Cassotis, ovjerene prijepise privilegija kralja Ludovika kojim se utvrđuje konačni pravorijek u prijeporu Kažota i trogirske općine te naloga kraljice Elizabete za provođenje pravorijeka u djelo.

Canonici et capitulum ecclesie cathedralis¹⁸² Spalatensis vniuersis et singulis ad quos presentes deuenirent earum serie facimus manifestum quod nobis congregatis in nostra cathedrali ecclesia prefata ut moris est ad similia ad nostri presentiam personaliter accedens vir nobilis Cassottus natus Augustini de Cassotis nobis exhibuit duas litteras, videlicet vnam¹⁸³ serenissimi principis et domini nostri domini Lodouici (regis – *naknadno prekríženo*) dei gracia regis Vngarie, Polonie, Dalmacie etc. cum eius sigilli magni a tergo¹⁸⁴ impressione munitam in carta pergamina¹⁸⁵, in quo sigilllo est sculpta ymago dicti domini nostri regis in solio sedentis et habentis in manu dextera sceptrum regale et in sinistra pomum cum litteris circumcirca in hiis uerbis: Lodouicus dei gracia Hungarie, Dalmacie, Crouacie, Rame, Seruie, Lodomerie, Comanie, Bulgarie rex x principes Salernitanus et honoris montis Sancti Angeli dominus; aliam uero serenissime et illustris principis et domine nostre domi-

¹⁸¹ Fol. 49-50'.

¹⁸² Riječ naknadno dopisana iznad prvoga retka teksta.

¹⁸³ Riječ naknadno dopisana između redaka.

¹⁸⁴ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane između redaka.

¹⁸⁵ Tri riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

ne Eliçabeth dei gracia regine Vngarie, Polonie, Dalmacie etc. in carta pergamina¹⁸⁶ cum eius sigili parui vsitati impressione a parte interiori munitam et habentis sculpturam colli anis uocati struçeiis cum ferro equino in rostro¹⁸⁷ et a quolibet latere ipsius colli sculptura vnus penne magne et albe, non viciatas, non cancelatas nec in aliqua parte sui suspectas a nobis humiliter et reuerenter cum instancia petens et requirens vt ipsas duas litteras exemplari facere dignaremur sub sigillo capituli nostri in pendenti more solito quia sepe contingit itinerantibus propter viarum discrimina (per – *naknadno prekrizeno*) ab viarum aggressoribus derobari de omnibus (suis – *naknadno prekrizeno*) bonis eorum et multis aliis ex causis pereunt hominum iura et etiam propter vetustatem temporum iura multorum depereunt, hoc ad cautelam sui iuris requirens ipse Cassotus. Quarum litterarum prime tenor talis est:

(*slijedi dokument 26.a*)

Tenor uero litterarum domine regine talis sequitur in hac forma:

(*slijedi dokument 26.b*)

¹⁸⁸Nos uero visis reuerenter dictis litteris regalibus et reginalibus ac lectis ibidem coram nobis iustis precibus ipsius Cassoti anuentes ipsas litteras de uerbo ad uerbum exemplari mandauimus et quia ipsarum originales litteras cum hec exemplo concordare inuenimus nil addito uel minuto quod sensum uel summam mutet nec forte in litterarum uel sillabarum compositione, ideo uolumus et mandauimus ad robur et testimonium premissorum presentes sigilli capituli nostri in pendenti munimine roborari. Datum et actum in nostra cathedrali ecclesia Spalatensi anno natiuitatis domini Mo IIIc LXXX primo, indictione quarta, die vltimo mensis nouembris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et dominis nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno quarto.

26.a

12.01.1381., u Budimu.

Kralj Ludovik izdaje konačni pravorijek u prijeporu između trogirske općine i tamošnjega plemića, Kažota Augustinovog de Cassotis. Prijepor između Kažota i općine nastao je nakon što je Kažot dva mjeseca obnašao dužnost kapetana općinske galije angažirane u kraljevskoj službi u ratu s Venecijom, odnosno nakon što je okončao obnašanje te dužnosti i s ratnim plijenom, stečenim u operacijama galije, došao u Trogir. Općina mu je oduzela taj ratni plijen uz tvrdnju da on pripada općini, nakon čega je krenuo niz sudbenih postupaka, prvo pred općinskim sudom, gdje je Kažot bio oglašen krivim. On se žalio na kraljevskome dvoru te je otuda došla odluka o formiranju posebnoga, ad hoc sudbenog vijeća pred kojim je slučaj trebao biti pretresen, suk-

¹⁸⁶ Tri riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane na rubu lista.

¹⁸⁷ Riječ naknadno dopisana između redaka nakon što je riječ ispod toga zacrnjena do nečitljivosti.

¹⁸⁸ Završnio isprave nalazi se na fol. 50'.

ladno pravnoj postavci prema kojoj je sve što se odigravalo na moru a u granicama kraljevske vlasti spadalo pod nadležnost kraljevskoga admirala. Pozivima na ročišta tog ad hoc sudbenog vijeća trogirski se općina nije odazivala te je na kraju zbog ogluhe i nepoštivanja kraljevskoga autoriteta oglašena krivom i osuđena na plaćanje pričinjenih šteta i posebne kazne. Kralj svojim privilegijem potvrđuje tu presudu te nalaže njezino puno provođenje.

Lodouicus dei gracia rex Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. magnifico viro domino Emricho dicto Bubek bano nostro Dalamcie et Croacie regnorum nostrorum predictorum ac magistro Symoni de Auria nostro admirato fidelibus nostris dillectis salutem et graciam. Vestra nouerit fidelitas quod Cassotus Augustini de Cassotis noster fidelis dilectus ad nostram ac inclite domine regine consortis nostre karissime nec non prelatorum et baronum nostrorum veniens presentiam nobis detexit querulose quod cum ipse existens in armata patronus noster vnius gallee ad nostra seruicia deputatus nostrisque solutus stipendiis ad duos menses permansisset et dicto tempore quam plura bona cum ceteris galeis obtinuisset ab emulis nostris Venetis more guerre solito, in eius reuersione cum dictis bonis et rebus iudices et rectores ac aliqui nobiles Tragurii omnia predicta ab eo per vim et violenciam subripuissent tam ea que nobis pertinebant quam etiam Cassoto memorato et quod peius est sententias diuersas post violentiam dictarum rerum ablationem contra eundem Cassotum protulissent reales et etiam personales contra honorem et voluntatem nostri admirati cum causam vniuersarum controuersiarum intra nostros confines et terminos in mari constitutos satisfactio et discussio causarum ac rerum acquisitio ad iudicium dicti admirati nostri et non ad alterius de iure spectassent et pertinuissent. Nos siquidem auditis premissis querelis ipsius Cassotis cupientes nostros fidentes subditos ab iniuste molestantibus clementer deffensare comiseramus vices nostras tunc viro magnifico domino Nicolao de Seez pridem dictorum regnorum nostrorum Dalmacie et Croacie bano et magistro Symoni admirato predicto ut ipsi cognoscerent auctoritate nostra siue aliquali cuiusvis contradictione inter iudices prenotatos ^{fol. 49'} et commune Tragurii nec non Cassotum preffatum tam super rerum ablatione et violenta detentione quam super omnium processuum et sententiarum predictorum prolatione et summatione super omnibus ab hiis dependentibus et eis conexis ac discussis causis redderent vnicuique quod suum est. Qui quidem dominus Nicolaus banus et Symon admiratus noster cupientes nostris parere mandatis coram ipsis partes fecissent euocari pluries et pluries dictis iudicibus et communi Tragurii per autenticas litteras et citationes terminos imponentes iuridicos vt cum ipsorum iuribus coram ipsis plenarie et legitime comparere deberent ipsorum partem deffensuri et finaliter responsuri in premissis Cassotto memorato. Qui quidem iudices et commune Tragurii ducti temeritate et etiam in ipsorum persistentes proteruia et contumacia dictorum nostrorum dellegatorum iudicum preceptis minime curassent obedire, insuper cum ex¹⁸⁹ nostro decreto dictum dominum Nicolaum banum huc in Hungaria oport-

¹⁸⁹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

tuisset proficisci ad nostram maiestatem et dum dominus Nicolaus banus auctoritate nostra qua fungebatur vices suas comisisset religioso viro domino fratri Thome de Rossa abbati monasterii sancti Grisogoni ciuitatis nostre Iadrensis vt idem dominus abbas modo simili cum dicto admirato nostro auctoritate nostra finem premissis imponerent cum effectu, qui quidem dominus abbas et admiratus noster ad conuincendam eorundem iudicum et communis Tragurii inobedientiam et contumaciam eosdem iudices et commune certo prefixo legitimo eis termino coram se fecissent euocari, qui quidem iudices et commune Tragurii semper in ipsorum persistentes contumacia minime curassent comparere uel ipsos syndicos et procuratores legitimos pro ipsis transmittere responsuros et sic idem dominus Thomas¹⁹⁰ abbas et magister Symon noster admiratus iudices nostri dellegati nostra auctoritate mediante habito prius pluries iuris et legum peritorum consilio prematuro prout de iure tenebantur sententias predictas nec non processus prefatos dictorum iudicum et communis Tragurii cassantes et infirmantes delleuissent, annullassent et nullius ualoris uel efficacie pronunciassent prout hec omnia in instrumento sententie huiusmodi dellegatorum nostrorum iudicum coram nostra maiestate specietenus exhibito manifeste uidimus contineri, de quo eosdem nostros dellegatos iudices merito duximus commendandos. Insuper et ex suprahabundanti dicti nostri iudices dellagati eisdem iudicibus et communi Tragurii commisissent quod ipsi si quid contra dictam ipsorum sententiam allegare uellent tunc ipsi infra spacium vnus mensis coram nostra maiestate comparere debentur, qui etiam nec sic curauerunt coram nobis comparere sed se semper reddere contumaces et rebelles. Nostra itaque celsitudo visis omnibus et examinatis omnibus premissis de consilio prelatorum et baronum nostrorum prematuro et digesto sententiam pro ipso Cassotto per eosdem dominum Thomam abbatem et magistrum Symonem admiratum nostrum vice nostra dellegatos latam in premissis et eorum occasione acceptamus, aprobamus et confirmamus et per consequens sententias et processus iudicum prefatorum et communis Tragurii latas et latos tam reales quam personales contra predictum Cassotum cassamus, irritamus, annullamus et nullius ualoris et efficacie esse committimus in cunctis supradictis, precipimusque et mandamus dictis iudicibus et communi Tragurii sub pena infidelitatis et amisione libertatum et bonorum suorum quod ipsi statim visis presentibus dictas sententias et prosesus ipsorum debeant cancelare, reuocare et delaiare persoluereque eidem Cassoto ducatos trecentos pro dicta suarum rerum ||^{fol. 50} ablacione prout in dicta sententia ipsorum dominorum abbatis et admirati lucidius continetur pro dampnis et etiam iniuriis ac interesse dicti Cassoti in quantis uel in quanta pecunie quantitate dictos iudices et commune Tragurii contra ipsum Cassotum de iure et de consuetudine prout ex inspectione appelacionum et autenticarum scriptarum ipsius Cassoti et dicti Augustini patris sui informabimus (comitimus deliberari – *naknadno prekriženo*) conuictos declaramus¹⁹¹ et conuicti habeantur. Vestreque predictorum domini Emrici bani ac magistri Symonis admirati nostri nec non domini Thome abbati sancti Grisogoni committentes deliberationi et taxationi ut aliis deue-

¹⁹⁰ Ime naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisano na rubu lista

¹⁹¹ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka, iznad prekriženih riječi.

niat in exemplum quantum meruerit proteruitas contumacis perpetuumque silentium dictis iudicibus et communi Tragurii tam super omnibus premissis quam super factis cuiusdam quantitatis farine specificate et comprehense in sententia seu instrumento testificacionis capitanei galearum Ianuensium nostra auctoritate mediante ponenteque dictum Cassotum fidelem nostrum in ciuitate nostra Tragurii in consilio, officio, honore et habitatione sicuti prius fuit ante litem motam in premissis, ipsosque iudices et commune Tragurii pro huiusmodi rebelione et contumacia in condignis expensis preffato Cassoto duximus condempnandos, quarum expensarum taxationem vobis dictis dominis Emrico bano et magistro Symoni admirato nostro et domino fratri Thome abbati commitimus per presentes damusque in mandatis comitibus, rectoribus, iudicibus et aliis officialibus nostris Tragurii ad regimine existentibus presentibus et futuris vt eundem Cassotum ab omnibus indebite et absque lege molestantibus protegere et deffensare ac manutenere nostra regia auctoritate cum domino Emrico bano prenotato vbique predictis domino bano et admirato precipimus et tenore presentium comittimus seriose quod de omnibus predictis sicut superius exprimuntur ex parte dictorum iudicum et communis Tragurii tam in genere quam in specie dicto Cassoto satisfactionem congruentem exhibere debeatis et ponere eundem Cassotum in dicta ciuitate nostra Tragurii in omnibus honoribus ut supra exprimuntur et omnia premissa et premissorum singula executioni debite demandare studeatis cum effectu sicuti nostre complacere cupitis in omnibus maiestati, reseruato tamen communi iure Tragurii contra latores dictorum processuum et sententiarum tanquam contra iniquos et fraudelentos latores sententiarum precipientes insuper cunctis nostris fidelibus vt prefate nostre confirmationi et ratificationi sententiarum et processum quod anulationi non audeant contradicere uel contrauenire latenter uel manifeste. Presentes autem post oportunam lecturam reddi iubemus presentanti. Datum Bude feria sexta proxima post festum epiphaniarum domini, anno eiusdem M IIIc LXXX primo.

26.b

02.02.1381., u Budimu.

Kraljica Elizabeta izdaje posebnu ispravu kojom potvrđuje presudu protiv trogirске općine u sporu s Kažotom Austinovim de Cassotis nakon što je tu presudu već posebnim privilegijem potvrdio kralj Ludovik (vidi prethodni dokument) te također nalaže njeno provođenje.

Nos Eliçabeth dei gracia regina Vngarie, Polonie, Dalmacie etc. memorie commendamus per presentes quod nos vna cum baronibus nostris et prelatibus regni nostri visis et examinatis iuribus et processibus communis ciuitatis nostre Tragurii ab vna parte¹⁹² vero ex altera Cassoti nati Augustini de Cassotis coram nobis personaliter constitutorum habitaque diligenti ac matura deliberacione consciderantes

¹⁹² Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

sententiam per venerabiles et honestos viros dominos silicet religiosum virum Thomam abbatem monasterii sancti Grisogoni et Symonem de Auria regium admiratum nostros fideles iuxta commissiones ||^{fol. 50'} et madata domini nostri regis et nostras super facto cuiusdam litis exorte inter preffatum Cassotum et iudices ac commune ciuitatis nostre Tragurii antedictae occasione quarundam rerum et bonorum per ipsum Cassotum de Cassotis dum capitaneus vnius nostre galee existebat a Venetis nostris emulis ablatarum nec non quorundam processuum et sententiarum personalium et realium per prefatos iudices et commune Tragurii contra preffatum Cassotum minus iuste et indebito prolatorum et promulgatorum in forma consueta et iuridica ac iusto modo latam et diffinitam per ipsum dominum nostrum regem confirmatam quemadmodum idem dominus noster rex (eandem sententiam – *naknadno prekrizeno*) eandem sententiam ratificauit et approbauit sic et nos intuitu iusticie ex reginali pietate duximus fore confirmandam et roborandam ymo confirmamus ac ratificamus et approbamus predictos processus et sententias dictorum iudicum et communis Tragurii reuocando, cassando, anulando et nullius vigoris ac firmitatis facta denunciando vigore et testimonio presentium mediante. Vobis itaque magnificis viris domino Emrico regnorum nostrorum Dalmacie et Croacie bano et Symoni regio admirato antedicto firmo reginalis damus sub edicto quatenus eundem Cassotum iuxta mandata in litteris predicti domini nostri regis et nostris presentibus contenta contra preffatum commune nostro ciuitatis Tragurii semper et vbique tueri atque deffensare de premissisque per idem commune eiusdem ciuitatis nostre eidem Casoto nato Augustini iuxta contenta litterarum regalium omnimodam debeatis exhibere satisfactionem nostra auctoritate mediante et aliud pro nostra gracia non facturum in premissis. Datum Bude in festo purificationis beate Marie virginis, anno domini Mo IIIc LXXX primo.

Insuper precipimus vobis quatenus iudicibus et communi Tragurii antedictis in executione cause premissae perpetuum silentium imponere debeatis. Datum ut supra.

27.¹⁹³

08.07.1382.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o provedenome postupku uvođenja Mateja Rogarića s Klisa u posjed u selu Ubal ili Ugal pored rijeke Žrnovnice, koji je ranije pripadao Budislavu i Maroju Dragohničima iz Poljica. Postupak je proveden po nalogu bana Dalmacije i Hrvatske Emrika Bubeka, koji je inače inseriran u kaptolsku ispravu, a obavio ga je Ivan Dubravčić iz Zmina uz svjedočenje kaptolskoga izaslanika, svećenika i kanonika Dujma ser Nikole u nazočnosti mnoštva ljudi, kako onih iz Poljica tako i drugih.

¹⁹³ Fol. 51-51'.

Nos ... capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis seu eciam auditoris. Salutem in eo qui cunctorum extitit gloria salutaris. Cum ad nostram presentiam accessisset nobilis vir Matheus Rogaritg de Clissio defferendo secum vnam litteram misoriam clusam sigillatam ut apparebat prima facie sigillo anulari rotunde forme super cera viridi in quo sigillo erat sculptum vnum cimerium super quo cimerio erat capud femineum incoronatum cum duobus piscibus hinc inde cum capitibus eiusdem capitis femineus auriculas et in gira circinacione dicti sigilli littere legebantur: + S(igillum) Bebec Emrici; cuius littere superscripcio sic dicebat:

(slijedi adresa dokumenta 27.a)

Intus uero in ipsa littera scriptura sic continebat tenorem:

(slijedi dokument 27.a)

Quibus litteris prius coram nobis perlectis cum reuerencia auditis et intellectis ac sic diligenter requisicioni prout supra humilem et abilem auditum prebentes nec non eciam deuotis supplicationibus predicti Mathei ut omnia in predicta littera domini bani contenta effeccioni debite deberemus demandare anuentes missimus ex nobis vnum videlicet dominum Duymum ser Nicole presbiterum et concanonicum nostrum cum prefato Matheo Rogaritg. Qui dominus Duymus iens et ad nos rediens cum Iohanne Dubrauchitg de Zmino nobis relationem uerbotenus fecit dicens quod ipso Duymo vnaa cum Ladislauo filio Iohannis castellano Clissie et Iohanne Dubrauchitg de Zmino ac predicto Matheo Rogaritg necnon et aliis quampluribus accedentibus ad possessionem seu possessionariam porcionem ville Vbal siue Vgal uocate penes fluuium Sernouniza pertinentis seu pertinentem Budislauo et Maroyo Dragohnichi de Polizio memoratis Ladislauus filius Iohannis castellanus Clissie et Iohannes Dubrauchitg de Zmina eundem Matheum Rogaritg de Clissio secundum formam et tenorem predictae littere domini bani induxerunt ipsum Matheum Rogaritg in corporalem possessionem uel quantum ipsis Budislauo et Maroyo Dragohnichi supradictis in dicta villa Vbal seu Vgal pertinentes (*sic!*) quoquoque modo inter hec scilicet confinia seu metis pariter: primo Vbrodaç nise Chamene vbi dicitur eciam per medium flumine Sernounice; item secundo Vbrischi potoch usque sitanscham metam seu in sclauicho ydiomate meye; item Vzauale tercio extitit meta vbi dicitur Nasridnici ^{fol. 51'} et in Slati Chami ac per medium Perunsche Goree, scilicet montis de Perun; dantes et assignantes dicti Ladislauus filius Iohannis et Iohannes Dubrauchitg ipsi Matheo eiusque heredibus per hanc legitimam induccionem omnem potestatem perpetualem pratum, siluarum, paschuarum, nemorum, aquarum curencium, fluuium eorumque riuulis cursus ac molendinorum et gualcherarum pertinencium et aliorum iurisdictionum, pertinenciarum nominibus quibus supra dicte possessionarie porcionis liberam et expeditam vigore memorate littere prefati domini bani quam habuerunt in dicta villa uel eius districtus sepefati Budislauus et Maroye Dragohnichi, nullo homine vtriusque sexus in huiusmodi prout supra contra uel aduersus

aprobante seu in aliquo contradicente nec in predictis contra stante dum et quia ibidem erat tum de partibus Polizie tum etiam extraneorum multitudo hominum. Quo Iohanne Dubrauchtig ista nobis prius omnia et singula anotante et ipso domino Dymo ut supra de prefata induccione aprobante et confirmante sic fuere ut dicit seu anotat dictus Iohannes Dubrauchtig. Ideo presentes fieri fecimus et nostri capitulari sigilli munimine impressione mandauimus comuniri. Datum Spaleti in nostra matrice ecclesia sub anno natiuitatis Christi millesimo IIIc LXXXmo secundo, indictione quinta, die octauo mensis iulii pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vr bani diuina prouidencia pape sexti anno quinto.

27.a

25.06.1382., u Polju.

Ban Dalmacije i Hrvatske, Emrik Bubek, izdaje nalog splitskome kaptolu da osigura svjedočenje pri postupku uvođenja Mateja Rogarića s Klisa u posjed koji se nalazio u selu Ubal, pored rijeke Žrnovnice. Matej je do posjeda došao u sudbenom prijeporu s Budislavom i Marojem Dragohničima iz Poljica, presudama poljičkoga sudbenog stola te u apelacijskome postupku sudbenoga stola u Kninu.

Discretis et honorabilis viris capitulo ecclesie Splatensis amicis nostris karissimis.

Discretis et honorabilis viris capitulo ecclesie Spalatensis Emricus Bubek regnorum Dalmacie et Croacie banus salutem et amicitie continuum incrementum. Cum Matheus Rogarig de foro Clissij quendam possessionariam porcionem in villa Vbal penes fluuium Sernouñica a Budislauo et Maroyo Dragohnichi fratribus vterinis de Poliza coram examine sedis Policiensis et coram nobis dum in nostram presentiam et nobilium iudicum sedis Tininiensis fuit appellata causa premissa iuridice optinisset et optinuerit, ideo amicitiam vestram requirimus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente homo noster magister Nicolaus aut Ladislauus filius Iohannis castellani nostri Clissienses aut Iohannes Dubraucith de Zmino altero absente dictum Matheum Rogarith in dominium ipsius possessionarie porcionis modo premissa obtente introducendo eundem sibi et suis heredibus statuatur possidendam. Et post hec seriem ipsius possessionarie statuacionis nobis fideliter rescribatis. Datum in Pole die vigesim quinto iunii, anno domini millesimo IIIc LXXXmo secundo.

28.¹⁹⁴

1382.

Kaptol izdaje, na zahtjev splitskoga plemića Tome Dobrola, odvjetnika gospođe Bire, udovice Vite de Nassis iz Zadra, ovjereni prijepis četiri isprave – naloga kralja Ludovika s imenovanjem posebnih sudaca za prijepor između Bire i Petra Comi iz Splita s jedne strane i Fumije, udovice Komola Franjinog iz Splita, s druge strane; presude što su je u prijeporu Bire i Fumije donijeli po kralju izabrani suci, Nikola de Sech i Emerik Bebech, ban Dalmacije i Hrvatske; presude istih sudaca u prijeporu Fumije i Petra Comi; potvrđnice tih presuda što ju je izdala kraljica Elizabeta.

In nomine domini nostri Ihesu Christi. Amen. Nos capitulum vniuersum Spalatensis ecclesie vniuersis et singulis presentes inspecturis salutem in eo qui est omnium uera saluis. Ad uniuersitatis vestre noticiam deducimus per presentes quod accedens ad nostram presenciam nobilis vir ser Thomas Dobroli de Spaletu aduocatus domine Bire relicte Viti de Nassis de dicta ciuitate Spaleti exhibuit quasdam litteras petens humiliter et deuote a nobis ut ipsas litteras de uerbo ad uerbum accopiarer faceremus. Et primo exhibuit vnam litteram in carta bombicis regiam sigillo regio secreto sigillatam tenoris infrascripti:

(slijedi dokument 28.a)

Subsequenter prefatus ser Thomas exhibuit coram nobis vnam sententiam in carta pergamena scriptam latam per strenuos et spectabiles dominos Nicolaum de Sech in causa prefata uigore regalium litterarum cognitorem atque iudicem et Henricum Bebech regnorum Dalmacie et Croatie banum eorum sigillis sigillatam, cuius quidem sentencie tenor talis sequebatur:

(slijedi dokument 28.b)

||^{fol. 52} Item supradictus ser Thomas nomine quo supra exhibuit et presentauit vnam aliam summam similiter in pergameno scriptam coram nobis latam per suprascriptos dominos Nicolaum de Sech et Hemricum Bebech auctoritate quo supra eorum sigillis similiter sigillatam cuiusquidem sentencie tenor talis est:

(slijedi dokument 28.c)

¹⁹⁴ Fol. 53-52. Ovdje je zapravo riječ o dvolisnici koja je ispisana na takav način da je tekst pisan vertikalno, gleda li se ta dvolisnica kao ostatak registrira. No, očigledno je izvorno papir velikoga formata, koji je postao dvolisnica presavijanjem, tretiran drugačije – pisar je pisao horizontalno, ali je taj njegov tekst postao vertikalno presavijanjem i umetanjem u registar (na prijelomu se vide slabi tragovi četiri rupe za prošivanje, kroz koje je očigledno prolazio konac – vidi ovdje Uvod). Druga neobičnost je moderna paginacija – ona nije kao u ostatku registra koji je paginiran po listovima, nego su brojevi stavljeni po stranicama (ovdje nema *verso* strane), ali opet onoga velikog formata, a pri tomu je napravljena grješka, pa je prva strana dokumenta označena brojem 53, a druga, na kojoj se tekst nastavlja, brojem 52 (da je poštivana logika paginacije ostatka registra, ovo bi bili fol. 52 i 52')! Treća neobičnost je vizualno razdvajanje inseriranih isprava (što sam pokušao dočarati ostavljajući prazan redak iza naznaka *slijedi dokument ...* i uopće drugačijom vizualizacijom tiskanoga teksta) – nigdje drugo inserirane isprave nisu vizualno naglašavane. Konačno, kaptolska je isprava datirana samo godinom, indikcijom i godinom papinskoga pontifikata, bez naznake dana i mjeseca ili blagdana kojim se datiralo

Preterea ser Thomas ipse quo supra nomine exhibuit coram nobis quandam aliam litteram serenissime domine domine regine Vngarie in carta bombicis scriptam sigillo paruo seu secreto prefate domine nostre regine sigillatam infrascripti tenoris:

(slijedi dokument 28.d)

¹⁹⁵Nos vero petitionibus dicti ser Thome annuere volentes prout unicuique iuste petenti tenemur dictas litteras de verbo ad verbum rescribi fecimus nil addendo uel minuendo quod sensum mutet uel variet intellectum ac eciam legi fecimus et ascoltari cum presenti exemplo et quia inuenimus insimul bene concordari ideo ad petitionem et requisicionem dicti ser Thome sigilli nostri capituli pendentis soliti et antiqui fecimus munimine roborari anno domini nostri Ihesu Christi millesimo trecentesimo octuagesimo secundo, indictione quinta, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani pape sexti pontificatus eiusdem anno quinto.

28.a

13.05.1380., u Kamenoj Koprivnici.

Kralj Ludovik izdaje nalog Nikoli de Sechu, banu Dalmacije i Hrvatske da konačno privede kraju dugotrajni prijepor između s jedne strane Bire, udovice Vite (de Nassis iz Zadra) i Petra Comi iz Splita, i s druge strane gospođe Fumije (udovice Komola Franjinog iz Splita). Nakon što su obje strane već mnogo puta intervenirale na kraljevskome dvoru i ishodile različite isprave u svezi s prijeporom, kralj nalaže banu da ih pozove pred sebe, sasluša njihova stajališta i donese pravorijek kako nalažu pravo i razum.

Lodouicus dei gracia rex Vngarie, Polonie, Dalmacie etc. fideli suo magnifico viro Nicolao de Sech regnorum Dalmacie et Croacie bano salutem et gratiam. Meminimus nos plures ac plures litteras indulsisse domine Bire relicte Viti et Petro Comi de Spaletto contra dominam Fumiam relictam Comoli et e conuerso super litibus variis pendentibus inter eas quas pars aduersa contra alterautram dicit et inpu-gnat ad sinistras informatores penitus emanasse. Igitur tot ipsarum partium clamoribus fastiditi volentesque litibus finem inponere et parcere laboribus parciū et expensis et ne aliqua ipsarum de sua malicia valeat gloriari fidelitati vestre firmis damus in mandatis quatenus dictas partes ad vestri presenciam euocatis ipsarumque iuribus diligenter examinatis pariter et discussis super omnibus litibus et questionibus pendentibus inter ipsas partes earumque dependenciis et conexis faciatis quod ius et ratio persuadebit. Et quicquid exinde duxeritis decernendum auctoritate nostra firmiter obseruari et executionis debite demandari partibus super ordinandis per vos sub penis grauibus perpetuum sillencium inponentes appellatione qualibet postergata. Datum in Kuukopriuniça in festo penthecostis anno domini Mo CCCo LXXXmo.

¹⁹⁵ Ovaj završni dio kaptolske isprave nalazi se na dnu fol. 52.

28.b

23.11.1380., u Zadru.

Nikola de Sech po kralju imenovani sudac u prijeporu između s jedne strane gospođe Bire, udovice Vite Matejevog de Nassis zadarskoga građanina, i s druge strane Fumije, udovice Komola Franjinog iz Splita, te Emerik Bebech ban Dalmacije i Hrvatske donose konačni pravorijek u rečenome prijeporu. Prijepor je inače proizlazio iz provedbe arbitražnoga pravorijeka što ga je još 1376. donio ostrogonski nadbiskup Ivan, a odnosio se na određene količine novca i drugih stvari, dvije trećine jedne bunje u Split te dvije trećine stada od 1.300 grla sitne stoke i dvije trećine jednoga konja i jedne mazge. Pravorijekom je gospođa Bira dobila pravo na nadoknadu vrijednosti svega što je bilo predmetom prijepora, pri čemu je od toga trebalo odbiti stanovite sume koje su joj po raznim osnovima već bile isplaćene.

Nos Nicolaus de Sech litis, cause et omnis materie altercationis vertentis inter dominas Biram relictam Viti Mathei de Nassis cuius Iadrensis et Fumiam uxorem condam Comoli Francisci de Spaletto, occasione executionis summe arbitralis late per reuerendissimum in Christo patrem dominum Iohannem olim archiepiscopum Strigoniensem iudicem arbitratorem inter ipsas, vigore regalium litterarum cognitor atque iudex et Hemricus Bebech regnorum Dalmacie et Crohatie banus intellecta petitione oretenus facta coram nobis per nobilem virum Thomam Dobroli ciuem Spaleti pro parte eiusdem domine Bire contra et aduersus dominam Fumiam predictam aut ser Ganorum de Mantua eius procuratorem de (ceteris – *naknadno prekrizeno*) certis rebus et pecuniarum quantitibus quas petebat pro complemento executionis arbitralis summe predicti domini archiepiscopi, videlicet de vna bugna siue volta posita Spaleti in curtiu ser Micaelis, duobus terciis mille trecentorum animalium minutorum, duobus terciis vnus equi et vnus salmerii, duobus terciis suppelletillum valoris quingentarum librarum, duobus terciis duorum lectorum que fuerunt olim domine Chere sororis Comoli predicti, duobus terciis librarum quadrigentarum inter pecuniam et debita, duobus terciis solidorum mille quadrigentarum quinquaginta pro debita condam Nicolematu¹⁹⁶, duobus terciis florenorum auri trecentorum et decemnis v.....¹⁹⁷ per ipsum Comulum qui fuerunt Petri olim sui fratris, duobus terciis florenorum quingentorum auri¹⁹⁸ predictae olim domine Chere, centum florenorum pro expensis factis per dictam dominam Biram ortis supradicte litis cum aliquibus penis in quibus incidisse de ipsam dominam Fumiam asserebat etc. Visis igitur per nos et dilligenter examinatis iuribus utriusque partis predictarum dominarum et maxime compromisso et sententia arbitrali predicti domini archiepiscopi Strigoniensis scriptis et publicatis in millesimo trecentesimo septuagesimo sexto, indictione quartadecima, die uigesimo quarto mesis iunii per

¹⁹⁶ Riječ nije moguće pročitati zbog oštećenja na kraju retka.

¹⁹⁷ Dio teksta nije moguće pročitati zbog oštećenja nastalog presavijanjem lista.

¹⁹⁸ Riječ nije moguće pročitati zbog oštećenja.

Vliuerium condam domini Iacobi de Zauarino notarium Spalatensem et quodam publico diuisionis facte inter predictas dominas Biram et Fumiam vigore dicte sententie arbitralis instrumento scripto anno et indictione predictis die uero decimo octauo mensis decembris manu eiusdem Vliuerii, visis eciam quampluribus regiis litteris et presertim duabus datis anno instanti, prima tamen in Segesdino die quarto mensis maii et secunda in Copriuniça die festi pentecostis, quibus ceteris aliis pro dicta causa emanatis ante eisdem penitus uidetur derogare, insuper auditis omnibus et singulis alegationibus et dictis quas et que dicte partes siue ipsorum procuratores antedicti coram nobis nostrisque auditoribus semel et pluries dicere, exprimere et alegare uoluerunt, habita eciam super hoc matura deliberatione et consilio peritorum nobiscum in discussione dicte cause connsedencium per ea que uidimus et cognouimus et nunc uidemus et cognoscimus Christi et gloriose genitricis eiusdem a quibus recta procedunt iudicia nominibus inuocatis sedentes pro tribunali in comitatu Iadrensi talem inter dictas partes nostram sententiam damus proferimus in hiis scriptis atque promulgamus, uidelicet quia condempnamus ipsam dominam Fumiam siue Ganorum eius procuratorem antedictum nomine eiusdem ad dandum, soluendum, tradendum cum effectu et operis complemento eidem domine Bire siue procuratori ipsius antedicto omnes res et pecuniarum quantitates superius enaratas defalcatis tamen ab eisdem septingentis florenis auri quas iam ipsa domina Bira habuit et recepit a possessionibus ipsius domine Fumie pro ipsa executione ser Petro Comi de Spaletio venditis per incantum et omnibus aliis que ipsa domina Fumia legitime probare et ostendere poterit post predictam sententiam arbitralem eidem domine Bire uel alteri nomine ipsius recipienti tradidisse, soluisse uel qualitercumque satisfecisse pro eisdem, et hoc fieri volumus, precipimus et mandamus ambo concorditer et consulte omni auctoritate qua fungimur et uterque nostrum hiis modo, via, iure et forma quibus melius iudicare poterit in predictis iurante ipsa domina Bira uel eius procurator suam petitionem iustam fore usque ad festum resurrectionis domini proxime uenturum sub penna duorum millium florenorum auri pro medietate regio fisho et ipsi domine Bire applicanda, eidem domine Fumie inde citra perpetuum de predictis sub eadem pena silencium inponentes, reseruantes in auctoritate regia omnes penas quas ipsam dominam Fumiam comisisse pretestu predictae summe arbitralis demonstrari posset in futurum. Acta, lata et publicata est presens sententia Iadre loco quo supra presentibus partibus siue eorum procuratoribus predictis, anno incarnationis Ihesu Christi millesimo trecentesimo octuagesimo, indictione quarta, die vigesimo tercio mensis nouembris presentibus magnificis uiris dominis Nicolao et Putchone filiis condam comitis Budislai, Georgio et Duymo filiis condam comitis Pauli comitibus de Cherbauia, Simone de Auria de Ianua regio admirato ac egregiis uiris dominis Saladino de Saladinis, Iohanne de Petrizo et Cressio de Nassis rectoribus ciuitatis Iadre et aliis testibus uocatis et rogatis. In quorum omnium euidentis testimonium presentem nostram sententiam scribi fecimus et sigillorum nostrorum inpressione muniri.

28.c

23.11.1380., u Zadru.

Nikola de Sech, po kralju određeni sudac u prijeporu između s jedne strane Petra Comi iz Splita, i s druge strane Fumije, udovice Komola Franjinog iz Splita, i Emerik Bebech ban Dalmacije i Hrvatske donose konačni pravorijek u rečenome prijeporu. Prijepor se odnosio na stanovite, poblize neodređene nekretnine, koje je Petar kupio na javnoj dražbi, a što je Fumija osporavala. Pravorijekom je odbačena sva argumentacije Fumije te je kupnja oglašena pravovaljanom.

Nos Nicolaus de Sech litis, cause et omnis conotrouersie vertentis inter nobilem virum Petrum Comi de Spaletto ex vna parte uero ex altera dominam Fumiam relictam Comoli Francisci de eodem Spaletto, occassione certarum possessionum emptarum per incantum publicum per antedictum Petrum, vigore litterarum regiarum cognitor atque iudex et Hemricus Bebech regnorum Dalmacie et Crohacie banus intellecta petitione predicti Petri facta coram nobis oretenus contra antedictam dominam Fumiam siue ser Ganorum de Mantua eius procuratorem et responsione ipsius Ganori procuratorio nomine quo supra, visis rescripto maiestatis regie dato in Copriuniça die pentecostis de anno presenti per quod mandatur inter cetera nobis Nicolao predicto ut super omnibus litibus et questionibus pendentibus inter ipsas partes earumque dependenciis et connexis faceremus quid ius et ratio persuaderet et quidquid exinde duceremus decernendum faceremus auctoritate regia firmiter obseruari partibus super ordinandis per nos sub penis grauibus perpetuum silencium inponentes appellatione qualibet postergata et quadam (*sic*) sententia lata dudum per curiam Spaleti in millesimo trecentesimo septuagesimo nono, indiccione secunda, die quartodecimo iunii, in fauorem dicte domine Fumie et contra dictum Petrum super relaxandis possessionibus antedictis et scripta per Iohannem de Casulis cancellarium communis Spaleti nec non et alia sententia supradicte curie lata per uicecomitem et quatuor de curia et scripta manu dicti Iohannis die penultimo nouembris dicti anni, a quorum oppinione Bilsa Cipriani, Iohannes Siluestri, Petrus Nicole et Duymus Nicole penitus discreparunt, visa eciam appellatione interposita per dictum Petrum ad nos prefatum Nicolaum tunc Dalmacie et Crohacie banum et scripta manu dicti Iohannis notarii die prima decembris millesimmi supradicti, visisque eciam et inspectis omnibus que dicte partes coram nobis dicere, allegare et ostendere ac producere uoluerunt et super (fine quo nullum rite fundatur exordium dicimus, sentenciamus – *naknadno prekriženo*) ipsis matura deliberatione prehabita et communicato consilio peritorum Christi nomine inuocato sine quo nullum rite fundatur exordium dicimus, sentenciamus et diffinite pronunciamus in hiis scriptis per dictam primam curiam nec non et per dictos Bilsam, Iohannem, Petrum et Duymum male fuisse et esse sententiatum et per dictum Petrum Comi bene appellatum predictae domine Fumie super premissis omnibus sub pena florenorum duorum millium auri perpetuum silencium inponentes quorum si contrafactum fuerit medietas aplicetur

fisco regio et alia medietas Petro predicto lata, data et sententialiter promulgata per nos dicta sententia in comitatu Iadrensi pro tribunali sedentibus presentibus dictis partibus videlicet Petro et Ganoro predictis, anno incarnationis Ihesu Christi millesimo trecentesimo octuagesimo, indicione quarta, die vigesimo tercio mensis nouembris presentibus magnificis viris dominis Nicolao et Butchone filiis condam comitis Budislai, Georgio et Duymo filiis condam comitis Pauli comitibus de Carbauia, Simone de Auria de Ianua regio admirato ac egregiis viris dominis Saladino de Saladinis, Iohanne de Petriço et Cressio de Nassis rectoribus ciuitatis Iadre et aliis testibus uocatis et rogatis. In quorum omnium testimonium et euidentiam ueritatis presentem nostram sententiam scribi fecimus et sigillorum nostrorum impressione muniri.

28.d

17.04.1381., u Budimu.

Kraljica Elizabeta izdaje banu Dalmacije i Hrvatske Emeriku Bubechu nalog da provede u djelo dva pravorijeka što su ih donijeli ban i Nikola de Zeech u prijeporima između Eufemije, udovice Komola Franjinog, na jednoj strani i Petra Comi iz Splita i Bire, udovice Vite de Nassis iz Zadra, na drugoj strani.

Nos Helizabeth dei gracia regina Vngarie, Polonie, Dalmacie etc. vobis fideli nostro magnifico viro domino Hemrico Bubech regnorum nostrorum Dalmacie et Croacie bano firmis damus in mandatis quatenus sententiam per virum magnificum dominum Nicolaum de Sech tunc predictorum regnorum nostrorum Dalmacie et Croatie banum nunc autem iudicem curie regie et per vos pro Petro Comi de Spaletto contra dominam Eufemiam super quibusdam possessionibus latam et eciam sententiam per predictum dominum Nicolaum de Zeech et per vos pro Biram relictam condam Viti de Nassis ciuis de Iadra contra predictam dominam Eufemiam fulminatam et super certis rebus promulgatam simul cum penis in eisdem sentenciis expressis debite executioni debeatis demandare ita videlicet quod medietas iudiciorum et grauaminum in eisdem sentenciis contentorum super prefatam dominam Eufemiam relictam condam Comoli Francisci de Spaletto exigendo et recipiendo maiestatem nostram tangentem ad opera nostra inibi necessaria expendatis, aliam autem medietatem partibus aduersis videlicet prefatis Petro Comi de Spaletto et domine Bire relicte condam Viti de Nassis pro satisfaccione dare faciatis per dominam Eufemiam supradictam quia et nos easdem sententias iuste latas fore agnoscetes de uerbo ad uerbum ratificamus et aprobamus vigore presencium mediante et aliud non facturi in premissis. Datum Bude quarta die festi pasce domini, anno eiusdem millesimo CC-Cmo LXXXo primo. Presentes autem post lecturam reddere volumus presentanti. Datum ut supra.

29.¹⁹⁹

18.03.1385.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o provedenom postupku usmenoga ulaganja prosvjeda splitske općine, po njezinu izaslaniku Tomi de Lucharisu, a uz svjedočenje kaptolskoga izaslanika kanonika Ivana iz Šibenika, protiv četvorice stanovnika Klisa – tamošnjega suca Nikole Vukšinog Slavčića, Ivana sina Ligmanovog, kliškoga vojvode Dobrina i Milgosta Radnića. Prosvjed je javno izrečen na Klisu, pred crkvom sv. Marije, u nazočnosti makarskoga biskupa Matije, vikara kninskoga biskupa, kliškoga natpopa i splitskog kanonika Hranka te okupljenoga mnoštva, među inima i Nikole Vukšinog. Prosvjed se odnosio na činjenicu da je po nalogu Nikole Vukšinog, a pod vodstvom ostale trojice, na Klisu okupljeno uz zvonjavu zvona koje poziva na oružje mnoštvo ljudi koji su onda napali dva sela, Kuk i Križ, na području splitskoga gradskog kotara. Tom su prigodom opljačkali stanovnike tih sela te se prosvjedom traži povrat opljačkanih stvari, a ukoliko do toga ne dođe zapriječeno je postavljanjem odštetnoga zahtjeva u visini od 2.000 dukata za svakoga od spomenutih, pri čemu bi polovica svote išla kraljevskoj riznici, a polovica banu Dalmacije i Hrvatske i splitskoj općini.

Canonici et capitulum Spalatensis ecclesie vniuersis et singulis²⁰⁰ pariter et futuris ad quos presentes deuenerint manifestum existat quod n..... Petrus filius condam Christoli Papalis ciuis Spaleti et tunc²⁰¹ eiusdem ciuitatis Spa(latensis rector²⁰²) coram nobis comparuit petens ut sibi dare vellemus vnum hominem capituli concanonicum nostrum per nos transmittendum cum ambaxiatore ipsius rectoris et iudicum dicte ciuitatis Spaleti per ipsos Clissiam destinando pro certis eorum agendis et eorum commissione in ibidem in dicti nostri concanonicis presencia exponendis. Cuius quidem domini rectoris petitione annuentes prehabito prius inter nos consilio saniori eidem obtullimus venerabilem et discretum virum dompnum Iohannem de Sibinico nostrum concanonicum, qui dompnus Iohannes iens et reddiens²⁰³ nobis retulit quo dum iuisset cum nobile viro ser Nicola Thome de Lucharis ciue Spaleti ambaxiatore per dictos dominos rectorem et iudices ad dictam Clissiam transmisso idem ser Nicola ambaxiator *constitutus in suburbio Clisse ante ecclesiam sancte Marie ut pote in loco principali ori, presentibus, (et – *prekriženo*) audientibus et intelligentibus Nicola Volchxe et multis aliis et in presencia²⁰⁴ in presencia dicti dompni Iohannis concanonicis nostri fidedigni et reuerendi in Christo patris et domini Mathei Dei et apostolice sedis gracia episcopi Mucharensis,

¹⁹⁹ Fol. 57.

²⁰⁰ Zbog oštećenja lista koje je na jednom mjestu zahvatilo prva tri retka teksta, jedan njegov dio nije bilo moguće čitati.

²⁰¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁰² Zbog oštećenja lista nije moguće pročitati tekst, no iz njegova se nastavka dade naslutiti što nedostaje.

²⁰³ Riječi *iens et reddiens* naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane na rubu lista.

²⁰⁴ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

reuerendi in Christo patris et domini ...²⁰⁵ Tininiensis episcopi vicarii, nec non discreti viri dompni Hranchi archipresbiteri Clissie et canonici Spalatensis et Nicole Clapcich Charcham ac plurium aliorum, pro parte supradictorum dominorum rectoris et iudicum dicte ciuitatis Spaleti expossuit quamdam ambaxiatam in presencia dicti dompni Iohannis concanonici nostri supradicti eidem per supradictos dominos rectorem et iudices impositam morose animo requieto et ordine ac serie infrascriptis, videlicet: Cum hoc sit quod die veneris nuper transacta que fuit tercia huius mensis februaris Iuan filius Ligmani, Dobrin voeuoda populi Clissiensis et Milgost Radinich bandifer cum multis de populo Clissie da mandato et speciali commissione Nicole olim filii Volchxe Slaucich iudicis Clissie conuocati et congregati sono campane, que pulsari consuevit pro armis capiendis, armata manu uiolenter inuaserunt territoria ciuitatis Spaleti, videlicet villarum Colch et Crix, et hostiliter procedentes more predonico derobauerunt homines dicte ciuitatis ibi inuentos auferentes eis vndecim animalia bouina ac alia plura animalia minuta, vestesque cutelos et alias res, in grande contemptum regalis celsitudinis ac dampnum, preiudicium et dispendium ciuitatis predicte. Idcirco ego Nicolaus Thome de Lucharis ciuis et nuncius specialis communis Spaleti ex commissione michi facta per rectorem et iudices dicte ciuitatis in presencia vestri discreti viri dompni Iohannis de Scibenico canonici Spalatensis et nuncii ad hoc dicti capituli requiro dictos Nicolam Volchxe, Iuanem, Dobrinum et Milgost ut pote principaliores in scelere dicte robarie quatenus dictos boues, animalia et res predictas ablatas restituant dictis hominibus seu dicto communi pro ipsis cum dampnis interesse et expensis, alioquin protestor contra (vos – *prekriženo*) eos et eorum quemlibet de iniuriis illatis ciuitatis predicte quas extimat pro quolibet eorum florenos duo millia auri, quorum mille cedant camere regie alii mille pro dimidio domino bano Dalmacie et Croacie et communi Spaleti, reseruata semper iniuria illata in hoc regie maiestati, et saluis et reseruatis aliis iniuriis, dampnis, interesse et expensis litis et extra in futurum taxandis (et saluo et reseruato – *prekriženo*) de quibus protestatur expresse, et saluo et reseruato iure regimini ciuitatis predicte procedendi contra dictos derobatores et inuasores ad quos spectat iudicium de predictis racione mallii perpetrati in eorum territorio et districtu, rogantes nos rector et iudices dicte ciuitatis Spaleti ut sigillo nostri capituli in pendenti robarare dignaremur in robur et testimonium premissorum. Datum Spaleti in nostra cathedrali ecclesia Spalatensi die decimonono mensis marcii, natiuitatis domini nostri Ihesu Christi M CCC LXXX V, indiccione octaua, potnificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia pape VI anno VII sub sigillo nostri Spalatensis capituli in robur et testimonium premissorum.

²⁰⁵ Ovako ostavljeno u izvorniku.

30.²⁰⁶

03.02.1386.

Kaptol izdaje, na zahtjev Miloša Mihojevića i Stojka Sivilovića, Vlaha iz katuna Travičić, ovjereni prijepis privilegija kraljice Elizabete kojim se neki Vlasi iz toga katuna oslobađaju službe povoza s konjima.

Nos capitulum et canonici Spalatensis ecclesie vniuersis et singulis presentes inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad vniuersitatis vestre et vestrorum cuiuslibet deducimus per presentes quod comparentes coram nobis dum diuina in eadem nostra ecclesia celebrarentur Milosius Michoeuich et Sthoychus Siuilouich Vlachi domini bani Dalmacie et Crouacie de catono Trauicich presentauerunt quadsdam reginales litteras in carta pergamena seu membrana scriptas non corusas, non raras nec in aliqua sua parte cancellatas omni penitus suspicione carentes apertas cum vno sigillo in fine impresso cum cera rubea in cruce posita in quo quidem sigillo sculta erat vna cimera scrucii auis capud et collum demonstrante, quibus litteris coram nobis et perlectis et auditis supplicarunt Milosius et Stoychus Vlachi predicti cum instancia quatenus litteras ipsas exemplari et registrari faceremus sub nostro consueto sigillo eisdem consignandas. Quorum supplicacionibus annuentes litteras ipsas presentibus duximus exemplandas et registrandas. Quarum quidem litterarum tenor infra sequitur de verbo ad verbum:

(slijedi dokument 30.a)

Datum et actum in choro nostre Spalatensis cathedralis ecclesie sub nostro pendenti et consueto sigillo anno natiuitatis domini nostri Ihesu Christi millessimo trecentesimo octuagesimo sexto, indictione nona, die tercio mensis februarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidentia pape sexti anno octauo.

30.a

02.10.1381., u Budimu.

Kraljica Elizabeta oprašta, na zamolbu franjevca Damjana, Bratju i Bogdana, sinove Radoslava, te Mihovila i Sfinila, sinove Grupše, Vlahe iz „sučije“ ili „dužnostništva“ (katuna) Travičić službe povoza s konjima i drugim životinjama, pri čemu sve ostale obveze i službe moraju ispunjavati kao i ostali Vlasi. Ta se odluka daje na znanje sadašnjem i budućim banovima Dalmacije i Hrvatske te se od njih traži da po njoj postupaju.

Nos Elizabeth dei gratia junior regina Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. memorie commendamus per presentes quod nos tum fidelitates et fidelia seruicia Vlachorum nostrorum, videlicet Brathya filii Radozlay, Bogdan filii eiusdem Radozlay

²⁰⁶ Fol. 58.

et Michoil filii Grubse ac Sfnil filii eiusdem Grubse de iudicatu seu officiolatu vulgariter latino dicto Iuani Trauichich existentium considerantes, cum etiam supplicationem religioxi viri et deuoti domini fratris Damiani nobis pro eisdem porectam attendentes, ipsis hanc gratiam dussimus specialiter faciendam, videlicet ut nullus banorum nostrorum in regnis nostris Dalmacie et Crouacie nunc constitutus et in futurum constituendus ipsos personaliter uel eorum equos aut alia animalia sub oneribus seu aliquibus ponderibus rerum quarumcumque suarum uel nostrarum per ipsum banum quocumque deportari facere debendis compellere valeat aut quoquo modo presupmnat. Vobis itaque banis nostris predictis firmo reginali damus sub precepto quatenus amodo et deinceps inantea prefatos Volachos nostros ad dandum equos seu quocumque alia animalia sua sub nostris honeribus ad quecumque loca defferi et transportari debendis astringere seu astringi facere et dari facere vobis aut vestris castellanis seu officialibus non presupmnat, ita tamen quod ab aliis seruiciis ipsorum nolumus ipsos nostros Volachos prout nostre maiestati et bannis nostris seruicia et collectas consuetas ac munera more aliorum Volachorum suorum consuetorum exhibere et soluere teneantur fore exemptos, secus facere non audantes sicut nostram grauitur offendere maiestatem. Datum Bude, tercio die festi beati Michaelis archangeli, anno domini M CCC LXXXI.

31.²⁰⁷

14.09.1386.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o tomu kako su Matej, Ivan, Marko i Ostoja, sinovi Jurja Rogarića s Klisa, ovlastili kao svoje pravne zastupnike i opunomoćenike, na svim sudbenim instancama, od kraljevskog i palatinova sudišta nadalje, Juroja Budojevića iz Uzdolja te Ratka Budonjića, Dapca Salamonića i Boljka iz Kosova.

Canonici et capitulum Spalatensis ecclesie vniuersis et singulis presentibus pariter et futuris ad quos presentes deuenerint manifestum existat quod nobiles viri Matheus, Iohannes, Marchus et Ostoya fratres et filii quondam Georgii Rogarich de Clissia Spalatensis diocesis non metu, non vi, non errore sed sponte ex certa sciencia et animo deliberato omni modo, uia, forma et iure quibus melius secundum consuetudinem loci potuerunt fecerunt, constituerunt, ordinauerunt ac solempniter creauerunt eorum veros procuratores, actores, factores et certos nuncios speciales nobiles viros Iuroe Budoeuich Isusdolia²⁰⁸, Raticum Budognich, Dabaz Salamonich et Bollichum de Ischosouo²⁰⁹ Tininiensis diocesis absentes tamquam presentes et quemlibet eorum in solidum ita quod vnus eorum inceperit alter prosequi mediare ualeat et finire, specialiter ad eorum constituencium nominibus comparendum coram sacram

²⁰⁷ Fol. 59-59'.

²⁰⁸ Fonetski zapisano ono što je izgovoreno: „iz Uzdolja“.

²⁰⁹ Fonetski zapisano ono što je izgovoreno: „iz Kosova“.

regni Hungarie coronam, dicti regni Hungarie comite palatino et eius dicte curie iudicibus dellegatis quibuscumque, necnon coram magnifico domino bano Dalma-
cie et Croacie et ipsius vicebano et coram quocumque alio ius dicente, et ab eisdem
et eorum cançellariis, notariis seu scribis petendum et recipiendum coppiam quaru-
mcumque accusationum et denunpciationum de ipsis factarum uel fiendarum ac in-
quissitionibus contra eos formatarum, et ab eis omnibus et singulis excussandum et
deffendendum, et contenta in eis et qualibet earum confitendum et negandum in to-
tum et in parte, et contra eas et quamlibet earum opponendum, excipiendum et capi-
tulandum, et oppositiones, exceptas et capitula probandum si opus fuerit, et accus-
sandum, denunciandum et protestandum et accusas et denunpiaciones cassandum
et reuocandum, testes, instrumenta, leges, statuta, constitutiones, reformationes,
edicta et consilia et iura qualibet producendum et productis obiciendum et opponen-
dum, et omnium productorum tam per eos quam contra eos testium et iurium cop-
piam petendum et recipiendum, et contra personas testium et eorum dicta et alia iura
contra eos producta opponendum et excipiendum et opposita probandum, et si nec-
cesse fuerit super predictis et quolibet predictorum ad agendum et deffendendum
cum accusatoribus et denunciatoribus ac accusatis et denunciatis litem et lites con-
testandum, iuramentum et sacramentum quemlibet in predictis et eorum quolibet
necessarium in eorum animas prestandum et faciendum tam super excussatis et
deffensionibus quam aliis quibuscumque aduocatos et iudices impetrandum et acci-
piendum, in causa et causis concludendum et quid eis fuerint utilia et necessaria
allegandum, summas audiendum et ab eis *et a quocumque grauamine prouocan-
dum et²¹⁰ appellandum, et appellaciones quaslibet prosequendum, et in predictis om-
nibus et quolibet eorum ad satisfidandum pro eis constituentis et eorum ||^{fol. 59'} nomi-
nibus de iudicio sisti ratum habendo et iudicatum soluendo cum omnibus et singulis
suis calussis opportunis et necessariis, et hec omnia et singula tam in accusationi-
bus, denunciacionibus, inquissitionibus fiendis et formandis quam factis et formatis
contra eos constituentes, et generaliter ad omnia alia et singula in predictis et eorum
quolibet necessaria dicendum, faciendum et exercendum et quid ipsimet consti-
tuentes facere possent si presentes essent et quid merita talium causarum exigunt et
requirunt tam de consuetudine quam de iure, eciam si mandatum exigant specialem,
dantes et concedentes dictis eorum procuratoribus absentibus plenum, liberum et
generalem mandatum cum plena, libera et generali administracione et eciam specia-
le et specialem ubi requiratur in his omnibus et singulis suprascriptis et quid ad ipsa
et quolibet ipsorum qualitercumque pertinere noscuntur, necnon promittentes ipsi
constituentes se perpetuo et omni tempore firmum et ratum habituros quecumque
per dictos eorum procuratores uel alterum ipsorum dicta, facta, gesta et procurata,
**confessa et negata atque promissa²¹¹ fuerint in premissis et quolibet premissorum
sub ypotheca et obligatione omnium suorum bonorum mobilium et immobilium et
presentium et futurorum. Preterea volentes relleuare dictos eorum procuratores ab
omni onere satisfidandi promisserunt de iudicio sisti et iudicato soluendo cum omni-

²¹⁰ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

²¹¹ Tekst od znakak ** naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

bus suis clausulis opportunis sub ypotheca et obligatione predictis, rogantes dicti constituentibus ut sigillo nostri capituli in pendentibus roborari dignemur in robur et testimonium premissorum. Datum Spaleti in nostra cathedrali ecclesia Spalatensi die quartodecimo mensis septembris, anno natiuitatis domini nostri Ihesu Christi M CCC LXXXVI, indiccione nona, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia pape sexti anno nono sub (capituli nostri – *naknadno prekríženo*) sigillo nostri capituli Spalatensis in pendentibus in robur et testimonium premissorum.

32.²¹²

02.05.1388.

Ovjerena svjedodžba kojom se potvrđuje kako je don Bogdan Dominikov, natpop crkve sv. Marije u u selu Nerezi (Nerežišća) na Braču, predao splitskome kaptolu zahtjev Ivana de Cambris, auditora papinske kurije, za upućivanjem poziva na ročište koje će biti održano pred njim a u svezi s pravom na crkvu sv. Marije (dotični se dokument ovdje objavljuje kao 34.b).

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo octuagesimo octauo, indiccione undecima, die secundo mensis maii venerabilis vir dominus don Bogdanus Dominici de Spaleto archipresbiter curate ecclesie sancte Marie de uilla Neresi Braciensis et Farenensis diocesis constitutus in choro cathedralis ecclesie Spalatensis coram et in presencia canonicorum dicte ecclesie faciencium capitulum ipsius ecclesie dum ibidem conuenissent et officium uesperarum solemniter celebrassent presentauit eisdem reuerenter et legi fecit per me notarium infra-scriptum ad ipsorum omnium inteligenciam quasdam literas in pergameno scriptas seu instrumentum publicum cum sigillo uno pendentibus cum cordula rubea de sirico de cera alba ab extra et intus cum cera rubea et imaginibus sculptis seu formatis vi-

²¹² Fol. 62-62'. Postojeći list na kojemu je obostrano napisan tekst tvori zapravo dvolisnicu s listom (fol. 63) na kojemu je jedna strana (*recto*) ispisana (tekst se ovdje objavljuje kao dokument br. 35., izvješće o provedenom postupku koji se zahtijeva ovim dokumentom), no na toj se dvolisnici jasno vidi da je između ta dva lista bilo još nešto. Ovo se opažanje potvrđuje tekstem samoga dokumenta, u kojem se eksplicitno navodi kako je on u fizičkom smislu prethodio onome koji se ovdje objavljuje kao br. 34. (a nalazi se na fol. 60 i 61 po modernoj numeraciji) i kako je s njime tvorio fizičku cjelinu (*quarum quidem literarum tenor de uerbo ad uerbum insertus est ... post presens instrumentum in hoc uno et eodem taleo carte scriptis*). Prvotno su, dakle, dokumenti 33. i 34. (tim redosljedom) slijedili jedan za drugim u jednom sveščiću (*taleus* ili *taleum*) nastalom tako što su dva velika lista papira (*carta*) presavijena napola, a na posljednjem je listu toga sveščića (zapravo njegovoj pretposljednjoj stranici) onda dopisano i izvješće o obavljenom poslu – dokument 35. Kada je i kako taj sveščić rastavljen te zašto je poremećen redosljed dokumenata novom paginacijom po kojoj je prva ili vanjska dvolisnica dobila brojeve 62 i 63, a druga odnosno unutarnja dvolisnica brojeve 60 i 61 sadašnjega registra, ostaje zasad nejasno. Tomu valja dodati da problem ne postaje jednostavniji uzme li se u obzir da su dokumenti 33. i 35. pisani istom rukom Antonija de Benenentis iz Kremone (što se slaže sa završnim tekstom, koroboracijom, dokumenta 35.), ali je dokument 34. pisan drugom rukom! Bilo kako bilo, a s ciljem da se koliko je to moguće rekonstruirati izvorni oblik cjeline, ovdje je uspostavljen novi redosljed koji ne odgovara modernoj numeraciji sadašnjega registra.

delicet ymagine (*sic*) beate uirginis eius beatissimum filium dominum nostrum Ihesum Christum in ulnis suis tenentis et a dextris ymagine beati Petri et a sinistris beati Pauli et sub eiusdem beate uirginis pedibus quadam aliam ymagine et ab ipsius lateribus cum quodam arma cum tressa seu lista per medium transuersi et duabus rosis una super tressam seu liscam et alia infra et cum literis circumcirca sic continentibus, uidelicet: S(igillum) Iohannis de Chambris decretorum doctoris sacri palatii apostolici causarum auditoris, et continentes vnam comissionem sanctissimi in Christo patris et domini domini (*sic*) nostri domini Urbani diuina prouidencia sacrosancte Romane et uniuersalis ecclesie pape sexti super quadam petitione et ipsius petitionis executione producta per dictum dominum don Bogdanum contra dominum don Radinum Cranoi pro clerico Spalatensi se gerentem occasione quescionis quam idem dominus don Bogdanus mouet et mouere intendit dicto domino don Radino de et super archipresbiteratu dicte ecclesie sancte Marie de uilla Neresi emanatis pro parte reuerendi in Christo patris et domini domini Iohannis de Chambris decretorum doctoris canonici Syracusanni prefati domini nostri pape capelani et ipsius sacri palatii causarum auditoris quarum (quadam – *naknadno prekrizeno*) quidem literarum tenor de uerbo ad uerbum insertus est in literis seu instrumento publico comissionis citationis infra proxime post presens instrumentum in hoc uno et eodem taleo carte scriptis per me notarium infrascriptum. Quibus sic presentauit et lectis idem dominus don Bogdanus cum omni humili reuerencia requisiiuit dictos dominos canonicos et capitulum quatenus per eorum nuncium specialem ipsas literas eidem domino don Radino personaliter reperto facerent presentari et ipsum citari facerent coram prefato domino auditore in omnibus et per omnia sic in dictis literis continetur et si qui alii forent quorum interesset aut qui sua putarent interesse moueri et citari facerent in dicta ecclesia sancte Marie de uilla Neresi Braciensis et Farensis diocesis et etiam predictum dominum Radinum si personaliter reperiri non contigerit et ne ipse don Radinus nec aliquis alius posset pretendere ignoranciam copiam ipsarum literarum affigi facerent ad ualuas iam dicte ecclesie sancte Marie de uilla Neresi qui domini canonici et capitulum ipsis literis auditis et intellectis eas receperunt cum ea reuerencia qua decuit et ut filii obediencie obedire disponiti mandatis prefati domini nostri pape et eius curie acceptauerunt et ne eis posset demora inputari de presenti comisserunt venerabili viro domino don Dominico Gregorii rectori ecclesie sancti Petri de Gumay presenti et acceptanti quatenus eundem domino don Radino in persona reum reperire contingeret personaliter dictas literas presentaret et ipsum citaret, moneret et requireret in omnibus et per omnia sicut in dictis literis continetur eique copiam daret expensis ipsius domini don Radini si sibi placeret deinde eas publicaret in dicta ecclesia sancte Marie de uilla Neresi congregata in ea multitudine populi et ipsis publicatis eorum canonicorum et capituli literas citationis continentes seriatim copiam ipsarum literarum affigeret portis ecclesie prelibate nec ipsum ^{fol. 62'} dominum Radinum et alios si qui forent quorum interesset aut qui sua presentarent interesse quid ignorabant laterent ymo ueram noticiam²¹³

²¹³ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

hinc de predictis et ipse et ipsi leuius copiam habere possent et de iuribus suis prouidere et comisserunt et mandauerunt mihi notario infrascripto quatenus dictas literas citatorias scriberem in forma infrascripta. Actum Spaleti in dicto choro dicte cathedralis ecclesie Spalatensis presentibus nobilibus uiris ser Toma Dobroli et ser Petro Iohannis testibus ad hec uocatis et rogatis suprascriptis millesimo, indiccione et die, pontificatus domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia pape sexti anno undecimo.

33.²¹⁴

13.05.1388.

Kaptol izašilje i daje formalne ovlasti don Dominiku Grgurovu, rektoru crkve sv. Petra de Gumai, da uruči poziv, inseriran u ispravu, svećeniku Radinu Kranojevom za ročište pred papinskim auditorom Ivanom de Cambris, a u svezi s prijeporom oko crkve sv. Marije u Nerezima na Braču, koja je bila sjedište natpopa. Ukoliko don Dominik ne bi uspio pronaći osobno Radina, bilo je dovoljno da ovaj poziv javno pročita u crkvi sv. Marije i pribije ga na njezina vrata, čime će se Radin smatrati obaviještenim i pozvanim.

Nos capitulum ecclesie catredalis Spalatensis vobis venerabili viro domino don Radino Cranoy pro celrico Spalatensi se gerenti et uniuersis et singulis quorum interest uel qui sua putauerint interesse salutem in domino. Cum die secunda presentis mensis madii congregati vesperas seu officium uesperarum deuote celebrauissemus in ecclesie predicta comparuit et se coram nobis presentauit in choro prelibate ecclesie venerabilis uir dominus don Bogdanus Dominici de Spaletto archipresbiter curate ecclesie sancte Marie de villa Neresi Braciensis et Farensis diocisis (*sic*) et nobis reuerenter presentauit et legi fecit per notarium puplicum ad nostri omnium inteligenciam quasdam literas in pergameno scriptas seu instrumentum publicum cum sigillo uno pendenti cum cordula rubea de sericho de cera alba ab extra et intus cum cera rubea et ymaginibus sculptis seu formatis, videlicet ymaginem beate uirginis eius beatissimum filium dominum nostrum Ihesum Christum in ulnis suis tenentis et a dextris ymaginem beati Petri et a sinistris ymaginem beati Pauli et sub eiusdem beate uirginis pedibus quanda alia ymagine et ab ispis lateribus cum quodam arma cum una tresa siue lisca per medium transuersi et duabus rosis una supra tressam seu liscam et alia infra, et cum literis cricumcircha sic continentibus: S(igillum) Iohannis de Chambris decretorum doctoris sacri palatii apostolici causarum auditoris, et continentes commissionem unam santissimi in Christo patris et domini nostri domini Vrbani diuina prouidencia sacrosancte Romane et uniuersalis ecclesie pape sexti emanatas pro parte reuerendi in Christo patris et domini domini Iohannis de Chambris decretorum doctoris canonici Siracusanensis prefati domini

²¹⁴ Fol. 60-61'.

nostri pape capelani et ipsius sacri palatii auditoris, quarum literarum seu instrumenti tenor de uerbo ad uerbum talis est uidelizet:

(slijedi dokument 33.b u koji je inseriran dokument 33.a)

²¹⁵Quibus presentatis et lectis cum omni humili reuerencia nos requisiiuit quatinus per nostrum nuncium specialem ipsas literas vobis domino don Radino personaliter reperto faceremus presentari et uos citari coram predicto domino auditore in omnibus et per omnia sicut in dictis literis continetur et si qui alii forent quorum interesset uel qui sua putarent interesse moneri et citari faceremus in dicta ecclesia sancte Marie de uilla Nerisi Braciensis et Chuarensis diocisis et eciam uos dominum Radinum si personaliter reperiri non contingeret et ne uos nec aliquis alius posset pretendere ignoranciam copiam ipsarum literarum affigii faceremus ad ualuas iam dicte ecclesie sancte Marie. Nos uero ipsis literis auditis et intellectis eas recepimus cum ea reuerencia qua decuit et ut filii obediencie obedire dispositi mandatis domini nostri pape et eius curie acceptauimus et ne nobis posset demora inputari de presenti commissimus uenerabili uiro domino dompno Dominico Gregorii rectori ecclesie sancti Petri de Gumagi presenti quatenus uobis domino don Radino in persona si uos reperire contigat personaliter dictas literas presentet et uos citet, moneat et requirat in omnibus et per omnia sicut in dictis literis continetur uobisque copiam det uestris expensis si placuerit uobis deinde eas puplicet in dicta ecclesia sancte Marie de uilla Nerisi congregata in ea multitudine populi, et publicatas has nostras literas continentes seriatim copiam earundem literarum affigat portis ecclesie prelibate ne uos nec alios eorum interesse si qui sunt quod ignoramus lateat imo ueram noticiam abeant (*sic*) de predictis et uos et ipsi leuius copiam habere possitis et de guribus uestris prouidere de quarum presentacione publicacione et appensione et omnium contentorum in comissione predicta plenam fidem dabimus dicto domino don Dominico in hac parte nuncio nostro iurato. In quorum omnium testimonium has nostras patentes literas fieri iussimus et sigillo nostri capituli comuniri. Scripta Spaleti anno natiuitatis domini nostri Ihesu Christi Mo CCC LXXXVIII, indicione XI, die terciodecimo maii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape VI anno eiusdem pontificatus XI.

33.a

Bez datuma.

Odluka papinske kurije prema kojoj u prijeporu Bogdana Dominikovog, natpopa crkve sv. Marije u Nerezima, bračke i hvarske dijeceze, s Radinom Kranojevim, koji se izdaje za splitskoga klerika, oko mjesta natpopa u rečenoj crkvi treba suditi magistar Ivan de Cambris. Prijepor se prihvaća za razmatranje na papinskom sudištu iako po samome predmetu tu nije spadao između

²¹⁵ Završni dio kaptolske isprave nalazi se na fol. 61'.

ostaloga i stoga što je Bogdana po svome pravnom zastupniku ustvrdio da na lokalnome crkvenom sudištu ne može ostvariti svoje pravo. Odluka se, kako proizlazi i iz njezina opisa u drugom dokumentu, u koji je bila inserirana, sastojala od dva dijela, pisana različitim rukama – informacije o pokretanju spora i njegovom prihvaćanju na papinskome sudištu te odluke, dopisane drugom rukom i drugim pismom, o imenovanju auditora.

Supplicat sanctitati vestre procurator et procuratorio nomine venerabilis viri domini ^{fol. 60'} Bogdani Dominici de Spaleto archipresbiteri ecclesie beate Marie de villa Neresi Braciensis et Farenensis diocesis quatenus causam et causas quem et quas mouet et mouere intendit contra et aduersus quendam Radinum Cranoy pro clericho Spalatense se gerentem et contra quamcumque alia personam de et super archipresbiteratu dicte ecclesie sancte Marie comitere dignemini alicui de dominis auditoribus nostri sacri palatii causarum apostolici audiendas cognoscendi, decidendi et fine debito terminandas cum omnibus et singulis emergentis, incidentis, dependentis et conexis et cum potestate citandi prefatum Radinum et omnes alios et singulos quorum interest (de hoc – *naknadno prekriženo*) uel qui sua putauerint interesse comuniter uel diuisim in Romana curia et extra et ad partes tociens quocines necesse fuerit non obstante quod causa et cause huiusmodi non sint ad Romanam curiam legitime deuolute seu in ea de sui natura tractande et finiende maxime cum non speret in partibus posse consequi iusticie complementum.

De mandato domini nostri pape audiat magister Iohannes de Cambris, citet ut petitur et iusticiam faciat²¹⁶.

33.b

04.04.1388., u Perugi.

Ivan de Cambris, doktor kanonskoga parava, sirakuzanski kanonik, papinski kapelan i auditor papinske kurije, određen za auditora u prijeporu Domnika Bogdanova s Radinom Kranojevim oko crkve sv. Marije u Nerezima na Braču, upućuje preko crkvenih institucija zahtjev da se Radinu Kranojevom i svima zainteresiranima u tome prijeporu dostavi službeni poziv za urečeni termin na kojem će prijepor biti pred njim kao auditorom razmatran.

Iohannes de Cambris decretorum doctor canonicus Siracusanensis domini nostri pape capelanus et ipsius sacri phalacii apostolici causarum et cause ac partibus infrascriptis ab eodem domino nostro papa auditor specialiter deputatus vniuersis et singulis dominis, abbatibus, prioribus, prepositis, decanis, archidiaconis, cantoribus, scolasticis, archipresbiteris, canonicis tam chatedralium quam collegiatarum ecclesiarum, rectoribus, presbiteris curatis et non curatis, vicariis, capelanis, clericis, notariis et tabellionibus publicis quibuscumque per ciuitates et diocesis Bra-

²¹⁶ Ova rečenica je, prema navodu u dokumentu 34.b, bila napisana „drugom rukom i drugim pismom“.

ciensis et Farenensis et aliis ubilibet constitutis et eorum cuilibet insolidum ad quem uel ad quos presentes nostre litere peruenerint salutem in domino et mandatis nostris ymo uerius apostolicis firmiter obedire. Noueritis quod nuper sanctissimus in Christo pater et dominus noster dominus Vrbanus diuina prouidencia papa sextus quandam comisionem seu suplicationis cedula[m] per certum suum cursorem nobis presentari fecit quod cum ea qua decuit reuerencia recepimus tenorem qui sequitur continen-tem:

(slijedi dokument 33.a)

In fine uero dicte comisionis siue suplicationis cedule scripta erant de alia manu et litera superiori litere ipsius cedule penitus et omnino disimili et diuersa hec uerba *(slijedi posljednja, izdvojena rečenica dokumenta 33.a)*. Post cuius quidem comisionis et suplicationis cedule presentationem et recepcionem fuimus per uenerabilem uirum dominum Bogdanum de Spaletto principalem in dicta comissione principaliter contentum coram nobis personaliter constitutum cum instancia debita requisiti quatenus citacionem extra Romanam curiam et ad partes contra prefatum Radinum Cranoy ex aduerso principalem eciam in prescriptam comissionem principaliter contentum ac omnes alios et singulos quorum interest uel qui sua putauerint interesse comuniter uel diuisim in forma solita et consueta sibi decernere et concedere dignaremur iuxta tenorem comissionis prescripte. Nos igitur Iohannes auditor prefatus uolentes in et super premissis procedere et partibus iusticiam ministrare ut tenemur uos omnes et singulos supradictos quibus presentes nostre litere diriguntur et uestrum quemlibet insolidum comuniter et diuisim presentium tenore requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie uobisque nichilominus et uestrum cuilibet in uirtute sancte obediencie et sub excomunicacionis pena quam in uos et uestrum quemlibet canonicha monicione premissa ferimus in hiis scriptis nisi feceritis aut inpleueritis ea que uobis et uestrum cuilibet comittimus et mandamus cum effectu quatenus in sex dierum spacium postquam pro parte dicti domini Bogdani Dominici principale seu eius procuratore fueritis requisiti seu alter uestrum fuerit requisitus ita tamen quod alter uestrum alterum non expectet nec unus pro alio se excuset in hiis exequendis, quorum sex dierum duos pro primo duos pro secundo et reliquos duos dies uobis uniuersis et singulis pro tercio et peremptorio termino ac monicione canonicha assignamus prefatum Radinum Cranoy principalem in(fra – *naknadno prekriženo*) prescripta comissione principaliter contentum ac omnes alios et singulos quorum interest uel qui sua putauerint interesse comuniter uel diuisim in propriis eorum personis si ipsorum presenciam comode habere poteritis alioquin in ospiciis habitacionum suarum et cuiuslibet ipsorum et in ecclesiis catredalibus Bracensis et Farenensis ac in ecclesia beate Marie de uilla Neresi Bracensis et Farenensis diocesis dum ibidem populi multitudo conuenerit ad diuina seu aliis ecclesiis et locis publ^{fol. 61}icis de quibus expediens fuerit et fueritis requisiti seu alter uestrum fuerit requisitus ita et taliter quod premissa omnia et singula et infrascripta ad eorum noticiam uerisimiliter peruenire possint ex parte nostra ymo uerius apostolica, publica et alta et inteligibili uoce peremptorie citare curetis quos nos eciam

presencium tenore peremptorie citamus quatenus tricesima die post citacionem huiusmodi per uos uel aliquem uestrorum eis uel alteri eorum factam inmediate sequente si dies ipsa trigessima in dedicha fuerit et nos ad iura redendum pro tribunali sedere contingerit alioquin proxima ex tunc inmediate sequenti dum iuridica qua nos uel alius in causa seu causis (loco nostri – *naknadno prekriženo*) huiusmodi loco nostri forsan surogandus auditor ad iura redere dum pro tribunali sedebimus uel se debet Perusii aput maiorem ecclesiam Perusinam in palacio causarum apostolico uel alibi ubi dominus noster papa cum sua curia residebit in loco nostro solito mane hora causarum consueta compareant in iudicio legitime coram nobis uel alio auditore forsitan surrogando predicto per se uel legitimum procuratorem seu procuratores suos ydoneum uel ydoneos ad causam seu causas huiusmodi sufficienter institutum (*sic*) seu institutos cum omnibus actis, literis, instrumentis, iuribus et munitis causam et causas huiusmodi tangentes uel ad eam seu ad eas quomodolibet facientibus prefato domino Bogdano Dominici de Spaletto principal seu eius letimo (*sic*) procuratori pro eo, de et super omnibus et singulis in prescripta comissione contentis de iusticia responsuri et in toto negotio siue causa seu causis huiusmodi ad omnes et singulos actus gradanti et successiue usque ad difinitiuam sententiam inclusiue debitis et consuetis terminis dilacionibus precedentibus prout de iure fuerit debite processuri et procedi uisuri aliasque dicturi, facturi, audituri et recepturi quod iusticia suadebit et eomodo dictauerit rationis. Certificatis nichilominus eosdem citatos quos nos eciam presencium tenore certificamus quod siue in dicto citacionis termino comparuerint siue non nos nichilominus uel surrogandus auditor predictus ad premissa omnia et singula et alia prout iustum fuerit procedemus seu procedet dictorum absentia seu contumacia non obstante. Diem uero citacionis huiusmodi atque formam et quidquid in premissis duxeritis faciendum nobis per uestras patentes literas aut instrumentum publicum harum literarum seriem seu designacionem continentes seu continens remissis presentibus fideliter intimare curetis absolucionem uero omnium et singulorum qui prefatas nostras excomunicacionis sententias seu earum aliquam inquerint (*sic*) seu incurerit nobis uel superiori nostro tantum modo reseruamus. In quorum omnium et singulorum premissorum testimonium presentes nostre citacionis literas seu presens publicum instrumentum exinde fieri et per Iohannem notarium publicum infrascriptum subscribi et publicari mandabimus nostrique sigilli fecimus appensione muniri. Datum et actum Perusii aput sanctum Dominicum in camara nostra sub anno a natiuitate domini Mo CoCoCo LXXX VIII, indiccione vndecima, die sabbati quarta mensis aprilis hora quarti terciarum ipsius diei, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti predicti anno decimo, presentibus discretis uiris magistro (ene – *naknadno prekriženo*) Henricho de Stralen ^{fol. 61} notario publico et Iohanne de Duesten clericis Traiectensis et Monasteriensis diocesis testibus ad premissa uocatis specialiter et rogatis. Et ego Iohannes dictus Stuncke de Marpurg clericus Maguntiensis diocesis puplicus apostolica et imperiali auctoritate notarius ac venerabilis et circumspetti viri domini Iohannis de Chanbris auditoris et huiusmodi cause coram eo scriba predictis citacioni, petitioni eiusque decreto omnibusque aliis pre-

missis dum sic ut premittitur fierent et agerent vna cum prenominatis testibus pre-scriptis interfui eaque sic fieri vidi et audiui idcirco ac presens publicum instrumentum exinde confeci, scripsi, publicavi et in hanc publicam formam redegi, subscripsi et signum meum consuetum vna cum appensione sigilli ipsius domini Iohannis auditoris et de mandato suo apposui rogatus in testimonium omnium premissorum et requisitus.

34.²¹⁷

14.05.1388.

Registrira se kako je don Dominik Grgurov, izaslanik kaptola, položio prise-gu da će u cjelosti ispuniti postavljeni zadatak te podnijeti odgovarajuće izvješće.

Die quarto decimo dicti mensis maii in choro cathedralis ecclesie Spalaten-sis predictae idem dominus don Dominicus Gregorii nuncius et comissarius antedic-tus constitutus coram dicto capitulo delato sibi sacramento per dictum capitulum iuravit ad sancta dei euangelia libro sacro manu corporali tacto bene et fideliter pro posse exequi comissionem et ueram facere relationem.

20.05.1388.

Ovjerena svjedodžba o izvješću što ga je don Dominik Grgurov, rektor crkve sv. Petra de Gumai, podnio o urudžbi poziva za ročište pred papinskim audi-torom don Radinu Kranjojevom u Nerezima (Nerežišću) na Braču. Don Domi-nik je izvjestio da je poziv predao don Radinu u njegovom domu u Nerezima, ali je ovaj odbio vratiti taj poziv (prema izvornome nalogu papinskoga audi-tora mogao je dobiti kopiju, ali na svoj trošak). Don Dominik je također izvje-stio da drugi dio svoga zadatka, javnu objavu poziva čitanjem u crkvi i njego-vo objavljivanje na vratima crkve sv. Marije, nije mogao obaviti zbog straha od stanovnika otoka Brača.

Idem dominus don Dominicus Gregorii rector ecclesie sancti Petri de Gumai nuncius et comissarius antedictus constitutus in presencia dictorum dominorum ca-noniorum et capitoli cathedralis ecclesie Spaletensis retulit, dixit, asseruit et affir-mavit dictis dominis canonicis et capitulo ad instanciam dicti domini Bogdani ibi-dem presentis se de mandato et comissione dicti capituli iuisse ad insulum Bracie et ipsas literas citatorias die decimo septimo presentis mensis maii hora none presen-tasse dicto domino don Radino in curia domus sue habitacionis posite in uila Neresi Braciensis diocesis et eum citasse in omnibus et per omnia sicut in dicta citacionis comissione continetur et ipsum dominum don Radinum humiliter recepisse literas citatorias et audiuisse citationem respondisseque se parere uelle dictasque literas

²¹⁷ Fol. 63.

citatorias retinuisse et resstituere noluisse et hoc presentibus reuerendo in Christo patre et domino fratre Matheo dei et apostolice sedis gracia episcopo Dalmatensi, domino presbitero Toma rectore et curatore ecclesie sancti Sebastiani de Chalmac inferiori, ser Martino Çileuich de Tragurio, magistro Dragata cancelario Braciensi et Siuitino marangono habitatores Spaleti. Item retulit quod dubitans de salute sue persone quia grauiter minatus ab aliquibus incollis et habitatoribus dicte insule Bracie non fuit ausus publicare nec publicauit dictas literas citatorias in dicta ecclesia sancte Marie de uila Neresi nec affixit ualuis dicte ecclesie secundum formam dicte comissionis qua relatione facta dictum capitulum comissit et mandauit et dominus domino (*sic*) don Bogdanus rogauit de predictis presentacione, recepcione et acceptacione literarum comissione citacionis iuramento nuncii et relatione citacionis et omnibus premissis per me notarium infrascriptum publicum debere confici instrumentum. Actum Spaleti super plancatu dicte ecclesie cathedralis Spaletensis presentibus nobile viro ser Nicola Çori de Spaletto et Andrea Stephani de Spaletto testibus ad hec uocatis specialiter et rogatis sub anno natiuitatis domini nostri Ihesu Christi millesimo trecentesimo octuagesimo octauo, indiccione undecima, die vigesimo maii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia papa (*sic*) sexti anno vndecimo, et ad euidens testimonium et corroborationem omnium premissorum dicti domini canonici et capitulum iusserunt et mandauerunt hoc presens instrumentum sui capituli sigilli appensione muniri dictis millesimo, indiccione, mensis maii et die.

Ego Antonius de Benenentis de Cremona quondam ser Raymondini publicus imperiali auctoritate notarius ac cancelarius et notarius iuratus communis Spaleti etiam ad hoc rogatu dicti domini Bogdani specialiter assumptus et deputatus per dictum capitulum predictis presentacioni, recepcioni et acceptacioni citacionis comissioni et nuncii iuramento et ipsius citacionis ralacioni (!) et omnibus et singulis suprascriptis dum ita agerentur ut supra premittitur presens interfui et de mandato prefatorum dominorum capituli et canonicorum et rogatu dicti domini don Bogdani hoc presens instrumentum seu hec instrumenta tria in hoc uno et eodem taleo rederi, scripsi et publicaui nostris sigillo et nomine appositis consuetis cum suprascripta interlineatura fideliter possita in linea trigessima secundi instrumenti et suprascripta additis signata in linea trigessima prima dicti secundi instrumenti.

publicum²¹⁸

²¹⁸ Riječ bez ikakvoga znaka dopisana na dnu lista.

35.²¹⁹

24.06.1389.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o tomu kako je Vlatko pok. Ratka Matijevića iz Vrhrijeke (Vrlike) od roda Ciprijanića iz Livna potvrdio čin darivanja svoga pokojnoga oca, ovjeren ispravom splitskoga kaptola izdanom 12. rujna 1366. Ratko je, naime, tom prigodom posvojio svoga rođaka, Jurja Ratkovića od „hiže“ (kuće) Mihovila, iz istoga roda Ciprijanića, te mu poklonio polovicu svojih posjeda. To darivanje sada potvrđuje i Vlatko, u svoje i u ime svoga brata Grgura, prepuštajući Jurju polovicu posjeda naslijeđenih od oca.

Nos capitulum de Spaleto et canonici ecclesie metropolitane Spalatensis memorie comendamus quibus expedit vniuersis quod congregatis nobis in nostra Spalatensi ecclesia *ut in talibus et similibus moris est²²⁰ ad nostram accedens presentiam nobilis vir (Raticus – *naknadno prekrizeno*) Vlatichus (Ratchouich – *naknadno prekrizeno*) natus quondam Ratici Mathieuich de Werherka (*sic*) de genere Ciprianorum de Chleuna nobis exposuit seriose quomodo dictus quondam Raticus genitor suus, propter specialem fiduciam et sincerum amorem quam et quem habuerat erga nobilem et egregium militem dominum Georgium Ratchouich de domo Michaelis ortum ex eodem genere Ciprianorum (natum – *naknadno prekrizeno*) eius consaguineum, eumdem dominum Georgium (ipsum – *naknadno prekrizeno*) in suum adoptauerat filium et in adopcionis signum eidem fecerat donationem inter viuos de medietate totius sue hereditatis vbicumque et in quocumque loco posset quomodolibet ad ipsum Raticum pertinere, conditione adiecta quod idem dominus Georgius teneretur ipsum Raticum amore filiali amare, manutenere, gubernare, deffendere et tractare, cum rebus et bonis suis ac sua persona in omni loco, casu et euentu, iuxta suam possibilitatem. Que omnia idem Vlatichus dixit facta fuisse (in 1 – *naknadno prekrizeno*) per prefatum Raticum genitorem suum (et dominum Georgium in presentiam nostram – *naknadno prekrizeno*) et promissa per dictum dominum Georgium in presentia supradicti capituli nostri (et nostrorum canonicorum – *naknadno prekrizeno*), et hoc idem dominus Georgius ibidem (coram nobis – *naknadno prekrizeno*) presentialiter seriatim vniuersa coram nobis affirmavit. Nunc uero ipsi ambo (m – *naknadno prekrizeno*) Vlatichus et dominus Georgius in nostri conspectu constituti, iamdictus Vlatichus non intendens a prefata donatione dicti genitoris sui in personam dicti domini Georgii facta recedere sed potius ipsam confirmare, atendens omnia et in animo suo pensans amorem, honores et beneficia quamplurima quos et que dictus dominus Georgius fecerat et intullerat dicto quondam Raticus genitori suo et considerans grata seruicia que sperat per dictum dominum Georgium incessanter sibi et Gregorio fratri suo fieri, que remunerationem indigeret, nolens esse ingratus sed potius cupiens viam ingratitude euitare cum in officiis caritatis illis primo teneamur obnexii a quibus cognoscimus nos beneficia

²¹⁹ Fol. 66-66'.

²²⁰ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

recepisse, omnibus uia, modo et forma quibus melius sciuit et potuit, tam de iure quam de consuetudine regnorum Vngarie et Crohacie, et tam pro se et nomine suo quam nomine Gregorii fratris sui absentis, pro quo promissit de rati habitatione omnium supra et infrascriptorum sub penna et obligatione infrascriptis, illud et idem uerbum donationis repetendo donauit et concessit perpetuo et inreuocabiliter dictam medietatem vniuersalem totius hereditatis paterne per eundem Raticum genitorem suum factam et donatam pretaxato domino Georgio (ac – *naknadno prekriženo*) ymo²²¹ pro se et pro dicto Gregorio fratre suo absente dictam donationem in totum (confirmando – *naknadno prekriženo*) confirmauit per actum presentem ipso domino Georgio presente et donationem ac confirmationem ipsas acetante promittens coram nobis²²² dictis Vlatichis (*sic*) pro se et nomine fratris sui Gregorii quo supra dictam donationem et (ratificationem – *naknadno prekriženo*) donationis confirmationem firmas, ratas et gratas habere perpetuo et non contrafacere uel venire aliquo ratione uel causa, modo seu ingenio per se uel quem alium seu alios aliquo etiam titulo sine quesito colore ipsius fide mediante sub pena florenorum ducentorum in auri in auro, et pro his omnibus plenius obseruandis et attendendis idem Vlatichus nominibus quibus supra obligauit eidem domino Georgio omnia sua bona presentia et futura nobis supplicantes iidem Vlatichus et dominus Georgius humiliter et deuote quatenus super omnibus et singulis superius explicatis dignaremur more patrie litteras nostras facere fieri et sub nostri capitularis ||^{fol. 66'} sigilli autentici roboratione communiri ad cautellam pleniorum. Nos uero condignis eorum supplicationibus anuentes et uissa supradicta donatione per eundem quondam Raticum Mathieuich facta eidem domino Georgio ut patebat per litteras capituli nostri et sigillo dicti capituli inpendenti roboratas datas in dicta nostra cathedrali ecclesia sub annis domini MCCCCLXVI, indiccione quarta, die sabbati duodecima mensis septembris, et coram nobis productas et omisas per dictum dominum Georgium presentes litteras nostras testimoniales eidem domino Georgio fieri fecimus ipsasque prius examinatas ut est moris nostri capituli autentico sigillo iussimus inpendenti munimine roborari in testimonium ueritatis necnon ad memoriam futurorum. Datum et actum Spaleti in nostra cathedralli (*sic*) ecclesia superius memorata sub annis domini ab eius natiuitatis M CCC LXXX nono, indiccione duodecima, die iouis XXIIIto mensis iunii, pontificatus domini Urbani VI anno XII.

36.²²³

20.03.1390.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu/izvješće o postupku splitskoga plemića Dujma pok. Jeremije Ivanovog de Cuchiulis u svojstvu odvjetnika dviju Splićanki pred trogirskim sudom. Naime, Dujam je u svojstvu odvjetnik Dobre, kćeri postolara Raska iz Splita, udovice Bertana Česa iz Trogira i sadašnje

²²¹ Naknadno dopisano između redaka iznad prekrižene riječi.

²²² Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

²²³ Fol. 70-71.

žene postolara Ratka iz Splita, te njezine i Bertanove kćeri Radule, inače žene trgovca Ivana pok. Jeremije Ivanovog iz Splita, tražio od kaptola svjedočenje pri njegovu odlasku pred trogirski sud. Taj je sud, inače, uputio Dobri i Raduli službeni poziv na ročište, koji je i inseriran u ispravu, a u svezi s time što je Dobra bila izvršiteljica Bertanove oporuke, odnosno u svezi s time što je njezina i Bertanova kćer Radula bila Bertanova nasljednica. Nakon što je s kaptolskim izaslanikom, svećenikom i javnim bilježnikom Ivanom pok. Jurja iz Šibenika, prispio u Trogir, Dujam je pokušao formalno izaći pred trogirski sud, ali u tome nije uspio jer se to tijelo nije moglo okupiti, i to stoga što su se suci Nikola Jakovljevi i Bive Grgurovi udaljili iz općinske palače, ostavljajući Dujma u društvu vikara Nikole iz Riminija, općinskih službenika i javnoga bilježnika. Dujam je od vikara tražio da sazove sudbeno vijeće, ali je ovaj odgovorio kako nema tu moć okupiti suce, dok je općinski javni bilježnik, na zahtjev da sastavi javni instrument o neuspješnome pokušaju izlaska odvjetnika Dujma pred općinski sud, odbio sastaviti takav instrument pravdajući se da on ne želi raditi na štetu općine koja ga zapošljava.

Capitulum et canonici maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis quos presens tangit negocium uel tangere poterit in futurum salutem in omnium uero slauatore. Nuper nobis ad diuina officia congregatis in nostra matrici atque cathedralis et maiori ecclesia sancti Dompnii in missis accessit ad nostram presentiam personaliter nobilis vir ser Duymus quondam ser Ieremie Iohannis de Cuchiulis de Spaletto procurator et procuratorio nomine Dobre, filie quondam Raschi calçolarii de Spaletto et prius vxoris quondam Bertani Čes de Tragurio et commissarie testamenti dicti quondam Bertani et nunc vxoris Rathchi calçolarii de eodem Spaletto, et Radule, filie dicti quondam Bertani et dicte Dobre et vxoris Iohannis merçarii filii quondam ser Ieremie Iohannis de Spaletto, prout patet dicte procurationis eiusdem ser Duymi publico instrumento inde confacto et coram nobis per ipsum porecto scripto manu magistri Iacobi filii condam Vbertini de Pugliensibus de Placentia notarii publici imperiali auctoritate et iurati communis Spaleti in millesimo CCC LXXXX, indiccione XIIIa, die XVIII mensis martii, supplicans nobis idem ser Duymus procurator qui supra instantissime cum illa qua decet reuerencia et humilitate quatenus vnum ex nobis et ex cetu capituli nostri pro testimonio fide dignum micteremus cum ipso ad ciuitatem Tragurii accedendum pro quibusdam arduis suorum constituentium ut supra, cum ipsum Duymum procuratorem in eadem ciuitatem Tragurii et coram regimine eiusdem comparere oportet ad certum terminum dicte Dobre et Radule suarum constituentium prefixum prout in quandam cedula citationis ipsis pridie per quendam riuarium communis Tragurii hic Spaletum ex parte regiminis Tragurii presentatum lucidius continetur, quam quidem cedulam nobis idem ser Duymus exhibuit in hac forma:

(slijedi dokument 36.a)

Nos igitur eiusdem ser Duymi procuratoris ut supra iustis supplicationibus inclinati et benignum sibi auditum in hoc ut tenemur prebentes ad eligendum vnum ex capi-

tuli nostri gremio quem vult pro sic arduis negociis suarum constituentium ut supra, qui sibi elegit et voluit cum consensu nostro primum pro testimonio et eciam sibi si necessario fuerit pro notario presbiterum Iohannem quondam Georgii de Scibinico canonicum Spalatensem quem nos ut concanonicum et vnum ex capitulo nostro cum ipso ser Duymo procuratore supradicto misimus pro testimonio sibi. Qui presbiter Iohannes concanonicus noster iens cum prefato ser Duymo procuratore ad ciuitatem Tragurii predictam et postea ad nos rediens ab inde sic nobis retulit ut infra sequitur dicens videlicet quod ipsis ser Duymo procuratori et ipso presbitero Iohanne concanonico nostro supradicto applicantibus dictam ciuitatem Tragurii die sabbati XVIIIor predicti mensis martii idem ser Duymus procurator qui supra ascendens palacium magnum dicte ciuitatis et ibidem reperiens nobiles viros dominos Nicolaum de Ariminio vicarium et ser Nicolaum Iacobi ac Biuitum Gregorii iudices dicte ciuitatis Tragurii quibus omnibus se cum publico sue procuracionis instrumento et dicti instrumenti litera recomedacionis ac etiam quandam aliam literam ex parte communis Spaleti dirigitoriam ||^{fol. 70'} regimini dicte ciuitatis Tragurii cum omni reuerencia presentauit, quibus missoriis per eosdem vicarium et dictos iudices auditis et perlectis per magistrum Guilielmum Francisci de Dobrolino ciuitatis Bellonen-sis notarium publicum et communis Tragurii iuratum dicti iudices se a dicto palatio absentauerunt ibique remanente dicto vicario cum familia communis et prefato notario. Idem ser Duymus procurator et procuratorio nomine petiit ab eodem domino vicario ut ennararet sibi super quo facto et ad quid citate sunt predictae Dobra et Radula sue constitutrices, qui vicarius ipsi ser Duymo procuratori nichil aliud super talibus respondit sibi nisi tantum dixit quod voluntas est regiminis Tragurii ut predicta Dobra tamquam comissaria testamenti dicti condam Bertani et Radula filia dicti condam Bertani tamquam heres dicti Bertani coram regimine Tragurii comparere debeant personaliter, et insuper eciam scias ser Duyme quod solus et sine iudicibus nichil possum facere. Qui ser Duymus procurator predictus eundem vicarium rogauit ut sibi placeret coadunare curiam et vocari facere iudices, qui vicarius eidem respondit dicens: si tibi necesse est congrega tumet eos et voca. Cui inquit ser Duymus procurator: mea non est congregare eos et vocare quia ad meam vocationem non venient nec congregabuntur, sed tua est qui es caput regiminis et ciuitatis. Ad quem vicarius memoratus: scias pro certo quia nec pro nunc ad uocationem meam venient. Cui ser Duymus qui supra: cur hoc est. Ad quem iterum vicarius: ego solus nichil possum facere. Vbique his auditis ser Duymus procurator prefatus suo procuratorio nomine quo supra ibidem oretenus expresse et incontinenti ipsi vicario de omnibus damnis et expensis factis ec interesse litis et extra in quibus passe sunt ipsius constitutrices et ipse procurator a die citationis usque ad presentem diem occasione dicte citationis et protextatus est de futuris in quibus passus fuerit uel dicte sue constitutrices occasione predicta, saluo sibi et suis sic ut ante dictum est semper omni iure in predictis et circa singula predictorum, de quibus omnibus protextatus est expresse requirens idem ser Duymus procurator qui supra magistrum Guilielmum notarium prefatum quatenus de huiusmodi sui presentacioni procuratorio nomine in termino nouem dierum ut supra suis constitutricibus sic prefixo et petitionis

sibi enarande ac de responsione ipsius vicarii et de aliis ut supra sibi conficere debeat publicum instrumentum vinculo sacramenti quo tenetur. Qui magister Guilielmus notarius predictus omnino recusavit se hoc facturum quia sua non est contra commune Tragurii et regiminis aliquid scribere. Inde ipse ser Duymus procurator qui supra ipsum presbiterum Iohannem concanonicum nostrum ut vnum ex cetu capituli nostri presentialiter ad hoc existentem et per ipsum ad hoc electum et per nos missus de omnibus et singulis supradictis sibi fieri in testem rogavit et prout vidit et audiuit nobis relationem facere sicut et fecit dicensque insuper idem presbiter Iohannes concanonicus noster acta et protextata fuere premissa omnia in ciuitate Tragurii in palatio communis et coram ipso domino vicario ac notario suprascripto et famulis communis prefate, presente ipso et sic rogante ut supra sub anno domini Mo CCC LXXXX, indicione XIIIa, die prefato mensis martii predicti. Demum ibidem instantius post relacionem prefatam dicti presbiteri ^{fol 71} Iohannis concanonicus nostri predicti nobis plenarie per ipsum ut prefertur sic factam idem ser Duymus procurator qui supra procuratorio nomine dictarum Dobre et Radule suarum constituencium nos rogavit quatenus sibi fieri faciamus de his omnibus et singulis nostras testimoniales literas sub nostro capitulari sigillo. Nos uero coinclinati dictis rogationibus ipsius ser Duymi procuratoris sepedicti fecimus sibi fieri atque dari nostras testimoniales literas de sic facta nobis in premissis relatione ut supra sigillo nostro capitulari inpendenti munitas ad euidentiam posteriorum sigillatas. Datum Spaleti in nostra matre ecclesia suprascripta anno a natiuitate ipsius Mo CCC LXXXX, die vigesimo predicti mensis martii, indicione XIIIa, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclesie diuina prouidencia pape noni anno tercio.

36.a

Bez datuma.

Pisani poziv za ročište na trogriskom općinskom sudu za Dobru, udovicu Bertana Česa iz Trogira i ženu postolara Ratka iz Splita, i Radulu, kćer istoga Bertana. Dobra se na sudu treba pojaviti kao izvršiteljica Bertanove oporuke, a Radula kao njegova nasljednica.

Citetur Dobra vxor quondam Bertani Çes de Tragurio tamquam comissaria testamenti dicti quondam Bertani et nunc vxoris (*sic*) Rathchi caligarii de Spaletio et Radula filia dicti condam Bertani tamquam heres dicti Bertani quod coram regimine Tragurii comparere debeant personaliter infra nouem dies proxime venturos pro primo, secundo et tercio termino perentorio.

37.²²⁴

01.05.1390.

Kaptol izdaje, na zahtjev splitskoga nadbiskupa Andrije, koji se inače poziva na činjenicu da u toj instituciji sjede i dva javna bilježnika, svećenik Ivan pok. Jurja iz Šibenika i klerik Marin Nikole Cuteis, ovjereni prijepis dvaju pisama pape Bonifacija IX. upućenih opatu samostana sv. Stjepana (pod borovima) odnosno upravljačkim tijelima splitske općine.

Nos ...²²⁵ capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis seu eciam auditoris salutem in eo qui est summa saluis. Quoniam ad vniuersorum noticiam er perpetue rei memoriam harum literarum serie volumus peruenire atque manifestum facimus et specialiter insinuamus quod pridie nobis ad sonum campane in audientia curie archiepiscopalis Spalatensis capitulariter congregatis inter aliis proponi...²²⁶ reuerendissimus in Christo pater et dominus dominus Andreas dei et apostolice sedis gracia dignissimus archiepiscopus Spalatensis legum doctor et presul noster benignius duos ex nostro capitulo concanonicos notarios publicos in dicto capitulo sic ut prefertur²²⁷ adunatis interessentibus cum instancia requisivit, videlicet presbiterum Iohannem condam Georgii de Scibenico concanonicum ecclesie n(ostre kat)edralis Spalatensis et clericum Marinum ser Nicole Cuteis concanonicum et leuitam similiter ecclesie nostre Spalatensis quod ipsis valeant et debeant duas literas appostolicas sanas, illesas et integras super cordula canapis more curie Romane bullis papalibus plumbeis in pendentis munimine roboratas non abrasas, non cancelatas, non corruptas, non viciatas, non ...²²⁸ abolitas sed omni prorsus vicio et falsitate ac suspicione sinistra carentes, quas quidem prefatas literas appostolicas²²⁹ et reexemplari manu predictorum nostrorum concanonicorum idem dominus et presul noster sub sigillo capitulari nostro habere v(oluerit) ne propter subportacionem earundem hinc inde prout aliquando expediret propter viarum discrimina uel alia²³⁰ enta²³⁰ legitima propter quarum transmissionem seu portacionem aliquo casu emergente qui interdum prouideri non potest se quoque modo alio possent deuastari, balneari, igne comburi et cremari ex hocque possent amitti et ideo paternaliter et cum benigno animo nobis sic congregatis postulauit quatenus dictas literas appostolicas in membrano prius copiatas et reexemplatas nostro capitulari sigillo in pendentis munimine coroboremus in testimonium veritatis. Quarum quidem literarum ap-

²²⁴ Fol. 69-69'.

²²⁵ Ovako ostavljeno u izvorniku.

²²⁶ Riječ nemoguće pročitati zbog oštećenja.

²²⁷ Jednu ili dvije riječi zbog oštećenja nije moguće pročitati.

²²⁸ Riječ nemoguće pročitati zbog oštećenja.

²²⁹ Riječi nije moguće pročitati zbog oštećenja.

²³⁰ Samo ovaj dio riječi je bilo moguće pročitati.

postolicarum tenor per omnia dignoscitur ut infra sequitur esse talis; prime uero litere apostolice superscriptio sic legebatur a tergo:

(slijedi adresa dokumenta 37.a)

Intus uero a principio usque ad finem per totum sic continebatur:

(slijedi dokument 37.a)

Secunde uero litere tenor hec est:

(slijedi dokument 37.b)

²³¹Nos igitur cum omni subiectione et reuerencia qua decuit sic iustis postulacionibus dicti domini presulis nostri dignum auditum prebentes ut tenemur dictas literas apostolicas per prefatos concanonicos nostros videlicet don Iohannem et don Marinum integraliter de uerbo ad uerbum fecimus fideliter ex eorum originalibus copiare et reexemplare ac copiatas et reexemplatas cum eorum originalibus examinare et ascultare et quia vidimus vtrumque concordari nostro capitulari sigillo impendenti munimine mandauimus ex certa sciencia roborari in testimonium veritatis. Datum Spaleti in nostra matrici ecclesia sancti Dompnii katedrali per manus dicti don Marini leuite condam ser Nicolay Chuteis de Spaletto concanonicus nostri et imperiali auctoritate publici notarii anno domini millesimo trecentesimo nonagessimo, in(diccione) XIIIma, die primo menssis maii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii s(acrosancte) Romane ac vniuersalis ecclesie diuina prouidencia pape nonii (!) anno primo.

37.b

11.02.1390., u Rimu.

Papa Bonifacije IX. nalaže opatu splitskoga samostana sv. Stjepana (pod borovima) da preko svjedoka, koje će pozorno ispitati, utvrdi koja su dobra nadbiskupske menze na dulje ili kraće vrijeme otuđena djelovanjem tadašnjega splitskog nadbiskupa Andrije i njegovih prethodnika.

Bonifacius episcopus seruus seruorum dei dilecto filio ...²³² abbati monasterii sancti Stephani de sancto Stephano Spalatensis diocesis salutem et apostolicam benedictionem. Ad audienciam nostram peruenit quod tam venerabilis frater noster Andreas archiepiscopus Spalatensis quam predecessores sui archiepiscopi Spalatenses qui fuerunt de tempore de ...²³³ ecclesias census, redditus, terras, vineas, possessiones, domos, casalia, prata, pascua, grangias, nemora n.....²³⁴, iura, iurisdictiones, seruos empticios et quendam alia bona ad mensam suam episcopalem Spalaten-

²³¹ Završni dio isprave nalazi se na fol. 69'.

²³² Ovako ostavljeno u izvorniku.

²³³ Riječi nemoguće pročitati zbog oštećenja.

²³⁴ Riječi nemoguće pročitati zbog oštećenja.

sem spectancia datis super hoc literis confectis exinde publicis instrumentis interpositis, iuramentis factis, renunciacionibus et penis abiectis in grauamen ipsius mense lesionem non nullis clericis et laycis aliquibus eorum ad vitam quibusdam uero ad non modicum tempus et aliis perpetuo ad firmam uel sub censo annuo concesserunt quorum aliqui dicuntur super hiis confirmacionis literas in forma communi a sede appostolica impetrasse. Quia uero nostra interest super hoc de opportuno remedio prouidere discrecioni tue per appostolica scripta mandamus quatenus ea quem (*sic*) de bonis ipsius mense per concessionem huiusmodi traditoras per censuram ecclesiasticam appositione postposita compescendo, testes autem qui fuerint nominati si se gracia, odio uel timore subtraxerint censuram simili appositione cessante compellas veritatis testimonium perhiberi. Datum Rome apud sanctum Petrum II idus februaris, pontificatus nostri anno primo.

37.a

01.03.1390., u Rimu.

Papa Bonifacije IX. traži od upravljačkih struktura splitske općine („reko-tra“ i „konzula“), nakon što je u općim crtama naznačio kako se nadbiskup Hugolin iz opravdanih razloga odrekao svoga položaja i kako je na njegovo mjesto postavljen Andrija, podršku u nastojanjima novoga nadbiskupa da osigura redoviti pritok sredstava iz prava crkvene desetine.

Dilectis filiis nobilibus viris ... rectoribus et ... consulibus ac comuni ciuitatis Spalatensis.

Bonifacius episcopus seruus seruorum dei dilectis filiis nobilibus viris ... rectoribus et ...²³⁵ consulibus ac comuni ciuitatis Spalatensis salutem et appostolicam benedictionem. Dudum felicis recordacionis Orbanus papa sextus predecessor noster ecclesie Spalatensis ex eo apud sedem appostolicam tunc vacanti quod venerabilis frater noster Hugolinus episcopus olim archiepiscopus Spalatensis regimini ipsius ecclesie cui tunc preerat ex certis racionabilibus causis animum eius mouentibus per dilectum filium magistrum Antonium de Gualdo scriptorem nostrum ipisus Hugolini episcopi procuratorem ad hoc ab eo specialem mandatum habentem in manibus venerabilis fratris nostri Francisci episcopi Penestrini sancte Romane ecclesie vice cancelarii apud dictam sedem libere et sponte cesserat, idemque Franciscus episcopus de speciali mandato dicti predecessoris facto sibi super hos oraculo viue uocis cessionem huiusmodi apud sedem amisserat antedictam de persona venerabilis fratris nostri Andree archiepiscopi Spalatensis tunc rectoris ecclesie sancti Leopardi Nucerenensis dyocessis duxit auctoritate appostolica prouidendum preficiendo eum dicte Spalatensis ecclesie in archiepiscopum et pastorem prout in dicti predecessoris literis super hoc confectis plenius contineret. Cum autem sicut ipsius

²³⁵ Ovako ostavljeno kako u adresi, tako i na početku pisma.

Andree archiepiscopi relatione precepimus non nulli tam clerici quam layci decimas census pecuniarum summas in quibus etiam eidem Hugolino tunc archiepiscopo Spalatensi erant efficaciter obligati eidem Andree archiepiscopo recusant soluere et etiam satisfacere de eisdem obedienciam et reuerenciam debite subtrahentes deuocionem uestram hortamur in domino per apostolica uobis scripta madantes quatenus eidem Andree archiepiscopo tanquam patri et pastori animarum uestrarum humiliter intendentis eius salubria monita et mandata efficaciter adimplentes sibi adipiscendis bonis et iuribus dicte ecclesie sue pro nostra et dicte sedis reuerencia assistere et fauere uelitis auxiliis, consiliis et fauoribus opportunis in hiis taliter uos gerentes quod de obediencie et deuocionis promptudine apud nos et sedem eandem possitis merito comendari. Datum Rome apud sanctum Petrum kalendis marcii, pontificatus nostri anno primo.

38.²³⁶

18.04.1391.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o sporazumu o umiru krvi ("vraždi") između Stipka Marića s Klisa s jedne strane, i braće Mateja i Ivana Rogarića, također s Klisa, s druge strane. Kaptol je svjedočio sklapanju sporazuma po svome izaslaniku, svećeniku i kanoniku Nikoli Ljubiniću, a na zahtjev bana Dalmacije i Hrvatske Vuka Vukčića Hrvatinića, čiji pisani zahtjev za kaptolskim svjedočenjem je inseriran u ispravu. Sklopljenim sporazumom reguliran je problem nastao ubojstvom Nikole Vukšinog zvanog Marić, brata Stipka Marića. Ugovoreni iznos "vražde", koju su trebali platiti braća Rogarići iznosio je 300 zlatnih dukata.

Nos capitulum maioris katedralis et metropolitane ecclesie Spalatensis memorie commendamus per presentes quibus expedit vniuersis quod nobilis vir Iohannes Rogarich de Clissio ad nostram accedens presenciam pro parte magnifici viri domini Vulk regnorum Dalmacie et Crouacie bani quandam literam in papiro sub²³⁷ eius uero signeto nobis exhibuit cum honore, cuius quidem litere mansio ab extra sic dicebat:

(slijedi adresa dokumenta 38.a)

Suis uero continentia intus talis erat:

(slijedi dokument 38.a)

Ipsa siquidem litera reuenter suscepta ipsa in eadem contenta preuia sollicitudine curantes pro uiribus adimplere venerabilem et discretum virum dominum presbiterum Nicolaum Lubinich nostrum et ipsius nostre ecclesie concanonicum atque fratrem ad premissa pro ueritatis testimonio fide dignum quo ipsa litera ipsius domini

²³⁶ Fol. 67-68.

²³⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

bani intimabat duximus destinandum, quo presente ipse ambe partes supradicte simul, vicisim et mutuo vna scilicet cum altera et altera cum altera et quelibet per se et pro se (suis eciam et suorum – *naknadno prekriženo*) vice eciam²³⁸ nominibus et in personis (filliorum – *naknadno prekriženo*) suorum²³⁹ fratrum, filliorum, parentum et propinquorum nemine excluso presencium, absencium et futurorum, singulariter pro singulis et vniuersaliter pro vniuersis inter sese hinc inde ex certa sciencia sponte et propria eorum et cuiuscumque ipsorum voluntate et consensu de ipsa, pro ipsa et ex ipsa vurasda sanguinis effusione, morte et interfeccione Nicola Valxe alias vocati Marich fratris germani ipsius Stipco Marich supradicti de omnibus eciam et singulis alliis malis, dampnis et iniuriis mutuo et vicisim inter eos alterutrum nominibus et in personibus quibus supra quouis occasione uel causa quocumque modo et tempore exortis, factis et yllatis in omnibus et per omnia semper, perpetuo, firmiter et irreuocabiliter expresse et de facto ad talem compositionem, pactum, obligacionem, remissionem, pacem et concordiam deuenerunt, videlicet quod ipse Stipco supradictus vice eciam²⁴⁰ nominibus et in personis omnium suorum quibus supra ipsis Matheo et Iohanni Rogarich supradictis²⁴¹ vice nominibus eciam²⁴² et in personis omnium suorum²⁴³ quibus supra ex nunc amodo et in antea omni tempore semper et in perpetuum remouet, sedat, abollet, extirpat, eneruat, adnichilat, rellaxat, remittit, deponit, indulget penitus et parcit ipsam sanguinis effusionem, mortem, vurasdam et interfeccionem ipsius condam Nicole Marich fratris sui germanis supradicti per ipsos ut fertur (Rogarichi – *naknadno prekriženo*) uel alterum ipsorum interfecti nec non²⁴⁴ omnem et quamuis aliam iniuriam, offensam, malum, dampnum et inimicias vniuersas et nec unquam ulterius aliquo tempore de omnibus et singulis ipsis supradictis seu eorum aliquo reminisci, vlcisci, molestaim uel brigam aliquem seu aliquis genus vendicte inferre seu inferri facere aut inducere nec eciam inferrenti consentire quoquo modo contra eosdem omnes supradictos sed semper et in perpetuum bonam uoluntatem et pacem habere, tenere, fouere et conseruare cum eisdem Matheo et Iohanne ac cum²⁴⁵ omnibus eorum ut est dictum sub pena inferius posita, expressa et declarata. Ex aduerso autem ipse Matheus et Iohannes Rogarich fratres²⁴⁶ vice eciam (nobis – *naknadno prekriženo*) nominibus et in personis suorum²⁴⁷ quibus supra pro satisfacione, in saftisfacionem, emendam, recompensacionem, restacionem, redempcionem meram, sinceram, veram, personalem²⁴⁸ et realem sollucionem ipsius vurasde sanguinis effusionis, mortis et interfeccionis ipsius condam Nicole Marich

²³⁸ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²³⁹ Riječ naknadno dopisana između redaka iznad one prekrižene.

²⁴⁰ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁴¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁴² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁴³ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

²⁴⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana na rubu lista.

²⁴⁵ Riječ naknadno dopisana između redaka.

²⁴⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁴⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁴⁸ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

(*ovdje je zacrnjena nečitljiva riječ*) fratris germani Tipco (*sic*) Marich supradicti promiserunt et se obligauerunt eidem Stipco (*vice – naknadno prekriženo*) recipienti pro se, vice eiam nominibus et in personis suorum²⁴⁹ quibus supra dare, tradere, assignare et de facto soluere et solui facere et debere (*de facto – ova i još jedna riječ na dnu stranice nakadno su prekrižene i zacrnjene*) ||^{fol. 67} trecentos ducatos auri (*ovdje je dopisan znak za umetanje, ali nema dopisanoga teksta*) in sex terminis proxime inde sequentibus videlizet modo de presenti ducatos auri viginti quinque in festo sancti Dompnii proxime inde futuri ducatos auri²⁵⁰ viginti quinque, in festo sancti Michaelis de mense septembris proxime inde sequentis ducatos auri²⁵¹ quinquaginta, in festo sancti Georgii proxime inde futuri ducatos auri²⁵² quinquaginta, in festo sancti Michaelis de mense septembris quod erit in millesimo CCCo LXXXII, ducatos auri²⁵³ quinquaginta in carnispriuio quod erit in millesimo CCCo LXXXIII, ducatos auri²⁵⁴ centum tali condicione adiecta quod si ipsi Matheus et Iohannes Rogarich fratres predicti uel allius pro eis aut eorum nomine non soluerent aut nollent uel soluere recusarent illud quod soluere debent in singulo terminorum ipsorum supradictorum quod soluant et soluere teneantur et debeant duplum eius quod in tali et huiusmodi termino debent seu soluere²⁵⁵ debuerunt et tociens illud duplum soluant et soluere teneantur ac debeant quociens contingerit eos aut allium eorum nomine non soluere aut non uelle uel soluere recusare et si insuper per aliquem seu aliquarum ipsarum parcium alteri parti (*seu – naknadno prekriženo*) uel ab altera in et contra alteram partem et e conuerso alicui eorum per se nominibus eiam et personis quibus supra erit uel fuerit infrapacatum factum, yllatum uel procuratum in rebus aut personis aliquod malum, dampnum, offensio, iniuria, vindicta, sanguinis effusio, mors aut interfeccio secuta quod (*absit – naknadno prekriženo*) deus auertat tunc infra scripti fideiussore per vnam partem alteri et per alteram alteri parti mutuo et uicisim hinc inde de²⁵⁶ ipsarum ambarum parcium beneplacito uoluntatis et consensu positi, asignati, constituti et dati quod possint ualleant et debeant cum omnimoda et contra uis, securitate, bailia, libertate, auctoritate et potestatis plenitudine ac de facto penitus absque ipsorum fideiussorum preiudicio, detrimento rerum et personarum eiam sine omnimoda et quauis licencia, requisicione, resistencia, obstaculo et contradiccione eorum domini temporalis cui in isto casu ex nunc prout ex tunc et ex tunc prout ex nunc omni modo, via, iure et forma quibus melius et efficacius possunt de iure et de facto ipse partes renunciauerunt expresse omnes ipsi fideiussores simul et quilibet eorum in sollidum sicut eis uel ei iustum uisum fuerit et videbitur conuenire faciant seu faciat et facere debeant seu debeat et fieri procurent seu procuret per alios uel per allium quamcumque et quomodocumque sollucionem,

²⁴⁹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵⁰ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵³ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵⁵ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁵⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

satisfacionem, recompensacionem, vlcionem, vindictam et emenda²⁵⁷ contra et aduersus partem et in parte offendentem ab ipsa et per ipsam ex toto, in toto et per totum parti offense dampnificate et lese de omnibus *et (similis – *naknadno prekrizeno*) singulis²⁵⁸ ipsis malis, dampnis, confessionibus, iniuriis, vindicta, sanguinis effusione, morte aut interfeccione iuxta (*dvije zacrnjene riječi, jedna prvotno zapisana u retku, a druga naknadno iznad retka, nije moguće pročitati*) suum²⁵⁹ qualitatem atque quantitatem eorundem²⁶⁰. Ipsos quoque fideiussores ipse partes nominauerunt et uoluerunt (hos – *naknadno prekrizeno*) esse nobiles infrascriptos²⁶¹ videlicet: comitem Georgium Ratchouich, comitem Tuartcho Churiacich, comitem Stephanum Dubraucich, comitem Nenadam Samionich, Nouacum Reschoucih, Radač Pribislauch, Nouacum et Vgrinum (Ratchum – *naknadno prekrizeno*) Raticch, Georgium Drasceuch, Radoslauum et Nicolaum Boguuidich et Blassal Radetich. Insuper autem ultra et preter premissa eis tamen semper inherendo ipse ambe partes et earum qualibet nominibus et in personis quibus supra statuerunt, firmauerunt, uoluerunt et promisserunt inter sese vicisim et mutuo vna pars alteri et altera alteri per se et pro se **eciam et in personis quibus supra²⁶² omnia et singula supradicta et quamlibet supradictorum sic inter se se vicisim et mutuo concordata, promissa, obligata, diuissa, rellaxata, perita et pacifficata seu quecumque alia determinata, ordinata, facta, pacta et gesta per eos in premissis causa et occasione premissorum tenere, attendere, obseruare et non contrafacere uel venire per se uel per alium seu alios²⁶³ aliqua racione, causa uel occasione directe uel indirecta quouis modo, ingenio aut quesito collore (*naknadno zacrnjenu riječ nije moguće pročitati*) ***de iure uel de facto²⁶⁴ sub pena mille ducatorum auri in auro²⁶⁵ soluendorum et dandorum per partem contrafacientem, non obseruantem et non attendetem, quorum mille ducatorum auri²⁶⁶ medietas eorum domino temporali alia uero medietas parti obseruanti, attendenti et non contrafacienti, lese, iniuriate²⁶⁷ et dampnificate debeat sine intermissione et remissione aliqua solui, dari et eciam advenire et ipsa pena per ipsam partem non attendetem, non obseruantem et contrafacientem tociens solui et exigi debeat quociens premissa uel aliqua premissorum contingerit ||^{fol. 68} non obseruare, non attendere, contrafacere uel uenire per eandem²⁶⁸, qua pena soluta uel non soluta istam tamen eorum presentem compositionem, pactum et obligacionem, pacem et concordiam et presentes de eisdem literas cum omnibus et singulis eius (capitulis – *nakna-*

²⁵⁷ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane na rubu lista.

²⁵⁸ Tekst od znaka * naknadno dopisan u produžetku retka, na rubu lista.

²⁵⁹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka, iza zacrnjene također naknadno dopisane riječi.

²⁶⁰ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁶¹ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

²⁶² Tekst od znaka ** naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

²⁶³ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane na rubu lista.

²⁶⁴ Tekst od znaka *** naknadno dopisan iza prekrizene riječi u produžetku retka, na rubu lista.

²⁶⁵ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

²⁶⁶ Tri riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

²⁶⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁶⁸ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane iznad prvoga retka.

dno prekriženo) clausulis²⁶⁹ et capitulis in sua valitudine, vigore, robore et firmitate firma, grata et²⁷⁰ rata tenere²⁷¹ uoluerunt, habere semper²⁷² atque perpetuo permanere. Et pro ipsis omnibus et singulis supradictis et quolibet supradictorum per ipsas partes obseruandis ad plenum et attendendis per ipsum dominum banum et per²⁷³ ipsas ambas partes pleno eorum concordio et uoluntate fuerunt dati, positi, accepti et recepti pristaldi uidelicet Vgrin Raticich et Nicolaus Çuuanouich. In quorum omnium et singulorum premissorum pro testimonio fide digno presentes nostras literas fieri iussimus et nostri autentici capitularis sigilli ut in similibus fieri consuevit sub appensionis munimine roborari et in actis nostris capitularibus registrari. Datum Spaleti in ipsa nostra maiori katedrali et metropolica ecclesia sancti Dompnii anno domini millesimo CCCo LXXXX I, indicione XIII, die XVIII mensis aprilis, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni anno secundo.

38.a

16.04.(1391.), pod Klisom.

Ban Dalmacije i Hrvatske Vuk Vukčić Hrvatinić traži od splitskoga kaptola svjedočenje pri sklapanju sporazuma o umiru krvi između Matije Rogarića i Stipka Marića.

Amicis suis honorandis capitulo ecclesie Spalatensis.

Amici honorandi noueritis quod discordia et briga magna uidelicet mors et sanguinis effusio inter Matheum Rogarich et Stipco Marich fuit facta, nunc uero ipse partes concordialiter uellent ad pacem perpetuam peruenire et ad futurum meliorem statum deuenire. Igitur rogamus uos quatenus placeat uobis unum canonicum ex uobis fidedignum pro testimonio transmittere quo presente dicti Matheus et Stipco predictum factum mortem et effusionem sanguinis ad bonam pacem perducant, et prout de premissis uobis ueritas extiterit partibus predictis literas uestras prout moris est dare uellitis. Datum in obsidione Clissie, XVI mensis aprilis, Vulk condam Vulkci uoiuode regnorum Dalmacie et Crouacie banus.

²⁶⁹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje iza prekrižene riječi, dopisana na rubu lista.

²⁷⁰ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁷¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁷² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁷³ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

39.²⁷⁴

16.10.1391.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o postupku koji se vodio pred njim uz sudjelovanje pristava kninskoga sudbenog stola, Vlatka Sakolistara od Serobotha i Dobrina Vodonjića „s Dusa“, koji međutim nisu imali pisanoga mandata za svoj posao pred kaptolom. Postupak se odnosio na utvrđivanje granica „vituraja na Vrh“ (očigledno posebne kategorije zemljišta), a onda i na prodaju određenoga dijela istoga „vituraja“. Posao utvrđivanja granice su na licu mjesta obavili pristavi Vlatko i Dobrin te je opis granice (u neobičnoj kombinaciji latinskoga i hrvatskog jezika) unesen u ispravu. Svoje dijelove unutar utvrđenih granica „vituraja“ potom su Vlatko Gojčić i njegov nećak Jakov, sin Vlatkovoga brata Ivaniša Gojčića, te Dražoje Nikolić i njegovi sinovi Smile i Danjan, njegov brat Cvitko i njegov nećak Dragić Markov, svi od „hiže“ Nikolića, prodali Vuku Čubrijaniću i njegovu nećaku Franku za devedeset malih libara. Preduvjet je te prodaje ispunjen time što su prodavci ranije ponudili prodano zemljište svojim srodnicima koji su ga odbili kupiti, na što je i kninski sudbeni stol dozvolio prodaju, o čemu su kaptol izvijestili pristavi Vlatko i Dobrin. Pred kaptolom, koji je sve ovo ovjerio svojom ispravom i umetnutim kupoprodajnim ugovorom, prodavce su zastupali Vlatko Gojčić i Smile Nikolić, a činjenicu da su ih ostali prodavci ovlastili za zastupanje opet su potvrdili pristavi Vlatko i Dobrin, jer očito nije bilo pisane punomoći.

In Christi nomine. Amen.

Vniuersis et singulis Christi fidelibus presentem paginam inspecturis fratribus et amicis dilectis nos capitulum cathedralis (sic) ecclesie Spalatensis salutem in domino. Harum serie manifestum facimus quod dum residemus in choro dicte cathedralis ecclesie Spalatensis vesperarum officio deuote celebrato venerunt et accesserunt ante nostram presenciam duo homines nomine ut dixerunt, vnus videlicet Vlatchus Sacolistar de Seroboth et alter Dobrinus Vodognich Sdusa²⁷⁵, prestaldi ut dixerunt missi ad nos per curiam Tinini fidem facturi et testificaturi per eorum dictum et testimonium ut infra, qui coram nobis constituti dixerunt, testificati fuerunt et affirmauerunt se circumdasse metas et terminos vituray que sunt mete et termini antique et antiqui vituray et antiquitus posite iuramento duodecim nobilium et quod omnes circumuicini dictarum metarum et terminorum seu circumdantes dictas metas et terminos concordantur et concordantes sunt quod infrascripte mete et termini sunt vere mete et ueri termini vituray, et sic uoce uiua coram nobis testificati fuerunt et affirmauerunt pristaldi predicti. Hec sunt mete et termini predicti, videlicet: primo eundo de Bochouiça in (pb – *naknadno prekríženo*) Pregleua ploça, et de ploça

²⁷⁴ Fol. 107-108.

²⁷⁵ Vjerojatno se radi o pogrešno zapisanome *s Dusa*!

in Stopa, et de (ploča – *naknadno prekríženo*) Stopa²⁷⁶ in Supla stina, et de Supla stina in Dragom u Stolpi, et de vb Stolp in vb Souo iamo, et de vb Souo iamo in Prosich, et de Prosich in u Studençaç na Cuplech, et de v Studençaç in Doli u pogie gred uele in Velicha stina nad Lubig, et de Velicha stina in o loquo u Saluinaç, et de v Saluinaça in veray loque Coriliç que s burgne strane od loque pricho u potoch Vsdruschí, od potoch gori v urilo usducho, od vrilla gori us dragom chacho grede puth od Uidouich Buchouïçon iopeth in Pregleua ploča, a thomo meias s usne strane Vidognich plemenith Slouich, s morça Ninoslauich Çubrianich plemenith Slouich, a s bure Drasoe Drascich plemenith Slouich, a dole Muçlianin s burgne strane plemenith Slouich, et quod intra hos terminos et metas vendunt iure proprio in perpetuum Vlatcho Goycich et Iacobus quondam Iuannis Goycich quondam fratris dicti Vlatci nepos ipsius Ulatci totam suam partem vituray na Uarcho tam terreni culti quam inculti et pascualis, et Drasoe Nicolich cum filiis suis Smile et Damiano et Draghich Marci nepote suo et Ciuitcho Nicolich fratre suo ipsius Drasoe, qui omnes uocati sunt de domo Nicolichi, totam partem dicti vituray na Uarcho et tam terreni culti quam inculti et pascualis, Vulko Çubrianich et Francho nepoti suo quondam filio Ratci quondam ipsius Uulki fratris et eorum heredibus et successoribus precio librarum nonaginta paruorum et exalumniare promittunt. Item testificati fuerunt quod dicti venditores requisierunt omnes eorum parentes et consanguineos si uolebant emere predicta et quod responderunt quod non et quod contenti erant quod venderent quibus uelint. Item testificati sunt quod curia Tinini dedit dictis uenditoribus licenciam uendendi quibus uellent et possent. Item testificati sunt quod cum²⁷⁷ dictus Iacobus et dicti Drasoe, Damianus, Ciuitcho et Draghich superius nominati non possent interesse huic actui et uendicioni dederunt, concesserunt et attribuerunt licenciam, parabolam, auctoritatem et bayliam, uidelicet dictus Iacobus dicto Vlatcho Goycich et dicti Drasoe, Damianus, Ciuitcho et Draghich dicto Smile pro eis et eorum nominibus comparendi coram nobis prefato capitulo et hanc uenditionem faciendi, iure proprio iura cedendi, de exalumnatione promittendi et pro premissis eos et eorum bona ||^{fol. 107} presencia et futura obligandi. Et item testificati sunt quod dicti venditores contenti sunt et uolunt quod si ipsi aut aliquis eorum presupserint (*sic*) uel presumpssit dicere hos non esse confines cadat et incurrat (p – *naknadno prekríženo*) ad penam ducatorum ducentorum auri quorum centum domino ueniant et centum illi qui lederetur aut lesionem ob hoc pateretur. Et hec omnia suprascripta vera esse dixerunt et uiua uoce testificati sunt pristaldi predicti.

Item²⁷⁸ manifestum facimus quod his peractis statim et incontinenti in presencia dictorum pristaldorum coram nobis capitulo antedicto dictus Vlatcho Goycich suo proprio nomine, et vice et nomine dicti Iacobi fratris sui nepotis vigore, auctoritate, licencia et baylia et potestate sibi attributis per dictum Iacobum nepotem suum

²⁷⁶ Naknadno dopisano između redaka iznad prekrížene riječi.

²⁷⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁷⁸ U izvorniku je ovaj dio dokumenta, koji zapravo ima formu kupoprodajnoga ugovora, fizički razdvojen od onoga što prethodi, što je ovdje vizualno naznačeno novim paragrafom.

ut supra testificatum est pro quo tamen promissit dicto Vulko Çubrianich presenti, stipulanti et recipienti suo nomine et uice et nomine dicti Franchi nepotis sui se facturum et curaturum cum effectu quod dictus Iacobus perpetuo et omni tempore firma et rata habebit et tenebit omnia et singula in hoc instrumento contenta sub omnibus et singulis penis infrascriptis pactisque, condicionibus, promissionibus, renunciacionibus et obligationibus, et dictus Smile suo proprio nomine, et vice et nomine dictorum Drasoe patris sui, Damiani fratris sui, Ciuitcho patris sui et Draglich germani sui, qui omnes uocantur de domo Nicolich, vigore, auctoritate, licencia, baylia et potestate sibi per eos attributis ut supra testificatum est, pro quibus Drasoe, Damiano, Ciuitcho et Draglich, idem Smile sponte promissit et se obligauit dicto Vulko suo et dicto nomine stipulanti se facturum et curaturum cum effectu quod predicti Drasoe, Damianus, Ciuitcho et Draglich perpetuo et omni tempore firma et rata habebunt et tenebunt omnia et singula in hoc contractu contenta sub omnibus penis, promissionibus, renunciacionibus et obligationibus infrascriptis, quos Vlatchum et Smile testificati fuerunt dicti pristaldi esse illos Vlatchum et Smile de quibus supra testificati sunt, et omni modo, via, iure et forma quibus melius potuerunt dicti Vlatcho (et Smile – *naknadno prekriženo*) Goycich et Smile per se se eorum et dictis nominibus et per eorum et dictis nominibus heredes et successores iure proprio in perpetuum dederunt, vendiderunt et tradiderunt prefato nobili viro Vulko Vladislauich Çubrianich presententi et recipienti et ementi suo proprio nomine, et vice et nomine dicti Franchi quondam Ratci Çubrianich nepotis sui, et pro eorum et utriusque eorum heredibus et successoribus dictam totam suam partem vituray na Uarcho, tam terreni culti quam inculti et pascualis quantacumque sit et quam habent et eis spectat et pertinet quomodocumque in dicto vituray na Uarcho, cum omnibus iuribus et actionibus, pertinentiis et circumstanciis dicte eorum partis vituray na Uarcho et que eis in dicta eorum parte vituray na Uarcho quomodolibet spectant et pertinent, ad habendum, tenendum, possidendum et quicquid deinceps dictis Vulko et Francho et eorum heredibus et successoribus placuerit perpetuo faciendum tamquam de re propria sine alicuius contraditione et suis et dictis nominibus fecerunt dictum Vulkum pressentem, stipulantem et recipientem procuratorem ut in rem propriam et dederunt ei parabolam et licenciam intrandi tenutam et corporalem possessionem aprehendendum sua propria auctoritate dicte eorum partis vituray na Uarcho, de qua se se precario nomine pro eo suo et dicto nomine stipulante possessores constituerunt donec tenutam intrauerant et corporalem possessionem aprehendiderint (eorundem – *naknadno prekriženo*) eiusdem. Quam rem venditam dicti Vlatchus et Smile suis et dictis nominibus defendere, guarentare, excalumpniare et autorare (*sic*) promisserint dicto Vulko suo et dicto nomine stipulanti ab omni persona, colegio, commune et vniuersitate eorum suptibus (*sic*) et expensis litis et extra et hoc pretio et foro librarum nonaginta paruorum, quas dicti Vlatchus et Smile suis et dictis nominibus fuerunt contenti et confessi se habuisse et recepisse a dicto Vulko suo et dicto nomine dante et soluente et renunciantes utriusque excepcioni non numerate pecunie et dicti precii non dati non soluti et non recepti et omni exceptioni ||^{fol. 108} doli mali condicioni indebiti sine causa. Que omnia et singula suprascripta et

quodlibet eorum dicti Vlatchus et Smile suis et dictis nominibus *promisserunt dicto Vulko suo et dicto nomine stipulanti²⁷⁹ perpetuo et omni tempore firma et rata habere, tenere, actendere et obseruare et non contrafacere uel uenire aliqua ratione uel causa de iure uel de facto, et dictos terminos et metas semper veros et pro veras habere et nullo tempore dicere alios esse terminos et metas sub pena et in pena ductorum ducentorum auri quorum medietas sit domini et alia lesi uel offensi et qui ob hoc damnum, lesionem uel offensam pateretur, que pena tociens comittatur et petti et exigi possit cum effectum quociens contrafactum fuerit, qua pena comissa et non et soluta et non nichilominus omnia et singula in hoc contractu contenta semper firma et rata manentes. Et pro predictis omnibus et singulis firmiter attendendis et obseruandis dicti (venditores – *naknadno prekriženo*) Vlatchus et Smile suis et dictis nominibus se et dictos Iacobum, Drasoe, Damianum, Ciuitichum et Draghich et eorum et cuiuslibet eorum bona presencia et futura obligauerunt dicto Vulko suo et dicto nomine stipulanti de quibus se suis et dicto nominibus pro ipso Vulko suo et dicto nomine stipulante constituerunt possessores. In quorum omnium testimonium et euidenciam plenioris nostrae patentes literas et instrumentum publicum fieri iussimus et sigillo predictae (*sic*) nostri capituli muniri. Actum Spaleti in dicto choro ecclesie cathedrales Spalatensis presentibus nobilibus uiris ser Nicolao Duymi Alberti et Matheo Petri Iosepi et aliis testibus ad hoc uocatis et rogatis, curenibus annis domini nostri Ihesu Christi MCCCLXXXI, indicione XIIIa, die sextodecimo octubris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii pape noni anno secundo.

²⁸⁰Ego Antonius de Beneuentis de Cremona quondam ser Raymodini publicus imperiali auctoritate notarius ac cancelarius et notarius iuratus communis Spaleti et ad hunc actum assumptus per dictum capitulum in eorum notarium cum uoluntate et requisicione suprascriptarum parcium, predictis omnibus et singulis dum ita agerentur coram dicto capitulo interfui et mandato dicti capituli et rogatus a dictis partibus hoc publicum instrumentum scripsi, compleui et mei signo et nomine apponente consuetis roborauit.

40.²⁸¹

23.09.1393.

Kaptol izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor između s jedne strane Rate, Ivana i Radića, sinova Petka Skoranića iz sela Drinovo u Dicmu kliškoga kneštva, i Jurja sina Ivanova i Sebastijana Dionizijevoga, rođaka iz županije Zala, došljaka i stanovnika. Slovom ugovora Rato, Ivan i Radić, uz objašnjenje da im je novac potreban zbog stradanja od Bošnjana, prodaju Jurju i Sebastija-

²⁷⁹ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

²⁸⁰ Uz ovu posebnu klauzulu, koja miješa elemente kaptolske i javnobilježničke ovjere, nacrtan je i bilježnički znak Antonija de Beneuentis iz Kremone.

²⁸¹ Fol. 74-74'.

nu četvrtinu svoga sela Drinovo za 500 zlatnih dukata, obvezujući se braniti ih u vlasništvu toga posjeda od svih presizanja.

Nos capitulum ecclesie Spalatensis omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium largitore. Quoniam vnicuique tradita est obliuio scripturaque calumpniis infert scillencium concordias explicat facta sua serie loquitur presentibus et futuris indicta ueritatem. Proinde ad vniuersorum noticiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus peruenire quod Ratis, Iohannes et Radich filii Petkonis Zkoronch de villa Drinoua de campo Dichima pretextu comitatus Clissiensis ab vna parte uero ex altera Georgius filius Iohannis de comitatu Zaladiensi et Sabastianus filius Dyonisii proximus eiusdem Georgii aduene et incole in nostri personaliter constituti presencia per eosdem Ratis, Iohannem et Radich coram nobis sponte confessum extitit pariter et relatam quod ipsi pro quibusdam suis euitandis neccesitatibus quibus per Bosnenses nimium afflicti et spoliati existerant a prefatis Georgio et Sabastiano proximis et incolis quingentos ducatos auri et in auro recepissent ymo nostro receperunt in conspectu, pro quibus quidem quingentis ducatis auri et in auro cuiusdam eorum ville supradicte Drinoua vocate site in campo Dichma in comitatu Clissiensi habite totalem quartam partem seu porcionem videlicet sedilium, agrorum cultorum uel incultorum, vinearum, montium, arborum, nemorum, fructuum, aquarum, siluarum, pratum et pasquarum quarumcumque limitatarum vel limitancium cum omnibus vtilitatibus et ad ipsam villam Drinoua quouis nomine vel vocabulo pertinencium vendidissent et vendiderunt coram nobis ad habendum, gaudendum, tenendum, possidendum, vsufurctandum, dandum, donandum, donandum pro anima et corpore, iudicandum et quidquid ipsis emptoribus per se et suos heredes et successores amodo et abinceps perpetuo placuerit faciendum. Et insuper anotati Ratis, Iohannes et Radich filii Petchonis Zkoronich venditores per se et eorum heredes et successores preallegatos Georgium Iohannis et Sabastianum Dyonisii emptores ipsos et eorum heredes et successores ab omnibus occasione predicte quarte partis uel porcionis Drinoua vocate quouis modo perturbare uel inquietare volentibus assumserint et se obligauerint sub penis infrascriptis defendere, excalumpniare, protegere et tueri suis propriis laboribus et expensis. In casu uero vbi quispiam ipsorum Ratis, Iohannes (*sic*) uel Radich filiorum prefati Petkonis Zkoronich aut eorum heredes uel successores anotatis Georgio et Sabastiano simul uel in solidum ipsis uel eorum heredibus et successoribus in facto dicte quartis parte uel porcionis ville Drinoua uocate questionem uel litem in toto uel in parte per se uel aliquem inferent aut infere procurarent ^{fol. 74^r} tunc sepedicti filii Petkonis Zkoronich uel heredes et successores eorundem in mille ducatis auri et in auro domino pro tempore constituto et in aliis mille ducatis ipsi Georgio et Sabastiano uel heredibus et successoribus eorundem tociens quociensque excesserint persoluere et conuincii teneantur eo facto, rato tamen semper contractu manente, et ad hoc se prefati Ratis, Iohanne et Radich filii Perkonis Zkoronich sponte obligarunt coram nobis. In cuius vendicionis testimonium presentes nostras literas priuilegiales sigillo nostro pendentis et autentico munimine concessimus roboratas. Datum et ac-

tum Spaleti in nostra matrici ecclesia anno domini Mo IIIc LXXXX IIIo, indiccione prima, die XXma tercio menssis septembris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclesie diuina prouidencia pape noni anno quarto.

41.²⁸²

08.02.1394.

Kaptol izdaje, na zahtjev podnešen u ime plemića Kažota de Casottis iz Trogira, ovjerene prijepise naloga kralja Sigismunda i kraljice Marije slavonskome banu Detriku Bubechu u svezi s uživanjem posjeda Velika u Slavoniji.

Capitulum et canonici ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis memorie comandantes significamus pro parte nobilis viri Casioti de Casottis cuius Traguriensis coram nobis exhibite fuerunt due litere seu duo exempla duarum literarum, unius serenissimi et illustrissimi principis et domini domini Sigismundi dei gracia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. et marchionis Brandenburgensis ipsius sigilli inpresione sigilate, et alterius serenissime et illustrissime domine domine Marie eadem gratia regine Hungarie, Dalmacie, Croatie etc. ipsius sigilli inpresione sigilate, non rasarum, non corosarum nec in aliqua parte earum viciatarum ut prima facie aparebat set omni prorsus suspicione carencium pro cuius Casiotti parte eadem nobis seriose fuit expositum quod cum dictarum literarum exempla ad non nullas partes destinare uellet in iuris sui fauorem defensandum et manutenendum, ad quas quidem partes literas ipsas originales regales et reginales propter guerrarum discrimina et emulorum insidias ne sibi deperderent miterere non audebat ipsa exempla nostra capitulare sigillo in plenam fidem et plenum robur ac uerum testimonium earum sigilare facere uellemus. Cuius expositioni tamquam digne non inmerito anuentes dictis literis coram nobis et in nostri presencia diligenter certorum aut incertarum ascultantes et tamen iudicemus ipsas copias seu ipsa exempla cum eorum autenticis concordare ut earum exemplis eisdem de cetero adebeatur plena fides nostro predicto capitulari sigillo inpendenti mandauimus roborari. Cuius quidem regalis litere tenor per omnia dignoscitur est talis:

(slijedi dokument 41.a)

Reginalis uero litere tenor infra sequitur de uerbo ad uerbum, uideliczet:

(slijedi dokument 41.b)

²⁸³Datum et actum Spaleti in catedrali Spalatensi ecclesia anno domini nostri Ihesu Christi a natiuitate millesimo trecentesimo nonagesimo quarto, indiccione secunda, die octauo mensis februarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni anno quarto.

²⁸² Fol. 75-75'.

²⁸³ Završni dio instrumenta nalazi se na fol. 75'.

41.a

16.08.1390., u Budimu.

Kralj Sigismund nalaže slavonskome banu Detriku Bubechu da Kažota de Casiotis ostavi u mirnome posjedu vlastelinstva Velika u Slavoniji, koje je Kažot dobio na doživotno uživanje.

Sigismundus dei gracia rex Hungarie, Dalmacie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc. fideli suo dilecto viro magnifico domino Detrico Bubech regni nostri Sclauonie bano et vicebano eiusdem salutem et gratiam. Meminit et profecto recollit nostra serenitas fideli nostro dilecto Casioto de Casiotis familiari nostro pro ipsius multimodis damnis sanguinisque efusione que pro nostri honoris incremento a nostris rebelibus et emulis sustulisset dignoscitur posesionem nostram regalem Uelica uocatam cum ipsius comoditatibus et pertinenciis in regno nostro Sclauonie situatam pro ipsius Casiote et eius familie habitatione et sustencione commississemus ad uitam. Verum nuper ad celsitudinis nostre peruenit audienciam uos nescitur quibus ducti motibus contra ipsam nostram comisionem eandem posesionem nostram Veliche ocupastis et de presenti ocupatam tenetis non nullas res etiam et bona inibi reperta auferre fecistis de quo non suficimus admirare cumque nostre sit uoluntatis et intencionis ut iam dictum Casiotum anotata posesione Veliche iuxta prescriptam nostram dispositionem seu comisionem absque molesti utatur seu pociatur ideoque fidelitati vestre firmissimo damus regio sub edicto omnino uolentes quatenus mox agnita presencium noticia occasione et dilacione quibuslibet relegatis anotatam posesionem Uelicam cum eius utilitatibus ante fato Casioto pacifice resignetis et per uestros faciatis resignare manus uestras et uestrorum de eadem ^{fol. 75^r} prorsus extraendo eundem uero Casiotum sepedicta posesione Veliche pacifice et absque omni impedimento uti et frui permitatis secus pro nostra gracia facere non ausuri. Presentes uero post lecturam redatis presentanti et hoc ipsum iniungimus futuris nostris regni Sclauonie banis uel uicebanis firmiter obseruandum. Datum Bude secundo die festi asumcionis sancte Marie virginis gloriose, anno domini millesimo trecentesimo nonagesimo.

41.b

29.08.1390., u Budimu.

Kraljica Marija nalaže slavonskome banu Detriku Bubechu da Kažota de Casiotis ostavi u mirnome posjedu vlastelinstva Velika u Slavoniji, koje je Kažot dobio na doživotno uživanje.

Maria dei gracia regina Hungarie, Dalmacie, Croatie etc. fideli suo viro magnifico domino Detrico Bubech regni nostri Sclauonie bano uel uicebano eiusdem salutem et gratiam. Meminit et profecto recollit nostra serenitas fideli nostro nobili

viro Casioto de Casiottis familiari nostro pro ipsius multimodis damno sanguinisque efusione que pro nostri honoris incremento (damni sanguinisque efusione – *naknadno prekríženo*) a nostris rebelibus et emulis sustulisset digne sit posesionem nostre maiestatis Ueliche uocatam cum ipsius comoditatibus et pertinenciis in regno nostro Sclauonie situatam pro ipsius Casiotti et eius familie sustentacionem posidendam comissemus ad uitam. Verum nuper ad nostre celsitudinis peruenit auditum vos nescitur quibus ducti motibus contra ipsam nostram comisionem eandem posesionem nostram Uelica ocupastis et de presenti ocupatam tenetis non nullas eciam res et bona inibi repertas auferi fecistis de quo non suficimus admirare cumque sit intencionis nostre et uoluntatis ut iam dictus Casiotus anotata posesione Uelica iuxta prescriptam nostram disposicionem seu comisionem absque molestia utatur seu potiat. Ideoque fidelitati vestre firmissimo reginalis damus sub edicto omnino uolentes quatenus mox agnita presencium noticia occasione et dilacione quibuslibet relegatis anotatam posesionem Uelicam cum eius utilitatibus antefato Casioto resignetis et per uestros faciatis resignari manus uestras et uestrorum de eadem prorsus extraendo, eundem uero Casiotum sepedicta posesione Velicha pacifice et absque omni impedimento uti et frui permitatis secus pro nostra gracia non facturi. Presentes uero post lecturam redatis presentanti. Datum Bude in festo decolacionis beati Iohannis Baptiste, anno domini millesimo CCCo LXXXXo. Hoc ipsum iniungimus futuris regni nostri Sclauonie banis uel uicebanis firmiter obseruandum. Datum ut supra.

42.²⁸⁴

15.01.1395.

Kaptol izdaje, na zahtjev plemića Tvrtka Bogdančića, Gostimira Hlapotića i Vlatka Budislavića, od roda Tišemirića iz Poljica, ovjerenu kopiju kaptolske isprave iz 1392. godine koja je sadržavala ovjereni prijepis isprave nadbiskupskoga bilježnika Lukana iz 1334. godine. Poljički su plemići tražili prijepis kaptolske isprave uz obrazloženje da im je kliški kaštelan Vojko Latičić svojedobno zaplijenio neke isprave o njihovim posjedima, između ostaloga i ovu kaptolsku koju sada kaptol prepisuje iz vlastitoga registra.

Nos ...²⁸⁵ capitulum maioris metropolitane ecclesie Spalatensis memorie commendamus per presentes quibus expedit vniuersis quod ad nostram accedentes presenciam nobiles viri de genere Tyssemirichi de Policio, videlizet Tuartcho Bogdancich, Gostimir Hlapotich et Vlatcho Budislauich, nobis lamentabiliter exposuerunt seriose quod dudum Voycho Laticich comes et castellanus Clissii eis mandauit expresse ut coram se cum eorum iuribus si que habent in villa Osteruiça dicta in Policio ipsorum hereditariam personaliter deberent accedere et producere seu coram eo

²⁸⁴ Fol. 72-73.

²⁸⁵ Tri točke, uz odgovarajući znak za mjesto umetanja, naknadno dopisane iznad teksta.

exhibere litteras et dicta iura, quibus coram ipso comparentibus personaliter exhibuerunt, prodixerunt et sibi presentauerunt plures litteras de dictis eorum iuribus, quas idem castellanus auctoritate propria absque iuris facie contra Deum et iusticiam in eorum maximum preiudicium, dampnum atque detrimentum, et presertim vnam litteram sigillo nostri capituli in pendenti munitam in qua continebatur et expresse erat de uerbo ad uerbum rescriptum et recopiatum quiddam publicum instrumentum de dicta eorum hereditaria villa Osteruiça scriptum manu condam domini Luchani olim primicerii memorate ecclesie Spalatensis imperiali auctoritate notarii et iurati scribe curie archiepiscopalis Spalatensis simul cum aliis eorum litteris et iuribus per ipsum castellanum ut premittitur retenta et nusquam restituta et quod eandem nostri capituli litteram sic ab eis sublatam de archiuo et ipsius notarii atque reistro²⁸⁶ ipsius nostri capituli sub nostro et eodem capitulari sigillo pro eorum iurium ueritatis euidentia in premissis reassumere et releuare dignemur nobis humiliter supplicarunt, quorum precibus ut puta iustis et debitis inclinati benignum prebentes assensum ipsam litteram de uerbo ad uerbum nichil addendo uel minuendo quod mutet sensum aut uariet intellectum presentibus fideliter *de nothis et reistro²⁸⁷ duximus releuandam. Cuius tenor littere²⁸⁸ per omnia sequitur et est talis:

(Slijedi dokument 42.a u koji je inseriran dokument 42.b)

²⁸⁹Datum **et actum ac ut premittitur²⁹⁰ releuata fuit supradicta capitularis littera Spaleti in nostra matrice cathedralique atque metropolica ecclesia Spalatensi sub nostri capitularis sigilli impendenti muniminis roboracione anno a natiuitate domini nostri Ihesu Christi Mo CCC LXXXX V, indiccione IIIa, die XV mensis ianuarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidentia pape noni anno VI.

42.b

26.06.1334., u Ostrvici.

Nadbiskupski bilježnik Lukan izdaje ovjerenu svjedodžbu o izjavi kneza Stanena Draščića iz Zmine, danu pred svjedocima u poljičkome selu Ostrvica, o tomu da je prije osam godina plemića Vitina i njegovu braću, sinove Prveca iz Poljica, uveo u posjed sela Ostrvica. To uvođenje je Stanen obavio po nalogu kneza Jurja (III.), sina bana Hrvata Pavla, nakon što su Vitin i njegova braća na Jurjevom sudu dobili prijepor oko vlasništva toga sela kojega je pokrenuo Bergenda iz Omiša. Isprava donosi opis granica sela Ostrvica.

²⁸⁶ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

²⁸⁷ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

²⁸⁸ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

²⁸⁹ Završni dio isprave nalazi se na fol. 73.

²⁹⁰ Tekst od znaka ** naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan iznad teksta, koji je praznim i fizički odvojen od prijepisa inserirane isprave, što je ovdje naznačeno kao novi paragraf.

²⁹¹In Dei nomine. Amen. Anno domini a natiuitatis eiusdem Mo CCCo trigesimo quarto, indictione secunda, die XXVI menssis iunii²⁹², pontificatus sanctissimi patris et domini domini Iohannis pape XXII anno XVIII, et tempore reueredissimi in Christo patris et domini domini Dominici Dei et apostolica gratia archiepiscopi Spalatensis. Pateat euidenter per hoc presens publicum instrumentum quod in presencia mei notarii et testium subscriptorum nobilis vir comes Stanenus Draschitg de Smina asserens fuisse datum pristaldum per inclitum dominum dominum comitem Georgium natum magnifici domini domini Pauli bani Croathorum ad inducendum et ponendum in corporalem possessionem nobiles viros Vitinum et suo (*sic*) fratres filios Perueç de Policio cuiusdam ville uocate Osteruiça cum eius territorio, pertinentiis et districtu, posite in districtu Policii per confines et metas infrascriptas pro eo quod dicti heredes Peruaç obtinuerant et habuerant victoriam coram predicto comite Georgio in questione quam mouerant Bergenda de Almissio cum suis heredibus contra dictos heredes Perueç, ut dictus comes Stanenus asseruit, ***qui quidem comes Stanenus pristaldus datus super premissis et specialiter constitutus ut asseruit²⁹³ mandatum dicti domini comitis Georgii fideliter exequendo ut debuit eundem Vitinum et suos fratres in tenutam et corporalem possessionem eiusdem ville Osteruiçe cum suis pertinentiis dixit se diligenter ac fideliter induxisse ab annis octo citra ut credebat eisdem concedendo mandato dicti sui domini eandem villam cum suis pertinentiis pacifice et quiete perpetuo possidendam. Cuius cuius (*sic*) quidem ville confinia se talia asseruit eisdem demonstrasse: in primis incipiendo a Bychouo ex parte australi usque ad aquam uocatam Quascen, ab aqua uocata Quascen usque ad graniçam in Celcho prope villam Radyene, de graniça in Chelco usque ad graniçam que est in Osteruiça, de graniça que est in Osteruiça usque super vitibus Budislai Vgrinitg in graniça, de graniça que est super vitibus Budislai usque ad graniçam que dicitur Chilauia, de graniça Chilauia usque ad graniçam que est super Bernistroua prope Chelc magnum, a graniça que est super Bernistroua usque ad graniçam sub vallem magnum (*sic*), a graniça que sub vallem magnum est usque ad lapidem qui uocatur Miriç, a lapide uocato Miriç usque usque (*sic*) ad Bichouo sicut fluium currit. Qui quidem comes Stanenus ut pristaldus et Bogdanus filius Vitini, Clapota filius Crancho, Budislauus, Zeutanus et Michael filii Boleslai de Policio, omnes predicti rogauerunt me notarium infrascriptum presentibus testibus subscriptis ut de predicta confessione dicti comitis Staneni asserentis se fuisse pristaldum ut est dictum conficerem publicum instrumentum ad notitiam futurorum. Actum in dicta villa Osteruiça presentibus viris nobilibus Strisoy Ghreguritg, Crisan Chrelitg, Radicost ...coslauitg²⁹⁴, Radoslau Radostitg, Ostoya Greguritg, Iurco Grethgoritg, ||^{fol. 73} Peruoeye Iurgouitg, Berislau Scocibelcha et Radoye Dragoeuich testibus ad predictam confessionem dicti comitis Staneni vocatis specialiterque rogatis.

²⁹¹ Dokument počinje na fol. 72'.

²⁹² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana na rubu lista.

²⁹³ Tekst od znaka *** naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan u posebnome retku na dnu stranice.

²⁹⁴ Početna slova prezimena ne mogu se pročitati jer nedostaje dio lista.

Et²⁹⁵ ego Lucanus ecclesie Spalatensis primicerius auctoritate imperiali notarius et nunc juratus supradicti domini archiepiscopi omnibus et singulis supradictis vnaa cum predictis testibus interfui et vocatus atque specialiter rogatus a predicto comite Staneno ac predictis Bogdano, Clapota, Budislauo, Zeutano, Michaelae, scribere scribssit et in publicam formam reddegi signoque meo consueto signauit.

42.a

22.06.1392.

Kaptol izdaje, na zahtjev Tvrтка Bogdanića, Gostimira Hlapotića i Vlatka Budislavića od roda Tišemirića iz sela Ostrvice, ovjereni prijepis svjedodžbe što ju je nadbiskupski bilježnik Lukan izdao 1334. godine, a koja je govorila o uvođenju u posjed istoga sela.

Nos ... capitulum (ecclesie – *naknadno prekríženo*) maioris ecclesie Spalatensis omnibus et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentes (*sic*) paginam inspecturis seu etiam auditoris salutem in uero saluatore. Ad vniuersorum noticiam et perpetue rei memoriam litterarum harum serie uolumus peruenire ac manifestum facimus et confitemur quod accedentes ad nostram presentiam Tuerdcho Bogdanich, Gostimir Hlapotitg et Vlatcho Budislauichg de genere Tissemirichi de Policia de villa uocata Osteruiça defferrentes secum quodam publicum instrumentum scriptum manu bone recordacionis domini Luchani ecclesie Spalatensis primicerii auctoritate imperialis notarij iuratique domini archiepiscopi infrascripti in Mo IIIc trigessimio quarto, indictione secunda, die XXVI mensis iunii, pontificatus sanctissimi patris et domini domini Iohannis pape vigessimi secundi anno XVIII, sanum et integrum, non viciatum, non abrasum, non abolitum, non cancelatum, sed omni prorsus uicio et falsitate ac suspicione carentem, qui scripti, videlicet Tuerdcho, Gostimir et Vladcho, nobis humiliter supplicarunt quatenus dictum publicum instrumentum sub nostri capitulari sigillo appensione comunitum recopiare dignaremur eo et pro eo quod ipsi non audebant dictum publicum instrumentum ad partes extraneas transmittere seu portare prout aliquando expediret propter uiarum discrimina uel alia impedimenta legitima ne propter eius transmissionem seu portacionem hinc et inde aliquo casu emergenti interdum ... idiri²⁹⁶ non poterit nec non igne comburi seu aliquo alio modo posset deuastari, balnari uel cremari ... eque²⁹⁷ possit totaliter amitti. Nos igitur justis supplicationibus ipsorum scilicet Tuerdchi, Gostimiri et Vlat(c)i) ...²⁹⁸ dictis dignum auditur prebentes dictum publicum instrumentum in-

²⁹⁵ Klauzula o notarskoj ovjeri dokumenta je i fizički odvojena od korpusa dokumenta, što je ovdje naznačeno kao novi paragraf, a tu je štoviše precrtan i Lukanov bilježnički znak, pa se može pretpostaviti da je tako bilo i u kaptolskoj ispravi iz 1392. godine, koja ovdje slijedi kao dokument 45.a.

²⁹⁶ Početak riječi nemoguće pročitati jer nedostaje dio lista.

²⁹⁷ Početak riječi nemoguće pročitati jer nedostaje dio lista.

²⁹⁸ Dio teksta nemoguće pročitati jer nedostaje dio lista.

tegraliter de uerbo ad uerbum inferius fecimus ||^{fol. 72'} fideliter copiari, postmodum uero sic copiatum examinauimus et ascoltauimus cum ipsius originale et quia inuenimus eos insimul concordari nostro capitulari sigillo in pendenti munimine iussimus roborari ut exemplo in dicti publici instrumenti ad hec pocior fides adhibeatur. Cuius publici instrumenti tenor in omnibus et per omnia cum signo notarii dignoscitur esse talis:

(Slijedi dokument 40.a)

²⁹⁹Datum et actum Spaleti in nostra matrice katedralique maiore ecclesia Spalatensi sub anno natiuitatis Christi M IIIc LXXXX II, indiccione XV, die XX secundo mensis iunii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii sacrosancte ac vniuersalis ecclesie diuina prouidencia pape noni anno tercio.

43.³⁰⁰

27.07.1395., u Splitu.

Kaptol izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor između s jedne strane braće Petra i Grgura Stipkovića, stanovnika sela Vinalić u Vrlici kninske dijeceze, te Grubana Dragoševića, iz istoga sela, i s druge strane plemenitoga kneza Vuka Vladislavića od roda Ciprijanića. Ugovorom Petar, Grgur i Gruban prodaju knezu Vuku svoju zajedničku zemlju na lokalitetu Trnovo u Vrlici, kod brda Samobor i uz vodu Slavić te u susjedstvu Vinalića. Cijena prodane zemlje je bila 194 male libre, a prodavci očituju da su u cjelosti bili isplaćeni te se obvezuju štititi kupca u posjedu prodane zemlje.

Nos capitulum et canonici metropolitane Spalatensis ecclesie memorie commendantes significamus tenore presentium quibus expedit vniuersis quod accedentes ad nostri presentiam Petar et Gregorius Stipichouich fratres de Verhricka habitatores in villa Vinalich uocata diocesis Tininiensis et Grubanus Dragošeich de dicta Verhrika et habitator in dicta villa Vinalich dicte diocesis Tininiensis disserunt et confessi fuerunt sponte eorum uiue uocis oraculo vnam eorum terram communem et possessionariam totalem positam in dicta Verhrika in loco Terniua uocato de monte Somobor, usque ad torrentem seu usque ad aquam uocatam Slauic, prope terram Iesauicicha semilia a parte boreali, iuxta terram Vinalich a parte austreali seu a parte sirochi, nobili viro comiti Volch Vladislauich de genere Ciprianorum pro precio et precii nomine librarum centum nonagintaquatuor paruorum³⁰¹ dedisse, vendidisse et tradidisse ad habendum, tenendum, possidendum, gaudendum, fruendum, vtendum et vsufructandum cum omnibus iuribus, attinenciis et pertinentiis ipsius terre, et cum omnibus siluis, paschuis, nemoribus, aquis et aquarum decursibus infra seu

²⁹⁹ Završni dio isprave nalazi se na fol. 73.

³⁰⁰ Fol. 80-80'.

³⁰¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

intra confines dicte terre uendite spectantibus et pertinentibus et quicquid voluerit deinceps faciendum cum suis heredibus et successoribus tamquam de re sua propria cum omnibus utilitatibus et iurisdictionibus ad eandem terram quouis modo nunc et in futurum spectantibus et pertinentibus dederunt, vendiderunt et tradiderunt et nomine vendicionis dederunt, vendiderunt et tradiderunt pro prefata summa pecuniaria librarum centum nonagintaquatuor. Quam pecunie quantitatem dicti Petar et Gregorius fratres et Grubanus Dragoŝeuič venditores in nostri presentia fuerunt contenti et confessi se plenius habuisse et recepisse a predicto comite Volch³⁰² emptore dante et solente ut dixit de denariis domine domine Catharine vxoris sue, promittentes, spondentes et se obligantes predicti Petar et Gregorius fratres et Grubanus venditores per se et eorum heredes et successores prefatum comitem Volch et suos heredes et successores ab omnibus ratione dicte terre seu eius possessionis impedire uolentibus expedire et exalumpniare eorum propriis laboribus et expensis in iudicio et extra (sub pena ducentorum ducatorum auri in auro cuius pene – *naknadno prekriženo*), et dictam venditionem perpetuo hebere ratam et firmam et omnia supradicta facere, attendere et obseruare et non contrafacere uel venire per se uel alios aliqua ratione uel causa de iure uel de facto sub pena ducentorum ducatorum auri in auro, medietas dicte pene³⁰³ applicande camere regie et alia medietas dicto comiti Volch uel suis heredibus et successoribus (Datum et actum Spaleti in nostra Spalatensi – *naknadno prekriženo*) ||^{fol. 80*} et sub obligatione omnium ipsorum bonorum. In quorum omnium testimonium presentes scribi fecimus et nostri capitularis sigilli appensione muniri. Datum et actum Spaleti in dicta nostra metropolitana Spalatensi ecclesia anno domini nostri Ihesu Christi a natiuitate eiusdem millesimo trecentesimo nonagessimoquinto, indiccione tertia, die vigesimo septimo mensis iulii, pontificatus sanctissimi in Christo et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni anno quinto.

44.³⁰⁴

18.08.1395.

Kaptol, na zahtjev Dobrovuka Purnoŝića, Radoslava Stojkovića i Grgura Stojčića iz Brečeva izdaje ovjereni prijepis dvaju isprava, jedne kneza dalmatinskih gradova Jurja II. Šubića iz Bribirskoga iz 1311. godine a druge kraljevskih povjerenika za kraljevinu Hrvatsku Ladislava i Saracena iz 1370. godine, koje se odnose na vlasnička prava na posjed Obrov u Kanjevu, ispod Brečeva.

Nos capitulum et canonici metropolitane Spalatensis ecclesie memorie commendantes significamus tenore presentium quibus expedit vniuersis quod acceden-

³⁰² Ime naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisano između redaka.

³⁰³ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

³⁰⁴ Fol. 81-82'.

tes ad nostram presentiam in dicta nostra cathedrali ecclesia ubi more solito nostra capitula congregantur Ratichus Tuerdoseuich, Dobrouoch Purnosich, Radoslauus Stoychouch, Petar Diuichouich et Gregorius Stoycich de Breceuo Tininiensis diocesis nobis presentarunt duas litteras in carta membrana scriptas, vnam videlicet in forma publici instrumenti sigillo pendenti communis Clisie sigillo sigillatam cum quadam cordula sirici bruni non torta, in quo sigillo dignoscebatur quedam cimera cum una ala et circumcirca dictum sigillum erant quedam figure litterarum impresse que non poterant legi, et aliam cum impressione duorum anullarium sigillorum a parte ipsius littere interiori, in quorum uno ex dictis sigillis in cera rubea erat ymago et figura beati Cristofori dominum nostrum Ihesum Christum figuraliter defferentis super collum et in alio sigillo in cera uiridi erat ymago cuiusdam capituli vnus saraceni, non rasas, non corusas nec in aliqua earum parte uiciatas prout ex ipsarum litterarum inspectione prima facie apparebat, suplicantes nobis predicti Ratichus, Dobrouoch, Radoslauus, Petar et Gregorius qua decuit reuerencia quatenus litteras ipsas sub nostro capitulari sigillo copiari facere uellemus. Nos uero eorum annuentes supplicacioni litteras ipsas comissimus de uerbo ad uerbum prout in eis scriptum erat et continebatur fore copiandas nostroque capitulari sigillo sigillandas, cuius quidem prime littere tenor per omnia sequitur in hec uerba:

(slijedi dokument 44.a)

³⁰⁵Secunde uero seu alterius littere tenor per omnia dignoscitur esse talis:

(slijedi dokument 44.b)

³⁰⁶Datum et actum Spaleti in supradicta nostra cathedrali ecclesia sub apensione nostri capitularis sigilli anno natiuitatis domini nostri Ihesu Christi millesimo trecentesimo nonagesimo quinto, indictione tertia, die decimo octauo mensis augusti, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni anno quinto.

44.a

07.07.1311., u Klisu.

Juraj II. Šubić Bribirski, knez dalmatinskih gradova, izdaje ispravu kojom registrira očitovanje kneza Rogerija Teutonca, kao muža Marislave kćerke kneza Ivana, te Kuzme i Bogdana, sinova (kliškoga?) suca Stjepana, glede imovinske transakcije što su je odavno obavili njihovi pretci. Naime, Prodan, sin Odrijanov, njegov sin Dragoj i unuk Bogdan te već spomenuti knez Ivan su petorici braće Čudomirića iz Brečeva, Čudini Tungrikoviću, Belku, Pripicu, Bergelezu i Porti, prodali svoj posjed Obrov za 1060 malih mletačkih li-

³⁰⁵ Ovaj se dio teksta nalazi na fol. 82, a fizički je odvojen od prethodnoga teksta što je ovdje vizualno naznačeno kao novi paragraf.

³⁰⁶ Završni dio instrumenta nalazi se na fol. 82'.

bara, što sada Rogerije, Kuzma i Bogdan priznaju kao punopravnu prodaju te se obvezuju ne ometati potomke kupaca u njihovim pravima. U ispravi su navedene glavne točke na granicama posjeda (zdenac Kupirnik, tris stabala u polju, Skupnica na prijelazu Upogon, crkva sv. Marije, zdenac zvani Gurus), kao i njegovi susjedi, a obzirom na to da kupci nisu dali ništa za „bresvitje“ njihovi nasljednici sada isplaćuju Rogeriju, Kuzmi i Bogdanu 60 malih mletačkih libara. Isprava je ovjerena pečatom kliške općine a sastavio ju je zaprisegnuti kliški bilježnik Nikola Andrijin Ieuarsii iz Konjeglava.

In Christi nomine. Amen. Anno a natiuitate eiusdem Mo trecentesimo vndecimo, indicione nona, die septimo intrante mensis iulii, regnante domino Karolo serenissimo rege Vngarie, temporibus quidem illustris viri domini Georgii secundi inclitis comitis ciuitatum Dalmacie, comitis Gregorii Cusdet castellani Clisie, Danielis Domaciçh iudicis dicti loci et alio iudice nondum confirmato, presentibus domino comite Gregorio castellano, domino Marino archipresbitero Clissie, Nicolao Grubesiçh, Petro Tudac Vngaro, Dobroslauo Merdoliçh et aliis quampluribus testibus ad hoc uocatis et rogatis, comes Rogarius Theotonicus maritus domine Marislaue filie quondam comitis Iohannis pro se et heredibus ac successoribus suis et Cosmas una cum fratre suo filius quondam iudicis Stephani, cuius fratris nomen est Bogdanus, pro se ac suis heredibus et successoribus non propter aliquem timorem seu uiolenciam sed de sua spontanea et libera uoluntate contenti, confessi ^{fol. 81'} et manifesti fuerunt quod iam longo tempore elapso antecessores sui, videlicet Prodanus filius quondam Odriani, Dragoius filius dicti quondam Prodani, Bogdanus filius dicti quondam Dragoy et dictus comes Iohannes filius quondam Bogdani pro se et heredibus ac successoribus suis dederunt et vendiderunt iure proprio in perpetuum Cudine Tungricouiçh, Beloco, Pribaço, Bergeles et Porte fratribus de Breceuo de generatione Çudimrich recipientibus pro se et heredibus ac successoribus suis quosdam terras et possessiones positas seu iacentes sub Breceuo, que quidem terre seu possessiones vocatur Obrouum, precio mille et sexaginta librarum denariorum Venetorum paruorum, quas dictus comes Rogarius, Cosmas et frater eius Bogdanus pro se et suis heredibus ac successoribus contenti et confessi se plenarie recepisse et dictis suis antecessoribus atque sibi de dictis mille et sexaginta libris esse integraliter satisfactis renunciantes omni iuri, consuetudini et auxilio cum quibus posset petere ex nunc in antea aliquid ocaxione dictarum³⁰⁷ terrarum seu possessionum, quarum hii dicuntur esse confines: ab uno latere possidet Iurdiç Dragomeliçh satenich, a secundo possidet Merdessa Vraselal filius quondam Peruoslai, a tercio possidet Desislauus prenomiatus Bubal filius Martini, a quarto possidet Dminach Macomeliciç; mete autem siue termini dictarum possessionum dicuntur esse isti: primus (*sic*) est quidam puteus qui vocatur Cupirnich, secundus sunt tres arbores in campo, tercius est Şcupniça in transitu seu trageto Upogon, quartus est ecclesia beate Marie, quintus est puteus qui uocatur Gurus, uel si alii ueriores inuenientur esse confines,

³⁰⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

mete et termini. Predicti ergo Rogarius, Cosmas et frater eius Bogdanus pro se et heredibus ac successoribus suis confirmauerunt, approbauerunt et firmam perpetuo esse uoluerunt predictam vendicionem dantes plenam licenciam et liberam potestatem heredibus et successoribus dictorum emptorum tam presentibus quam futuris possidendi, tenendi, pignorandi, obligandi, uendendi, comutandi, alienandi, pro anima et corpore iudicandi, totamque ipsorum uoluntatem libere faciendi de dictis terris seu possessionibus cum omnibus suis iuribus et pertinenciis a celo usque ad abissum non obstante nec obstare potente contradiccione dictorum Rogarii, Cosme et Bogdani uel heredum sue successorum suorum promittentes sub pena mille librarum denariorum Venetorum paruorum dampnorum expensarum nunquam reuocare dictam vendicionem uel molestare successores dictorum emptorum ^{fol. 82} uel aliquem ipsorum aliquo tempore propter (ipsas – *prekriženo*) dictas³⁰⁸ terras siue possessiones aut aliquid petere ocaxione ipsarum. Et quia dicti emptores non soluerant bresuithie ideo successores eorum dederunt predictis Rogario, Cosme et fratri suo Bogdano bresuithie sexaginta libras denariorum Venetorum paruorum, quas se habuisse et plenarie recepisse contenti fuerunt. Et ad hoc quod omnia supradicta habeant perpetuam firmitatem nos dictus comes Gregorius facimus presens instrumentum appensione sigilli communitatis Clissie muniri. Actum ante ecclesiam sancte Marie Clisie. Et ego Nicolaus filius quondam Andree Ieuarsii de Goneclauo imperiali auctoritate notarius et Clissie iuratus hiis interfui rogatus a partibus et scripsi et publicauit.

44.b

03.05.1370., u Siveriću.

Njitranski biskup Ladislav i Saracen, između ostaloga predstojnik pečujске kraljevske komore, izdaju ispravu kojom potvrđuju vlasnička prava Zwđa sina Vynicha, Krajnika sina Galčića, Vučka sina Serlycha, Tonše Strigonića i Ladislava Medoševića iz Obrova od roda Čudomerića na posjed Obrov. Kao članovi posebnoga kraljevskoga povjerenstva koje je utvrđivalo kraljevska prava u kraljevini Hrvatskoj, a prema registru što su ga svojedobno sastavili petorica ugarskih baruna i 24 zaprisegnuta (plemića kraljevine) Hrvatske, Ladislav i Saracen su sazvali „opći shod“ za područje Kanjana, a tu su pred njih izašla i naznačena petorica Čudomirića. Tom su prigodom prikazali ispravu kliške općine, kojom su potvrdili da su njihovi pretci davno kupili Obrov, a Ladislav i Saracen nisu našli ime posjeda Obrov u onome registru kraljevskih prava te su sukladno tome potvrdili Čudomiriće u njihovu posjedu.

Nos Ladizlaus dei et apostilica gracia episcopus Nitriensis et magister Sarachenus inter cetera comes camere Quinqueecclesiensis et castellanus de Symys nunciū serenissimi principis domini Lodouici de gracia regis Vngarie visitatores regno-

³⁰⁸ Riječ naknadno dopisana iznad one prekrižene.

rum Dalmacie et Croacie significamus tenore presentium vniuersis quod cum nos in persona regie maiestatis cuius plena auctoritate fungimus in regno Croacie in districtu Kanywuzchw generali congregatione celebrata iura regalia ab vniuersis huius contrate hominibus iuxta tenorem registri regalis de domo et camara sue maiestatis nobis assignati olym per quosdam quinque barones Vngarie necnon vigintiquatuor iuratos ipsius regni Croacie editi secundum mandatum regium prosequuti fuissemus Zwdy filius Vynich, Kraynich filius Galchych, Wlachkw filius Serlych, Tonsa Strigonich et Ladizlauu Medosauych de Obrou generationis Chudamerych ad nostram veneientes presentiam exhibuerunt nobis quasdam literas priuilegiales communitatis Clisie in quibus inter alia vidimus contineri quod predicta possessio Obrou prescriptis nobilebus emptionis titulo dinoscitur pertinere. Verum quia huius modi emptio possessionaria ex serie eiusdem litere priuilegialis antiquata erat pretatosque nobiles in pacifico dominio ipsius possessionis Obrou esse reperiebantur, nomenque ipsius possessionis Obrou in prefato registro regali non inueniebatur, ideo nos in persona regie maiestatis pretitulatos nobiles in eodem statu in dominio eiusdem possessionis Obrou relinquimus permanere. Presentes autem propter absenciam maiorum sigillorum nostrorum sigillis nostris annularibus fecimus consignari. Datum in villa Zewerych in contrata Kamiconzew antedicta in festo inuencionis sancte crucis, anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo.

45.³⁰⁹

30.09.1395.

Kaptol izdaje svjedodžbu o provedenom postupku uvođenja Tvrтка pok. Viti-na Bogdančića iz Ostrvice od roda Tišemirića u posjed sela Ostrvice u Poljicama. Kaptolsko svjedočenje u postupku zatražio je posebnim nalogom, koji je inseriran u ispravu, viceban Dalmacije i Hrvatske Pavao Mihaljčić. Postupak su trebali provesti kliški kaštelani Ivan sin Ivana Mihaljčića i Ivan Gileto, ali su zbog spriječenosti oni odredili kao svoga zastupnika Blaža de Scopiuač koji je obavljao i ostale poslove odsutnih kaštelana Klisa te je ovaj, uz svjedočenje kanonika Bogdana Čičića, doista i proveo postupak u nazočnosti četvorice određenih pristava. Detaljno Bogdanovo izvješće o tomu što se događalo u Ostrvici pred okupljenim mnoštvom „poljičke općine“ posebice se zadržava na činjenici da je formalni postupak uvođenja u posjed pokušao osporiti i zaustaviti stanoviti Pokrajac Krajšić iz Poljica u svoje i u ime Ugri-na Račića, Jurja Dražojevića, Marka Radojevića i Jurja Vladojevića, koji su polagali pravo na selo Ostrvicu. Na Pokrajčev zahtjev Blaž je odgovorio da su sva petorica navedenih bili u formalnome sporu s Tvrtkom Bogdanićem, da su redom tri sudbene instance, poljički sudbeni stol koji zasjeda u Žrnovnici,

³⁰⁹ Fol. 85-86.

a potom u prizivnom postupku kliški sudbeni stol te konačno „opći sudbeni stol Hrvata“ u Kninu, presudili u Tvrtkovu korist na temelju relevantnih isprava i svjedočenja. Postupak uvođenja nije bio prekinut, a petorica su tom prigodom osobno (bez mogućnosti da ih bilo tko zastupa) pozvani pred vicebana, na sudbeni stol u Kninu, ili drugdje gdje viceban bude boravio, kako bi odgovarali zbog ometanja kraljevske pravde.

Nos capitulum maioris cathedralis et metropolitane ecclesie Spalatensis memorie commendamus per presentes quibus expedit vniuersis quod nobilis vir Tuardcho Bogdancich condam Vitini de Policio de genere Tissemirichi ad nostram accedens presenciam pro parte magnifici viri domini Pauli Michalcich regnorum Dalma- cie et Croacie vicebani quandam litteram papiream eius uero sigillo (sig – *naknadno prekríženo*) sub inpressione munitam exhibuit reuerenter, cuius suprascripcio ab extra sic dicebat:

(slijedi adresa dokumenta 45.a)

Intus uero talis erat continencia:

(slijedi tekst dokumenta 45.a)

Ipsa siquidem littera honore suscepta quo decuit et ipsius seriose intellecto tenore (ob reuerentiam – *naknadno prekríženo*) ob reuerentiam ipsius domini vicebani et amore iusticie cuncta in eadem contenta debite adimplere curantes illico pro ipsius nostri capituli antiqua et approbata consuetudine iugiter in similibus obseruata venerabilem et discretum virum dominum presbiterum Bogdanum Chicich nostrum hominem et socium nostreque ecclesie concanonicum adque fratrem pro ueritatis testimonio fidedignum ad ea que et quo ipsa littera ipsius domini vicebani intimabat duximus transmittendum. Qui quidem illuc accedens personaliter ad nosque rediens cuncta inibi facta et gesta nobis *presente personaliter audiente et intelligente homine regio infradicto et omnia infradicta affirmante³¹⁰ cum diligencia fideliter retullit et exposuit seriose, videlicet quod magister Blasius de Scopiuac, locum et uicem tenens in castro Clissii magistri Iohannis filii Iohannis Michalcic comitis et castelani dicti castri hominis regii prelibati et magistri Iohannis Gileti alterius comitis et castelani castri eiusdem etiam hominis regii absentium supradictis ipsisque uero ualentibus ad eadem personaliter interesse, ipse Blasius, speciali ipsorum in hoc ipso constitucione et commissionis mandato tanquam homo regius in personis, vice et³¹¹ nominibus eorundem ut dicebat, presentibus nobilibus uiris Doico Tholihnich, Tuartcho condam³¹² Radcii Pribislauich de Policio, Matheo Rogarich, Radoslao Beroeuch, Nicolao Martini Bogunidich de Clissio, pristaldis specialiter ad infradicta positus, datis et assignatis per ipsum dominum vicebanum supradictum ipsi Tuardcho Bogdancich, et ibidem coram populo ut astante presencialiter vniuersitatis populi de Policio ipsum Tuartchum Bogdancich supradictum introduxisset, stautit et

³¹⁰ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

³¹¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³¹² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

posuit in tenutam et possessionem realiter et corporaliter dicte ville Osteruiça in Policio hereditaria et patrimoniali Tuartcho eiusdem, iuxta tenorem et continenciam litterarum et iurium ipsius Tuardcho et dicte ville eius iurium uel quarum cum omnibus et singulis eius pertinentiis, domibus³¹³, ortis, prediis, terris, vineis, viribus, campis, pratis, pascuis, siluis, nemoribus, montibus, planicebus (*sic*), vallibus, aquis, fontibus, viis, portibus et aquamoliis vniuersis positis et existentibus infra hos confines in eius locis contentos et expresos, videlicet: incipiendo a Byhouo ex parte australi usque ad aquam uocatam Guassan; ab aqua uocata Guassan usque ad graniçam in Chelcho prope villam Radoyeue; de graniça in Chelcho usque ad graniçam usque ad graniçam que est in Osteruiça; de graniça que est in Osteruiça usque super vitibus Budislai Vgrinich in graniça; de graniça que est super vitibus Budislai usque ad graniçam que (uocatur – *naknadno prekriženo*) dicitur Chilauiča; de graniça Chilauiča usque ad graniçam que est super Bernistroua in Chelch magnum; a graniça que est super Bernistroua usque ad graniçam sub uallem magnum; a graniça que sub ualle magnum est usque ad lapidem que uocatur Miriç; a lapide uocato Miriç usque ad Byhouo³¹⁴ sicut flumen currit; precipiens insuper et mandans ipse magister Blasius homo regius supradictus dicti domini vicebani uerbo publice et expresse ad auditum et intelligentiam cuiuscumque quod omnis et quilibet homo tam nobilis quam popularis inde ad tres dies continuos et proxime sequuturos debeat de dicto terreno recedere et exire nec ulterius in eodem stare aut permanere nisi uellit esse homo et iobagio dicti Tuartcho de eius semper beneplacita (*sic*) et uoluntate. Si quis uero ultra dictos tres dies repertus fuerit in dicto terreno permansisse contra huiusmodi preceptum et uoluntatem dicti Tuartcii incurrit hoc bannum, videlicet quod totum suum perdat et quod comites et castelani Clissii debeant sibi totum suum aufere et ipsum cum omnibus captiuare. Hiis autem dum sic ageretur Pocrayaç Chray-sich II^{fol. 85^v} de Policio surrexit e medio vniuersitatis Policiensis supradicte et se asserens esse ac fore procuratorem et more Policiensium ad infrascripta habere speciale mandatum Vgrini Radcich, Georgii Drasoeuich, Marcii Radoeuich et Georgii Vladoeuich vice nominibus et in personis eorundem se opposuit et incepit contradicere, retinere et arestare ipsum magistrum Blasium hominem regium supradictum ne ipsum Tuartcho Bogdancich predictum in dicte ville Osteruiçe possessionem debeat introducere seu ponere, asserens dicto nomine ipsam villam Osteruiça pertinere ad eosdem. Cui ipse homo regius magister Blasius predictus ex debita forma iuris talia obiecit responsa: quia cum ipsos tuos mandatarios quorum te procuratorem dicit esse, Vgrinum uidelicet, Georgium, Marcum et alium Georgium supradictos, de et in dicta villa Osteruiça tamquam eius uiolentes occupatores et detentores indebitos ipse Tuartcho Bogdancich eius ville proprius et legitimus heres primo in sede iudiciali Policiensi in Černouiča conuentos habuit et conuictos ac contra eosdem de predicta villa Osteruiça pro se sentenciam reportauit, secundo autem et similiter in sede iudiciali Clissiensi pro se contra eosdem de eadem villa ipsis conuictos per

³¹³ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³¹⁴ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

totum in sui fauorem sententiam obtinuit, tercio et vltimo in generali iudicio Coruatorum in sede Tininiensi in omnibus et per omnia semper clara sua iura per litteras legitimas et probationes manifestas ipse Tuartcho ipsam villam Osteruiçam fuisse et esse suam ad se et sibi hereditariam et patrimonialem fore, ipsi quoque in persona quorum tu ut procurator loqueris in omnibus et per omnia in eorum iuribus cunctis et probationibus quibuscumque (per – *naknadno prekriženo*) penitus deficientes in iudicio conuicti, ipse Tuartcho pro se et in suum fauorem de dicta villa Osteruiça tamquam sibi hereditaria sententiam obtinuit et reportauit (*slijede najmanje dvije naknadno prekrižene i nečitljive riječi*). Et ex hoc mandato domini vicebani iusticia (et g.... – *naknadno prekriženo*) mediante³¹⁵ et eius auctoritatis uirtute est ipse Tuartcho (*sic*) per me dicto nomine positus et introductus in possessionem dicte sue ville Osteruiça ut superius est expressum. Tunc uero ipsos ipsius Pocrayci mandatarios videlicet Vgrinum, Georgium, Marcum et alium Georgium supradictos se opposentes et contradicentes execucioni introduccionis possessionis predictae auctoritate et speciali commissionis mandato ipsius domini vicebani ipse magister Blasius homo regius supradictus expresse citauit quatenus ab ipso die dominico que est dies³¹⁶ XXVI septembris ad secundam diem lune proxime sequentem que erit dies quarta octubris mensis proxime sequentis coram ipso domino vicebano in sede iudiciali Tniniensi seu in ipso Tninio aut ubicumque eum esse contingerit, non per procuratorem (aut – *naknadno prekriženo*) nec³¹⁷ per coniunctam personam (seu vnus pro alio – *naknadno prekriženo*) nec vnus pro alio sed quemlibet eorum personaliter per se et pro se omni et quauis excusacione, causa et occasione penitus remotis, debeant comparere sub pena ducatorum M auri pro quolibet camare domini bani applicandorum ad ostendendum causam assignandam et reddendam rationem quare auctoritas et iudicium per regiam maiestatem Vngarie datum et commissum domino bano horum regnorum Dalmacie et Croacie et eius vicebano ac aliis eius seu eorum officialibus per eos Vgrinum et alios supradictos³¹⁸ ita delusum (et nill – *naknadno prekriženo*) et turpiter villipensum non est ualidum nec debet exequi iusticiam (et g... – *naknadno prekriženo i nečitljivo*) mediante. Cui se opponunt alta corniçe, contradicunt et resistunt ipsi idem Vgrinus cum predictis, asequens etiam Georgius Dubraucich de Policio hec uerba uiua uoce proclamauit: Licet ipse Vgrinus cum eius sociis supradictis de terreno dicte ville Osteruiçe Tuardcho supradicti sibi dedissent circa duos vretenos terre vineate ut eorum pristaldus esse deberet tamen ante tempus uindemie eis resignauit eosdem et dimisit protestacione etiam nichilominus expresse abrenuncians ex toto nec se aliquid de eodem terreno habere nec de ipso se impedire in aliquo. Eodem modo domina Draçiça cum filiis suis relicta condam Radaç Pribislauiuch expresse cum protestacione abrenunciauit dicto terreno eiusdem ville Osteruiçe dicti Tuardcii se in nullo impediuisse nec impedire de ipso nec in eius parte aliquali. Consequenter autem ipsa vniuersitas Policiensis supradicta eius

³¹⁵ Riječ naknadno dopisana izna prekriženoga teksta.

³¹⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³¹⁷ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad one prekrižene.

³¹⁸ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana na rubu lista.

communi uerbo et pro eodem communi uoce et eius omni communi consensu pre-sencium, audiencium et non contradicentium, Iohannes Hlapcich alta uoce ad om-nium et singulorum audienciam et intelligenciam etiam cum protestacione dixit dictam vniuersitatem se in facto dicte ville Osteruiçe eius terrarum et iurium nichil impediuisse in aliquo nec impedire de presenti et nec de introductione et posicionem in possessionem eius ville Osteruiçe ipsum Tuartchum tamquam in suum hereditarium contradicunt nec uelle contradicere, et casu quo se aliquis intromitteret in pre-dictis uel aliquo predictorum aut si aliquis se opponuerit contra comites aut eorum familiam iusticiam exercere aut penam exigere contra predictos se opponentes et impediendes supradictam introductionem et possessionem sit in eodem crimine et pena scilicet cum se opponentibus contradicentibus supradictis. Ac ita ipse magister Blasius homo regius supradictus omnibus fieri uoluit dicto nomine et mandauit. Post autem omnia supradicta ipse Tuartcho Bogdancich positus tali modo ut superius est expressum in tenutam et corporalem possessionem dicte ville Osteruiçe etiam adeptus habens et tenens eandem ordine prelibato, alta uoce ad intelligenciam cuiuscum-que contra omnem et quemlibet se ingerentem intrudentem in dicta sua villa Oste-ruiča eius terras et iura hereditaria predicta et ipsum in eisdem molestantem et de eisdem aliquid auferentem et occupantem ex tunc expresse fuit protestatus in duca-tis auri octingentis quorum medietas chamere domini bani alia uero medietas ipsi Tuartcho leso debeat applicari. In cuius rei testimonium presentes litteras fieri iussi-mus et nostri capitularis sigilli sub impendenti ex antiqua et approbata consuetudine capitulari pro ueritatis testimonio fidedigno munimine roborari et in actis nostris capitularibus in integrum fideliter registrari. Datum Spaleti in ipsa nostra capitulari, cathedrali et metropolica ecclesia sancti Dompnij, anno domini Mo CCCo LXXXX V, indictione IIIa, die ultimo mensis septembris, pontificatu sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacij pape noni anno sexto.

45.a

20.09.(1395.)

Viceban Dalmacije i Hrvatske Pavao (Mihaljčić) traži od kaptola izaslanika koji će svjedočiti u potupku uvođenja Tvrtka (Bogdančića) u posjed Ostrvice.

Amicis suis karissimis capitulo ecclesie Spalatensis p....³¹⁹ Tuardchone in sta-tutorio.

Amicis honorandis capitulo ecclesie Spalatensis debitam amicitiam cum ho-nore. Petimus uos diligenter quatenus mittatis hominem uestrum socium et conca-nonicum fidedignum vna cum homine regis videlicet Iohannem filium Iohannis nec-non alterum Iohannem filium Gileti castelanis de Clissio ad statuendum Tuartchonem in possessionem Osteruiçe iuxta iura ipsius Tuartcii et quidquid ex inde

³¹⁹ Zbog fizičkoga oštećenja nije moguće pročitati riječ.

feceritis nobis ueraciter rescribatis. Scripta in uigilia beati Mathei apostoli. Hec magister Paulus vicebanus Dalmacie et Croacie.

46.³²⁰

30.01.1396.

Kaptol izdaje, na zahtjev splitskih plemića Petra Ivanovog i Nikole Kristolovog Papalisa ovjereni prijepis deset bilježničkih isprava izdanih od strane različitih splitskih bilježnika u vremenskome rasponu od 1203. do 1391. Godine, a koje se sve odnose na vlasnička prava na zemlje u Perunu.

Nos ... capitulum ecclesie cathedralis Spalatensis vniuersis Christi fidelibus presentem paginam inspecturis, lecturis seu eciam auditoris salutem in uero saluatore. Ad uniuersorum noticiam et perpetue rei memoriam harum serie volumus peruenire, manifestamus necnon confitemur quod nuper venientes ad nos nobiles viri ser Petrus Iohannis et ser Nicola Chrispoli Papalis ciues et nobiles de Spaletto exhibuerunt coram nobis decem publica instrumenta in carta membrana scripta, publicata et roborata, quorum aliqua in aliquibus locis propter uetustatem bene legi non poterant in quibus locis spacia sunt diuissa ut inferius apparet, non viciata, non cancellata, sana et integra, omnique prorsus vicio et falsitatis ac suspitione carentia. Qui quidem nobiles nobis subsequenter exposuerunt dicendo quod ipsi non audebant dicta instrumenta ad partes extraneas pro eorum factis prout aliquando expediret portare seu transmictere propter viarum discrimina uel alia impedimenta legitima ne propter eorum portationem seu transmissionem hinc inde aliquo casu emergente qui interdum prouideri non potest seu quoquo modo alio possent deuastari, balneari necnon comburi uel cremari ex hocque possent amicti et imo nobis instatissime tam humiliter quam deuote supplicarunt quatenus sic dicta instrumenta sub nostro capitulari sigillo accopiari faceremus. Nos igitur visis petitionibus dictorum nobilium ac intellectis ipsisque anuentes ipsa instrumenta sub nostro capitulari sigillo inpendenti munimine roboratas super ceram viridis in alba bullatas in cordula serici viridis integraliter de verbo ad verbum fecimus fideliter inferius ex ipsorum originali dare copiata, sub anno natiuitatis domini nostri Ihesu Christi millesimo CCC LXXXXVI, indictione quarta, die XXX mensis ianuarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifatii sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclesie pape noni anno VIIo. Quorum quidem instrumentorum primi instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.a u koji je inseriran dokument 46.aI)

³²¹Secundi instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.b u koji je inseriran dokument 46.bI)

³²⁰ Fol. 87-90'.

³²¹ Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 87'.

³²²Tertii instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.c)

³²³Quarti instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.d)

Quinti instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.e u koji je inseriran dokument 46.eI)

³²⁴Sexti instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.f)

³²⁵Septimi instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.g)

³²⁶Octavi instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.h)

Noni instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.i)

³²⁷Decimi instrumenti tenor erat talis:

(slijedi dokument 46.j)

46.aI

00.03.1213., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Sabacije izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor kojim Radon Solen pok. Cepka, Sydouin sin Prvoša, Kokomir sa svojom punicom, ženom Dubokola, te braća Miloš i Draž sinovi Srbina prodaju svome „nećaku“ Grguru, sinu Črne Damaski, svoje selo u Perunu. Granice sela su određene pojedinim točkama (voda u Gostanju, druga voda zvana Kalić, brdo Potheccch), a cijena sela je 12 bizantskih zlatnika i galeta vina za „brevitje“.

In Christi nomine. Amen. Anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo tercio decimo, indiccione prima, existente vero domino Bernardo venerabili archiepiscopo, Domaldo inclito comite, Dessa Iorriçii vicario, mensis martii Spaleti, presentibus istis testibus quorum inferius leguntur nomina. Nos quidem Radon Solen olim filius Cepco, Sydouin filius Priوسي, Chochomir cum socru sua vxore Dubocolli atque Milos et frater eius Dras filii Serbinni, omnes pariter communi concor-

³²² Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 88.

³²³ Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 88’.

³²⁴ Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 89.

³²⁵ Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 89’.

³²⁶ Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 90.

³²⁷ Ovaj dio teksta nalazi se već na fol. 90’.

dia et pari uoluntate tibi Gregorio nepoti nostro filio Cirne Damasci presentium literarum cautione taliter vendimus villam nostram quam in Perono habemus cum omnibus suis rationibus, petra, ligno, prata et ceteris sibi pertinentiis, uidelicet de Steniça que etiam super aquam de Gostigno et sursum aliquantulum per transuersum ad aliam aquam ^{fol. 87} que Caliçem uocatur et sursum ad montem de Pothech uero qui in australi parte est sursum usque ad montem, et etiam vineam quam mater auunculi tui Sydouin emerat in eodem termino est et etiam omnia mapalia finito precio duodecim romanorum pro fine et vna galleta vini bresuetie quod omnino omnem potestatem et omnem virtutem super eam habeas iure hereditario possidendum, vendendum, donandum, tuisque heredibus et proheredibus libere dimictendum, quam etiam villam ab omni homine tibi defendere et exclumpniare tenemur, de qua uero quia ego predictus Solen medietatem solus habeo medietatem precii suscepi et vnus quisque nostrum partem suam precii suscepit. Autem venditionis nostre isti sunt testes: iudex Drago de Pinosa, Iacobus Scire, Vidoe filius eius, Chuale filius Vgrini, Pribauç filius Nattiça et frater eius Desan, Iurcho filius Vilchonis, Desan filius Dragoy et Dragçe. Et ego presbiter Sabatius communis iuratus notarius precepto et rogatu omnium predictorum venditorum hec breue scripssi.

46.c

15.11.1304., u Splitu.

Vanuncije Archangeli, bilježnik splitskoga potestata izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor kojim Slava, udovica Ivana Cegola, uz privolu kćeri Desole, prodaje Janciju Filipa Misce svu zemlju pod Perunikom, a koja je pripadala Grguru, ocu njezina pokojnog muža. U ugovoru su navedena imena vlasnika (Braktina i Ugrin) susjednih zemalja, a cijena je bila osamnaest malih mletačkih libara. Prodaju je oglasio splitski općinski glasnik, Luka Ganper.

In dei nomine. Amen. Anno Christi Mo CCCo IIIto, indiccione secunda, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, temporibus quidem venerabilis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, egregii viri domini comitis Georgii, nobilis viri domini Madii Cerni potestatis et nobilium virorum dominorum Egidii Raymundi, Miche Dobri, Ianis Chucoli iudicum ciuitatis Spaleti, die XV nouembris. Slaua relicta Iohannis Cegoli sua spontanea uoluntate presente, uolente et consentiente sua filia Dessola, iure proprio et imperpetuum dedit, vendidit et tradidit domino Iancio Philippi Misce totum territorium siue terras suas que fuerunt Gregorii patris dicti Iohannis condam viri dicte Slaue cum omnibus ipsorum iuribus, pertinentiis et circumstantiis suis que sunt sub Peronich iuxta terras Bractine et iuxta terras Vgrini, cum aliis finibus verioribus et cum omni iure et actione, usu seu requisicione sibi ex eis terris modo aliquo pertinente siue expectante de iure uel de facto ad habendum, tenendum et quidquid inde sibi et suis heredibus et successoribus placuerit perpetuo faciendum pro precio et nomine precii XVIII librarum Vene-

torum paruorum, quod precium totum fuit confessa et contenta aput se habere integre de quo fecit sibi finem ||^{fol. 88} quietationem et pactum de ulterius non petendum, promictens per se suosque heredes et successores dictas terras omnes cum omnibus ipsarum iuribus et pertinentiis et circumstantiis sibi legitime defenedere et exalumpniare in iudicio et extra contra omnes personas hominum cum refectione damnorum, interesse et expensarum litis et extra sub pena dupli dicti precii et obligatione omnium suorum bonorum. Quas terras Luca Ganper riuarius communis retulit michi notario se bandidisse secundum formam statuti. Actum in domo habitationis michi notarii presentibus Madio Duymi et Balloio Gaudii et Gradichna Çubrenni testibus ad hec uocatis et rogatis. Ego Marinus Symonis consius (*sic*) examinaui. Et ego Vanuntius Archangeli auctoritate imperiali notarius et nunc communis Spaleti et dicti potestatis ut supra legitur rogatus scripsi et publicaui. Subscriptio.

46.bI³²⁸

15.11.1304., u Splitu.

Vanuncije Archangeli, bilježnik splitskoga potestata izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor kojima Slava, udovica Ivana Cegola, uz privolu kćeri Desole, prodaje Janciju Filipa Misce svu zemlju pod Perunikom, a koja je pripadala Grguru, ocu njezina pokojnog muža. U ugovoru su navedena imena vlasnika (Braktina i Ugrin) susjednih zemalja, a cijena je bila osamnaest malih mletačkih libara. Prodaju je oglasio splitski općinski glasnik, Luka Ganper.

In dei nomine. Amen. Anno Christi Mo CCCo quarto, indiccione³²⁹, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, temporibus quidem venerabilis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spaltensis, egregii viri domini comitis Georgii, nobilis viri domini Madii Cerni potestatis et nobilium virorum dominorum Egidii Raynaldi, Miche Dobri, Iannis Chucholi iudicum ciuitatis Spaleti, die XV nouembris. Slaua relicta Iohanni Cegoli sua spontanea uoluntate presente, uolente et consentiente sua filia Dossola iure proprio et imperpetuum dedit, vendidit et tradidit domino Iancio Philippi Misce totum territorium siue terras suas que fuerunt Gregorii patris dicti Iohannis condam viri dicte Slaue, cum omnibus ipsarum iuribus, pertinentiis et circumstantiis suis que sunt sub Peronich iuxta terras Bractine et iuxta terras Vgrini cum aliis finibus verioribus et cum omni iure et actione, usu seu requisicione sibi ex eis terris modo aliquo pertinente siue expectante de iure uel de facto ad habendum, tenendum et quidquid inde sibi et suis heredibus et successoribus placuerit perpetuo faciendum pro precio et nomine precii XVIII librarum Venetorum paruorum, quod precium totum fuit confessa et contenta se habere integre, de

³²⁸ Riječ je zapravo o dokumentu koji je istovjetan onome koji ovdje dolazi pod brojem 46.c, pri čemu je jasno da je taj prepisan u kaptolsku ispravu s izvornika, dok je ovaj tekst prepisan iz kasnijega ovjerenog prijepisa koji se ovdje nalazi pod brojem 46.b.

³²⁹ Tako ostavljeno u izvorniku.

quo fecit sibi finem quietacionem et pactum de ulterius no petendo, promictens per se suosque heredes et successores dictas terras cum omnibus ipsarum iuribus et pertinentiis et circumstanciis sibi legitimis defendere et excalumpniare in iudicio et extra contra omnes personas hominum cum refectione ^{fol. 88'} damni, interesse et expensarum litis et extra, sub pena dupli dicti precii et obligatione omnium suorum bonorum. Quas terras Luca Ganper riuarius communis retulit michi notario se bandisse secundum formam capituli. Actum in habitationis mei notarii presentibus Madio Duymi et Balci Gaudii et Gradichna Tubretii testibus ad hec uocatis et rogatis. Ego Marinus Symonis conscius examinaui. Et ego Vanuntius Archangeli auctoritate imperiali notarius et iuratus communis Spaleti et dicti potestatis ut supra legitur, scripsi et publicaui. Subscriptio.

46.f

17.04.1305., u Splitu.

Vanuncije Archangeli bilježnik splitske općine izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor kojim Brakan (u dokumentima 46.c i 46.bI ovo je ime bilo pisano kao Braktina) Budinić prodaje Janciju Filipa Cusce (u naznačenim dokumentima to je bilo pisano kao Miscce) svoju zemlju pod Perunom koja se nalazi pored zemlje koju je Jancije kupio od Slave Ceguli. U ugovoru je navedeno i ime Petra Prvoslavovog Dobralis, kao vlasnika zemlje susjedne onoj prodanoj, a cijena je bila deset malih mletačkih libara. Prodaju je oglašio općinski glasnik Luka Ganper.

³³⁰In dei nomine. Amen. Anno Christi Mo CCC quinto, indiccione tertia, regnante domino nostro ^{fol. 89'} Karolo Roberto rege Hungarie, temporibus quidem venerabilis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, egregii viri domini comitis Georgii et nobilium virorum dominorum Miche Petri, Theodossii Alberti et Petri Camurtii iudicum ciuitatis Spaleti, die XVII aprilis (*sic*). Bracane Budinich sua spontanea uoluntate iure proprio vendidit, dedit et tradidit domino Iancio Phylippi Cusce ementi et recipienti pro se suisque heredibus et successoribus terram suam quam habet sub Peron iuxta terram quam emit dictus dominus Iancius a Slaua Ceguli et iuxta terram Petri Peruosclaui Dobralis cum aliis finibus verioribus et cum omnibus et singulis suis iuribus, pertinentiis et circumstantiis omnique iure et actione, usu seu requisicione sibi ex ea uel pro ea modo aliquo pertinente siue expectante de iure uel de facto ad habendum, tenendum et quidquid inde sibi et suis heredibus et successoribus placuerit perpetuo faciendum pro precio et nomine precii decem librarum Venetorum paruorum, quod precium totum fuit confessus habere faciens inde sibi finem quietacionem et pactum de ulterius non petendo, et promixit per se suosque heredes et successores ipsam terram cum omnibus ipsius iuribus,

³³⁰ Tekst počinje pri dnu fol. 89.

pertinentiis et circumstantiis legitime sibi defendere et excalumpniare in iudicio et extra cum refectione damnorum, interesse et expensarum litis et extra sub pena dupli et obligacione bonorum suorum. Quam Luca Ganper riuarius communis retulit michi notario se bandisse secundum formam statuti. Actum in domo habitacionis mei notarii presentibus Damiano Domacçi et Liupsca Radoy testibus ad hec uocatis et rogatis. Ego Iacobus Dobri conscius et rogatus examinaui. Et ego Vanutius Archangeli auctoritate imperiali notarius et nunc communis Spaleti et iudicum predictorum ut supra legitur scripsi et publicaui. Subscriptio.

46.eI

18.03.1308., u Splitu.

Kupoprodajni ugovor što ga je splitski bilježnik Vanuncije Archangeli unio u obliku imbrevijature u svoj registar (imbrevijatura nije u datumu imala godinu, pa se ona razaznaje tek iz teksta ovjerenoga ispisa – ovdje dokument 46. e). Ugovorom Petar Prvoslavov prodaje Janciju Filipa Cusece svoju zemlju u granicama Peruna, pri čemu su sumarno opisane granice prodane zemlje, a iz toga se opisa vidi da se ona nalazila uz druge Jancijeve zemlje. Cijena je bila 56 malih mletačkih libara, a prodaju je oglasio općinski glasnik Mile.

³³¹Die XVIII martii. Actum in domo habitacionis mei notarii presentibus Quailoy Iuannis, Gradichna Çubreni, Vgraç Qualechi, Francisco Micheanis et Dessa Duymi testibus ad hoc vocatis et rogatis et Andrea Desse examinatore. Petrus Peruosclaiui sua spontanea uoluntate iure proprio et imperpetuum dedit, vendidit et tradidit domino Iancio Phylippi Cusece ementi et recipienti pro se suisque heredibus et successoribus terram suam quam habet ad confines Peroni infra hec latera, videlicet: a pila lapidis sicut tendit recto tramite usque ad uiam antiquam que vadit Lexuçe doleç per quam itur ad Sinorad et ad Nalisen, et ex alia parte est terra ipsius domini Iancii ut ipse dominus Iancius asseruit, cum omnibus et singulis ipsius terre iuribus, pertinentiis et circumstantiis et cum omni iure et actione, usu seu requisicione sibi ex ea uel pro ea aut ipsi rei modo aliquo pertinentibus seu expectarent de iure uel de facto, ad habendum, fructuandum, donandum, vendendum ac quidquid sibi cum suis heredibus placuerit perpetuo faciendum, pro precio et nomine precii quinquaginta sex librarum paruorum Venetorum, quod precium fuit confessus et contentus ab eo integre habuisse et recepisse et hinc faciens inde sibi finem et quietacionem et pactum de ulterius non petendo, et promixit per se suosque heredes et successores dicto domino Iancio recipienti pro se suisque heredibus et successoribus dictam terram cum omnibus et singulis ipsius iuribus, pertinentiis et circumstantiis legitime sibi defendere et excalumpniare in iudicio et extra contra omnes personas hominum cum refectione damnorum, interesse et expensarum litis et extra sub obligacione bono-

³³¹ Tekst počinje na fol. 89.

rum suorum. Quam terram Mile riarius communis michi infrascripto notario retulit bandisse secundum formam statutis etc.

46.a

08.05.1310., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Toma Vitalisa iz Perugie izdaje, po nalogu gradskoga potestata Bonovaldija, ovjereni prijepis isprave bilježnika Sabacija od ožujka 1213.

³³²Hoc est exemplum cuiusdam instrumenti cuius tenor talis est per omnia:
(slijedi dokument 46.a)

³³³Et ego Thomas Vitalis de Perusio auctoritate imperiali et iuratus notarius communis Spaleti de mandato domini potestatis Bonoualdis scripsi et exemplui de verbo ad verbum sicut inueni in autentico instrumento nil addens uel minuens quid sensum mutet, sub anno domini Mo CCCo X, indiccione VIIIa, die VIII mensis madii.

46.b

08.05.1310., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Toma Vitalisa iz Perugie izdaje, po nalogu gradskoga potestata Bonovaldija, ovjereni prijepis isprave bilježnika Vanuncija od 15.studenog 1304.

³³⁴Hoc est exemplum cuiusdam instrumenti cuius tenor talis est per omnia:
(slijedi dokument 46.b)

³³⁵Et ego Thomas Vitalis de Perusio auctoritate imperiali et iuratus notarius communis Spaleti de mandato domini Bonoualdis potestatis communis Spaleti scripsi et exemplui de verbo ad verbum sicut inueni in autentico instrumento nil addens uel minuens quid sensum imutet, sub anno domini Mo CCCo X, indiccione VIII, die VIII madii.

³³² Tekst počinje na fol. 87.

³³³ Završni dio instrumenta nalazi se na fol. 87'.

³³⁴ Tekst počinje na fol. 87'.

³³⁵ Završni dio instrumenta nalazi se na fol. 88.

46.d

01.12.1314., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Toma Vitalis iz Perugie sastavlja ovjerenu svjedodžbu kojom Cvjetko sin Gradihne iz Peruna očituje kako mu je otac na samrtni naložio vratiti Janciju Filipovu iz Splita jednu zemlju u Perunu koju je Gradihna nepravedno prisvojio. Ovim činom Cvjetko ispunjava očevu želju te Janciju vraća zemlju koja se zove Mečilica, a koja se nalazila uz druge Jancijeve zemlje na istome lokalitetu.

³³⁶In nomine dei. Amen. Anno eiusdem a natiuitate millesimo CCCo XIII^{or}, indiccione XII, die prima mensis decembris, regnante domino Karolo serenissimo rege Hungarie, temporibus venerabilis domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, illustris viri domini Georgii comitis, egregii viri domini Bartholomei de Veneciis potestatis ciuitatis Spaleti et dominorum Damiani Maroli, Petri Petrache et Iancii Cuchuli iudicum. Çiuethicus filius Gradichne de Peron coram me notario, testibus et examinatore dixit quod suus pater Gradichne in obitu suo sibi comisit quod restituet domino Iancio Phylippi de Spaletto terram vnam positam in Perone que terra uocatur Mecilliçe iuxta terram Petri Paruoslaui et iuxta terram Vgrini Putesiç, quam occupauerat occulte. Et io dictus Çiuithicus uolens adimplere uoluntatem dicti Gradichne sui patris et comissionem sibi factam eidem domino Iancii ibidem presenti dedit et restituit predictam terram cum omnibus pertinentiis suis et circumstantiis ad habendum, tenendum, possidendum, vendendum, donandum et quidquid ipsi domino Iancio deinceps imperpetuum placuerit faciendum sine contradictione alicuius persone, qui promixit aliquo tempore sibi non facere aliquam litem uel questionem de ipsa terra cum bonorum suorum obligacione. Actum in domo³³⁷ presentibus Nicolija Mathei et Dmino Sergii testibus et Petro Bogdani examinatore. Ego Petrus condam Bogdani conscius examinaui. Ego Thomas Vitalis de Perusio auctoritate imperiali et iuratus notarius Spaleti hiis interfui, scripsi et publicaui.

46.g

11.12.1316., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Vanuncije Archangeli izdaje ovjereni kupoprodajni ugovor kojim Kvaloj Ivanišev iz Peruna prodaje Janciju Filipovu zemlju kod Smočila, pored zemlje Ugrina Gutešića. Cijena zemlje je osam malih mletačkih libara.

³³⁸In dei nomine. Amen. Anno Christi Mo CCC XVI, indiccione XIII^{IIa}, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, temporibus quidem venerabi-

³³⁶ Tekst počinje na fol. 88'.

³³⁷ Ovako ostavljeno u izvorniku.

³³⁸ Tekst počinje na fol. 89'.

lis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, egregii viri domini comitis Georgii, potentis viri domini Coradi militis Deturri honorabilis potestatis et nobilium virorum dominorum Damiani Nicole, Madii Duymi et Petri Petrache iudicum ciuitatis Spaleti, die XI decembris. Qualoy Iuannis de Perono sua spontanea uoluntate iure proprio imperpetuum dedit, vendidit et tradidit domino Iancio Phylippi ementi et recipienti pro se suisque successoribus terram suam positam ad Smoccolo prope terram Vgrini Guctesich et prope terram dicti emptoris que terra fuit dicti emptoris et cum omnibus et singulis ipsius terre iuribus, pertinentiis et circumstantiis et cum omni iure et actione, usu seu requisicione sibi ex ipsa terra uel ipsius terre modo aliquo pertinente siue expectante de iure uel de facto ad habendum, tenendum et quidquid inde sibi et cui concesserit de ipsa placuerit perpetuo faciendum, pro precio octo librarum Venetorum paruorum denariorum, quod precium totum dictus venditor a dicto emptore presente me notario, testibus et examinatore infrascriptis ^{fol. 90} fuit confessus et contentus habere et promixit per se suosque heredes et successores dicto domino Iancio recipienti pro se suisque heredibus et successoribus dictam terram cum omnibus et singulis suis iuribus, pertinentiis et circumstantiis legitime defendere et exalumpniare de iure contra omnes personas hominum cum refectione damnorum et expensarum litis et extra sub obligatione bonorum suorum. Actum Spaleti in curia domus Egidii Raymundi presente Cebriano Petri et Stoysa Radossii testibus ad hec uocatis et rogatis et Egidio Radoy examinatore. Ego Egidius Ramundi conscius examinaui. Et ego Vanutius Archangeli auctoritate imperiali notarius et nunc communis Spaleti ut supra legitur rogatus scripsi et publicaui. Subscriptio.

46.h

14.07.1322., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Vanuncije Archangeli izdaje ovjerenu svjedodžbu o očitovanju Cvitoja Gradihninoga iz Peruna glede zemlje u Perunu. Cvitoj, naime, očituje kako je zemlja koju je obrađivao, a koja se nalazi pored zemlje Jancija Filipovoga i one Ugrina Gutešića zapravo Jancijeva zemlja koju je on obrađivao i koju sada vraća Janciju, bez polaganja ikakvoga prava na nju.

³³⁹In dei nomine. Amen. Anno Christi millesimo CCCo XXIIo, indiccione quinta, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, temporibus quidem venerabilis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, egregii viri domini comitis Georgii, potentis militis domini Andree Dominici de Firmo honorabilis potestatis et nobilium virorum dominorum Gruboli Theodossii, Andree Desse et Petri Madii iudicum ciuitatis Spaleti, die XIIIor iulii. Çeuitoy Gradichen de Perono sua spontanea uoluntate presente me notario, testibus et examinatore infrascriptis fuit confessus et contentus quod terra posita ad Peron prope terram aliam domini Iancii

³³⁹ Tekst počinje na fol. 90.

Phylippi et prope terram Vgrini Guetesic quam ipse tenuit per manum suam scilicet dicti domini Iancii fuit et est propria dicti domini Iancio et quod ius aliquid in ipsam non habet et imo ipsam resignat sponte ipsi domino Iancio ut de ipsa hinc inde facere possit quidquid vult tamquam de sua re, promictens per se suosque heredes et successores de ipsa nullam inde sibi litem uel questionem facere nec aliquo tempore dicere quod sua est sub pena quinquaginta librarum soluenda domino comiti Georgio uel communi Splaeti et ubi conuentum fuerit et refectione damnorum et expensarum litis et extra sub obligatione bonorum suorum et sue persone ubique locorum. Actum Spaleti in statione palatii communis presentibus Cebrulo, Volcho Draghy et Crestulo Stepiani testibus ad hec uocatis et rogatis et Iohanne Lucani examinatore. Ego Iohannes Lucani examinaui. Et ego Vannutius Archangeli auctoritate imperiali notarius et nunc communi Spaleti ut supra legitur rogatus scripsi et publicaui. Subscriptio.

46.i

27.02.1325., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Vanuncije Archangeli izdaje ovjerenu svjedodžbu o izjavi i očitovanju Prve, udovice Ugrina Gutešića, i njezine kćeri Drage. Tom izjavom i očitovanjem Prva i Draga priznaju prava Jancija pok. Egidija, nećaka i nasljednika Jancija Filipovog, a koja proizlaze iz jednoga kupoprodajnog ugovora izdanoga i ovjerenog po istom bilježniku Vanunciju o prodaji zemlje u susjedstvu zemalja Braktine i Ugrina. Ta je zemlja nekad pripadala Grguru Črninom, o čemu je govorio kupoprodajni ugovor što ga je izdao bilježnik Sabacije (vidi ovdje 46.aI), a Prva i Draga se odriču bilo kakvoga prava i potraživanja Jancija Egidijevog kao nasljednika Jancija Filipovog.

³⁴⁰In dei nomine. Amen. Anno Christi Mo CCCo vigesimo quinto, indicione octaua, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, sede Spalatense vacante pastore et temporibus nobilis et sapientis viri domini Iohannis Georgio de Veneciis honorabilis potestatis et capitanei ac nobilium virorum dominorum Petri Camurtii, Andree Desse et Miche Madii Petri iudicum ciuitatis Spalatensis, die vigesimo septimo februarii. Perua relicta Vgrini Guetesich de Peruno et Draga eius filia cum ipsius consensu eorum spontanea uoluntate confirmant et aprobant in presentia mei notarii, testium et examinatore infrascriptorum Iancio condam domini Egidii tamquam nepoti et successori in bonis condam domni Iancii Phylippi sui auunculi ^{fol. 90'} instrumentum unum publicum scriptum manu Vanutii Archangeli emptionis de quibusdam terris positus sub Perono iuxta terras Bractine et iuxta terras dicti Vgrini que fuerint Gregorii filii Cerne cum omni vigore et robore et iure et actione cum quibus ipse donus (*sic*) Iancius emit per vigorem dicti instrumenti et eciam sicut ipse Gregorius emit dictas terras secundum tenorem publici instrumenti

³⁴⁰ Tekst počinje na fol. 90.

scripti manu presbiteri Sabbatii notarii, volentes quod quidquid reperiretur ipsas tenere uel possidere de dictis terris aliquo iure uel titulo cedet et deueniat amodo in antea quantum per se ipsas dicto Iancio liberum et expeditum tamquam successori predicto. Actum Spaleti in statione palatii communis presentibus Drasco Duymouich et Iacxa Serbe testibus ad hec uocatis et rogatis et Camurtio Iohannis examinatore. Et ego Vannutius Archangeli auctoritate imperiali notarius et nunc communis Spaleti ut supra legitur rogatus scripsi et publicaui. Subscriptio.

46.j

07.07.1325., u Splitu.

Splitski bilježnik Aleksandar Ivanov Albertonis iz Ferma izdaje ovjerenu svjedodžbu o izjavi Dragoslava Perčića u svezi sa zemljom u Perunu. Tom izjavom Dragoslav priznaje pravo Janciju Egidijevu na sve ono što on u tome trenutku ima i drži na zemlji u Perunu, kojoj su sumarno opisane granice (toponimi: Stinice, voda Gostenik, voda Naleče).

³⁴¹In dei nomine. Amen. Anno domini Mo CCC XXV, indicione octaua, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, Spalatensi ecclesia vacante, temporibus nobilis et sapientis viri domini Iohannis Georgio de Venetiis honorabilis potestatis et capitanei ac nobilium virorum dominorum Dumaldi Duymi, Grubuli Theodossii et Peruosclai Francisci iudicum ciuitatis Spaleti, die septimo iulii. Dragosclauus Percich sua propria et bona uoluntate dimisit et relaxauit Iancio Egidii tamquam uero domino et cui de iure specta totum et quidquid ipse Dragosclauus tenuit et nunc tenet in vna terra posita in Peruno in hoc confines, videlicet de Stinica que est super aquam de Gostenigh et sursum aliquantulum per transuersum ad aliam aquam que Naleče uocatur et sursum ad montem, de pothocco uero qui est in parte australi est sursum usque ad montem, vt dictus Iancius possit illud tenere, gaudere et possidere et totam suam uoluntatem facere de ipso quoadmodum uerus dominus et possessor, promictens dictus Dragosclauus per se suosque heredes et successores predicto Iancio pro se suisque heredibus et successoribus recipienti de predictis ipsum de cetero non molestare, petere uel inquietare in curia nec extra cum refectione damnorum et expensarum litis et extra et sub obligatione suorum bonorum. Actum ante palatium communis presente domno Laurentio Gaudii, Çeuetich Çelescich testibus et Duymo Desse Auançii examinatore. Ego Duymus Auançii exa-

³⁴¹ Tekst počinje na fol. 90'.

minator conscius examinaui. Ego Alexander Iohannis Albertonis de Firmo notarius et nunc communis Spaleti rogatus scripsi et publicaui.

46.e

11.02.1391., u Splitu.

Splitski kancelar i zaprisegnuti bilježnik Antonije pok. Rajmondina de Beneuentis iz Kremone izdaje ovjereni ispis iz registra zaprisegnutoga splitskog bilježnika Vanuncija Archangeli. Instrument sadrži prijepis imbrevijature što ju je Vanuncije unio u svoj registar pod nadnevkom 18. ožujka (ovdje 46.eI), kao i ispis „intitulature“ toga registra s drugim elementima formule datuma, koji su tvorili integralni dio ovjerenih bilježničkih isprava.

In Christi nomine. Amen. (Anno Christi Mo CCC VIIIo, indicione VIa, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Hungarie, temporibus quidem venerabilis patris – *naknadno prekríženo*) Reperitur in camera communis Spaleti in qua reponuntur scripture communis et aliarum specialium personarum in vno quaterno notarii instrumentorum rogatorum per Vanuntium Archangeli notarium tunc iuratum communis Spaleti qui sic intitulatur: In dei nomine. Amen. Anno Christi Mo CCCo octauo, indicione sexta, regnante domini nostro Karolo Roberto rege Vngarie, temporibus quidem venerabilis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, egregii viri domini comitis Ieorgii et nobilium virorum dominorum Madii Duymi, Miche Dobri et Miche Peruosclai iudicum ciuitatis Spaleti. Infrascripta sun prothocola seu rogaciones uel note scripture per me Vanucium Archangeli ntarium Spalatensem sub anno Christi, mensibus et diebus infrascriptis, vnum instrumentum vendicionis alias publicatum et per transuersum cancellatum ut moris esse videbatur dicti notarii publicato instrumento tenoris infrascripti, videlicet:

(slijedi dokument 46.eI)

Ego Anthonius de Beneuentis de Cremona condam ser Raymondini cancellarius et notarius iuratus communis Spaleti suprascriptum instrumentum a suprascripto suo originali autentico fideliter sumpsi et exemplau de verbo ad verbum sicut inueni nil addito uel diminuto quid sensum mutet uel variet intellectum et ad eternam rei memoriam habendam et fidem plenioram faciendam in hanc publicam formam redegem et scripsi ad requisicionem ser Petri Iohannis cuius interest, sub anno natiuitatis domini Mo CCC LXXXI, indicione XIIIa, die XI mensis februarii.

47.³⁴²

04.05.1396. (u Trogiru).

Splitski plemić Nikola Teodosijev ulaže formalni prosvjed pred tijelima trogirске općine u ime svoga brata Dujma i u svoje. Prosvjed je u pisanoj formi redigiran od strane trogirskoga bilježnika, ali bez ovjere u punome smislu, tako da mu je dodan i odgovor kneza i gradskih sudaca. Prosvjed se temeljio na prethodnome sporazumu Dujma s trogirskom općinom, odnosno njezinim izaslanikom Kažotom Augustinovim de Casottis, registriranom javnobilježničkom ispravom izdanom 15. travnja 1393. Tim sporazumom se trogirska općina obvezala isplatiti na ime odštete Dujmu Teodosijevom za njegove tkanine, inače pohranjene na čuvanje u domu trogirskoga plemića Nikole Jakovljevog. Tkanine su, naime, oduzeli trogirski plemići koji su se nakon unutargradskoga sukoba i izbjeglištva vratili u grad i u njemu preuzeli vlast. Na ime odštete općina se obvezala Dujmu isplatiti ukupno 1.100 zlatnih dukata u četiri godišnja obroka i to od sredstava općinskoga prihoda od gradske ribarnice, no do trenutka ulaganja prosvjeda bilo je isplaćeno svega 243 libre i 3 solida tadašnjega sitnog novca u opticaju te Nikola u bratovo i svoje ime traži isplatu ostatka sredstava. Knez i gradski suci su, međutim, odgovorili na takav način da se jasno razabire kako nisu priznavali raniju nagodbu Dujma i Kažota te su zainteresirane uputili da, sukladno kraljevskim privilegijima koje su uživali, rješenje potraže podizanjem tužbe pred gradskim sudom protiv onih koji su im pričinili štetu.

Copia protestus presentati per ser Nicola(um).....³⁴³ Tragurii in presencia dumni Nicole³⁴⁴ et missi per capitulum Spalatensem.

Cum hoc sit quod alias nobilis vir Casoctus Augustini de Casottis ciuis ciuitatis Tragurii syndicusque et sindicario nomine communis et hominum ciuitatis Tragurii per publicum instrumentum scriptum manu magistri Francisci Lucii de sancto Genesio notarium dicti communis die quintodecimo mensis aprilis anno domini M CCC LXXXIII, indicionis prime, promissit Duymo Thedosii de Spaletio per sollempnes stipulationes et promissiones ydoneas et sufficientes dare et soluere eidem Duymo ducatos auri in auro mille centum boni auri et iusti ponderis infra quatuor annos de solutionibus doane piscarie in fine cuiuslibet dictorum quatuor annorum soluendorum, et si quod defficeret de dicta quantitate solucionis dictorum quatuor annorum ad complendum summam dictorum mille et centum ducatorum promixit dicto nomine statim calculata ratione de (preceptis – *naknadno prekriženo*) receptis

³⁴² Fol. 91-92. Iako dokument nema formalne značajke kaptolske isprave, ipak je uvršten među dokumente registra jer je očigledno trebao poslužiti kao temeljni sadržaj takve isprave, obzirom na to da se navodi kako je prosvjed formalno uručen trogirskim vlastima uz svjedočenje kanonika Nikole kao kaptolskoga izaslanika. Uz tu kopiju trebale su biti dodane uvodne i završne formule isprave te izvješće kanonika o samome postupku.

³⁴³ Zbog oštećenja papira nije moguće pročitati nekoliko riječi.

³⁴⁴ Zbog oštećenja papira nije moguće pročitati nekoliko riječi.

soluere residuum, promittens predicta et alia in dicto instrumento contenta atendere et obseruare sub pena quarti pluris et expensarum ac interesse litis et extra, prout hec et alia in dicto instrumento publico plenius et lacius continentur, et hoc pro pannis dicti Duymi et Nicole eius fratris depositis in saluum in domo nobilis viri Nicole Iacobi de Tragurio et per nobiles Tragurii reingressos acceptis et in usum eorum conuersis et quoniam eciam in casu quo dicte promissiones et obligationes non apparerent quemadmodum facte sunt et apparent tamen euidentissimis rationibus iuris communis non debuerunt nec potuerunt de iure accipere dictos pannos dato quod fuissent recepti in domo tunc inimici ipsorum reingressorum cumque dictum commune licet sepius requisitis et regimen ciuitatis Tragurii per Nicolam Theodosii fratrem germanum et socium in dictis pannis dicti Duymi quod deberent eidem Duymo dare, soluere et satisfacere de contentis in instrumento promissionis predictae et ipsi hoc facere non curassent nec adimpleuissent et ubi dicti fratres seu dictus Duymus habere deberet iam solutionem de dicta piscaria de annis tribus integraliter iam completis non habuit nec habere potuit dictus Duymus neque Nicola predictus eius frater nisi solummodo libras ducentas quadragintares et soldos tres paruorum vsualis monete, et sic dictum commune Tragurii incidit in pennas in dicto instrumento dicte promissionis contentas nec tenetur dictus Duymus ulterius expectare solutionem suam propter pacta et promissiones ac ^{fol. 91'}³⁴⁵ Tragurii non obseruatas. Quaobrem coram vobis egregio viro et domino Lodouico de Mathafaris de Iadra honorabile comite ac³⁴⁶ iudices ciuitatis Tragurii constitutus personaliter Nicolaus Theodosii ueluti frater et socius ac procurator et procuratorio nomine dicti Duymi de cuius mandato patet per publicum instrumentum scriptum manu Iacobi de Placencia notarii publici requirit vos dominum comitem et iudices supradictos et alios cunctos nobiles hic astantes non ualens congregare totam communitatem Tragurii quatenus eidem Nicolao dicto nomine uel dicto Duymo quem offert uenturum personaliter ad ciuitatem Tragurii ad accipiendum et recipiendum solutionem predictam si opus erit uelitis dare, soluere, numerare et satisfacere de omnibus in instrumentis predictis contentis alioquin si premissa non obseruauitis protestatur contra vos seu potius in persona uestri contra communem Tragurii de omnibus pennis, dampnis, interesse et expensis litis et extra, de quibus omnibus in hiis scriptis protestatur expresse nominibus antedictis.

Rogans te notarium publicum ut de predictis eidem conficias publicum instrumentum ad consilium sapientis.

M CCC LXXXXmo sexto, indiccione quarta, die quarto mensis maii. Presentatum per ser Nicolaum Theodosii coram domino Lodouico de Mathafaris (et iud – *naknadno prekriženo*) comite et iudicibus ciuitatis Tragurii in ciuitate Tragurii sub logia communis, presentibus Bartholomeo Francisci de sancta Lucia de Veneciis, Iohanne Beltramini de Veneciis habitatoribus in contrata sancti Saluatoris, Franci-scho condam Iohannis de Ostilia comitatus Verone habitatore Spaleti et ser Franci-scho Lucii de sancto Genesio notario communis Tragurii testibus rogatis.

³⁴⁵ Zbog oštećenja papira nije moguće pročitati nekoliko riječi.

³⁴⁶ Ovako ostavljeno u izvorniku.

Die quarto mensis maii predicto.

Responsio Traguriensium facta dicto protestui tenoris infrascripti, videlicet: Cum nobilis vir ser Nicolaus Theodosii ciuis Spaleti produxisset quamdam protestationem in scriptis in se continentem nomine suo et Duymi sui fratris qualiter asserebat idem Nicolaus commune Tragurii tenere eisdem in ducatis mille centum auri requirens ut continetur in eadem protestatione coram nobis domino Lodouico comite II^{fol. 92} antedicto et ser Marcho Petri et Michaleto L.....³⁴⁷(iudi)cibus dicte ciuitatis ad quam in quantum ad nos³⁴⁸ et expectat respondemus in scriptis quod secundum tenorem priuilegiorum concessorum a felici memoria beatorum regum Hungarie communi et ciuitati Tragurii parati sumus et offerimus paratos vnicuique iuris et iusticie complementum administrare dummodo conueniant quos conuenire debent et tenentur coram nobis quia iuxta statuta et consuetudines tenemur vnicuique ius suum tribuere rogantes te notarium vt hanc presentem nostram responsionem adnecere debeas dicte protestationi et ipsam non reducere in publicam formam sine hac responsione sub sacramento quo sancto imperio tu teneris.

M CCC LXXXVI, indiccione (VI – *naknadno prekriženo*) quarta, die XXIII maii. Retulit premissus³⁴⁹

48.³⁵⁰

30.03.1397.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o postupku vođenom u Trogiru pred vicebanom Dalmacije i Hrvatske. Kaptolsko svjedočenje tražio je posebnim nalogom, inseriranim u ispravu, kralj Sigismund a u korist splitskoga plemića Dujma Teodosijevog i njegova brata Nikole u sporu s trogirskom općinom. Taj je spor ranije presudio zagrebački biskup a dalmatinsko-hrvatski ban Nikola de Gara je posebnim nalogom tražio i provođenje u djelo te presude. Kaptol je kao svoga izaslanika poslao Nikolu Povrženovog, koji je po povratku izvijestio kako je Nikola, brat Dujma Teodosijevog, u Trogiru osobno predočio vicebanu Pavlu naloge za provođenje presude, no viceban je samo zatražio od Trogirana isplatu po presudi, ali ih prije odlaska iz grada nije prisilio na ispunjenje naloga.

(Capitulum vniuersum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis quorum interest uel interesse poterit in futurum salutem in omnium saluatoris vniuersitati vestre ueritatis testimonium perhibentes – *naknadno prekriženo*) Nos capitulum ecclesie metropolitane Spalatensis memorie comendamus per presentes quibus

³⁴⁷ Zbog oštećenja papira nemoguće pročitati „prezime“ drugoga kao ni ime i „prezime“ trećega suca.

³⁴⁸ Zbog oštećenja papira nije moguće pročitati riječ.

³⁴⁹ Tu se tekst prekida.

³⁵⁰ Fol. 106. Ovaj je dokument najvećim dijelom identičan s dokumentom 50. no nastao je skoro dva mjeseca ranije. Razlike su naznačene u bilješkama.

expedit uniersis quod³⁵¹ quod (*sic*) ad nostri presentiam personaliter accedentes nobiles viri ser Duymus Theodossii de Spaletto et ser Nicola eiusdem ser Duymi frater exhibuerunt nobis literas serenissimi principis et domini nostri naturalis domini Sigismundi dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. regis incliti necnon marchionis Brandeburgensis etc. nos humiliter deprecantes ut iuxta mandatum regium hominem nostri capituli fide dignum Tragurium mictere deberemus ut ibi personaliter interesse ad uidendum sastifactionem condignam³⁵² eisdem fratribus iuxta continenciam sententie reuerendissimi patris domini episcopi Zagrabiensis nec non continenciam iuramentalis deposicionis per commune Tragurii edicto regis fiendam nec non mandato magnifici domini Nicolai de Gara regnorum Dalmacie et Croacie bani auctoritate regia mandantis ipsam sententiam executioni mandandam per egregium virum dominum Paulum regnorum predictorum Dalmacie et Croacie vicebanum, cuius quidem litere regalis tenor erat talis a tergo, videlicet:

(*slijedi dokument 48.a*)

Nos uero ipsis regalibus literis ea qua decuit reuerencia receptis ipsisque ut filii obediencie parere volentes per fratres predictos requisiti venerabilem virum dominum Nicolaum Pouerseni concanonicum nostrum³⁵³ Tragurium duximus destinandum imponentes eidem ut iuxta mandatum regium prenotatum ibi deberet persoanliter interesse. Qui quidem dominus Nicola concanonicus noster iens et demum ad nos rediens nobis retulit quod suprascriptus ser Nicolaus Theodossii tam pro se quam vice et nomine ser Duymi sui fratris predicti die XXVII mensis marcii millesimi infrascripti³⁵⁴ se presentauit coram domino Paulo vicebano suprascripto in Tragurio existente exhibendo eidem literas magnifici domini bani predicti quibus sibi mandatur auctoritate regia³⁵⁵ ut literas regales confirmatorias sentencie et iuramentalis depositionis suprascripte debeat executioni mandare necnon eidem exhibendo ipsas literas regales sententiam et iuramentalem depositionem pretactas ac humiliter supplicando eidem ut iuxta mandatum prelibatum placeat easdem executioni mandare et sibi per communitatem Tragurii facere fieri solutionem condignam de tota summa pecuniarum et aliis contentis in dictis literis et sententia, et quod ipse dominus Paulus vicebanus audita et intellecta supplicatione dicti ser Nicole necnon visis literis et mandato suprascriptis monuit dominos ...³⁵⁶ iudices et quamplures nobiles ciuitatis Traguriensis ut solutionem facerent fratribus antedictis iuxta continenciam literarum et sententie predictarum non tamen eos coegit ad soluendum nec solutionem fieri fecit eisdem *et sic nulla eis facta solutione idem dominus vicebanus recessit³⁵⁷.

³⁵¹ Cijeli ovaj uvodni tekst naknadno dopisan na vrhu lista umjesto onoga koji je prekrizhen.

³⁵² U produzetku ali vec na margini prvotno je bilo dodano *fiendam*, a onda naknadno prekrizheno.

³⁵³ Riječ nedostaje u dokumentu 50.

³⁵⁴ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka, dok u dokumentu 50. stoje u korpusu teksta.

³⁵⁵ Riječi *auctoritate regia* naknadno su dopisane na kraju jednog, odnosno početku slijedećeg reda.

³⁵⁶ Ovako u izvorniku.

³⁵⁷ Tekst od znaka * nadalje naknadno u nastavku postojećega teksta dopisan na rubu lista, no kasnije oštećenje papira otežava čitanje pa je tekst dopunjen prema onome u dokumentu 50. To, međutim, jasno govori da je ovaj tekst dopunjavao kad je sastavljana druga verzija izvješća, u kojoj se ove iste riječi

Datum Spaleti sub impressione nostri capitularis sigilli ad fidem et robur omnium predictorum die vltimo marcii millesimo CCC LXXXX VII, quinte indiccionis, pontificatus sanstissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclesie pape noni anno VIII.

48.a

1397., u Kninu.

Kralj Sigismund traži od kaptola svjedočenje u postupku provođenja u djelo presude zagrebačkoga biskupa Ivana u sporu između splitskih plemića Dujma Teodosijeva i njegova brata Nikole i trogirskoga općine.

Fidelibus suis capitulo ecclesie Spalatensis pro Duymo et Nicolao filiis Theodossii de Spaletto.

Sigismundus dei gracia rec Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. marchioque Brandenburgensis etc. fidelibus suis capitulo Spalatensi salutem et gratiam. Vestre fidelitati firmiter precipiendo mandamus quatenus dum per Duymum et Nicolaum filios Theodossii de Spaletto requisiti fueritis ad reuidendum satisfactionem quam vir magnificus dominus Nicolaus banus regnorum Dalmacie et Croacie ex parte communis Traguriensis iuxta continencias aliarum literarum nostrarum eisdem facere debet vestrum ydoneum hominem transmittatis coram quo predictus Duymus et Nicolaus super expensis per ipsos a tempore quo ipsis solucio in literis sententialibus reuerendi in Christo patris domini Iohannis episcopi Zagradiensis et vestrarum iuramentibus expressa per ipsum commune fieri debebat hucusque contractis si necesse fuerit debitum deponere valeat iuramentum, et tandem tam ipsius satisfactionis quam iuramenti deponendi seriem ut fuerit expediens nobis fideliter rescribatis. Datum Tinini in festo beate Dorothee virginis, anno domini M CCC LXXXX septimo.

49.³⁵⁸

05.04.1397.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o istrazi i postupku utvrđivanja granica posjeda/sela Suhi dol u kopnenom zaleđu Trogira, što je sve proveo viceban Pavao Nikolin de Čenche uz nazočnost kaptolskoga izaslanika kao svjedoka. Kaptolsko je svjedočenje posebnim pismom, inseriranim u ispravu, tražio viceban, koji je osobno proveo u djelo nalog dobiven od kralja. Postupak je trajao ukupno pet dana te je podrazumijevao cijeli niz radnji, pri čemu se posebice apostrofira kako je trogirski plemić Ivan Dujmov prikazao kupopro-

nalaze nešto dalje u tekstu.

³⁵⁸ Fol. 93-93'.

dajni ugovor iz 1287. godine, ovjeren pečatima tadašnjega splitskog nadbiskupa Ivana i njegova kaptola, između s jedne strane Domjana sina Vučete Draščevića i s druge strane njegove „braće“ Stjepana Dujmova Cege i Dragoslava Belenića, djedova Ivana Dujmova. Potom su bile određene granice sela Suhi dol (jama Maglenica, brdo Dvečevo ponad Rozevnice, lokaliteti Stubica, Voloran, Livisno, Obrovec, jama Pečnik te Ilovo polje). Nakon toga je viceban pred sebe sazvaio najuglednije ljude iz susjednih sela – Sitnice, Koprivna, Nevesta, Bidničića i Brštanova – te od njih zatražio svjedočenje o stanju posjedovnih odnosa. Okupljeni su uglavnom odgovorili da su djedovi Ivana Dujmova, a po tome i on kao njihov nasljednik, bili dokle njihovo pamćenje seže vlasnici polovice sela Suhi dol, sve do prethodne godine, kada je uz uporabu nasilja Blaško Andrijin iz Trogira prikupio dio uroda žita. Nakon svega je viceban Pavao ostavio Dujma Ivanova u vlasništvu polovice sela Suhi dol te je, zajedno s kaptolskim izaslanikom, čekao tri dana eventualno protivljenje takvoj odluci i postupku.

Serenissimo principi et domino domino Sigismundo dei gracia illustri regi Hungarie, Dalmacie, Crouacie etc. marchioique (*sic*) Brandenburgenssi etc. capitulum ecclesie Spalatensis cum deibita inclinacione famullatum ac perpetue fidelitatis deuota orationum suffragia. Nouerit eadem vestra serenitas quod nobilis vir Iohannes fillius Doimi de Tragurio ad nostram accedens presenciam nobis pro parte magistri Pauli fillii Nicolai de Çenche regnorum vestrorum Dalmacie et Crouacie vice bani vnam literam eius sub impressione sigilli autentici vsitati exhibuit reuerenter huius precum continencie et tenoris:

(slijedi dokument 49.a)

Qua quidem litera honore quo decuit suscepta et pro exequendis in ea contentis debita fidelitatis diligencia illuc hominem nostrum pro ueritatis testimonio fide dignum quo eadem litera intimabat duximus destinandum qui inibi personaliter adessens *et ibidem per quindena in stando et circumeundo, inquirendo et reambulando cum omnibus supradictis³⁵⁹ et demum ad nos rediens omnia et singula que ibi circa premissa secuta et facta tunc existere nobis seriose ac honorabiliter retulit hec fuisse, videlicet: quod ipse magister Paulus vicebanus antedictus mandatis eiusdem vestre celsitudinis sicut agerebat obedire cupiens ut tenetur in crastino festi anunciacionis uirginis gloriose proxime preteritum ad faciem ipsius terre seu porcionis possessionarie Suchi dol nuncupate personaliter accessit et ibidem premissus Iohannes filius Doimi presente prenominato Blascone exhibuit quasdam literas priuilegiales venerabilis patris domini Iohannis olim archiepiscopi Spalatensis et eiusdem capituli binis eorum sigillis pendentibus consignatis in anno domini millesimo ducentesimo octuagesimo septimo emanatas in quibus continebatur qualiter Domianus fillius Vlçethe Drascheuich Stephano Doimi Çege de eadem Tragurio et Dragoslauo Belenich fratribus suis invicem auis silicet dicti Iohannis pro seputaginta et sex libris

³⁵⁹ Tekst od znaka * naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

denariorum solidorum monete vsualis vendidisset totam suam medietatem territorii seu ville Suchi dol vocate cum omnibus utilitatibus ad eandem pertinentibus sub metis et terminis infra declarandis ut in dictis literis empcionalibus continetur, cui ville seu territorii a parte cephiri est fossa magna que uocatur Magliniça et est uersus montem qui dicitur Dueçeuo supra Roseunicha ubi dicitur ad septem annos et iuxta Stobliche et Voloran, Liuisno locis uulgo taliter nuncupatis, quod territorium nuncupatur Obrouech et est ibi fossa que uocatur Pechnich et Illouo pogle. Quibus metis reuisis et reambulatis dilligenter per ipsum magistrum Paulum vicebanum predictum ac vniuersos vicinos et commetaneos eiusdem possessionis ad faciem ipsius possessionis conuocatis et coram dictis partibus primo de villa Sitniça nuncupata Milgostum filium Petri, allium Milgostum et Budach Coçauich vocatos necnon Dminoslauum fillium Gregorii, item de alia villa Coprino dicta Stoicho Tugich, Matheum Magilch et Petan fillium Slauoy, item de tercia villa Neuest nuncupata Bogdanum Poganouich, Dminak Milletik, Drachtam et Dragoslauum filium Çmigne, ^{fol. 93'} item de quarta villa Bidnicichi appellatam Nenadam, Vtiscenum et Georgium, item de quinta villa Bristranouo vocata Billoium et Billos Bisserichi, dicti pociores silicet ipsarum villarum qualem de premissis scirent certitudinem facerent ueritatem dum requisitos habuisset tandem iidem prenotati maiores ipsarum villarum predictarum ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque vestro sacro diademati conseruandam pro dicenda ueritate et iusticia obseruanda tacto viuice crucis ligno ipsi domino Paulo vice bano predicto inibi prescitam concorditer et nullo discrepante talliter affirmauerunt quod prout ipsi scirent et recordari possunt predictam possessionariam porcionem silicet medietatem prenominati territorii seu ville Suchi dol vocate Stephanus Duimi et Dragoslau Bellenich aui et predecesores dicti Iohannis et per consequens ipse Iohannes et in dominio pacifico ipsius possessionis fuissent usque ad annum proxime preteritum vbi dixerunt per predictum Blasconem aliqua blada potenter siliczet ipsi Iohanni ex dicta possessione proueniente accepisse. Ideo ipse magister Paulus vicebanus predictus iuxta eiusdem vestre cellitudinis edictum dictam terram seu porcionem possessionariam sepe nominatam dicto Iohanni dilio Duymi statuendo reliquit tenendam et possidendam tamquam suam et sibi iure attinentem, pro quo stetimus ibidem tribus diebus expectantes si aliquis uellit contradicere aut se opponere possessionis supradicte sic statute, penitus nullo se opposuit nec etiam in aliquo contradixit³⁶⁰. Datum Spaleti in ipsa nostra capitulati et chatedrali ecclseisa sancti Dompnii sub³⁶¹ nostri capitularis sigilli et ibidem registratum (anno domini feria secunda – *naknadno prekriženo*) feria quinta ante dominicam Judica, anno domini millesimo trecentesimo nonagesimo septimo.

³⁶⁰ Od riječi „pro quo stetimus“ tekst je naknadno dopisan na rubu lista.

³⁶¹ Ovako ostavljeno u izvorniku.

49.a

02.03.1397., u Kninu.

Banovac Pavao Nikolin de Čenche traži od kaptola izaslanika u postupku koji ima namjeru provesti po kraljevskom nalogu. Taj je, pak, kraljevski nalog rezultat spora koji se pred kraljem Sigismundom odvijao za njegova boravka u Kninu, kada je Ivan Dujmov iz Trogira ustao tužbom protiv Blaška Andriji-noga, također iz Trogira, zbog navodnoga protupravnog prisvajanja posjeda u (selu) Suhi dol. Na tu je tužbu Blaško odgovorio da on na rečenome mjestu drži samo ono što mu je predao isti viceban po kraljevskome nalogu te je kralj vicebanu naložio provođenje istrage.

Amicis suis reuerendis capitulo ecclesie Spalatensis magister Paulus fillius Nicolay de Čenche regnorum Dalmacie et Crouacie vice banus amicicium paratam cum honore. Noueritis quod nuper coram domino nostro rege suisque prelati et baronibus Tnini pro faciendo causantibus iudicia consedentibus Iohannes fillius Doimi de Tragurio de medio alliorum causidicorum regie maiestatis in presencia personaliter exurgendo contra et aduersus Blasco fillium Andrei de eadem Tragurio proposuerat eomodo quod idem Blasco quasdam porciones possessionarias in Suchi dol habitas eidem omni iure atinentes potenter et illegitime anno in presenti pro se occupando detineret. Qui Blasco ibidem personaliter adherens respondisset ex aduerso quod nullam nec aliquem suam porcionem possessionariam modo premissa ocupando detineret exceptis illis quas idem in loco memorato a uice bano silicet nobis regia auctoritate concedente et contulente possidetur. Vnde regia maiestas pro ut suo regio incumbit officio quemlibet suo perfrui iure et manutenere volente nobis suis literis mediantibus demandasset vt ad faciem dicte porcionis possessionarie accedere deberemus, quapropter vestram amicicium presentibus petimus diligenter quatenus pro maiori rei cautela illuc ad faciem dicte porcionis possessionarie in dicta Suchi dol existentis vestrum hominem transmittatis fide dignum quo presente nos scilicet vice banus iuxta ipsum regium subedictum illuc accedendo conuocatis inibi legitime vniuersis vicinis et commetaneis ipsius porcionis possessionarie et agnita rei mera ueritate ut expediens fuerit ipsas porciones possessionarias parcium premissarum signis metalibus sequestrando separabimus et tandem ut oportunum fuerit domino nostro regi fideliter recribatis. Datum Tnini feria VI proxima ante carnispruium, anno domini millesimo trecentesimo nonagesimo septimo.

50.³⁶²

20.05.1397.

Kaptol ponavlja svoju ovjerenu svjedodžbu sastavljenu 30. ožujka 1397. godine, dopunjujući je novim elementom, svjedodžbom o ponovljenom zahtjevu vicebanu Pavlu od strane zainteresirane strane, braće Dujma i Nikole Teodosijevih. Naime, nakon skoro mjesec i pol nakon pokušaja da viceban Pavo provede u djelo presudu zagrebačkoga biskupa Ivana u samome Trogiru, Dujam i Nikola su zatražili ponovno izaslanika u kaptolu koji je trebao svjedočiti izricanju njihova opetovanog zahtjeva vicebanu i njegovom konačnom odgovoru. Kaptol je ponovno poslao kanonika Nikolu Povrženovog koji je sam vicebanu u Kninu ponovio zahtjev za provođenjem presude, na što je viceban Pavao odgovorio da tu presudu neće provesti, to jest neće prisiljavati Trogirane na isplatu braći Dujmu i Nikoli, bez banova izričitog pisanog naloga da tako postupi.

Nos capitulum ecclesie metropolitane Spalatensis memorie comendamus per presentes quibus expedit vniuersis quod ad nostram presentiam personaliter accedentes nobiles viri (ser – *naknadno prekríženo*) Duymus Theodossii de Spaletto et (ser – *naknadno prekríženo*) Nicola eiusdem (ser – *naknadno prekríženo*) Duymi frater exhibuerunt nobis literas serenissimi principis et domini nostri naturalis domini Sigismundi dei gracia Hungarie, Dalmacie, Chroacie etc. regis incliti necnon marchionis Brandeburgensis etc. nos humiliter deprecantes ut iuxta mandatum regium hominem nostri capituli fide dignum Tragurium mictere deberemus ut ibi personaliter interesse ad videndum satisfactionem condignam eisdem fratribus iuxta continenciam sententie reuerendissimi patris domini episcopis Zagrabiensis necnon continenciam iuramentalis depositionis per commune Tragurii edicto regio fiendam, necnon mandato magnifici domini Nicolai de Gara regnorum Dalmacie et Croacie bani auctoritate regia mandantis ipsam sententiam executioni mandandam per egregium virum dominum Paulum regnorum predictorum Dalmacie et Chroacie vicebanum, cuius quidem litere regalis tenor erat talis a tergo, videlicet:

(slijedi dokument 50.a)

Nos uero ipsis regalibus literis ea qua decuit reuerencia receptis ipsisque ut filii obediencie parere volentes per fratres predictos requisiti venerabilem virum dominum Nicolaum Pouerseni concanonicum Tragurium duximus destinandum imponentes eidem ut iuxta mandatum regium prenotatum ibi deberet personaliter interesse. Qui quidem dominus Nicola concanonicus noster iens et demum ad nos rediens nobis retulit quod superscriptus (ser – *naknadno prekríženo*) Nicolaus Theodossii tam pro se quam vice et nomine (ser – *naknadno prekríženo*) Duymi sui fratris predicti die

³⁶² Fol. 97. Tekst ovoga dokumenta, ispisan na papiru velikog formata, većim je dijelom identičan s tekstom dokumenta 47. pa se može zaključiti, obzirom na datum, da je s njega i prepisan. Razlike su naznačene u bilješkama.

XXmo septimo mensis marcii millesimi infrascripti se presentauit coram domino Paulo vicebano suprascripto in Tragurio existente exhibendo eidem literas magnifici domini bani predicti quibus sibi mandatur auctoritate regia ut literas regales confirmatorias sentencie et iuramentalis depositionis suprascripte debeat executioni mandare necnon eidem exhibendo ipsas literas regales sententiam et iuramentalem depositionem pretactas ac humiliter supplicando eidem ut iuxta mandatum prelibatum placeat easdem executioni mandare et sibi per communitatem Tragurii facere fieri solutionem condignam de tota summa pecuniarum et aliis contentis in dictis literis et sententia, et quod ipse dominus Paulus vicebanus audita et intellecta supplicatione dicti (ser – *naknadno prekriženo*) Nicole necnon visis literis et mandato suprascriptis monuit dominos ...³⁶³ iudices et quamplures nobiles ciuitatis Traguriensis ut solutionem facerent fratribus antedictis iuxta continenciam literarum et sententie predictarum non tamen eos coegit ad soluendum nec solutionem fieri fecit eisdem nobilibus³⁶⁴ Traguriensibus antedictis semper dicentibus nullam eis facere volumus solutionem sic nullo eis facti solutione idem dominus vicebanus recessit. Item suprascripti (ser – *naknadno prekriženo*) Duymus et Nicola fratres aliquali post predicta temporis interuallo nobis humiliter supplicarunt ut hominem nostri capituli Tininum ad dominum vicebanum mictere deberemus ut iuxta relationem per eum fiendam agenda ibidem in scriptis sub nostro capitulari sigillo eisdem fratribus dictum (*sic*) faceremus. Nos igitur eorum supplicationibus annuentes misimus venerabilem virum dominum Nicolam suprascriptum qui iens et demum rediens nobis retulit qualiter die XVI presentis mensis maii dicto domino vicebano exposuit pro parte dictorum fratrum ut iuxta mandatum regium et mandatum domini bani faceret per Tragurienses eisdem fratribus soluere cum effectu et super inde eius intentionem finalem diceret, et quod dictus dominus vicebanus habuit respondere: Ego nolui facere eis solui nec ullo modo uolo facere eis solui (quousque de nouo alie litere domini bani michi mandantis ut supra non michi portentur – *uz znak za umetanje naknadno dopisano na rubu lista, pa potom prekriženo*) *donec alie litere domini bani portentur michi per quas iterum mandetur michi ut faciam eis solui³⁶⁵. Datum Spaleti sub impressione nostri capitularis sigilli ad fidem et robur omnium predictorum die vigesimo maii M CCC LXXXX septimo, quinte indiccionis, pontificatus sanstissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclesie pape noni anno VIII.

³⁶³ Ovako u izvorniku.

³⁶⁴ Teksta od ovoga mjesta nadalje do „datuma“ nema u dokumentu 47., osim riječi *sic nullo eis facti solutione idem dominus vicebanus recessit*, koje su tamo naknadno dopisane.

³⁶⁵ Uz isti znak za umetanje koji je stajao i uz prekriženi tekst a u njegovu produžetku, ali već ispod korpusa teksta dokumenta, naknadno je dopisano ono što slijedi iza znaka *.

50.a

06.02.1397., u Kninu.

Kralj Sigismund traži od kaptola svjedočenje u postupku provođenja u djelo presude zagrebačkoga biskupa Ivana u sporu između splitskih plemića Dujma Teodosijeva i njegova brata Nikole i trogirske općine.

Fidelibus suis capitulo ecclesie Spalatensis pro Duymo et Nicolao filiis Theodossii de Spaletto.

Sigismundus dei gracia rec Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. marchioque Brandeburgensis etc. fidelibus suis capitulo Spalatensi salutem et graciam. Vestre fidelitati firmiter precipiendo mandamus quatenus dum per Duymum et Nicolaum filios Theodossii de Spaletto requisiti fueritis ad reuidendum satisfactionem quam vir magnificus dominus Nicolaus banus regnorum Dalmacie et Croacie ex parte communis Traguriensis iuxta continencias aliarum literarum nostrarum eisdem facere debet vestrum ydoneum hominem transmittatis coram quo predictus Duymus et Nicolaus super expensis per ipsos a tempore quo ipsis solucio in literis sententialibus reuerendi in Christo patris domini Iohannis episcopi Zagrabiensis et vestris iuramentalibus expressa per ipsum commune fieri debebat hucusque contractis si necesse fuerit debitum deponere valeat iuramentum, et tandem³⁶⁶ tam ipsius satisfactionis quam iuramenti deponendi seriem ut fuerit expediens nobis fideliter rescribatis. Datum Tinini in festo beate Dorothee virginis, anno domini M CCC LXXXX septimo.

51.³⁶⁷

14.08.1397.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o konačnome namirenju duga za „umir krvi“ (vraždu) što ga je bračka općina bila dužna isplatiti za ubojstvo Mrdeše Bogavčića. Mrdešu je, naime, ubio tadašnji brački knez, mletački plemić, još u doba dok je otok bio pod mletačkom vlašću, pa je općina slijedom toga bila dužna isplatiti 200 zlatnih dukata knezu Radoslavu Bogavčiću, bratu ubijenoga. Za isplatu posljednje rate toga duga bračka je općina zatražila svjedodžbu kaptola, koji je kao svoga izaslanika poslao kanonika Nikolu Ljubinića, a ovaj je po povratku iz Humske zemlje, kamo je išao s općinskim izaslanstvom, podnio kaptolu izvješće. Prema tome izvješću, dug je isplaćen udovici kneza Radoslava, Vladi, i njezinim i Radoslavljevim sinovima, kneževima Jurju i Vukiću. Isplata je obavljena u selu Zajezerčani, u odsutnosti kneza Jurja koji je bio na vojnome pohodu u službi bosanske kraljice Jelene, a pred svjedocima županom Miroslavom Bogdanićem iz Labčana, knezom Stjepanom

³⁶⁶ U dokumentu 47.a ova je riječ zapisana kao *tandem*.

³⁶⁷ Fol. 94-95.

Ratkovićem i Božićkom Bogdanićem iz Drvenika te Pavlom Križanćem Runčaninom iz Like.

Nos capitulum vniuersum maioris ecclesie Spalatensis memorie comendantes tenore presentium significamus quibus expedit vniuersis ad ad vniuersorum noticiam et perpetuam rei memoriam harum serie peruenire volumus et testamur quod nobis existentibus in vnum et insimul congregatis in metropolitana ecclesia sancti Domnii ciuitatis Spaleti vbi more solito nostra capitula congregantur accedens ad nostram presentiam vir nobilis ser Matheus Michaelis Çuietich ambaxiator communis insule Bratie pro parte nobilium virorum domini Comuli Mathei de Petrachis capitanei et dominorum iudicum ac consilii dicte insule Bratie presentauit vnam litteram credenciam in persona ipsius Mathei sigillo dicti communis dicte insule Bratie sigillatam qui ser Matheus ambaxiator predictus pro parte dicti domini capitanei et dictorum dominorum iudicum et consilii sub fide dicte credencialis litere nos requisit ut vnum ex nobis confratribus et concanonicis nostris mittere vellemus ad dictam insulam Bratie qui confrater et canonicus noster exinde de dicta insula se personaliter conferreret vna cum ambaxiatoribus et syndicis communis dicte insule ad terram Chaulme ad videndum quamdam solutionem per dictos ambaxiatores et syndicos fiendam domine Vlade relicte nobilis viri comitis Radiuoglii Bogaucich et ipsius domine Vlade et dicti condam comitis Radiuoglii filiis comitibus Georgio et Volchichio necnon ad videndum et audiendum finem et quietationem de dicta solutione per dictam dominam Vladam et per dictos eius filios fiendam predictis ambaxiatoribus et sindicis et de dicta solutione dictaque fine et quietatione nobis relationem faceret. Nos enim requisitioni dicti ser Mathei ambaxiatoris predicti tamquam iuste in personis predictorum dominorum capitanei, iudicum et consilii dicte insule Bracie annuentes ellegimus ex nobis honestum et prouidum virum dominum Nicolaum Liubinich vnum ex confratribus et canonicis nostris cui comissimus quatenus cum dicto ser Matheo ire deberet ad dictam insulam Bracie et deinde de dicta insula cum ambaxiatoribus et sindicis communis dicte insule se conferret ad terram Chaulme visurum solutione fiendam (*sic*) per dictos ambaxiatores et syndicos supradicte domine Vlade et supradictis eius filiis et ad audiendum finem et quietationem per dictam dominam Vladam et per dictos eius filios comites Georgium et Vochichium dictis ambaxiatoribus et sindicis de dicta solutione faciendam. Qui dominus Nicola cum (*sic*) frater et canonicus noster secundum comissionem per nos eidem factam iens Braciam et de ipsa Bracia ad terram Chaulme ad villam Sayeçerçane vocatam, uilla proprie residentie et habitationis dicte domine Vlade et dictorum filiorum suorum comitum Georgii et Vochichii, simul cum nobilibus viris ser Nicxa Petrucci et supradicto ser Matheo Michaelis ambaxiatoribus et sindicis communis dicte insule Bracie et denuo nobis in vnum et ^{fol. 94'} insimul congregatis in dicta nostra metropolitana ecclesia sancti Domnii in coro ipsius ecclesie retullit quomodo supradicta domina Vlada relicta dicti comitis Radiuoglii Bogaucich per se scilicet et eius heredes et successores et dictus comes Vochichius ipsius domine Vlade et dicti quondam comitis Radiuoglii filius per se et eius heredes et successores

necnon dicta domina Vlada et dictus comes Vochichius vice et nomine comitis Georgii supra dicti ipsius domine Vlade filii et dicti quondam comitis Radiuoglii et ipsius Volchichii fratris absentis et militantis in seruiciis domine Elene regine Bosne ac ipsius comitis Georgii heredum et successorum ac omnium aliorum et singulorum de eorum genere ac progenie et seu eorum affinitate et parentella pro comite Georgio et ipsius heredibus et successoribus ac omnium et singulorum de eorum genere et progenie et seu affinitate et parentella promiserunt de rati habitioe in presentia ipsius dumni Nicolai canonici nostri nec non in presentia supani Miroslau Bogdanich de Lapçane, comitis Stephani Rathouich et Bosichii Bogdanich de Driuenich et Pauli Crissanich Runçani de Licha testium et plurimorum aliorum et diuersorum hominum die tercio instantis mensis augusti, anni natiuitatis domini nostri Ihesu Christi millesimo trecentesimo nonagesimo septimo, indictione quinta, fuerunt contenti et confessi se habuisse et manualiter recepissee a supradictis ser Nicxa Petrulli et a ser Matheo Michaelis abaxiatoribus (*sic*) et sindicis communis dicte insule Bracie ducatos sexaginta auri in auro et de iusto pondere et quod dictos sexaginta ducatos habuerant et receperant ma (*sic*) manualiter in ipsius dumni Nicolai canonici nostri et dictorum testium presentia numeratos in ducatis de auro pro resto et integro ac plenario solutionis complemento ducatorum ducentorum auri pro compositione sanguinis quondam Merdesse Bogaucich ipsorum comitum Georgii et Vochii fratrum patru olim et a iam dudum interempti per quendam nobilem de Veneciis tunc rectorem dicte insule Bracie tempore quo dicta insula per ducale dominium regebatur Veneciarum et pro resto et integro ac plenario solutionis complemento dictorum ducentorum ducatorum secundum compositionem inter eos de dicto sanguine factam. Dicta domina Vlada et dictus Vochichius eius filius et tam pro se ipsis quam vice et nomine dicti comiti (*sic*) Georgii asentis (*sic*) et ipsius heredum et successorum quam eciam vice et nomine omnium ^{fol. 95} et singulorum aliorum de eorum genere et progenie et seu affinitate et parentella fecerunt predictis ser Nicxe et ser Matheo ambaxiatoribus et sindicis dicte insule Bracie et pro ipso communi recipientibus et stipulantibus de dictis sexaginta ducatis pro resto, integro et plenario solutionis complemento dictorum ducentorum ducatorum perpetuam finem, quietationem, remissionem, absolutionem, libertatem, securitatem et pactum de aliquid ulterius non petendo aut dicendo et seu dictum communem Bracie uel singulares personas ipsius insule ullo umquam tempore inquietando uel molestando ocaxione sanguinis predicti et tam in eorum personis quam rebus eorum quibuscumque. Et quod promisserant dictam finem et quietationem pro se et vice et nominibus quibus supra perpetuo et omni tempore habere ratam et firmam attendere et obseruare et non contrafacere uel uenire aliqua racione uel causa de iure uel de facto seu alio ingenio per se uel alium seu aliquos cum refectione omnium dampnorum et expensarum litis et extra ac interesse et sub obligatione omnium suorum et dicti comitis Georgii bonorum. De quibus omnibus et singulis predicta domina Vlada et dictus comes Vochichius eius filius rogauerunt ipsum dumnum Nicolam canonicum nostrum vt de omnibus premissis nobis faceret rellationem et quod pro eorum parte nobis supplicaret et ad omnem petitionem et requisitionem dicti communis Bracie

nostram ei uel eius syndicis, ambaxiatoribus et seu nunciis dare vellemus literam literam (*sic*) testimonialem nostro sigillo sigillatam. In quorum omnium et singulorum premissorum testimonium presentes scribi et fieri iussimus et nostro capitulari sigillo appensione muniri. Datum et actum Spaleti in dicta nostra metropolitana (ecclesia – *naknadno prekriženo*) Spalatensi ecclesia sub appensione capitularis nostri sigilli consueti, anno a salutiferam natiuitatem domini nostri Ihesu Christi Mo CCCo LXXXXVII, indicione quinta, die quartodecimo mensis augusti, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni anno octauo.

52.³⁶⁸

15.01.1402.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o sporazumu što su ga međusobno sklopili pripadnici roda Čubrijanića iz Hrvatske, Vuk Vladislavić iz Vrlike i Vuk Stipčić iz Livna. Prema tome sporazumu Vuk Vladislavić u svoje i u ime svoga nećaka Franka, sina Ratkovog, predaje Vuku Stipčiću zemlje na lokalitetima Dobrošin, Busuni, Kopčići i Palčiče. Sa svoje strane zauzvrat Vuk Stipčić u svoje i u ime svoga strica Tvrtka predaje Vuku i Franku dijelove posjeda u Gornjem i Donjem Zabuhovju u Livnu te u selu Trnovo u Vrlici.

Nos capitulum et canonici ecclesie metropolitane Spalatensis memorie commendantes tenore presencium significamus quod nobis congregatis insimul in predicta ecclesia ad diuina officia celebrandum ut moris est et tunc statim post officium expletum accedentes ad nostram presenciam personaliter nobiles viri videlicet Valch Vladislauich de Varchricha de genere Ciprianich vnaa cum Valch Stipcich de Cleuna etiam de genere Ciprianich de Croacia et primo nobis oretenus et concorditer exponentes quod ipsi ambo volunt ex bona voluntate et pro bono statu amborum volunt unus cum alio facere permutacionem et concambium de certis ipsorum patrimonialibus terris et possessionibus infrascriptis. Et primo predictus Valch Vladislauich pro se et nepote suo, Francho filio Ratchi pro quo promisit de rato, titulo permutacionis et concambii et omni alio modo, via, iure et forma quibus melius potuit tam de iure quam de consuetudine patrie dedit, tradidit et concessit dicto Valcho Stipcich de predicto genere Ciprianich de Cleuna ibidem presenti, stipulanti et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus: primo terras et possessiones in Dobrosin, in Busuni, in Copcich et in Palcische, in omnibus quatuor locis de terris et villis sextam partem cum omnibus aquis, pratis, pasculis, campis, nemoribus et cum omnibus et singulis aliis suis pertinentiis et circumstantiis iure habitis in integrum ad habendum, tenendum, possidendum et gaudendum et quicquid ipsi Valcho Stipcich et Tuertcho suo patruo et eorum heredibus et successoribus amodo deinceps perpetuo

³⁶⁸ Fol. 111-111'.

faciendum cum omnibus introytibus et exitibus etc. Et hoc pro eo uersauice dictus Valch Stipcich de Clena de dicto genere Ciprianich ibi presens ex altera parte per se suosque heredes et successores omni modo, via, iure et forma quibus melius de iure et consuetudine patrie potuit dedit, tradidit et concessit dicto Valch Vladislauich de Varchricha ibi presenti et stipulanti et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus et pro nepote suo, supradicto Francho pro quo promisit dictus Valch Vladislauich de rato, videlicet infrascriptas terras et possessiones nomine et vice dictarum terrarum et possessionum et concambii, videlicet: in primis in Superiori Sabucchouge in Cleuna nonam partem ville et terre predicte, et (in) Inferiori Sabuchouge sextam partem dictarum terrarum et ville, et in Verchricha de terris vile Ternouo de tercia parte duodecimam partem cum omnibus metis et confiniis et cum omnibus pertinenciis et circumstanciis iure habitis in integrum ad habendum, tenendum, possidendum et gaudendum et quicquid ipsi Valcho Vladislauich cum suo nepote Francho eorumque heredibus et successoribus deinceps placuerit et inantea perpetuo faciendum, cum omnibus introytibus et exitibus et cum omnibus et singulis pertinenciis et circumstanciis, dantes et concedentes predicti permutatores vnus alteri et alter alteri ut supra ex nunc licenciam et baliam intrandi et accipiendi ac apprehendendi dictarum terrarum et possessionum corporalem possessionem per predictos permutatores. Et predicte ambe partes adinuicem promisserunt alter alteri pro se et ipsorum heredes et successores omnia predicta et infrascripta firmiter attendere et obseruare ac defendere et scalumpniare de iure contra quamcumque personam in iudicium et extra et de omni violencia et suforcio, et si non posset aliqua pars dictarum parcium defendere quod licitum sit ei recipere dictas terras quas dedit pro dicto cambio tamquam suas sine contradictione aliquali sub penna centum ducatorum auri in auro, quinquaginta aplicandos domino temporali cui de iure competit et alios quinquaginta aplicandos parti obseruanti (per partem obseruantem – *naknadno prekriženo*), soluendos per partem contrafacientem et sub obligacione utriusque bonorum presencium et futurorum, saluo iure si qua pars ex predictis propter suam ra....³⁶⁹ seu nequiciam perderet uel amiteret uel propter suam negligenciam aliquid de dictis terris quod sibi inputetur etc. Datum Spaleti in dicta nostra katedrali et metropolitana ecclesia Spalatensis, die XVa mensis ianuarii, de anno domini millesimo quatrinescentesimo secundo, indictione Xa, pontificatus uero sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifatii diuina prouidencia pape noni anno vndecimo, sub sigillo nostri capituli Spalatensis impresso in robur et testimonium premissorum.

³⁶⁹ Zbog oštećenja papira nemoguće pročitati riječ do kraja.

54.³⁷⁰

16.02.1403.

Kaptol izdaje, na zahtjev plemenitoga suca Ivana Rogarića s Klisa, ovjereni prijepis dvaju isprava, jedne kliške općine, ovjerene i pečatom kneza dalmatinskih gradova Jurja II. Šubića Bribirskoga, iz 1287. godine i druge kralja Sigismunda iz 1397. godine. Za prvu se ispravu izrijekom utvrđuje da je znatno oštećena te se napominje kako neki dijelovi nisu mogli biti pročitani.

Nos capitulum maioris ecclesie Spalatensis memorie comendantes tenore presentium significamus tam presentibus quam futuris quibus expedit vniuersis et ad vniuersorum et perpetuam rei memoriam harum serie peruenire volumus et testamur quod nobis existentibus in vnum et simul congregatis in metropolitana ecclesia sancti Domnii de dicta ciuitate Spalatensi vbi more solito nostra capitula congregantur accedens ad nostri presentiam vir nobilis iudex Iuannes Rogarich de Clissia Spalatensis diocesis coram nobis exhibuerit vnam scripturam in carta membrana scriptam antiquam et vetustam et propter ipsius anitquitatem in aliqua sui parte litteris caducam et in aliqua sui parte corusam non tamen aliqua alia cum suspicione, que quidem littera denotabat quamdam venditionem terre vnius, erat vero dicta littera duobus sigillis in pendentem sigillata cum cordulis rubei et crocei coloris, in quorum vno sigillo erat impressum vnus scutus et circumcirca dictum sigillum erant littere sculpte que sic dicebant, videlicet: S. Comitis Georgii de Berberio; in alio vero sigillo erat impressa vna ala et circumcirca dictum sigillum erant littere que sic dicebant: S. Comunitatis Clissie. Tenor vero dicte littere qui legi poterat sequitur in hec verba, videlicet:

(slijedi dokument 54.a)

||^{fol. 105'} Item coram nobis exhibuit dictus iudex Iuannes Rogarich vnam litteram in carta membrana scriptam domini regis Sigismundi et sigillo paruo ipsius domini Sigismundi regis a parte interioris in cera rubea sigillatam tenoris infrascripti per omnia, videlicet:

(slijedi dokument 54.b)

(Nos autem – *prekriženo*) Nobis supplicans dictus iudex Iohannes quatenus litteras ipsas sub nostro capitulari sigillo copiari et scribi faceremus ac eidem pro suo iure dari et consignari velemus. Nos autem attendentes iuxtam petitionem ipsius iudicis Iohannis litteras ipsas comissimus scribendas et copiandas et coram nobis cum earum auctenticis scripturis perlegi et abscultari et quia litteras ipsas coram nobis perlectas et abscultatas reperuimus cum eorum auctenticis concordare obmissis aliquibus que in prima littera propter vetustatem perlegi non poterant mandauimus sub nostro capitulari sigillo ad cautelam in pendentem sigillari. Datum in dicta nostra Spalatensi ecclesia sub dicto nostro sigillo anno domini Mo CCCC^o tercio, indicione

³⁷⁰ Fol. 105-105'.

XI, die XVI februaris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii diuina prouidencia pape noni pontificatus eiusdem XIII anno.

54.a

21.07.1287., u Klisu.

Ozrin, sluga veličajnoga kneza Jurja i zaprisegnuti bilježnik u Klisu izdaje po kneževu i nalogu kliških sudaca ovjereni, iako nedatirani, prijepis ovjerenoga kupoprodajnog ugovora što ga je sastavio Prviša, tadašnji zaprisegnuti kliški bilježnik pod gore navedenim nadnevkom. Tim ugovorom Vučeta pok, Mihočila s Klisa prodaje plemenitom Ivanu pok. suca Bogdana s Klisa svoj nasljedni posjed Dugopolje za 60 libara malih mletačkih denara, 200 koza i tri svinje te jednu kokoš na ime „bresvitja“. U ugovoru ssu navedene granice posjeda (uzvisina Sutan, lokalitet Scilip, javni put za Cetinu).

In nomine domini nostri Ihesu Christi. Amen. Anno a natiuitate millesimo ducentesimo octuagesimo³⁷¹ VII, indicione XIa, mense iulii die decima exeunte, regnante domino nostro Ladislauo rege Vngarie, temporibus domini Iohannis venerabilis archiepiscopi Spalatensis, magnifici domini Pauli bani Hrouatorum, domini Georgii illustris comitis ciuitatum Dalmatarum, hac Georgii et Ligisdiaci et Stephani Bogdani Clisie iudicum. Vlceta condam Michaelis de Clisia fuit confessus et manifestus viua uoce et spontanea voluntate vendidisse eum vnam terram suam propriam sibi iure paterno pertinentem que terra nuncupatur Dilgopole, cum omnibus terminis, pertinenciis, pasquys, silus, aquis et aliis vtilitatibus, nobili viro Iohanni de Clisia filio condam Bogdani iudicis pro libris sexaginta denariorum paruorum Venetorum et pro duocentum capras adque tres porcos plenarie et integraliter persolutis. Quarum terrarum siue terre sunt mete iste nominatim: in medio colle qui vocatur Sutan, deinde egrediendo ad aliam metam que vocatur vulgariter Scilip, et deinde usque ad viam publicam per quam itur ad Cetinam, de via enim predicta usque ad metam illorum qui vocantur Cirinilci, de illa autem meta ad ponicuam que est in Diligopole, et deinde ad tres arbores super lapidem circa viam supradictam. Quam terram iam nominatam dictus Vlceta Michaelis obligauit se et super se suscepit ipsam terram excaluniare et defensare ab omni homine in perpetuum super se suosque heredes et eius bona vbique locorum possidenda, quare dedit licenciam dicto Iohanni suisque heredibus ipsam terram libere habere, perpetuo possidere, dare, donare, vendere, pro anima adiudicare et secundum suam uoluntatem posse alienare nullis penitus obstantibus uel contradicentibus. Actum est hoc et confirmatum coram his vocatis _____³⁷² testibus: in primis Martinus frater Vulcete dicti vendito-

³⁷¹ Riječ naknadno dodana na ovome mjestu između redaka. Obzirom na to da se u samoj kaptolskoj ispravi govori o teškoćama prigodom čitanja i pravljenja ovjerenoga prijepisa ovoga dokumenta, čini se kako je pravi datum tek naknadno utvrđen.

³⁷² Ovako ostavljeno u izvorniku, jer to mjesto nije očito moglo biti pročitano.

ris, Marinus iudex, Pruine iudex, Filipus, Lubcin, Bratoslauus, **Braico**³⁷³, Hlapota Uidacii et alii quamplures, et in signum pure vneditionis donauit³⁷⁴ dictus Iohannes Martinusio fratri dicti Vlcete vnum poledrum more Sclauonico et terre Clisie presuitie. Et ad maiorem firmitatem et vt³⁷⁵ hec vendicio robur obtineat perpetuum ad petitionem ambarum parcium magnifici domini Georgii comitis ciuitatum Dalmatarum et specialiter Clisie sigillo pendenti et sigillo comunitatis Clisie duximus roborandam et consignandam. Et ego Osrinus seruiens magnifici domini³⁷⁶ comitis Georgii et nunc iuratus notarius Clisie sicut inueni in autenticho scripta manu Priuisse comunitatis iurati _____³⁷⁷ nil addens nec minuens quod iuris ordinem inmutet de voluntate et de mandato magnifici comitis Georgii et iudicum comunitatis Clisie ita fideliter scripsi et mei signi munimine roborauit.

54.b

14.02.1397., u Bihaću.

Kralj Sigismund izdaje potvrđnicu za posjede Zavariće i Dugopolje Ivanu i Matiji sinovima Jurja s Klisa. O njihovim vlasničkim pravima je kralj obaviješten kroz izjave određenih plemića kraljevine Hrvatske, obzirom na to da su isprave koje su govorile o posjedovnim pravima Ivana i Matije izgorjele u požarima. Ujedno kralj nalaže tadašnjem banu Dalmacije i Hrvatske Nikoli de Gara, kao i budućim banovima, da Ivana i Matiju ne ometaju u njihovim pravima.

Nos Sigismundus dei gracia rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. marchioque Brandenburgensi etc. memorie commendamus per presentes quod Iohannes et Mathias filii Georgii de Clych ad nostre serenitatis accedentes conspectum humotenus peruoluti nostre significantes declararunt maiestati quomodo progenitores ipsorum a tempore cuius contrarium memoria hominum non existit in possessionibus Zawarycham et Dogapolya in tenutis castri Clych existentibus pacifice et quiete poscesserint idem ipsi de presenti, pur super hoc per certos naciones nobiles regni Croacie predicti fuimus certitudinaliter informati, supplicantes iidem huiusmodi precum cum instancia celsitudini nostre vt quia eorum literalia instrumenta hiis temporibus in pacatis quodam modo casualiter per inopinabilem ignis incendium combusta et cremata existant ipsis super hiis de remedio prouidere dignaremur opportuno. Nos itaque considerantes eorum fidelitatibus et fidelibus seruiciis per ipsos nobis et sacro nostro dyademati latis et temporibus opportunis exhibitis et inpensis pefa-

³⁷³ Prvotno je bila ostavljena u izvorniku crta, kao i u prethodnom slučaju, a onda je naknadno na njoj dopisano *Braico*.

³⁷⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana na rubu lista.

³⁷⁵ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³⁷⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³⁷⁷ Ovako ostavljeno u izvorniku.

tas possessiones Zawarycham et Dogapolya appellatas annuimus, concessimus et eisdem pacifice relinquimus per ipsos ac eorum heredes et superstites vniuersos possidendas, tenendas pariter et habendas vsque tamen nostre maiestatis beneplacitum voluntatem harum nostrarum testimonio literarum. Quo circa vobis fideli nostro viro magnifico domino Nicolao de Gara dictorum regnorum nostrarum Dalmacie et Croacie bano ac vicebano eiusdem aliis eciam cunctis nostris banis in futurum constituendis firmissimo damus regio sub edicto quatenus prefatos Iohannem et Mathiam in premissis possessionibus impedire, molestare et quouis modo perturbare ipsos et eorum heredes ac superstitos vniuersos nullo modo presumatis nec sitis ausi modo aliquali sed ipsos et eorum heredes in dominio earundem interim donec aliud a nobis habueritis in mandatum pacifice et quiete manere permitatis, et aliud facere non ausuri. Datum in Bichygio in festo beati Valentini anno domini millesimo CC-Cmo nonagesimo septimo.

55.³⁷⁸

18.02.1403., u Splitu.

Kaptol izdaje, na zahtjev Budislava Dragohnića iz sela Ugal u Poljicima i njegovih sinova Nikole i Mateja te njegova odsutnoga brata Maroja, ovjereni prijepis četiri isprave: notarske isprave Čanobonusa de Rompalia od 26. lipnja 1302.; notarske isprave Nanuciusa Archangeli od 20. listopada 1303.; notarske isprave Thomasa Vitalisa de Perusio od 5. lipnja 1306.; presude kneza Pavla III. Šubića Bribirskog od 15. ožujka 1350.

Nos capitulum ecclesie metropolitane Spalatensis vniuersis Christi fidelibus presentem paginam inspecturis, lecturis seu auditoris salutem in uero saluatore. Ad vniuersorum noticiam et perpetue rei memoriam harum serie volumus peruenire manifestando atque confitendo quod nuper (uenientes ad nos – *naknadno prekríženo*) nos existentibus et congregatis ad diuina officia hocque in nostra prefata ecclesia hora missarum et quibus completis inde accesserunt ad nostram presenciam personaliter nobiles viri Budislauus Dragohnich de Poličio de villa uocata Vgal nomine suo ac uice et nomine fratris sui Maroy, Maroye autem³⁷⁹ absente de quo promisit de rato³⁸⁰, et Budislauo presente cum duobus filiis suis videlicet cum Nicolao et Matheo pro ipsis communiter exhibuerunt coram nobis quatuor litteras scriptas ad cartam membraneam publicas et patentes³⁸¹ et compositas. Quarum quidem litterarum erat vna littera siue priuilegium cum quodam sigillo cereo rotundo³⁸² pendente ad

³⁷⁸ Fol. 1-2.

³⁷⁹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³⁸⁰ Riječi *de quo promisit de rato* naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

³⁸¹ Tri riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

³⁸² Riječ naknadno, uz odgovarajući znaka za umetanje, dopisana između redaka.

filos albos serichos, in quo quidem sygillo sculpta erat ala cuiusdam aquile seu auis et circum circha erant littere que propter oppressionem legi non poterant. Quas quidem litteras inuenimus non viciatas, non abmassas, non cancellatas, non abolitas, sanas et integras omnique prorsus vicio et falsitatis ac suspectus carentes. Qui quidem nobiles viri nobis subsequenter exposuerunt dicendo quod ipsi non audebant dictas litteras ad partes extraneas pro factis suis prout aliquando portatre si expediret seu transmittere propter viarum discrimina uel alia impedimenta legitima ne propter eorum portacionem siue transmissionem hinc inde aliquo casu emergente qui interdum prouideri non poterit seu quoquo modo alio possent deuastari, balneari nec non comburi uel cremari ex hocque possent amitti, et ideo nos instantissime tam humiliter quam deuote supplicarunt quatenus sic dictas litteras sub nostri capitulari sigillo accopiari faceremus. Nos igitur uisis petitionibus dicotrum nobilium virorum ac intellectis ipsisque annuentes ipsas supradictas litteras sub nostro capitulari sigillo in pendentem munimine roboratas super cera viridi in alba bulatis in cordula serici viridis integraliter de uerbo ad uerbum nil addendo uel minuendo quod mutet sensum aut uariat intellectum preter punctum uel sillabam propter discursum calami amissione. Cuius quidem prime et antiquiore littere tenor talis per omnia dignoscitur uidelicet:

(slijedi isprava od 5. lipnja 1306. godine, 55.a³⁸³)

Secunde uero littere tenor per omnia talis erat:

(slijedi isprava od 26. lipnja 1302. godine, 55.b)

Tercie quidem littere tenor sequitur et est talis:

(slijedi isprava od 20. listopada 1303. godine, 55.c)

¶^{fol. 2} Quarte uero littere siue priuilegio cum sygillo pendente ut supra anotatum est tenor per omnia sequitur et est talis:

(slijedi isprava od 15. ožujka 1350. godine, 55.d)

Nos uero eorum supplicationibus inclinati presentes fieri iussimus et nostri capitulari sigilli apensionis munimine roborari atque in actis nostris capitularibus registrari et in archiuo nostre capitularis sacristie reponi. Actum et datum Spaleti in nostra capitulari cathedrali et metropolica ecclesia sancti Dompnii, anno domini millesimo CCCCo tercio, indicione XIa, die XVIII mensis februari, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Bonifacii sacrosancte Romane ac vniuersalis ecclesie pape noni anno XVo.

³⁸³ Ovakav redosljed u izvorniku u očitome je neskladu sa samim sadržajem cijeloga dokumenta, jer je po kronološkome redosljedu na prvome mjestu trebala biti isprava od 26. lipnja 1302. godine (naš 1.b). No, dokument je neobičan i po potpisu javnoga bilježnika, koji je naznačio da ga je „od riječi do riječi ponovno napisao“ (*rescripsi de uerbo ad uerbum*) jer je bio „izgrižen od moljaca“ (*corosum erat a tineis*), pa ostaje nejasno odnosi li se datum u samome instrumentu na transakciju, ili na čin „ponovnoga pisanja“ (ova druga mogućnost ne čini se na prvi pogled uvjerljivom, no ona bi mogla biti objašnjenje zašto je pri prepisivanju ovaj instrument stavljen prvi – moguće je, naime, da su nasljednici još cijelo stoljeće kasnije znali da se sama transakcija odigrala prije one koju registrira dokument 1.b, pa su stoga i zahtijevali da unatoč zapisanome datumu ovaj instrument bude prepisan kao prvi).

55.b³⁸⁴

26.06.1302., u Splitu.

Ispravom što ju je izdao tadašnji splitski javni bilježnik Çanobonus de Rompalio registrira se kako je zastupnik franjevačkoga samostana sv. Frane iz Splita, Ivan Rombaldi, prodao Milku Budislavljevom sve posjede (zemlje i mlinice) koje je samostan držao u poljičkome selu Ugal za petnaest malih mletačkih libara. Do toga je posjeda samostan inače došao oporučnom odredbom pokojnoga Filipa Psaulovog Pervacija. Prije sastavljanja instrumenta prodaja je bila oglašena po općinskome glasniku Sabolu.

In nomine Christi. Millesimo trecentesimo secundo, indicione quartadecima, vacante regali silio³⁸⁵ Hungarie, temporibus quidem reuerendi patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, illustris domini Georgii minoris et Georgii Petrache iudicum. Iohannes Rombaldi syndicus et actor conuentus fratrum minorum de Spaletu vt ipse dixit sindicario nomine dicti conuentus capitulo et collegii fratrum minorum per eos et eorum successores dedit, vendidit et tradidit iure perpetuo in perpetuum Milcio Budislau pro se suisque heredibus et successoribus omnes possessiones et terras, tam cultas quam incultas, et molendina seu aquas molendini et omnia bona quecumque olim Phylippus Psauli Peruatçi habebat in villa Vgal nunc pertinencia ad dictum conuentum et fratres ex vigore testamenti conditi per ipsum Phylippum, ad habendum quidem, tenendum, possidendum perpetuo et quicquid sibi emptori placuerit faciendum cum omnibus suis accessibus et egressibus, usanciis et pertinenciis ad ipsas possessiones et bona spectantibus precio quindecim librarum denariorum paruorum Venetorum, quod precium dictus Iohannes syndicus nomine predicto confessus fuit se habuisse et recepisse a dicto emptore, promittens eidem emptori nomine quo supra predictas possessiones et bona eidem ab omnibus personis defendere et exalumpniare sub pena dupli cum obligatione omnium suorum bonorum et restitutione omnium expensarum. Actum apud domum domini Domaldi, die XXVI iunii, presentibus Lucaro Andree et Radoe Angeli testibus. Que quidem possessiones legitime bandite fuerunt per Sabole riuarium ut michi notario retullit. Ego Petrus condam Petrache conscius examinaui. Ego Çanobonus de Rompalia publicus imperiali auctoritate notarius communis Spaleti iuratus hiis presens rogatus publice scripsi.

55.c³⁸⁶

20.10.1303., u Splitu.

Ispravom tadašnjega splitskog javnog bilježnika Nanuciusa Archangeli registrira se kako je Toljen Deškov prodao Milku Budislavljevom iz sela Katići

³⁸⁴ U fizičkome smislu cijeli se dokument nalazi na fol. 1'.

³⁸⁵ Ovako u izvorniku, umjesto: *solio*.

³⁸⁶ U fizičkome smislu cijeli se dokument nalazi na fol. 1'.

svoju zemlju za trideset malih mletačkih libara. Prodana se zemlja nalazila u Kamiku, kod mosta do Rogaća, a graničila je sa zemljom kneza Rogerija i Milkovom zemljom. Prije sastavljanja instrumenta prodaja je bila oglašena po općinskom glasniku Gauperu.

In dei nomine. Amen. Anno Christi³⁸⁷ millesimo trecentesimo tercio, indicione prima, regnante domino nostro Roberto rege Vngarie, temporibus quidem venerabilis patris domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, egregii viri domini comitis Georgii et nobilium virorum dominorum Domaldi Duymi, Duymi Peruoslai et Francisci Camurcii consullum et iudicum ciuitatis Spaleti, die vigesima octubris. Tholien Deschi sua spontanea uoluntate iure proprio et in perpetuum dedit, uendidit et tradidit Milcio Budislai de villa Catiche terram suam totam cum omnibus suis iuribus et pertinenciis et cum omnibus et singulis que habet super se et infra se seu intra in integrum ad habendum, tenendum, possidendum, fructandum, vendendum et quicquid sibi et suis heredibus deinceps placuerit perpetuo faciendum, cum introitu et exitu suo pro precio et nomine precii XXX librarum Venetorum paruorum, quod precium Tolinus fuit confessus et contentus apud se habere bene numeratum et solutum, faciens sibi finem quietacionem, pactum de vterius non petendo, promittens ipsam terram excalumpniare cum omnibus suis iuribus et pertinenciis suis contra omnes personas hominum in iudicio et extra, cum refeccione dampnorum, interesse et expensarum sub pena dupli dicti precii et (sub – *naknadno prekriženo*) obligatione suorum bonorum. Que terra posita est Chalmich a ponte usque ad Rogaçe prope terram comitis Rogari et terram ipsius Milcii cum aliis lateribus. Quam terram Gauper riuarius communis retulit michi notario bandisse tribus diuersis diebus secundum formam statuti. Actum in domo habitacionis mei notarii et scriptis presente Cuue Luchari et Iuane Draghene testibus ad hoc uocatis et rogatis. Ego Grube Theodosii hanc kartam conscius examinaui. Et ego Nanucius Archangeli aucotritate imperiali notarius et nunc communis Spaleti et consilium et iudicum predictorum ut supra legitur rogatus scripsi et publicans scribi.

55.a³⁸⁸

05.06.1306., u Splitu.

Ispravom što ju je izdao tadašnji splitski javni bilježnik Thomas Vitalis registrira se kako je zastupnik dominikanskoga samostana sv. Dominika iz Splita, Teodozije Albertov, prodao Milku Budislavljevom iz Katića polovicu posjeda (zemlje i kolovađu/kanal za vodu mlinice) pokojnoga Filipa Pervacijevog u kotaru Ugala za dvadeset malih mletačkih libara. Do toga je posjeda samostan inače došao oporučnom odredbom pokojnoga Filipa iz 1299. godine.

³⁸⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

³⁸⁸ U fizičkome smislu dokument počinje na fol. 1 i završava na fol. 1'.

In nomine domini. Amen. Anno eiusdem a natiuitatis millesimo CCC³⁸⁹ sexto, indicione quarta, die Vo mensis Ianuarii, regnante domino nostro Karolo Roberto rege Vngarie, temporibus venerabili domini fratris Petri archiepiscopi Spalatensis, illustris viri domini Georgii comitis ac nobilium virorum dominorum Iunii Dragi, Damiani Marole et Miche Madii iudicum et consulum ciuitatis Spaleti. Theodosius Albertis syndicus et procurator fratrum predicatorum de Spaletio prout dicti fratres asserebant in capitulo ad sonum campanelle omnes congregati esse eorum procurator sindicario nomine et vice dictorum fratrum et conuentus vendidit et tradidit iure proprio et in perpetuum Milcio Budislai de Chatich medietatem omnium possessionum olim Phillippi Peruatçi positorum³⁹⁰ in contrada que uocatur Vgal, tam terras cultiuatas quam etiam incultiuatas, atque collouagias molendini et aquas pertinentes ad ipsam colouagiam seu molendini positas in ipsis confinibus Vgal, quam medietatem olim Phyllippus omnium predictarum rerum dimiserat fratribus predicatoribus pro anima sua ut in suo testamento scripto manu Geruacii notarii continetur facto sub anno domini Mo CCo nonagesimo nono, indicione XIa, per me infrascriptum notarium visum et lectum, ad habendum, tenendum, vendendum, donandum et quicquid dicto Milçio et suis heredibus deinceps in perpetuum placuerit faciendum, cum omnibus suis pertinentiis et circumstanciis pro precio viginti librarum denariorum paruorum Venetorum, quod precium totum dictus syndicus nomine et vice dictorum fratrum et pro ipsis confessus et manifestus fuit se habuisse et recepisse ad dicto Milcio et in utilitatis dicoturn ||^{fol. 1}' fratrum fore commissum esse, renuncians exceptioni dicte quantitatis non habitis et non receptis et omni legum auxilio, promittens dictus syndicus nomine et vice predictorum fratrum et pro ipsis dicto Milçio pro se suisque heredibus stipulantibus ipsam medietatem predictorum possessionum et rerum omnium³⁹¹ dicti Phyllippi legitime deffendere et exalumpniare ab omni persona cum bonorum dictorum fratrum et conuentus obligacione. Actum in loco fratrum predicatorum presente Lucharo Andree et Bogonidano Maleuri testibus et Iane Cuculi examinatore. Ego Iançius Vleine Iançii conscius examinaui. Et ego Thomas Vitalis de Perusio auctoritate imperiali et iuratus notarius communis Spaleti predictum instrumentum rescripsi de uerbo ad uerbum quia corosum erat a tineis, nil addens uel minuens quod sensum inmutat.

55.d

15.03.1350. (nepoznato mjesto izdavanja isprave)

Knez Pavao III. Jurja Šubića Bribirskog izdaje presudu u prijeporu između Dragobrata Milčića i Prodana Lučinića zbog kuće i okućnice u selu Ugal, koje su graničile s istoka sa zemljom Hrančića, s juga sa zemljom Jurja

³⁸⁹ Broj naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan između redaka.

³⁹⁰ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

³⁹¹ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

Miroslavića, sa zapada sa zemljom zvanom Klopotnica a sa sjevera s ravnicom Plis na koju se nastavljalo brdo Sridivica. Nakon što je knez saslušao strane u prijeporu i svjedoke, iz čega nije mogao izvesti pravorijek, Prodan je zahtijevao da Dragobrat, s još šest „porotnika“, položi prisegu kao dokaz istinitosti svojih tvrdnji. Knez je zahtjev prihvatio i odredio za pristave pričinu polaganja prisege Mrmonju, Jurka i Toljena Staninoviće. Dragobrat je sa svojim „porotnicima“ položio određenu prisegu te je knez temeljem toga donio presudu na njegovu korist.

Nos comes Paulus filius olim comitis Georgii omnibus quibus expedit notificamus quod anno domini nostri Ihesu Christi millesimo trecentesimo Lo silicet iubileo, indicione IIIa, mense marcii die XV, presentibus Symeone Paulouich, Galcio Radouanich, Bubagna Hranhouich, Iohanne Iuurinnouich et aliis quampluribus ydoneis personis nobis assistentibus tunc ibidem. Cum questio uertetur inter Dragobratum Milcichum agentem et Prodanum Lučinichum deffendentem super casamento cum sibi pertinentibus orto et arno sub curia que Sclauice poduorniça nuncupatur in villa que dicitur Vgal, quorum sunt confines ab oriente terra Hrancichorum, a meridie terra Georgii Miroslauich, ab occidente terra que Clopotiniça dicitur eciam eiusdem Georgii, a septentrione uero planicies dicta Pliis que contigua est monti Sridiuçi nuncupato, audita litis contestacione ac productione testium hinc et inde sponteque dante Prodanu iuramentum ipsi Dragobrato semetsexto et per nos datis ad hec pristaldis Mermogna, Iurcho et Toglenu Staninouich, Dragobrat cum suis ad id sibi uideliczet assignatis prestito sibi sacramento pure et rite prout fuit comissum et legittime stipulatum astruxit vniuersum ac totum ipsum territorium singillatimque nominatim fieri premititur esse suum. Vnde inuocato dei nomine de cuius vultu iudicium nostrum prodeat et oculi nostri uideant equitatem de nostrorum sapientum fidelium consilio et assensum inponentes finem questioni et scilentium ipsi Prodanu et parti sue perpetuum suamque defensionem censentes esse uel fuisse friuolam penitus et inanem, diffinitiuamque sentenciam promulgantes adiudicauimus et confirmauimus Dragobrato et suis heredibus ac successoribus ipsum casamentum cum predictis orto et arno ac pertinencias eorum introitusque ac³⁹² exitus atque iura in totum et pleniter ad habendum, tenendum, possidendum, vendendum, alienandum pro anima et corpore, iudicandum et uoluntatem suam omnimodam ut pote de suo patrimonio faciendum, non obstante nec obstare ualente contradiccione cuiusquidem persone. In cuius confirmacionis testimonium atque perpetuum firmamentum appensione sigilli nostri presentes fecimus communiri.

³⁹² Riječ naknadno dopisana između redaka.

56.³⁹³

22.08.1404.

Ovjereno izvješće i svjedodžba kaptola splitskome nadbiskupu o istrazi provedenoj po nalogu Petrice od Vrbasa, splitskoga kneza i zamjenjujućega gospodina hercega Hrvoja u kraljevinama Dalmaciji i Hrvatskoj. Uz inserirani nalog kneza Petrice, kaptol podnosi detaljno izvješće o ispitavanju različitih svjedoka, kroz koje se potvrdilo da su u tužbi navedeni kanonici doista upali u franjevački samostan i napali gvardijana, i to na poticaj i po nalogu svoga biskupa. Stoga su svi u tužbi imenovani kanonici, ali i njihov biskup te njegov vikar Nikola Stanta, pozvani na urečeno ročište na crkvenom sudu splitskoga nadbiskupa.

Nos capitulum ecclesie Spalatensis reuerendissimo in Christo patri et domino ac prelato nostro fratri Peregrino de Aragonia dei et apostolice sedis gracia archiepiscopo Spalatensi reuerenciam debitam et deuotam. Vnam literam reuereucia qua de-
cui noueritis nos recepisse huius per omnia continencie et tenoris:

(slijedi dokument 56.a)

Nos uero vollentes ipsi litere obedire iuxta regni consuetudinem in hoc ipso ut tene-
mur illico venerabilem et discretum virum dominum Marinum Valchcii de Spaletto
presbiterum et concanonicum nostrum atque fratrem quo et quid ipsa litera intima-
bat duximus transmittendum. Qui illuc vadens et demum inde ad nos rediens nobis
retullit in hec verba quod ipse vna cum Matheo Hrelieh homine dicti domini ducis
ad predica contento in litera suprascripta domini Petrice comitis et locum tenentis
supradicti in die festo sancte Clare proxime preterito venientes ad ciuitatem Scardon-
ne et ad eius partes commetaneas et vicinas idem Matheus homo dicti domini ducis
predictus ipso domino Marino³⁹⁴ homine nostro presente incepit facere ipsam iniqui-
sicionem in hunc modum: item primo omnibus inquirendis infrascriptis exposuit et
fecit exponere nominatim omnes acusatos et omnia et singula dampna, spoliaciones,
percussiones, uerberaciones et iniurias in ipsa acusa ipsius guardiani contentas
et dedit omnibus iuramentum tactis sanctis scripturis de dicenda ueritate de omnibus
in ipsa acusa contentis; et primo interrogatus dominus Dominicus archipresbiter
Scardonensis super ipsis omnibus articulis in dicta acusa ipsius guardiani contentis
suo sacramento se tamen scire dixit quod (ipse – *naknadno prekrizeno*) tunc quando
ipsa mala per ipsos canonicos in ipsa acusa contentos fieri debebant fuit sibi precep-
tum sub pena excomunicacionis et librarum quinquaginta per dominum Nicolaum
Scantam vicarium generalem domini episcopi Scardonensis quod ire deberet cum
ipsis canonicis in dicta acusa contentis quocumque ipsi irent qui timore ipsius pre-
cepti et pene iuit cum eis ad locum fratrum et fecerunt omnia mala prout in ipsa
acusa continentur se deponit super conscienciam ipsius guardiani quod ipse in³⁹⁵

³⁹³ Fol. 112-112'.

³⁹⁴ Dvije riječi naknadno dopisane u nastavku na kraju reda.

³⁹⁵ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

nullo eis consesit nec aliquid mali fecit. Item dominus Mica archidiaconus Scardonensis interrogatus ut supra suo sacramento³⁹⁶ se tamen scire dixit quod tunc fuit inuitatus ab ipsis canonicis in ipsa acusa contentis ut iret cum eis ad dictum locum fratrum causa ipsa ut dicta acusa continet et ipse ire cum eis nolluit et ipsi tunc euntes fecerunt tunc et postea omnia mala in ipsa acusa contenta absque omni culpa ipsius guardiani et fratrum et tunc causa ipsa dominus episcopus Scardonensis cuius mandato fecerunt omnia ipsa mala fuisset citatus per dominum archiepiscopum Spalatensem erat bene sanus sed fecit se infirmum ut non iret nec compareret. Item Gregorius Dračinich nobilis de Scardona interrogatus ut supra dixit suo sacramento³⁹⁷ se tamen scire et vidit quod ipse guardianus fuit uerberatus per ipsos canonicos (*na ovome su mjestu dvije riječi tako prekrížene i zacrnjene da se više ne mogu pročitati*) et per eos fuerunt perpetrata ipsa mala³⁹⁸ omnia in ipsa acusa contenta et quando dominus episcopus erat citatus erat tunc³⁹⁹ optime sanus sed finxit se infirmum ut non iret. Item Nicolaus sartor de Scardona interrogatus ut supra suo sacramento se tamen scire dixit et est publicum et manifestum quod ipse guardianus fuit uerberatus et locus derobatus et facta omnia mala per ipsos canonicos ut in ipsa acusa continentur. Item Paulus Mutanich nobilis de Scardona interrogatus ut supra suo sacramento se tamen scire dixit quod omnia sunt uera in ipsa acusa contenta et tunc quando causa ipsorum dominus episcopus Scardonensis erat citatus per dominum archiepiscopum erat bene sanus set finxit se infirmum ut non iret. Item dominus Paulus presbiter et cantor ecclesie Tniniensis ibi inventus interrogatus ut supra suo sacramento se tamen scire dixit quod tunc quando videlicet ista fiebant per ipsos canonicos supradictos a casu venit ad ipsum locum fratrum vidit fieri et perpetrari mala omnia ipsa⁴⁰⁰ per ipsos canonicos in ipsa acusa contentos. Item dominus Gregorius Hugrinich comes de Rog commetaneus et vicinus Scardonensis interrogatus ut supra suo sacramento dixit se tamen scire (et – *naknadno prekríženo*) quod⁴⁰¹ vidit cum suis famulis omnia et singula ipsa mala perpetrari et fieri per ipsos canonicos prout in ipsa acusa continentur et dum ipsa tam crudellia et enormia facta nararet Vachassino pro parte domini ducis et Valhcio Galcouich pro parte domini comitis Iohannis Cetine comittitur in Scardona et Luca tunc⁴⁰² ipsi cum eorum iudicibus de Luca eum miserunt ad dominum episcopum Scardonensem ut eorum ex parte sibi diceret quare tanta mala ipsi sui canonici guradiano, fratribus, conuentui et eorum hominibus fecissent et quod et super hoc prouidere deberet maxime si sine suo scitu et voluntate fecissent, qui veniens Scardonam et dominum episcopum non inuenisset ipsam suam commissionem exposuit vicario ipsius domini episcopi videlicet domino Nicolao Sante qui dominus vicarius sibi respondit nomine ipsius domini⁴⁰³

³⁹⁶ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

³⁹⁷ Dvije riječi naknadno dopisane na rubu lista u produžetku postojećega teksta.

³⁹⁸ Dvije riječi naknadno dopisane na rubu lista u produžetku postojećega teksta.

³⁹⁹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁰⁰ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁰¹ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad one prekrížene.

⁴⁰² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁰³ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

episcopi quod ipsi canonici omnia et singula ipsa fecerunt de voluntate et mandato ipsius domini episcopi. Item Martinus Otresanin pristaldus sedis iudicialis de Luca (et – *naknadno prekrizeno*) interrogatus ut supra suo sacramento ||^{fol. 112} se tamen scire dixit quod cum⁴⁰⁴ sibi ipsi domini comites et iudices supradicti comisissent eandem commissionem quam ut supra domino comiti Gregorio Hgrinich (*sic*) commiserant ipsi domino episcopo exponendam et cum eam ipse Martinus exposuit ipsi domino episcopo Scardonensi ipse dominus episcopus sibi respondit: Omnia et quidquid mali fecerunt ibi ipsi mei canonici guardiano, fratribus, conuentui et eorum villanis de voluntate et mandato meo fecerunt et ad huc intendo et uolo eis maiora et peiora facere. Item Lucaç Dubrauich commetaneus et vicinus Scardonensis interrogatus ut supra suo sacramento se tamen scire dixit et vidit quod omnia ipsa mala, iniurias et dampna in ipsa acusa contenta fecerunt ipsi canonici supradicti de voluntate et mandato ipsius domini episcopi, postea uero quando causa ipsa erat citatus per dominum archiepiscopum ipse dominus episcopus erat bene sanus sed finxit se infirmum ut non compareret nec voluit comparere. *Item Vulchasinus comes Scardone et Luche supradictus interrogatus ut supra suo sacramento se tamen scire dixit quod omnia et singula ipsa mala, iniurias et dampna in ipsa acusa contenta ipsi guardiano, fratribus, conuentui et villanis ipsorum fecerint ipsi canonici de mandato ipsius domini episcopi (postea uero – *naknadno prekrizeno*) et eius vicarii penitus sine omni culpa ipsorum guardiani et fratrum atque suorum villanorum. Item ipsam inquisitionem predictam facientibus ipsis cum venissent ad ipsum locum se (*sic*) conuentum fratrum Scardone invenerunt et viderunt ocullata fide portas ipsius conuentus cum vectibus fractas similliter portas cellarii et portas tunite siue celle aut camere guardiani et vnam capsiam totaliter fractam tunc per ipsos canonicos supradictos ut ex ipsa inquisitione ad omnibus communiter audierunt inquirentes⁴⁰⁵. Item inquirentes communiter ab omnibus ibi ciuibus, commetaneis et vicinis viris et mulieribus omnes eorum sacramento et consciencie palaam (*sic*) et oculte dixerunt omnia et singula in ipsa acusa contenta vera esse facta et perpetrata fuisse per ipsos canonicos mandato ipsius domini episcopi sine omni culpa ipsorum guardiani, fratrum, conuentus et villanorum eorundem, hoc est omnibus notum et⁴⁰⁶ euidens et de hoc est ibidem vox et publica fama. Eapropter inueniens in premissa acusa (*prekrizenu i zacrnjenu riječ nije moguće pročitati*) contenta de et in omnibus esse culpabiles ipsum dominum episcopum, Nicolaum Scantam suu vicarium, Dominicum archipresbiterum, Nicolaum primicerium, Pribcinum, Mauricium, Petrum alias Danielem uocatum, presbiteros et Matheum clericum istos⁴⁰⁷ omnes canonici eos eos⁴⁰⁸ omnes

⁴⁰⁴ Naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisano iznad teksta (riječ je o prvome redu na novoj stranici).

⁴⁰⁵ Tekst od znaka * nadalje, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno je dopisan ispod samoga dokumenta.

⁴⁰⁶ Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

⁴⁰⁷ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁰⁸ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka, očigledno pogriješkom!

coram uobis personaliter⁴⁰⁹ comparendos ad deliberandum citauit personaliter⁴¹⁰ ad octauam assumptionis presentis anni beate uirginis etc. Datum Spaleti in eius ecclesia katedrali sub nostri impressione capitullaris sigilli, anno domini millesimo CCCC IIII, die sabati infra octauam assumptionis beate Marie.

56.a

13.06.1404. u Splitu.

Petrica od Vrbasa, splitski knez i zamjenjujući gospodina hercega Hrvoja u kraljevinama Dalmaciji i Hrvatskoj, traži od kaptola izaslanika koji će svjedočiti provođenju istrage u Skradinu u povodu tužbe koju je podnio gvardijan tamošnjega franjevačkog samostana zbog počinjenoga nasilja od strane skradinskih kanonika.

Amicis suis karissimis et dominis reuerendis ...⁴¹¹ capitulo ecclesie Spalatensis Petriča de Varbas comes ciuitatis Spaleti et locum tenens per regna Dalmacie et Crouacie magnifici et potentis domini domini Haruoe dei gracia ciuitatis Spaleti ducis incliti atque vicarii generalis in predictis regnis Dalmacie et Crouacie serenissimi principis et domini nostri naturalis domini Ladislai „regis illustris“⁴¹² gracia dei amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis pro parte domini fratris Georgii guardiani et fratrum claustru seu loci aut conuentus ordinis minorum de Scardona quod nuper dante operam domino episcopo Scardonensi eius canonici, videlicet presbiter Nicolaus primicerius, Dominicus archipresbiter, Pribcinus, Mauricius, Petrus alias Daniel uocatus, omnes isti presbiteri et Matheus clericus, cum quibusdam secularibus de Scardona patrassent et fecissent ipsi guardiano, fratribus et conuentui predictis eorumque villanis multas iniurias, percussiones, spoliaciones atque dampnos, quare uos rogamus presentibus dilligenter quatenus ad dictam ciuitatem Scardone et ad partes inibi conuicinas vnum mittatis hominem pro testimonio fide dignum quo presente Ianaç uel Iohannes Neorich aut Matheus Hrelcich eorum nepos homo domini nostri ducis altero absente fidelliter et conscienciose inquireat de predictis ab eorum ciuibus, commetaneis et vicinis ipsosque dominum episcopum et ceteros canonicos et clericos culpabiles repertos ad presenciam domini archiepiscopi Spalatensis, seculares uero ad presenciam domini nostri ducis ad octauas apostolorum Petri et Pauli proximas uel assumptionis beate uirginis uel ad allium terminum citet personaliter ad deliberandum, et prout uobis de predictis omnibus ueritas constiterit et ipsam eorum citationem cum nominibus citatorum et termini ipsum comparendi ipsi domino archiepiscopo et domino nostro duci et vicario fidelliter

⁴⁰⁹ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

⁴¹⁰ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁴¹¹ Tako u izvorniku.

⁴¹² U izvorniku su ove riječi doista odvojene znakovima koji odgovaraju današnjim navodnim znacima.

rescribatis. Datum Spaleti in castro ducali feria sexta proxima ante festum sanctorum Viti et Modesti martirum, anno domini millesimo CCCC IIII.

57.⁴¹³

30.06.1406., u Cetini.

Ivaniš Nelipčić, knez Cetine, Klisa i Rame, traži od kaptola izaslanika koji će posvjedočiti činu uvođenja Franje Urkovog iz Šušnjara u posjed i ujedno uređivanja granica toga posjeda. Riječ je o posjedu Šušnjar, drugim imenom Zagradinje, u Dicmu u kliškome kneštvu.

||fol. 76^r Honorabili capitulo metropolitane ecclesie Spalatensis amicis suis honorandis pro magistro Francisco filio Urchonis de Susnar.

Reambulatoria⁴¹⁴

||fol. 76^r Propria commisio domini comitis⁴¹⁵

Honorabili capitulo metropolitane ecclesie Spalatensis Iohannes inter cetera Cetine, Clisie, Rameque comes amicicium paratam cum honore. Noueritis quod magister Franciscus literatus filius Urchonis de Susnar fidelis noster et dilectus familiaris ad nostram personaliter adiens presenciam petens nos precum humili cum instantia ut nos per nostrum ac uestrum homines methas predictae sue possessionis Susnar alias Zagradinje uocate in districtu Dicmo comitatus Clisie existentis per nos sin mediantibus nostris aliis literis priuilegialibus efficacissimis iure perpetuo ac ireuocabiliter noue nostre donacionis titulo donate per omnia et collate eidemque propria nostra in persona ipsum introducendo statute reambulare et a nostris et aliorum iuribus possessionariis methaliter distinguere et separare, nouas iuxta ueteres methas ubi necesse esset et opportunum erigi facere dignemur iuris ipsius uberiorem ad cautelam. Vnde nos predictam suam petitionem iustam et dignam nostre mentis in archano fore censentes prefate possessionarie reambulacioni ac metharum erectioni et distincioni de magnificarum dominarum Margarete matris ac Helisabeth conthoralis nostrarum necnon principaliorum familiarium et consiliariorum nostrorum maturo consilio prehabito nichilominus fidelia seruicia ipsius magistri Francisci per ipsum nobis ab exordio sue natiuitatis incesanter impensa prorsus et exhibita considerando beniuolum consensum prebuimus pariter et assensum. Quamobrem uestram presentibus diligenter requirimus amicicium et attente quatenus ad prescriptam possessionariam reambulacionem metharumque suarum erectionem et distincionem faciendam uestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum quo presente

⁴¹³ Fol. 76-76^r.

⁴¹⁴ Ovaj tekst adrese nalazio se na vanjskoj strani pisma (ovdje nije riječ o kaptolskome dokumentu, već o pismu upućenom kaptolu, sačuvanom u izvorniku), koje je bilo tako preklopljeno (na tri dijela) da se nutarnji sadržaj nije mogao vidjeti.

⁴¹⁵ U gornjem lijevom kutu.

Paulus filius Semgunich de Lucane homo noster ad premissa specialiter deputatus supradictam iuxta regni consuetudinem faciat et exequatur suo modo et post hec prefate possessionarie reambulacionis metharumque suarum ereccionis et distincionis tocius seriem per uos uestris priuilegalibus literis nobis rescribi amicabilem postulamus. Datum Cetine secundo die festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini Mo CCCC VI.

Per manus Francisci Luce de Hrusolc eiusdem domini comitis specialis cancellarii⁴¹⁶.

58.⁴¹⁷

02.05.1407.

Kaptol izdaje, na zahtjev Jurja Osmohlilovića (trebalo bi biti Osmohlipovića), ovjerene prijepise četiri javne isprave splitskih zaprisegnutih bilježnika, od kojih dvije sadrže ispise ranijih instrumenata sačuvanih u registrima također splitskih zaprisegnutih bilježnika. Sve se isprave odnose na pitanje vlasništva i režima obradbe zemljišnih posjeda u Podstrani, a sastavljene su u razdoblju od 1295. do 1406. godine.

Capitulum metropolitane ecclesie Spalatensis memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit vniuersis quod constitutus in nostri presentiam Georgius Osmohlilouich de Spaletto exhibuit nobis quatuor publica instrumenta tenoris infrascripti, non viciata non abrasa nec in aliquo sui parte suspecta, petetens (!) nos diligenter precum cum instancia quatenus dicta instrumenta de verbo ad uerbum transcribi et in formam nostri priuilegii redigi faceremus. Quorum instrumentorum primi instrumenti tenor erat talis, videlicet:

(slijedi dokument 58.a, u koji je inseriran dokument 58.aI)

⁴¹⁸Secundi instrumenti tenor erat talis, videlicet:

(slijedi dokument 58.b u koji je inseriran dokument 58.bI)

Tercii instrumenti tenor erat talis, videlicet:

(slijedi dokument 58.c)

||^{fol. 78} Quarti instrumenti tenor erat talis, videlicet:

(slijedi dokument 58.d)

Nos igitur iustis et congruis petitionibus dicti Georgii ymo verius iusticie anuentes predicta quatuor instrumenta de verbo ad uerbum transcribi nostrique sigilli appensione fecimus communiri uberiolem rei ad cautelam. Datum Spaleti in dicta ecclesia

⁴¹⁶ U donjem lijevom kutu.

⁴¹⁷ Fol. 77-78.

⁴¹⁸ Ispred riječi *Secundi*, kao i u nastavku isprave na mjestima gdje počinju nove cjeline, nalazi se poseban znak koji naznačuje tu novu cjelinu, a ta su mjesta onda ovdje vizualno naznačena kao novi paragraf.

Spalatensi die secundo mensis maii, millesimo CCCC VII, indictione XV, pontificatus sanctissimi domini nostri pape domini Gregorii diuina prouidentia pape XIIImi anno primo.

58.aI

24.01.1295., u Splitu.

Priznanica, zapisana kao imbrevijatura u registar splitskoga bilježnika Tome Vitalisa iz Perugiæ (što se razabire iz sljedećega dokumenta), kojom Radin sin Berenov iz Omiša priznaje da je u cijelosti isplaćen za svotu od trideset bizantskih zlatnika (romanata) od strane Ivana sina Kranenovog, Jurja sina Draganovog, Bribeše, Ilije sina Dragoča i Mirka sina Pertika. Nakon isplate Radin vraća spomenutima zemlju u Podstrani pod sv. Jurjem, koju je držao kao zalog za isti dug od vremena kad je u Omišu knez bio Bogdan.

In nomine domini. Amen. Anno eiusdem a natiuitatis millesimo ducentesimo nonagesimo quinto, indicione octaua, regnante domino nostro Andrea serenissimo rege Hungarie, temporibus domini Iacobi archielecti Spalatensis, illustris viri domini Maladeni de Birberio comitis ac nobilium virorum dominorum Miche Petri, Petriçe Alberti et Duymi Peruoslai iudicum, die uigesimo quarto mensis ianurarii. Radin filius Beren de Almissio confessus et manifestus fuit se habere plenam solutionem et satisfacionem ab Iuano filio Cranene, Iurgio filio Dragen, Bribex, Helya filiis Dragoch et Mircho filio Perticho de illis triginta romanatis pro quibus denariis eis restituit et resignauit vnam terram quam ipse habuit in pignore pro predicta quantitate tempore domini Bogodani comitis Almissi, positam ad Spostrana subtus sancti Georgii iuxta aquam Bestrana. Omnem instrumentum si quo ante appareret uoluit esse cassum, irritum et nullius ualoris, presentibus Duymo Philippi et Prestoli testibus. Ego Duymus Auancii exeminator (!) domini comitis examinaui.

58.a

08.04.1344., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Ivan pok. magistra Çoue iz Ankone izdaje, po nalogu gradskoga kneza Ivana Dandola, ovjereni ispis iz registra splitskoga bilježnika Tome Vitalisa iz Perugiæ. Ispis sadrži priznanicu o isplaćenome dugu i povratu zemlje koja je držana kao zalog za taj dug.

In dei nomine. Amen. Hoc est exemplum cuiusdam note reperte in quodam quaterno communis Spaleti inter notas Thomasij Vitalis de Perusio notarij olim communis predicti, cuius tenor per omnia talis est:

(slijedi dokument 58.aI)

Ego Iohannes condam magistri Çoue de Anchona publicus imperiali auctoritate notarius et nunc iuratus communis Spaleti prout inueni predictam in dicto originali

quaterno ita hic fideliter exemplui nil addens uel minuens fraudulenter et de mandato egregii et potentis uiri domini Iohannis Dandulo comitis Spalatensis in hanc publicam formam redegit meoque signo consueto et noto nomine roborauit sub annis domini millesimo CCC quadrigentissimo quarto, indictione XII, die VIII mensis aprilis.

58.bI

06.12.1377., u Splitu.

Kupoprodajni ugovor ispisan u formi imbrevijature nađene u registru zapri-segnutog splitskog bilježnika Ganora iz Mantove (kako se razabire iz dokumen-ta 44.b). Tim ugovorom Mikac i Radin, zvani Ćoršković, Dobrogostići iz sela Dubrava u Poljicama prodaju Dmincu Osmohlipu i Ivanu Karkašiću, splitskim građanima, četiri komada zemlje: u Podstrani iznad sela Strigena, potom na lokalitetu Prevor, na lokalitetu Pod Stinicama i u Lokvicama do Stinica. Cijenu od trideset i nešto vjerojatno denara (iznos i vrstu novca nije moguće pročitati zbog oštećenja) malih kupci su u cijelosti isplatili prodavcima.

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo septuagesimo septimo, indictione XV, regnante serenissimo principe et domino nostro domino Lodouico dei gratia rege Vngarie, temporibus equidem reuerendi in Christo patris et domini domini Hugolini dei gratia archiepiscopi Spalatensis, nobilis et egregii regii militis domini Maffei de Matafaris de Iadra honorabilis comitis Spaleti et nobilium virorum dominorum Nicole Petri, Nouachi Mathei et Nochole (sic) Ćori iudicum Spaleti, die sexto decembris. Michacius et Radinus Dobrogostich uocatus Ćorscouich de Policio de villa Dobroua in presencia mei notarii, testium et examinitoris infrascriptorum per se se suos heredes et successores dederunt, ceserunt, transtullerunt et mandauerunt Dmince Osmohlyp et Iuani Charchasich ciuibus et habitatoribus Spaleti ibi presentibus pro eis et eorum heredibus et successoribus stipulantibus et recipientibus omnia iura et acciones vtilis, directas, mixtas, reales et personales et generis cuiuscumque que et quas habebant uel habere poterant tam de facto quam de iure semper tendebant se habere aliqua ratione, causa uel iure in multis seu aliquibus teritoriis positus in Policia et in pluribus locis: primo in vno terreno posito in Strana super villam Strigenam prope Pomenum Tholoeuich pro duabus partibus; item in vno alio terreno in loco uocato Preuor prope Radoy Guticich et prope Chauota Lupcich; item in vno terreno in loco uocato Subtus Stinići in medio terreni Michoili Lupcich; item in vno terreno posito ad Lochuići prope dictam Lochuiçam et prope territorium incultum usque ad Stiniçam et alia latera; tamquam res et bona patrimonialia patris, aui et proau, constituentes eos procuratores, ponentes eos in locum suum tamquam in res suas proprias ita quod amodo suis nominibus accionibus vtilibus et directis sui que heredes et successores et cui dederint sic possint et ualeant agere, petere, experiri, prosequi venditionem litemque mouere, se se tueri in iudicio et extra quemadmodum poterant et possent ipsi Michacius et Radinus

ante hanc presentem cessionem, et paciscentes adque conuenientes quod nemini cessarent dicta iura et quod tempore huius contractus erant domini dictarum rerum seu dictorum territoriorum, et hoc pro pretio triginta⁴¹⁹ paruorum. Quod precium dicti Michatius et Radinus contenti et confessi fuissent se habuisse et recepisse a dictis Dmince et Iuane stipulantibus promittentes dicti Michacius et Radinus pro se se et eorum heredes et successores stipulantes et recipientes predictam cessionem et omnia et singula supradicta perpetuo firma et rata habere et tenere et non contrafacere per se se uel alium aliqua ratione uel causa de iure nec de facto cum refectione omnium dampnorum, expensis litis et extra et sub obligatione omnium suorum bonorum. Actum Spaleti in stacione ser Michaelis Çori presentibus ser Michatio Petri, Dominico sartore Tholichnich habitator (!) Spaleti, Qualino Jarchouich de Sitno de Policio et Radacio Galesich de Policio de Osecich testibus rogatis et ser Bylssa Cypriani consiliario examinatore.

58.c

30.05.1378., u Splitu.

Splitski zapissegnuti bilježnik Andriolo Maynerli sin Anselmola izdaje ovjereni ugovor o davanju zemlje na obradbu. Tim ugovorom Ivan Kargešić i Dminac Kovatić (koji su u prethodnom dokumentu navedeni kao Ivan Karkašić i Dminac Osmohlip) daju na Cvitku Kopriniću na obradbu dva komada zemlje, s rokom od osam godina i uz obvezu podavanja jedne petine uroda. Zemlje se nalaze iznad i ispod Stinica, odnosno kod Lokvi, pa se može zaključiti da je riječ o istim onim zemljištima o kojima se radi u prethodnom dokumentu, kupoprodajnom ugovoru koji je sastavljen šest mjeseci ranije.

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millessimo CCCo septuagessimo octauo, indictione prima, regnante serenissimo principe et domino nostro naturali domino Lodouico dei gratia Hungarie etc. rege, tempore in Christo patris et domini domini Hugolini eadem gratia archiepiscopi Spalatensis, nobilis et egregii militis domini Maphey de Mathapharis honorabilis comitis et nobilium virorum dominorum Peruoslai Johannis, Nicole Thomasi et Bilse Cipriani iudicum Spaleti, die penultimo madii. Iuanus Cargesich et Dminach Chouatich dederunt et locauerunt ad laborandum Ziuitcho Choprinich presenti duo eorum territoria quorum vnus positus est a parte aque de Radtinich subtus et supra Stiniçam prope Dragoslauum Pomenich, supra Radaz Gallcich, tantum quantum est; alterus positus est ad Locoium prope Çiuoe Wolzchouich per quam uadit per medium aqua tantum quantum est; hinc ad octo annos proximos promitens dictus conductor ipsam terram laborare ad modum boni laboratoris et de fructibus quos deus dabit super ipsis territoriis dare omni anno dictis locatoribus quintam partem et quatuor partes per se retinere sub

⁴¹⁹ Na ovome je mjestu dokument toliko oštećen uslijed presavijanja da se iznos ne može pročitati.

obligatione omnium suorum bonorum cum refectione expensis dampnorum interesse litis et extra et sub pena in statuto Spaleti contenta, promitentes e contra dicti locatores hinc ad octo annos proximos ipsa territoria non accipere dicto Zuitcho aliquo modo nec ei mutare fictum et si per alium ei acciperentur ipsa territoria promiserunt ei conductori ipsa territoria deffendere, auctoriçare et excalumpniare (et excalumpniare – *naknadno prekríženo*) durante termino dictorum octo annorum sub obligatione omnium suorum bonorum cum refectione expensarum, dampnis et interesse litis et extra, saluo quod si dictus conductor esset piger et non laboraret et non soluerit suam partem dictis locatoribus prout supra continetur quod tunc licitum sit dictis locatoribus ante terminum dictorum octo annorum ipsa territoria accipere dicto conductori. Actum Spaleti iuxta stacionem Rade Clementis, presentibus ser Iohanne Mathey et Tholyn Radoseuich testibus rogatis et Petro Crestoli Papalis examinatore. Ego Andriolus Maynerli filius Anselmoli publicus imperiali auctoritate notarius et iuratus communis Spaleti predictis omnibus interfui et rogatus predicta scripsi et publicauit.

58.b

10.06.1405., u Splitu.

Splitski kancelar i zaprisegnuti bilježnik Toma Colutii iz Cingola izdaje, po zahtjevu Jurja Osmohlipa i uz odobrenje Velikoga vijeća, ovjereni ispis imbrevijature kupoprodajnoga ugovora sastavljenog po nekadašnjem splitskom zaprisegnutom bilježniku Ganoru iz Mantove i zapisanog u njegov registar. Osim samoga sadržaja ugovora, koji je već jednom bio izdan kao javna isprava, Toma ispisu dodaje kao formulu datuma instrumenta i „intitulaciju kvaterna“ koju je zapisao Ganor:

In Christi nomine. Amen. Reperitur in quodam quaterno notarium scripto manu Ganori de Mantua olim notarii communis Spaleti vnum instrumentum cessionis viuum et non cancellatum sed alias publicatum quod instrumentum cum intitulacione quaterni sequitur in hec uerba:

(slijedi dokument 58.bI)

Ego Nicolaus condam Michaelis examinatore ex precepto domini iudicis examinaui. Et ego Thomas condam Colucii de Cingulo publicus auctoritate notarius et nunc cancellarius ac notarius iuratus communis Spaleti suprascriptum instrumentum a suprascripto eius originali autentico fideliter sumpsi et exemplui nil addens uel minuens quid sensum mutet uel uariat intellectum preter litteram forsan vel sillabam propter errorem uel cursu calami, et ad fidem ubilibet faciendam ex auctoritate michi concessa per generale consilium ciuitatis requisitus per Georgium Osmohlip dicentem suo interesse in hanc publicam formam redegei meo noto nomine et meo consueto signo apposito in testimonium premissorum, curentibus annis domini nostri Yhesu Christi a natiuitate eiusdem millesimo CCCmo V, indictione XIIIa, die X iunii.

58.d

21.04.1406., u Splitu.

Splitski zaprisegnuti bilježnik Jakov pok. Ubertina de Pugliensibus iz Piacenze izdaje ovjerenu priznanicu kojom Radoslav Kinaković iz sela Orebić u Poljicama priznaje da je namiren na ime duga od devet libara i osam solida od krznara Jurja Osmohlipa iz Splita. Na ime zaloga za taj novac, kojega je posudio još Jurjev otac, Dminac, Radoslav je držao dvije zemlje u Poljicama, iznad i ispod Stinica te, također u Poljicama, kod Lokvice, koje zemlje ovom prigodom i formalno prepušta Jurju.

In Christi nomine. Amen. Anno natiuitatis eiusdem millessimo CCCmo sexto, indictione XIIIa, regnante serenissimo principe et domino nostro naturali domino Ladizlao dei gratia Hungarie, Ierosolomi, Sicilie atque Dalmatie et Croatie etc. rege inclito ac magnifico domino nostro domino Heruoye eadem dei gratia ciuitatis Spaleti duce illustre etc., temporibus quidem reuerendi in Christo patris et domini fratris Peregrini de Aragonia prefata dei et apostolice sedis gratia archiepiscopi Spalatensis, nobilis et egregii viri Petriçe de Verbas honorabilis comitis, nobilium virorum dominorum Miche Madii, Marci Crisani, Duymi Andree et Francisci Nouaci iudicum dicte ciuitatis Spaleti honorandorum, die vigesimo primo mensis aprilis. Radoslauus Chinachpich de Policia in villa Orebich ibi presens per se et⁴²⁰ suos heredes et successores sponte dedit, cessit, concessit⁴²¹ et remisit Georgio pellipario de Spaletto condam Dminach Osmochlyp ibidemque presenti stipulanti et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus vnam terram positam in Policia in loco Subtus et Supra Stiniçam vocato iuxta quandam terram dicti Radoslauri a parte ponentis et iuxta terram iudicis Vgrini Radcich ab aliis partibus; item vnam aliam terram positam in dicta Policia ad Loquiçam iuxta quandam terram dicti Radoslauri et iuxta aquam Loquiçe, ad habendum, tenendum, possidendum, gaudendum, vtendum, fruendum et vsufructuandum, cum omnibus iuribus, accionibus, attinentiis, pertinentiis et circumstantiis dictarum terrarum pro libris nouem et solidorum octo paruorum pro quibus libris IX et solidis VIII habuerat in pignore et nomine pignoris a supradicto Dminach ipsius Georgii patre. Quas quidem nouem libras et soldos octo ibi contentus et confessus fuit se habuisse et recepisse a dicto Georgio et omni exceptione renuntiauit et promissit de dictis terris vllam vnquam tempore litem uel questionem non mouere per se uel alios dicto Georgio aliqua ratione uel causa sub pena statutorum cum refectione omnium dampnorum et expensis sitis (*sic – valjda greškom umjesto*: litis) et extra ac interesse et sub obligatione omnium suorum bonorum. Actum Spaleti super plathea ecclesie sancti Laurentii, presentibus ser Marino Alegriti, Michaele cimatore, ser Nichole Iohannis de Spaletto et Dminach de Policia de villa Sitno testibus vocatis et rogatis, et Bartholomeus Petri consiliario et examinatore. Et ego Bartholomeus Petri conscius examinaui et supscripsi. Ett (*sic*) ego Iacobus filius condam Vbertini de

⁴²⁰ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

⁴²¹ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

Pugliensibus de Placencia publicus auctoritate notarius et Spaleti juratus premissis rogatus scripsi fideliter et puplicau i supscripssi.

59.⁴²²

03.05.1409.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu i izvješće hercegu Splita Hrvoju Vukčiću Hrvatiniću o izvršenome postupku ponovnoga utvđivanja granica posjeda splitskoga plemića Petra Martinovoga u Primorju „između dviju rijeka“ (Žrnovnice i Cetine). Uz inserirani hercegov nalog o provođenju postupka, isprava sadrži detaljni opis cijeloga niza posjedovnih čestica Petra Martinovoga te izjave svjedoka o posjedovnim pravima na tim česticama.

Magnifico et excelso domino Heruoye dei gracia duci Spaleti et parcium inferiorum comiti etc. capitulum metropolitane ecclesie Spalatensis oracionum suffragia deuotarum. Literas vestre excelencie nobis directas honore quo decuit vestra nos nouerit dominatio recepisse in hec verba, videlicet :

(slijedi dokument 59.a)

Nos igitur vestre excellencie requisitionibus inclinati vna cum ser Paulo Vulchnich homine vestro predicto venerabilem virum dominum Duymum Radichi concanonicum nostrum ad premissa exequendum pro testimonio transmisimus fide dignum. Qui demum ad nos exinde reuersi nobis concorditer retulerunt eo modo videlicet quod die vltimo mensis aprilis proxime preteriti simul cum Iuanne Missilenouich de Uerbagna çuppano vestre dominacionis ibidem in Primorie et magistro Thoma condam Colutii de Cingulo cancelario communis Spaleti et ser Petro Martini predicto accesserunt ad facies infrascriptarum terrarum et possessionum et primo ad facies terre posite ad Blato cuius sunt confines: a parte orientis via publica, a parte aquilonis terra domini Miche Madii, a parte occidentis terra abbacie sancti Stephani de Spaletto, a parte meridiei terra heredum Nichole Marini, quam modo tenet dominacio vestra, cometaneis et vicinis ibi conuocatis et presentibus videlicet Iuanne Vgrinouich et Ratcho Obade de Gostagne affirmantibus et dicentibus dictam terram esse ser Petri et sui nepotis et ad ipsam (*sic*) pleno iure spectare eo quia ipse et sui antecessores semper tenuerunt et possiderunt pacifice et quiete; item terre posite in Costagne cuius hii sunt confines: a parte orientis est via publica, a parte aquilonis terra heredum Çori quam modo tenet dominacio uestra, quarum terrarum videlicet dicti ser Petri et dictorum heredum Çori in medio sunt stine magne lapidee incipiendo ab uno saxo magno posito in dicta uia, videlicet a parte superiori vie versus orientem et tendendo versus dictas stinas recto tramite a parte occidentis est terra olim Iancii Cuchulich quam modo tenet dominatio vestra, a parte meridiei est via publica qua mediat⁴²³ dictam terram et terra (*sic*) dicti olim Iancii, cometaneis et

⁴²² Fol. 117-118.

⁴²³ Prvotno je bilo napisano *meditat*, no slovo „t“ je naknadno prekrizeno.

vicinis ibi conuocatis et presentibus videlicet Dymo Çiuitoieuich de Costagni homine antiquissimo affirmante et dicente dictam terram esse dicti ser Petri et ad ipsam (*sic*) spectare eo quia sui antecessores semper ipsam pacifice tenuerunt, Valçaç Vgrinouich duornicho, Draçaç Stipchouich et Iurai suo fratre, Goyach Cranoeuich et Ratcho Obade affirmantibus etiam et dicentibus dictam terram semper fuisse antecessorum dicti ser Petri et ipsos suos antecessores semper percepisse redditus et prouentus eiusdem dicentibus tamen quod modicum dicte terre circa vretenum vnum a parte orientis iuxta viam publicam se nescire cuius sit quia nunquam fuit ^{fol. 117'} laborata sed nuper laborata est; item terra posita in Beçagni potoch cuius hi (*sic*) sunt confines: a parte orientis terra ecclesiarum sancti Martini et sancti Georgii, terra heredum Nichole Maçolich et terra Raçebanich pro uxore, a parte aquilonis terra dicti Raçebanich pro uxore, a parte occidentis terra heredum Marini Midulich quam nunc tenet ser Deodatus Iohannis et terra heredum Nichole Marini, a meridie via publica et incipiendo a parte orientis a dicta via publica recto tramite vsque aquilonem progreditur usque ad locum vbi dicitur Cample Studenaç vbi est signum sculptum et factum in modum ferri ab equo et incipiendo a parte occidentis a dicta via publica recto tramite versus aquilonem progreditur usque ad locum vbi dicitur Dubaç et magera ubi est signum sculptum et factum in modum ferri ab equo; item terra possita in Grubaç dolaç cuius hii sunt confines: a parte orientis terra sancti Martini riuo currente mediante, a parte meridie terra dicte ecclesie, a parte occidentis via publica prout stant quatuor lapides magni signati in modum vnus (equi – *naknadno prekriženo*) ferri ab equo, a parte aquilonari terra dicte ecclesie, suprascripto domino Duymo Radichi rectore dicte ecclesie sancti Martini contradicente et dicentem se semper audiuisset quod dicta terra est dicte ecclesie et propterea contradico, conuocatis ibi et presentibus Radaç Banich duornicho de Podstrana, Radoslao Pipina, Michouillo Braychouich et Goislao Nouacouich de Almissio et dicentibus de certo ne scire cuius sit dicta terra de iure sed tempore eorum memorie sciunt quod dictus ser Petrus, fratres sui ac parentes semper tenuerunt et possiderunt dictam terram et fructus, redditus et prouentus eiusdem pacifice perceperunt et hodierna die postquam dominus dux ei restituit dictam terram tenet et possidet; item terre posite ibidem cuius hi sunt confines: a parte orientis est terra comitatus Almissii et terra Bandulinich, a parte aquilonari via publica, a parte occidentis suprascripta terra dicti ser Petri usque ad locum vbi dicitur Çouana stinça vbi est sculptum signum in modum ferri ab equo in duobus locis et usque ad petram uocatam Vçor vbi est dictum signum, a parte meridie terra ecclesie sancti Martini ubi est lapis signatus simili signo et ab isto signo incipiendo recto tramite progreditur ad viam publicam vbi est lapis dicto signo signatus, conuocatis ibi presentibus suprascriptis Radaç Banich duornicho, Radoslao, Micouillo et Goyslao de Almissio affirmantibus et dicentibus dictam terram esse ser (*sic*) dicti ser Petri et quod sui antecessores semper ipsam tenuerunt pacifice et quiete et fructus et redditus perceperunt; item terre posite super Çouagna stinça cuius hii sunt confines: a parte aquilonari est via publica ubi est lapis signatus signo predicto, ab oriente prope terram Bandulinich, ab occidente prope terram domini Miche Madii incipiendo ab Vçor ubi est lapis prescripto signo

signatus recto tramite progrediendo usque ad terram dicti domini Miche ubi est alius lapis simili signo singatus et a meridie prope Çouagna stiniça, conuocatis ibi presentibus Radaç, Radoslao, Micouillo et Goislao predictis dicentibus dictam terram dicto ser Petro spectare et suos antecessores eam pacifice tenuisse et redditus percipisse; item terre posite subtus aquam vocatam Mura cuius hii sunt confines: ab aquilone est terra vocata Berghendich, ab oriente versus aquilonem sicut currit aqua vbi est lapis signatus signo suprascripto in modum ferri ab equo est terra vocata Bandulinich et similiter ab oriente versus meridiem est terra vocata Berghendich, a meridie est (p – *naknadno prekríženo*) ripa maris et ab occidente est terra olim Iacxe Domaldi sicut stat mons Grassus paruus et sicut stant lapides signati signo in modum ferri suprascripto usque ad Cotalaç et ab inde usque ad terram Iancii Chuchiulich, conuocatis ibi et presentibus Radaç duornicho, Radoslao, Michouillo et Goislao predictis nec non Crestolo Obradouich et Budislao Modrogusich de Postrana affirmantibus et dicentibus dictam terram semper tenuisse antecessores dicti ser Petri et ad ipsum ser Petrum spectare et sitam esse; item terre posite in Gorgnia uas que confinat ab occidente terra Radaç Banich, a parte aquilonari prope stinas magnas, a meridie via publica incipiendo ab uno lapide signato signo suprascripto in modum ferri ab equo progrediendo recto tramite ad alium lapidem in medio signatum ut supra et inde ad alium lapidem similiter vt supra signatum, ab oriente terram (*sic*) Berghendich ubi est lapis magnus vt supra signatus et sculptus, conuocatis ibi et⁴²⁴ presentibus omnibus suprascriptis affirmantibus et dicentibus ut supra; item terre posite in Curillo subtus viam publicam cuius hii sunt confines ab oriente et ab occidente terra Berghendich, a meridie terra ecclesie sancti Martini, conuocatis ibi et⁴²⁵ presentibus omnibus suprascriptis affirmantibus et dicentibus ut supra; item terre^{fol. 118} posite ad Cotalaç que confinat a meridie prope terra (*sic*) olim ser Iancii Cuchulich, ab occidente prope terra heredum ser Andree Iachobi, ab oriente prope aquam que cucurrit in mare habendo discursum a Moroua, ab aquilonari terra ipsius ser Petri, conuocatis ibi presentibus omnibus suprascriptis nec non Dragossio Priboeuich de Curillo et Bogdano Sembergotich de Postrana affirmantibus et dicentibus dictam terram esse ser Petri predicti et suos antecessores pacifice possedisse; item terre posite ad Gradischia que confinat a parte orientis prope Dragohnim (*sic*) dolaç incipiendo a capite montanee vbi est sculptum signum predictum usque ad marem (*sic*) ab aquilone terra heredum Nicole Marini ad pedem magne stine ubi est dictum signum sculptum subtus via, a meridie est mare, ab occidente terra Iadruli Gosulich incipiendo a montanea recto tramite usque ad mare prout stant lapides sculpti et signati suprascripto signo in quinque locis remotis, quam terram Iadruli Gosulich, Volk Paruossius, Matheus et Milossius Scociborich de villa vocata Gatich dixerunt non esse dicti Iadruli Gosulich sed suam esse dixerunt et hodierna die sunt in tenuta ipsius et fuerunt ab inicio et hoc offerunt se monstrare per viros de Policio fide dignos videlicet per Iurai Drasoeuich de Dubraua, Marcum Radoeuich de Sitno, Petar Raticch de Osiç, Iurai Stoysich de Gata et Vlatchum Budislaulich de

⁴²⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴²⁵ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

Ostrouïça, conuocatis ibi presentibus Radaç duornicho, Radoslauo, Micouillo et Goislauo, Crestolo et Budislauo ac Dragossio suprascriptis nec non Radoslauo Goioeuich de Postrana, Radossio Iurgeuich, Iuan Dragosseuic de Curillo, Ratco Spudich de villa Iasenice, qui omnes vna uoce dixerunt dictam terram ut supra confinatam esse dicti ser Petri et ad ipsum ser Petrum spectare et pertinere quia sui antecessores semper pacifice possiderunt et quiete tenuerunt. Et visis omnibus et singulis terris suprascriptis ut supra positis et confinatis oculata fide pariter et inspectis et diligenter perambulatis per suas veras et antiquas metas nouas iuxta ueteres erigendo et renouando cum (pd – *naknadno prekrizeno*) presencia Iuanis Missilenouich çuppani et magistri Tome cancelarii predictorum ac omnium et singulorum ut supra nominatorum cometaneorum predictorum ipsas terras reambulatas eidem ser Petro et suis heredibus vniuersis statuerunt perpetuo possidendas. Datum in dicta metropolitana ecclesia Spalatensi sub appensione nostri capitularis sigilli die tercio maii sub annis domini nostri Ihesu Christi a natiuitate millesimo quadringentesimo nono, indiccione secunda.

59.a⁴²⁶

27.12.1408., u Imotskom.

Hrvoje, herceg Splita i knez Donjih Kraja, traži od kaptola izaslanika koji će svjedočiti u postupku ponovnoga utvrđivanja granica posjeda splitskoga plemića Petra Martinova u Primorju „između dviju rijeka“ (Žrnovnice i Cetine).

Amicis suis honorandis capitulo ecclesie Spalatensis Heruoie⁴²⁷ dei gracia dux Spaleti ac parcium inferiorum comes etc. amicicium paratam cum honore. Quia vir nobilis ser Petrus Martini de Spaletio fidelis noster dilectus quarundam suarum possessionum in Primorie existencium inter duo flumina nuper per nos sibi restitutarum suis fidelitatibus iure hereditario et perempnaliter⁴²⁸ datarum et nec aput manus suas existencium reambulatione ac metarum erectione plurimum indiget ideo amicicium vestram presentibus petimus diligenter quatenus ad premissa fideliter peragenda vnum ex uobis non simplicem sed dignitatem fungentem mictatis⁴²⁹ pro testimonio fide dignum, quo presente Vladiçlaus⁴³⁰ Dubraucich de Çmino uel Paulus Valchnich⁴³¹ alio absente vnus ex istis homo noster specialis et specialiter per nos trasmissus⁴³² (*sic*) ad faciem predictarum possessionum⁴³³ in Primorie existencium

⁴²⁶ Ovaj je dokument dva puta zapisan – prvi put u sklopu kaptolske isprave, a drugi put zasebno ispod nje, na listu na kojem ona završava. Razlike u prijepisima naznačene su u bilješcima, poglavito stoga kako bi se vidjelo u kojoj mjeri prepisivanje mijenja i korumpira tekst.

⁴²⁷ Drugi prijepis ima: *Heruoya*.

⁴²⁸ Drugi prijepis ima: *plenraliter*.

⁴²⁹ Drugi prijepis ima: *mitatis*.

⁴³⁰ Drugi prijepis ima: *Vladislauo*.

⁴³¹ Drugi prijepis ima: *Valcheinich*.

⁴³² Drugi prijepis ima: *transmissus*.

⁴³³ Drugi prijepis ima: *posesionum*.

accedendo vicinis et comitaneis⁴³⁴ vniuersis ibi legitime conuocatis et presentibus accedendo reambulet easdem per earum veras et antiquas metas nouas iuxta ueteres⁴³⁵ ubi necessarie fuerit erigendo reambulatasque et ab aliorum iuribus per metarum erectiones distinctas et separatas statuunt predicto ser Petro ac suis heredibus iure sibi incumbente perpetuo possidendas⁴³⁶ si per quempiam non fuerit contradictum, contradictores uero si qui fuerint citet ipsos nostram in presenciam ad terminum competentem rationem contradictionis reddituros et post hoc ipsius remabulationis, stationis ac⁴³⁷ metarum erectionis seriem cum nominibus⁴³⁸ contradictorum et citatorum si qui fuerint⁴³⁹, termino assignato⁴⁴⁰ nobis amicabilem rescribatis. Datum in⁴⁴¹ castro nostro Ymotte⁴⁴² anno domini millesimo quadringentesimo octauo⁴⁴³, die vigesimo septimo⁴⁴⁴ decembri.

60.⁴⁴⁵

03.03.1412.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o izjavi koju je dao Juraj Ivanov iz Morušića ostrovičkoga kotara. Slijedom te izjave Juraj je od Grgura Ratkovog iz Dobre Vode, također u ostrovičkome kotaru, posudio stotinu zlatnih dukata te mu ovom izjavom zalaže na ime posuđenoga novca svoj vlasnički udjel u selima Morušić i Velesova Ostrovnica u Luci. Grgur će u punoj mjeri uživati predana vlasnička prava sve dok mu Juraj, ili njegovi nasljednici ne isplate dug.

Nos capitulum ecclesie metropolitice Spalatensis memorie comandantes tenore presencium significamus quibus expedit huniuersis quod nobis existentibus capitulariter congregatis in dicta ecclesia Spalatensi ad diuina officia celebrandum ad

⁴³⁴ Drugi prijepis ima: *comitaneis*.

⁴³⁵ Drugi prijepis ima: *veteras*.

⁴³⁶ Drugi prijepis ima: *posidendas*.

⁴³⁷ Drugi prijepis ima: *et*.

⁴³⁸ Drugi prijepis ima: *nobis*.

⁴³⁹ Drugi prijepis ima: *qua fuerit*.

⁴⁴⁰ Drugi prijepis ima: *assignato*.

⁴⁴¹ Drugi prijepis ispušta ovu riječ.

⁴⁴² Drugi prijepis ima: *Imote*.

⁴⁴³ Drugi prijepis ima: *Mo CCCC^o VIII°*.

⁴⁴⁴ Drugi prijepis ima: *XXVII*.

⁴⁴⁵ Fol. 119-119'. Dokument izgleda kao da su ga pisale tri ruke, i u dijelovima koji, po izgledu, potječu od prve dvije ruke prepun je grješki i vrlo neobičnih grafija, koje više zbog učestalosti nije imalo smisla posebno označavati. Dio pisan, po izgledu, trećom rukom više nema tih neobičnosti. Tom je trećom rukom na drugome, praznom listu dvolisnice, odnosno na njezinoj vanjskoj strani (koja je paginirana kao: 119a') zapisano: *Copia vnius priuilegii Georgii vendicionis duarum villarum quas vendit Gregorio de districtu Ostrouice pro ducatis centum*. Na listu, pak, paginiranom kao 119b, na kojemu se vidi da je bio prvotno vertikalno presavijena na dva dijela, napisan je slijedeći tekst: *Reuerendissimo in Christo patri et domino domino fratri Peregrino de Aragonia dei et spostolice sedis gracia archiepiscopo Spalatensi atque nobili viro domino Petrice de Varbas honorabili comite ciuitatis Spaleti eorum dominis honorandis detur*. Očigledno je riječ o adresi nekoga dokumenta, kojega međutim u današnjem „registru“ više nema. Kako nema ni datuma ni bilo kojega drugog dijela, to ga nisam ni uvrstio u niz isprava.

nostri presenciam acceperunt Iurai filius Ioanis de Morusichi districtus Ostaruice et Gregorius filius Ratchonis de Dobra Voda districtus dicte Ostrouice et ibi in nostri presenciam dictus Iurai orachulo viue vocis dixit se pre certis suis indicenciis et ardis negociis indiegentis abuisse de ducatis centum hauri in auro et pro ipsis centum ducatis habendis renvisiuisse suos consaguineos, afines et amichos et a nulo (prot – *naknadno prekriženo*) preter a Gregorio suprascripto invenire et habere potuisse. Eapropter dictus Iurai per se et suos heredes et successores se fecit eidem Gregorio presenti et recipienti pro se et suis heredibus et successoribus in dictis centum ducatis auri in auro debitorem quos sponte confessus et contentus fuit se dicto Gregorio gracia mutuo et amore habuisse et recepisse et pro dictis centum ducatis auri in auro et dicti Gregorii securitate idem Iuray sua propria et spontanea voluntate ex nunc nomine pigneris et pignere dedit, concessit, tradidit, pigneravit et obligavit eidem Gregorio presenti et pigneris nomine recipienti totam partem sibi Iurai tangentem de villa vocata Morusich et de villa vocata Velleseuo Ostrouice in Lucha nec non omnia alia et singula sua iura et acciones quas quomodocumque sibi spectancia et pertinencia tam in dictis vilis quam alibi ac eciam hereditatem Darie relicte Ostoge Petrumilich patru dicti Iurai sibi spectantem iure hereditario seu succsorio uel alio quocumque iure et titulo, ita quod amodo in antea dictus Gregorius cum suis posteritatibus vniuersis dictam partem vilarum dicta iura et acciones et dictam hereditatem habeat, teneat, gaudeat, vssufrutet et possidiat imperpetuum cum omnibus et singulis suis iuribus, circumstanciis, actionibus (hb – *naknadno prekriženo*) habentibus et pertinentiis vniuersis nulla alicugus contradictione penitus exstistente ac tamen condicione apossita quod omni vite et omni tempore qua et quo dictus Iuray seu sui heredes et succsores dabit et redet et resstituet seu dabunt, redent et restituent eidem Georgio (*sic*) seu suis heredibus et successoribus dictos ducatos centum auri in auro dictus Gregorius cum suis heredibus et successoribus teneatur et debeat et sic promixit eidem Iuray seu suis heredibus et successoribus dictam partem villarum, dicta iura et hereditatem libere dimittere, assignare et rellaxare omni postposita dilatione, et donec dictus Iuray vixerit ^{fol. 119'} nullus nisi ipse predicta redimere valeat ullo modo, post eius uero⁴⁴⁶ mortem sui heredes et successores redimere ualeant ut prefertur, rogans nos dictus Iuray ut ad cautellam et in testimonium premissorum Gre(go)rio presenti et petenti nostras capitulares superinde literas traderemus cugus rogatui quinymo iusticie anuentes nostras capitulares literas fieri fecimus superinde et nostri capitularis sigilli apensione muniri sub annis domini nostri Ihesu Christi a natiuitate eiusdem millesimo CCCC XIIo, indiccione quarta, die tercimo mensis martii.

⁴⁴⁶ Riječ naknadno dopisana iznad teksta, obzirom na to da je riječ o prvome redu na novoj stranici.

61.⁴⁴⁷

24.09.1418.

Kaptol izdaje ovjereni prijepis provodnoga pisma što ga je, za boravka na saboru u Konstanci, kralj Sigismund izdao trgovcu Aleksandru Baldi iz Saxoferrata, a koje mu je trebalo omogućiti da šest godina mirno obavlja svoje trgovačke poslove po Dalmaciji, Hrvatskoj i Bosni.

Capitulum metropolitane ecclesie Spalatensis memorie comendantes tenore presentium denotamus quibus expedit vniuersis quod ad nostri presentiam accedens Alexander Baldi de Saxoferato exhibuit nobis literas regias patentes in pergamina scriptas regio sigillo impressiuo munitas tenoris infrascripti petens nos diligenti precum cum instantia ut illas de verbo ad verbum transcribi et in formam nostrarum litterarum redigi faceremus, quarum literarum tenor per omnia erat talis, videlicet:

(slijedi dokument 67.a)

Nos igitur iustis et congruis petitionibus dicti Alexandri quinymo iusticie annuentes dictas litteras de verbo ad verbum transcribi nostrique sigilli impressione fecimus communiri. Datum Spaleti die XXIIIor mensis septembris Mmo CCCCmo XVIII.

67.a

20.01.1418., u Konstanci.

Kralj Sigismund izdaje na zamolbu trgovca Aleksandra Baldi iz Saxoferrata provodno pismo za njega i njegove pomoćnike, upućeno tadašnjem i budućim banovima kraljevina Dalmacije i Hrvatske, općinskim vlastima u Dubrovniku, Splitu i Trogiru te podanicima u Bosanskom Kraljevstvu. Provodno se pismo izdaje na šest godina i trebalo je Aleksandru omogućiti neometano obavljanje trgovačkih poslova.

Sigismundus dei gracia Romanorum rex semper Augustus ac Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. rex fidelibus nostris magnifico Iohanni de Medue dictorum Dalmacie et Croacie regnorum nostrorum bano nec non ceteris aliis eorundem regnorum banis ipsorumque vicebanis constitutis et constituendis, item vniuersis et singulis Ragusii, Spaleti et Tragurii nostrarum ciuitatum potestatibus, rectoribus, iudicibus et eorum inhabitatoribus, item omnibus et singulis in nostro regno Bozne cuiuscumque status, conditionis seu preeminentie hominibus ad quos presentes nostre littere peruenirent salutem et gratiam. Cum fidelis noster dilectus Alexander Baldi mercator de Saxoferrato se una cum familiaribus rebusque et bonis suis negotiationis causa versus dictas partes mercatorum et negotiatorum more transferre intendat quem in suis negotiationibus et mercatu aliisque ipsius agendis impediri, turbari aut

⁴⁴⁷ Fol. 121.

molestari nolentes de dictis rebus suis atque bonis per eum rite soluendis persolutis, igitur vos et vestrum quemlibet attente rogamus et hortamur vobisque et vestrum cuiuslibet fidelitati regio nostro sub edicto precipimus et mandamus quatenus dum et quociens prefatum Alexandrum cum duobus uel tribus familiaribus rebusque et bonis suis quibuscumque mercimonialibus sex annorum spatio a data presentium computando durante in vestri medium veniret eundem Alexandrum simul cum familiaribus rebus et bonis suis supradictis solutis per eum soluendis in medio vestri stare, morari, mercari, negotiari mercatorum et negotiatorum more nec non se de locis ad loca ad que maluerit transferre, transire, recedere et redire libere et secure permictere debeatis tociens quociens voluerit personis suis atque bonis semper saluis, aliud non facturi in premissis. Presentes etiam perlectas semper reddi volumus presentanti. Datum Constantie in festo beatorum Fabiani et Sebastiani martirum anno domini millesimo CCCCMo decimo octauo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricessimo primo, Romanorum uero octauo.

62.⁴⁴⁸

31.10.1444.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o tomu kako su knez Poljica Toma de Papalis i plemići poljičke „općine“ iznijenili stari pravni običaj, zvan „Jazik“, prema kojemu je svatko onaj tko bi na sudu zastranio svojom izjavom upadao u kaznu od 60 malih libara. Knez i plemići su se složili da se ta kazna bitno umanji i da ubudće iznosi deset malih libara te su tražili od kaptola da tu izmjenu ovjeri pisanim instrumentom sastavljenim po „starome običaju“ splitskoga kaptola.

Sabbati die ultimo octubris 1444⁴⁴⁹

Nos ... canonici et ...⁴⁵⁰ capitulum ecclesie metropolitane Spalatensis vniuersis et singulis ad quos (nostrarum – *naknadno prekríženo*) harum patuerint scriptilamina litterarum salutem in filio virginis gloriose. Ipsarum serie sub testimonio clariori uobis notum ducimus pariter et manifestum quod die hodierna dum nos (eo – *naknadno prekríženo*) ad diuina persoluenda contigit in matrici ecclesia nostra predicta more solito conuere illico (videlicet – *naknadno prekríženo*) post consumationem datiorum missalium offitiorum affuit presentialiter ibi nobilis et egregius vir dominus Tomas de Papalis optimus ciuis Spalatensis, comes totius vniuersitatis nobilium regionis Politii⁴⁵¹ et ea profecto qua decet reuerentia et ornatus affabilitate sic

⁴⁴⁸ Fol. 122. Cijeli je dokument jako neuredno pisan, s puno križanja i naknadnoga dopisivanja, a po rukopisu i nevještosti u sklapanju „učene“ arenge, jasno se daje razabrati da ga je sastavio i zapisao netko tko ovakvome poslu nije bio vičan.

⁴⁴⁹ U gornjem desnom kutu.

⁴⁵⁰ Ovako ostavljeno u izvorniku.

⁴⁵¹ Prvotno je bilo napisano *Politiensis*, ali je slovo „i“ naknadno dodano preko „e“ a ostatak riječi je prekrížen.

(ex – *naknadno prekriženo*) orsus exposuit: dudum omnium gubernator et rector inephabilis deus cuncta uerbo uertutis sue moderanter⁴⁵² disponens tempora sua inmensa prouidentia et pietate non est ut passus quod talis et tanta deuotio nobilium Politensium et totius eorum⁴⁵³ (orum – *naknadno prekriženo*) vniuersitatis per teranica ut⁴⁵⁴ (amplius – *naknadno prekriženo*) omnia⁴⁵⁵ labatur regimina dominorum (et hactenus – *naknadno prekriženo*) disposuit uero ut aliorum qui tranquillitate iocundantur exempla ac humanitatis efigie insigniti sunt sub illustrissimo ac celeberrimo dominii Venetiarum etc. senatu quo quiete pacifica et pace quieta sui et suorum esse possent gratanter eos⁴⁵⁶ deuenire et diuinam ipsius dominii obedienciam eiusdem⁴⁵⁷ leges admodum sacratissimas atque⁴⁵⁸ suscipere et (cordialiter – *naknadno prekriženo*) affectante manutenerere. Felicissima igitur (easdem – *naknadno prekriženo*) dicti domini gubernatione (nuper – *naknadno prekriženo*) tutante et protegente sub quod triumphali regimine et prouidentia magnifici et generosi viri domini Cristofori Marcello pro eodem dominio comitis et capitanei Spalatensis benemeriti de quorum dominii⁴⁵⁹ et pretoris mox dictorum gracia et mandato unanimi nique nominatione et institutione dictorum ...⁴⁶⁰ nobilium et vniuersitatis Politensium ipso domino Toma comite in Politio presidente dicti ...⁴⁶¹ nobiles (ac – *naknadno prekriženo*) et tota vniuersitas cum fauore et⁴⁶² assensu dicti domini Tome eorum comitis iura⁴⁶³, leges, instituta⁴⁶⁴ et consuetudines ipsius communis Politensium⁴⁶⁵ ut eorum oris est circumeundo discutientes tandem ad infrascriptam aliquantulum (ex – *naknadno prekriženo*) imo⁴⁶⁶ non modicum inmanem legem seu consuetudinem ipsorum incidenter deueniunt. Lex autem⁴⁶⁷ ipsa siue consuetudo tunc usque non minus dampnosa quam seuera omnem qui lingue errore in aliqua deuia assertione (seu responsione – *naknadno prekriženo*) in iudicio eorum incidendo⁴⁶⁸ caperetur

⁴⁵² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁵³ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁵⁴ Riječ naknadno dopisana između redaka, prije naknadno prekrižene riječi koja slijedi.

⁴⁵⁵ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad one prekrižene.

⁴⁵⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁵⁷ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad prekrižene riječi koju nije moguće čitati.

⁴⁵⁸ Od tri riječi naknadno dopisane, uz odgovarajući znak za umetanje, na rubu lista čitka je još uvijek samo ona prva, *atque*.

⁴⁵⁹ Prvotno je bilo napisano *dominio*, ali je naknadno preko slova „o“ dopisano deblje „i“.

⁴⁶⁰ Tako ostavljeno u izvorniku.

⁴⁶¹ Tako ostavljeno u izvorniku.

⁴⁶² Dvije riječi naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisane između redaka.

⁴⁶³ Prvotno je bilo napisano *iudicium*, no naknadno je prekriženo sve osim prva dva slova, a onda je iza toga dodano *ra*.

⁴⁶⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana na rubu lista.

⁴⁶⁵ Tri posljednje riječi naknadno dopisane, dvije između redaka do kraja teksta, a treća ispod naknadno dodane *instituta*, tako da je zapravo jako teško razlučiti što gdje dolazi – ovakvo predloženo restituiranje još uvijek ima najviše smisla.

⁴⁶⁶ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad one prekrižene.

⁴⁶⁷ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista, umjesto započete, prekrižene i nečitljive riječi

⁴⁶⁸ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

quod quidem⁴⁶⁹ uulgariter apud ipsos Jazich dicitur sexaginta librarum paruorum⁴⁷⁰ pena plectebatur (et – *naknadno prekriženo*) quo omnis conditionis homines inibi⁴⁷¹ precipue tenuis census aut graui detrimento exoluentes aut facultates proprias destruentes cogebantur nichilominus⁴⁷² ad huiusmodi legem siue consuetudinem que potius erat tempestas appellanda conseruandam eapropter ut refformetur et reformari debeat lex seu consuetudo⁴⁷³ totaliter statuerunt et deliberauerunt⁴⁷⁴ decernentes omnes unanimiter⁴⁷⁵ ac dictum dominum Tomam eorum⁴⁷⁶ comitem propensius (exorantes)⁴⁷⁷ vt⁴⁷⁸ ipse uotis eorum huiusmodi benigne et gracioso⁴⁷⁹ anuendo et auctoritate comitatus sui ratum id habendo velit ualidis stabilire firmaminibus scripturarum quod talis modo pena temperetur ad libras decem dumtaxat reddigatur quia lubricum lingue ut iura canonica et ciuilia dictant non uidetur trahendum ad tantorum sequentia dispendiorum. Hec itaque dictus dominus Tomas comes salubri premeditatus consilio et uota huiusmodi nobilium et vniuersitatis predictorum nulli penitus dampnosa quin potius utilia, neccessaria ac honesta et titius malens de merita quam seueritate argui dictam legem seu consuetudinem prout potuerant et uolebant reformauit et moderauit, ac in presentia nostra et infrascriptorum nobilium virorum ...⁴⁸⁰ de Politio ad hoc specialiter missorum reformasse ac moderauisse dixit et confessus est, petens et exorans humiliter et deuote ut ad futurorum memoriam omnia et singula sic ut premittuntur seriose exposita in actis capitularibus describere ac ex tunc publicum documentum sigillo nostro munitum conficere dignemur. Nos igitur omnia predicta audientes licitisque honestis et debitis precum instantiis dicti domini Tome comitis benigne et gratiose anuentes reformationem legis seu consuetudinis huiusmodi ac pene supradicte moderationem cum omnibus supra expositis per Iacobum Petri Martini concanonicum nostrum iussimus conscribere ac copiam predictorum formaliter ordinare eamque in capitularibus actis seruandam more antiquo nostro collocare ex inde denique ad maius testimonium et fidem omnium et singulorum premissorum ipsis nobilibus et vniuersitati presens priuilegium conficere. Datum et actum Spaleti in dicta ecclesia nostra katedrali presentibus et consentientibus⁴⁸¹ nobilibus et strenuis uiris Mathe Iurgeuich, Iohanne Hugorich et

⁴⁶⁹ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

⁴⁷⁰ Riječ naknadno, drugom tintom, dopisana između redaka.

⁴⁷¹ Riječ, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisana na rubu lista.

⁴⁷² Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁷³ Tri riječi su naknadno dopisane na rubu lista u nastavku teksta, pri čemu je treća riječ morala biti dopisana ispod prve dvije.

⁴⁷⁴ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁴⁷⁵ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁴⁷⁶ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁴⁷⁷ Riječ je naknadno prekrižena, a na rubu teksta, koji je već ionako zauzet dodacima dopisano je u dva retka *obs* i *ceats*, tako da nije moguće razaznati što je pisar stvarno htio napisati.

⁴⁷⁸ I ovdje je križano ono što je bilo prvotno napisano, pa je preko toga dopisivano, tako da se teško može razaznati što bi trebalo čitati – predložena restitucija ide više za smislom no za stvarnim izgledom teksta.

⁴⁷⁹ Tri riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁴⁸⁰ Tako ostavljeno u izvorniku.

⁴⁸¹ Dvije riječi naknadno dopisane u produžetku retka na rubu lista.

Radossio Petrouich militibus et Iuaniss Petrouich uice et nomine dicte congregacionis ut supra missis ac presentibus Luca Radonouich Ia.....saccich et testibus etc. clericis Spalatensis.

63.⁴⁸²

13.04.1448.

Kaptol izdaje, na zahtjev splitskih plemića Bartola Nikolinog Marića i Marina Andrejeva de Madiis, ovjereni prijepis svoga vlastitoga instrumenta izdanog 1371. godine. Bartol i Marin su pred kanonicima tvrdili kako u kaptolu postoji registriran, u „kartularu“, taj instrument te su od kanonika tražili da ga potraže i izdaju njegov ovjereni prijepis jer su svoj izvornik, oni ili njihovi preci izgubili. Isprava je doista i pronađena u „kartularu“ te je prepisana i ovjerena ovim instrumentom.

Nos capitulum maioris⁴⁸³ metropolitane ecclesie sancti Duymi Spalatensis memorie comedantes tenore presentium significamus quibus expedit vniuersis quod ad nostri presentiam congregatis nobis⁴⁸⁴ ad diuina officia celebranda accedentes personaliter nobiles viri Bartholus Nicole Marich et Marinus Andree de Madiis de Spaletto dixerunt aliquas litteras siue instrumentum vel priuilegium in notis registri seu chartularii nostri esse descriptas vel notatas exemptionis siue recuperationis cuiusdam ville nuncupate Choprifno quam habuit Ostoya Iurdanich de Clissio a domina Mara auia prefati Bartuli Marich in pignore pro ducatis ducentis auri et in auro ipsamque villam nobiles viri Nicolaus et Stipcho Marich cum Thomasio Nicholich Thome de Lucharis de Spaletto a dicto Ostoya Iurdanich de Clisio pro ducatis auri et in auro numeratis in conspectu capituli Spalatensis redemit super quibus habuerunt siue obtinuerunt⁴⁸⁵ priuilegium pro maiori cautela a capitulo Spalatense cum eorum sigillo pendenti prefati Nicolaus et Stipcho Marich sed plurimis disturbis, gueris⁴⁸⁶ siue turbati temporibus retroactis vel nuperime illud priuilegium vel ipsis Nicolaus et Stipcho Marich vel heredes ipsorum amiserunt rogantes instatissime nos capitulum supradictum ipsi Bartholus Nicolai Marich et Marinus Andree vt operam daremus comittentes aliquibus ex collegio nostro inquirendi dictas litteras in notis registri siue cartularii nostri et cum reperiemus ipsam extrahere vt dignaremur per cancelarium nostrum infrascriptum sub forma priuilegii capitularis cum appensione sigilli et tradere eis. Nos autem iustis et congruis petitionibus dictorum nobilium virorum Bartuli Marich et Marini Andree adhibentes operam dedimus inquirendi prefatum priuilegium in notis registri siue cartularii nostri quid

⁴⁸² Fol. 123.

⁴⁸³ Riječ naknadno dopisana iznad teksta.

⁴⁸⁴ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.

⁴⁸⁵ Dvije riječi, uz odgovarajući znak za umetanje, naknadno dopisane na rubu lista.

⁴⁸⁶ Nečitka riječ.

et diligenter cum inquiremus inuenimus anotatum in notis registri seu cartularii nostri cuius tenor per omnia erat talis, videlicet:

(slijedi dokument 63.a)

Nos igitur iustis et congruis petitionibus dictorum nobilium virorum Bartholi et Marini ymmo verius iusticie annuentes dictum priuilegium seu litteram vel instrumentum de verbo ad verbum transcribi per Iacobum notarium nostrum infrascriptum de nostro registro seu cartulario nostro (!) fecimus nostrique capitularis sigilli appensione communiri fecimus vberiolem rei ad cautelam curentibus annis a natiuitate domini nostri Ihesu Christi eiusdem millesimo quadringentesimo quadragesimo octauo, indictione vndecima, die uero sabbati tertiadecima mensis aprilis, pontificatus uero sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Nicolai diuina prouidentia pape quarti anno secundo.

63.a

29.01.1371.

Kaptol izdaje ovjerenu svjedodžbu o izjavi Ostoje Jurđanića s Klisa o tomu kako je pristao na to da braća Nikola i Stipko Marić, također s Klisa, iskupe od njega selo Koprivno koje je on držao pod zalogom. Naime, Mara, majka Nikole i Stipka, je svojedobno založila Ostoji to selo za 200 zlatnih dukata, a onda su Ostoja s jedne strane te Nikola i Stipko s druge strane vodili spor u svezi s tom transakcijom pred sudbenim stolom u Klisu, potom u Kninu i konačno pred banom Hrvatske. Na svim tim sudbenim instancama Ostoja je izgubio te ovom izjavom očituje kako je dobio od Nikole i Stipka 200 zlatnih dukata te im vratio selo Koprivno.

Nos capitulum maioris ecclesie Spalatensis vniuersis et singulis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis, lecturis et audituris cum salutatione in eo qui est suma salus. Significamus per eandem quod cum⁴⁸⁷ nuper nobis in nostra matrici ecclesia ad diuina officia congregatis accesserunt personaliter ad nostri presentiam nobiles viri Nicolaus et Stipcho Marich ac cum Thomasio Nicolao Thome de Lucharis de Spaleto et cum Ostoya Iurđanich de Clisio, qui dictus Ostoya dixit existens illic personaliter: audite uos canonici et capitulum causam habui et causatus sum cum Nicolao et Stipcho Marich ad iudicium et coram iudicio Clisie et Tininii et coram bano Croacie et hoc occasione ville de Choprifno quam habui a domina Mara matre eorum in pignore pro ducatis ducentis, et ipsi obtinuerunt contra me vt ego deberem ipsis dare dictam villam ad exigendum, et ego Ostoya Iurđanich recepi a dictis Nicolao et Stipcho dictos ducentos ducatos de auro et in auro et dedi et assignaui ipsis suam villam Choprifno sicut condignum videtur.

⁴⁸⁷ Riječ naknadno dopisana između redaka.

Datum loco vt supra sub annis domini millesimo trigintadrigentesimo⁴⁸⁸ septuagesimo primo, indictione octaua, die vigesimanona mensis ianuarii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Urbani sacrosancte Romane matris ecclesie prouidentia diuina pape sexti anno sexto.

⁴⁸⁸ Provotno je bilo napisano *quadrigentesimo*, no kako to očigledno nema smisla, pisar je pokušao ispraviti ono što je napisao pa je dobio ovaj, u najmanju ruku, čudan datum.

DODATAK
Isprave bez ovjere

A.⁴⁸⁹

Bez datuma.

Tekst formalnoga javnog prosvjeda koji pred splitskim kaptolom ulaže Nikola Vukšin u ime cetinske kneginje Margarete, a u svezi s propalom prodajom kneginjine stoke zadarskome trgovu Mihi „Pikaroviću“ (vidi ovdje br. 23. i 24.).

Coram uobis discretis et honestis viris capitulo ciuitatis Spaleti constitutus Nicola Vuxe ex parabola et uoluntate domine Margarite relicte bone memorie comitis Iohannis Nelipci ut ex suis literis transmissis vobis capitulo euidentius apparet dicit et exponit quod cum Georgius Curgatouich fecit mercatum cum ser Theodosio Leonis de certis arietis a soldis L quemlibet pro ser Michaelae Picarouich ciue Iadre et ipse asserit quod debeat uidere ipse ser Michael dictos arietes ultra flumen et si ipsi Micaeli placebunt quod pro predicto precio teneatur ipsos accipere et in casu in quo sibi non placuissent debeat ibi eos relaxare et quod mercatum non teneretur. Qui accedens cum aliquibus suis sociis videns quod ipsos arietes sibi placuerunt et eos ad alteram partem fluminis conduci fecit, sed postea eos recipere renuit nulla ratione legiptima cogente ex qua translatione dictorum animalium prelibata domina Margarita non modicum damnum et iacturam substinuit et substinetin presenti, quare requirit te Michaelm cum omni debita iuris instancia qua potest de debet quatenus persoluto primo damno quid occasione tua substinuit ipsa domina (sub – *naknadno prekríženo*) recipias arietes tibi uenditos per dictum Georgium dando solutionem pro ipsis quanti remanserunt et si dicitis fore minores trium annorum aliquorum de dictis animalibus extrahatis decernendo minores trium annorum⁴⁹⁰ usque ad centum. Et hoc fatio ut habundat magis de nostra cautela. I... protestatur contra et dictum Michaelm (quod – *naknadno prekríženo*) si hoc neglexeritis facere omnem damnum et interesse quid occasione predicta substineret ipsa domina quid damnum facit et extimat ducatos VIIIc auri in auro saluo sibi iure addendi, minuendi, corrigendi semel et pluries protestandi tociens quociens sibi fuerit oportunum ad consciium et laudem peritorum.

Similitudo ut supra protestatur ser Theodosio Leonis ciui Splaeti etc.

Rogans te notarium etc.

⁴⁸⁹ Fol. 125. Riječ je očigledno o konceptu dokumenta, koji je ostao bez svih formula koje bi ga učinile „javnim instrumentom“ bez obzira koje vrsti (naznaka: *rogans te notarium etc.* daje naslutiti da je riječ o nacrtu javnobilježničkog instrumenta). Kako je ovaj koncept dospio u „registar“ lako je razaznati iz njegova sadržaja – on se izravno oslanja na pravni posao zabilježen instrumentima ovdje objavljenim pod brojevima 23. i 24. No, ostaje zagonetno zašto se i kako uspio očuvati!

⁴⁹⁰ Od riječi *alioquorum de* tekst je naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisan na rubu lista.

B.⁴⁹¹

Bez datuma.

Ivan pok. Stjepana de Dmino iz Raba, brat tadašnjega trogirskog biskupa Grizogona, ulaže formalni prosvjed trogirskim općinskim vlastima zbog toga što su, unatoč imunitetu crkvenih posjeda, nasilno utjerivali podavanja od biskupovih seljaka u sklopu priprema za doček Ladislava Napuljskog.

Coram vobis nobilibus viris dominis Paulo Marini honorabile rectore et Matheo Michaelis, Mirssa Mauri, Doymo Desse ac Symone Nicole iudicibus ciuitatis Tragurii constitutis personaliter Iohannes quondam Stephani de Dmino de Arbo frater karnalis reuerendi in Christo patris domini G. Die et apostolice sedis gratia episcopi Traguriensis tamquam eius persona coniuncta suorum eciam atque sibi pro dicta sua ecclesia Traguriensi iurium et bonorum temporalium ... generaliter quomodo a quo et a quibuscumque spectancium et debencium collector, custos, conseruator, dispensator, defensor et gubernator continuus pro et ad infrascripta promictens de rato dicit, narrat et exponit per presentes: Cum hoc sit quod ipse dominus G. Episcopus pro dicta sua ecclesia Traguriense et eius nomine habuerit, tenuerit, possederit, (habet – *naknadno prekrizeno*) habeat, teneat et possideat, debeatque habere, tenere et possidere libere et expedite iure immunitatis ecclesiastice pacifice et quiete in districtu Tragurii multas terras et possessiones et in eis villas, villanos, iobaiones et uassalos oerum omnium nomine dicte sue ecclesie Traguriensis habens mixtum et merum dominium in nullo penitus personarum, iurium et bonorum eorundem temporalium obuencionum eciam reddituum, angariorum, faccionum subieccionis aut dominii vobis ciuitati et communi Tragurii obnoxii sed soli ecclesiastico predicta ecclesia Traguriensis mixto et mero dominio atque foro subiecti fuere ab euo et subici debere esse⁴⁹² rigore bone equitatis fidelium Christianorum et iure ecclesiastice libertatis. Vos quoque nuper hiis diebus quid dolens refero deo, uestra salute ac iusticia a tergo proiectis non contenti de subditis et subiectis iurisdictionis uestre secularis saltem et potenciam indebitam in messem et iurisdictionem dicte eccleise apponere temerarie uoluistis nam non habentes respectum ad bonam et deuotam equitatem fidelium Christianorum nec ad sacra legum et canonum instituta ob exaltacionem diuini cultus sacre eciam⁴⁹³ fideli catholice salutem animarum in imunitatem et libertatem ecclesiasticam sanccita que utique dei ecclesias ecclesiasticasue personis et vassallos eorum iura, res et bona omnia a uestra iurisdictione et dominio (seculari – *naknadno prekrizeno*) temporalium⁴⁹⁴ per totum exosp...⁴⁹⁵ et exi-

⁴⁹¹ Fol. 128-128'. I ovdje je očigledno riječ o konceptu za buduću kaptolsku ispravu – ni ovaj tekst nema datuma (iako je posve izvjesno da potječe iz 1403. godine jer se zbivanja o kojima je u tekstu riječ vezuju uz dolazak Ladislava Napuljskoga na istočnu obalu Jadrana), niti bilo kakve ovjere. S druge strane u njemu se spominje svjedočenje izaslanika splitskoga i trogirskog kaptola i formalno traži izdavanje ovjere svjedodžbe o formalnom postupku ulaganja javnoga prosvjeda.

⁴⁹² Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁴⁹³ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁴⁹⁴ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad prekrizene riječi.

⁴⁹⁵ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad prekrizene riječi koju nije moguće pročitati.

mit eo ipso, nec eciam attendentes quod nunc ad regnum Dalmacie et presertim ad ciuitatem et ecclesiam Tragurii uenientem serenissimum principem et dominum nostrum naturalem dominum regem Ladiçlaum ac cum eo reuerendissimum in Christo patrem et dominum dominum Angelum sancte Romane ecclesie kardinalem et domini nostri pape legatum a latere cum maxima comitiua dominorum prelatorum, procerum et baronum ipsa ecclesia Traguriensis uero⁴⁹⁶ et eius dominus episcopus supradictus de et cum bonis ecclesiasticis ipsorum uidelicet villanorum suorum, iobaionum et vassallorum predictorum debeat recipere et prouidere honorare sicut decet et conuenit regalem magnificenciam et ecclesiasticam dignitatem dum uidelicet ciuibus, villanis, iobaionibus et vassallis uestris ciuitatis et communis Tragurii vestre iurisdictionis (secularis – *naknadno prekriženo*) temporalis hominibus⁴⁹⁷ pro uestra et uestri comunis utilitate, subsidio, comodo voluntatis ac certo respectu pro ducato et libra ordinaueritis taxam et collectam soluere faceretis uos eciam⁴⁹⁸ predictos (eciam – *naknadno prekriženo*) ecclesie Traguriensis et ipsius domini episcopi villanos, iobaiones et vassallos eandem taxam et collectam imponendo iniuste agrauastis eam ab eis potencialiter extorquendo et quid est deterius multos ex eis uestris carceribus comunibus detinendo et retardari faciendo ab eorum laboribus messe eciam bladorum et tritura et hiis non contenti malis sed eis addendo peiora villanis eisdem, iobaionibus et vassallis ecclesie et ipsius domini episcopi predictis statim post predicta per uestri comunis plaçarios mandari fecistis districtius expresse ut uobis et uestro comuni darent statim et dare deberent vitellas, castrones, gallinas, oua et alia uictualia in magna quantitate uobis grata pro uestro eciam et uestri comunis comodo quibus uobis debite respondentibus se⁴⁹⁹ duobus dominis seruire, et cum ipsi sint villani, iobaiones et uassalli ecclesie et domini episcopi Tragu(riensis).....⁵⁰⁰ iurisdictione (seculari – *naknadno prekriženo*) temporalis⁵⁰¹ in hoc exempti nec uobis teneri et obligari in hoc ipso maxime quia ipse⁵⁰² episcopus expresse precepisset ipsas vitellas, castrones, gallinas, oua et alia huiusmodi⁵⁰³ et parata tenere nomine Traguriensis ||^{fol. 128'} ecclesie et suo cuius vassalli essent pro honorando ipsum dominum nostrum regem et dominum legatum cum eorum comitiua gloriosa cuius causa dare recusarent predicta dicerentque se nullo eorum uelle, posse aut debere dare uelle eadem uobis. Vos tunc furore accensi nulla equitate nullo iure aut iusticia subfulti, uoluntate uobis statuentes pro lege ad eorum villas, domos, bona et iura misso Stanino vestro et uestri comunis officiali satellite et cum eo ultra triginta homines armatos mandastis manu armata ab eis aufferi omnia supradicta qui illuc ad ipsorum iobaionum mansiones peruenientes et reperientes ipsos esse simul congregatos dicentesque eis: uos

⁴⁹⁶ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁴⁹⁷ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka, iznad prekrižene riječi.

⁴⁹⁸ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

⁴⁹⁹ Zbog oštećenja lista na donjem dijelu nedostaje dio teksta.

⁵⁰⁰ Zbog oštećenja lista na donjem dijelu nedostaje dio teksta.

⁵⁰¹ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad prekrižene riječi.

⁵⁰² Zbog oštećenja lista na donjem dijelu nedostaje dio teksta.

⁵⁰³ Zbog oštećenja lista na donjem dijelu nedostaje dio teksta.

potestis nobis recipere omnia que uobis placent sed tamen cum nostra uoluntate uobis nullo modo nos aliquid dare intendimus; qui tunc non ausi aliquid accipere uiolenter quamplures et forciores eis erant ad ciuitatem reuertentur. Vos statim obdurata ceruice circa deum, eius iusticiam, omnem bonam eciam equitatem et honorem constituistis duos in equis capitaneos de uestris nobilibus Marcum (de – *naknadno prekrizeno*) uidelicet Çori et Nicolaum Çubrei quos ultra quam cum ducentis hominibus armatis ad dictas ecclesie et domini episcopi Traguriensis villas, domos, mansiones et bona ipsorum villanorum, iobaionum et uassallorum transmisistis et (quos – *naknadno prekrizeno*) hostiliter eos inuadere (quodamque – *naknadno prekrizeno*) duornicos omnes⁵⁰⁴ ipsorum villanorum et multos ex eis⁵⁰⁵ capi fecistis et ad ciuitatem captiuos conduci precepistis quibus (con – *naknadno prekrizeno*) ductis statim in carceribus eos⁵⁰⁶ posuistis in grande nimis dicte ecclesie Traguriensis et ipsius eius domini episcopi supradicti et iurium eorum grauamen, detrimentum, dampnum et iacturam, dedecus, obprobrium et⁵⁰⁷ vittuperium (et iacturam – *naknadno prekrizeno*) ualde ingens (et – *naknadno prekrizeno*) ac⁵⁰⁸ ipsorum villanorum, iobaionum et uassallorum tribulacionem, detrimentum et dampnumnimis grande, quod dampnum dicta ecclesia Traguriensis et ipse dominus G. Episcopus eiusdem cum dictis suis villanis, iobagionibus (*sic*) et uassallis uollent recipere, sustinere et habere pro ducatis auri mille et racione iniuriarum pro aliis ducatis auri mille. Et quia ut lege cauetur non sine culpa in qui rei que ad eum non pertinet se immiscet nec debet aliquos locuplectari cum alterius detrimento et iactura. (Et quoniam – *naknadno prekrizeno*) Et eo quia⁵⁰⁹ fraus et dolus nemini patrocinari dum quoniam clare et expresse ipse Iohannes nomine et vice ipsius domini episcopi sui fratris uos per suam protestacionem monuerit exortatus fuerit et requisierit diligenter quod non deberetis ipsos ecclesie (villanos et ipsius – *naknadno prekrizeno*) et⁵¹⁰ domini episcopi villanos⁵¹¹, iobagiones, uassallos eciam in eorum bonis molestare nec agrauare contra uos expresse⁵¹² protestano nunc iterum et de nouo propter premissas iniurias, uolencias et dampna per uos iterum et de nouo ipsi ecclesie Traguriensi et eius domino episcopo predicto ac ipsis eorum villanis, iobagionibus et⁵¹³ uassallis memoratis sic dolo et fraude illatas et uolencie⁵¹⁴ factas, illatas et datas ut supra premictitur seriose dicto vice et nomine contra uos et quelibet uestrum protestatur expresse in duobus millibus ducatorum auri in auro quorum medietas comere ipsius domini nostri regis et alia ipsi domino episcopo applicetur, protestatur eciam de expensis huius occasione factis et fiendis, saluo et reseruato sibi dicto nomine

⁵⁰⁴ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

⁵⁰⁵ Četiri riječi naknadno dopisane između redaka.

⁵⁰⁶ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁵⁰⁷ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁵⁰⁸ Riječ naknadno dopisana između redaka, iznad prekrizene riječi.

⁵⁰⁹ Tri riječi naknadno dopisane između redaka, iznad onih prekrizanih.

⁵¹⁰ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁵¹¹ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁵¹² Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁵¹³ Riječ naknadno dopisana između redaka.

⁵¹⁴ Dvije riječi naknadno dopisane između redaka.

iure addendi, minuendi, corrigendi, interpretandi et tociens quociens opus et neccesarie fuerit de nouo protestari ad laudem sui sapientis. Rogans nos dominos de capitulo Spalatensi et Traguriensi quod pro ueritatis presencium testimonio fide digno aduco in testes iuxta morem ecclesiarum et patrie ut huius presentis mee prostestacionis sub uestrorum capitulorum sigilum michi copiam conscriptam continue dare debeatis pro iusticia tante violencie, dampni et iniurie debite exquirendi.

C.⁵¹⁵

17.06.1411., u Topuskom.

Splitski herceg i knez Donjih Kraja Hrvoje Vukčić Hrvatinić vraća svome službeniku, splitskome plemiću Antoniju pok. Berina sve posjede, poglavito pak one njegova oca koji su u vrijeme pobune nekih Splitskana dospjele u njegove ruke. K tomu određuje da nitko ne može dugove njegova oca naplaćivati od Antonija.

Heruoya dux Spaleti, Inferiorum partium comes etc. vniuerssis et singulis presentes inspecturis clarescat quod nos consideratis (meritorum – *naknadno prekriženo*) vnicum⁵¹⁶ meritum et gratuitis seruitiorum meritis viri nobilis Antonii filii olim ser Berini de Spaletto omnes et singulas possessiones eius tam domus quam etiam quecumque mobilia et stabilia vbique reperta ad eum pertinentia quouis modo uel tempore occupata, inpignorata, vendita aut qualitercumque ab eodem Berino alienata, signanter ea que propter quorundam nostrorum ciuium de Spaletto rebellionem ad nostras manus deuoluta prefato Antonio seruitori nostro dilecto contra omnes impeditores aut quouis modo uel tempore eundem molestare volentes presentium vigore tamquam nostra propria noue donationis titulo duximus reddenda, reiteranda, habenda pariter et possidenda perpetue et irreuocabiliter, et quod nemo quouis debito iure uel causa annotatum Antonium molestare presumat nec dicti sui patris debita ab eo repetere debeat sed semper eundem Antonium indempnem volumus atque innunem (*sic*) sub nostra quippe protectione munitum. Que omnia et singula ut premittitur per nostros officiales presentes videlicet et futuros fimiter obseruare (*na ovome mjestu prekriženi riječ nije moguće pročitati*) iubemus. In cuius reii testimonium et cautelam eidem presentes duximus concedendas nostri sigilli inpressione munitas. Datum Toplice die XVII mensis iunii, IIIIe indiccionis, anno domini millesimo CCCC XI.

⁵¹⁵ Fol. 84. Riječ je o jednostavnome prijepisu bez ovjere, za kojega je teško preciznije razaznati čemu je mogao poslužiti u sklopu dokumentacije „mjesta javne vjere“.

⁵¹⁶ Riječ naknadno, uz odgovarajući znak za umetanje, dopisana između redaka.